

לקראת שבת מלאכתא

Dirshu

דרשן ד' ועוזן

קרן עולמית לחיזוק
ועידוד לימוד התורה

אוגדן עלוני השבת

פרשת אחרי-מות-
קדושים

לקראת שבת מלכתא

פנינים לפרשת אחרי קדושים | גליון מס' 272 | תקציר שבועי של 'הדף היומי בהלכה' | לקבלת הגליון למייל: dirshu@dirshu.co.il

פתח הרב אברמסקי ואמר: "בעיר ראש העין יש קהילה תימנית גדולה, יהודים טובים, ועתה הם שרויים בסכנה רוחנית נוראה. יש לחזקם ולאמצם, ואתה האיש! לכה ואשלחך אליהם, להקים שם כולל אברכים שיהיה מגדל אור לכל הישוב". שאל רבינו: "והתקציב מנלן?". אמר לו: "יהיה עליך להשיגו!". דבריו נפלו על רבינו כרעם ביום בהיר. אברך צעיר היה ולא הורגל בכגון דא. ענה הרב אברמסקי: "אספר לך מעשה שהיה..."

כך הפך ראב"ד ה'עדה החרדית', הגאון רבי משה שטרנבוך שליט"א, לראש הכולל בראש העין

"וישמרתם את חקתי" (ויקרא כ', ח')

בשעתו, עוד בלונדון, היה רבינו מקורב לגאון הצדיק רבי שמואל רבינוב זצ"ל, תלמיד מובהק של ה'חפץ חיים' זצ"ל. לאחר מכן נפגש ושבת עמו פעמים רבות בבני ברק. בשנת תשכ"ד הודיעה אלמנתו לרבינו, שהיא שוקלת לפתוח כולל אברכים לעילוי נשמתו, ומבקשת שיעמוד בראש הכולל.

היתה זו הצעה קוסמת, לא רק לשבת וללמוד וללמד בלי טרדה, כי היא קבלה על עצמה את העול הכספי, אלא שלא היו באותה עת אלא כוללי אברכים ספורים, והתמיכה הכספית בהם היתה זעומה. כולל חדש ומבוסס בעיר התורה, היה אמור למשוך אליו את טובי האברכים.

בעוד רבינו חוכך אודות ההצעה, נקרא בבחילות אל הגאון רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל, שגם אצלו למד בלונדון וחדש עמו את הקשר בעלותו לירושלים. תמה רבינו לפשר הזימון הבהול, ומיהר לבוא.

לחזקם ולאמצם, ואתה האיש! לכה ואשלחך אליהם, להקים שם כולל אברכים שיהיה מגדל אור לכל הישוב, ולפעול שם בקרב בני הנוער להצילם מציפורני הכפירה!".

שאל רבינו: "והתקציב מנלן?". אמר לו: "יהיה עליך להשיגו!..."

דבריו נפלו על רבינו כרעם ביום בהיר. אברך צעיר היה ולא הורגל בכגון דא. ענה הרב אברמסקי ואמר: "אספר לך מעשה שהיה: ה'חפץ חיים' יסד את ישיבתו בראדן, והעמיד בראשה את חתנו הגאון הצדיק רבי צבי הירש לוינזון זצ"ל. מפיו נהגה של ישיבת

משוש חייו? עבורו 'בכל מאדך' זו התורה, ואותה עליו למסור למען הבורא. אם בא פקה, עליו להתנתק מהלימוד משוש חייו ולקדם פניו, ולחסוך את הקנס מהישיבה!"

סיים הרב אברמסקי ואמר לרבינו: "אין ספק שההצעה לכהן כראש כולל בבני ברק נוצצת יותר, ביחוד כשאינה כרוכה בעול הכספי. אבל אנו נדרשים לוותר גם על רוחניות עבור אהבת ה' ועשיית רצונו, וזה מה שנתבע ממך כעת!"

והוסיף והראה שהרמב"ם (בספר המצוות, מצות עשה ג) כתב, שבכלל מצוות "ואהבת את ה' אלוקיך" - אהבהו על הבריות. לקרב יהודים לקדוש ברוך הוא. כך נעשה רבינו לראש הכולל בראש העין, ונשא בעולו הרוחני והגשמי.

בשעתו, הוציא רבינו את הגדת מועדים וזמנים, והרבנית עמלה רבות בהענתקת הספר ובהגהתו, ובהעלאתו על מכבש הדפוס. ההגדה הפכה לרבית מכר, והיה מי שלטש עיניו לרווחים. מפיו ממולח לחש באזנו של רבינו, שהמכירות אינן מזנקות משום שהמחיר גבוה מידי. אם ינתן לו הספר במחיר נמוך, הוא ימכור כמויות רבות. היה זה נימוק כבד משקל, כי לא הרווחים היו לנגד עיני רבינו, אלא הפצת תורה. הוא נטה להסכים.

הרבנית שמעה ונפגעה. הכל ידעו שהיא המטפלת במכירה, ולרבינו אין כל חלק בכך. לא בכדי הערים המפיץ וניגש אליו. אבל, מצד שני, אם רבינו הסכים להצעתו - אשה כשרה עושה רצון בעלה... הגיעה להחלטה. ניגשה אל דלת הבית, פתחה אותה לרווחה ואמרה בתקיפות: "יצר הרע - ארויס! (יצר הרע החוצה..) כסבור אתה שתוכל לגרום לכך שאחלוק על דעתו של בעלי?! צא ואל תחזור!" (מתוך הגדה של פסח 'ויגד משה')

וולוז'ין, אסרה המלכות הרשעה ברוסיה על קיום הישיבות, מכיון שלא הסכימו להכליל לימודי חול. עד ארבעים תלמידים אין זו ישיבה, אלא התכנסות לשיעורי תורה. מארבעים ומעלה - עוברים על החוק.

"הממשלה היתה שולחת מפקחים שישגיחו על קיום החוק. כשהיה הפקה מגיע מזעיקים היו את ראש הישיבה שהזמינו למשרדו, מזג לו כוס משקה חריף ושוחח עמו ארוכות. בינתיים היו התלמידים נשמטים מהיכל הישיבה. לבסוף התלווה ראש הישיבה אל המפקח. נכנסו לבית המדרש, והמשקה החריף פעל את פעולתו. הוא ספר את הנוכחים, היו פחות מארבעים, והכל בא על מקומו בשלום.

"פעם הגיע המפקח. ראוהו מתקרב ומיהרו לומר לראש הישיבה, כדי שיצא לקראתו ויזמינו למשרד. אבל רבי צבי הירש היה באמצע לימודו, והתקשה להתנתק מהלימוד מושך הלב המתוק מדבש. אדהכי הגיע המפקח, ועמד נדהם בפתח בית המדרש הסוער בריתחא דאורייתא. ספר, ומצא מאות תלמידים. רשם קנס בסך מאה רובלים, הון עתק.

"אמר ה'חפץ חיים' לחתנו: 'רבי הירש, יש לי שאלה. המשנה (ברכות נד ע"א) דורשת את הכתוב: 'ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך' - בשני יצריך. מובן. 'ובכל נפשך' - אפילו הוא נוטל נפשך. מובן. 'ובכל מאדך' - בכל ממונך. לא מובן! היכן רמוז הממון בתיבת 'מאדך'?"

"שאלה טובה. רבי הירש שתק והמתין לתשובה שלא בוששה לבוא: 'אלא, אומר לך: האמת, שאין זה פירוש המילה. פרושה הוא: במה שמאד חשוב לך. ומה הדבר החשוב ביותר לאדם [והרי החיים והיצרים כבר נאמרו], הווה אומר שזה הממון, וגם אותו יש למסור עבור אהבת הבורא יתברך!

"והנה, נכון הדבר לגבי כל אדם. אך מה נאמר לגבי אדם כרבי הירש, שהכסף אינו משמעותי לגביו, כל מעיניו בתורה הקדושה והיא

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

האברך התעלם מהאזהרות והמשיך בטיפוסו למעלה, והנה "אשר יגורנו בא": כתר התורה נפל ממרומי הארון, ופגע במלוא עוצמתו בראשו של הגאון הצדיק הרב מפידהייץ זצ"ל! הוא נפצע קשה מאד. ברגעים הראשונים לאחר פציעתו עדיין היה בהכרה. הדבר הראשון שאמר היה...

הגה"צ רבי ישראל גרוסמן זצוק"ל, על הליכותיהם של גדולי ישראל קדושי עליון

"קדושים תהיו" (ויקרא י"ט, ב')

לאחר שסיים הרב מפידהייץ את בקשתו אודות האברך, איבד את הכרתו. תקופה ארוכה היה מאושפז בבית החולים - תלוי בין שמים לארץ, עד שבחסדי השי"ת שב לאיתנו.

הפעם האחרונה שזכיתי להיות אצל הרבי הקדוש מבעלז ז"ע, הייתה ארבעה ימים קודם הסתלקותו.

הגעתי למעונו ביום שלישי, בשעות המאוחרות של הלילה. תור ארוך השתרך ליד פתח דלתו. אני הייתי השביעי בתור. לפני עמד יהודי, שלפי לבושו לא היה נראה כחסיד. היהודי הגיע ממרכז הארץ, כדי לבקש ברכה מהרבי לענין של רפואה. כשעומדים ביחד - טבעי הדבר שמתפתחת שיחה, כך התחלנו לשוחח.

בתוך הדברים, התוודה האיש לפני שאינו מקפיד לשמור על קלה כבחמורה... אמנם אמונת צדיקים הייתה טבועה בלבו, והוא הגיע ממקום רחוק והמתין שעות לקבל ברכה של צדיק. היהודי שאלני אם אוכל לאחר צאתי מהרבי, להראות לו היכן יוכל להשיג תחבורה לחזור הביתה.

והנה נפתחה דלת חדרו של הרבי. מגודל הלחץ של הצובאים על הדלת, נכנסו כולם יחד לתוך החדר הפנימי. הרבי מבעלזא ישב על כסאו, כשראשו כפוף ועיניו הטהורות היו מופנות למטה, וכך ניגשו אחד אחד אחר השני. הגבאי רבי שלום פויגל ז"ל הקריא את הקויטל, והנהוג היה שכל מי שניגש קרוב לשולחן הושיט את ידו לרבי לקבל

זכיתי להסתופף בצילם של זקני החסידים. אחד מהם היה הגאון הצדיק המקובל, רבי מאיר שווארץ זצ"ל, הרב מפידהייץ, שעלה לארץ ישראל מהעיר פידהייץ שבגאליציה המזרחית, שם שימש בקודש כרב ואדמו"ר לקהל חסידים. בשחר ימיו עוד זכה להכיר את הרה"ק רבי יצחק אייזיק מזידיטשוב ז"ע, והיה תלמידו המובהק של הגה"ק ה'אמרי יוסף' מספינקא ז"ע.

כל ימיו שאף והשתוקק לעלות לארץ הקודש ולהתיישב בה, וללמוד תורת הנסתר באוירא דקדושת ארץ ישראל. אמרו: כשהגיע לחוף ארץ הקודש - ברדתו מן הספינה "זרק את הסמיכה לרבנות ואת האדמו"רות לים הגדול"!

ביום בואו לעיר הקודש ירושלים, פגש את הרה"ח ר' חיים אשר בוכוולד ז"ל, ושאלו היכן הוא הולך להתפלל. אמר לו רח"א שהוא הולך להתפלל בבית המדרש דחסידי קארלין. הלכו יחדיו להתפלל שם תפילת מנחה, הרב מפידהייץ התרשם מאוד מהתלהבות התפילה, הקולות והברקים, ומני אז קבע את מקום תפילתו ולימודו בבית הכנסת קארלין.

בבית הכנסת דחסידי קארלין בעיר העתיקה, היה מונח על אחד מארונות הספרים מלמעלה כתר תורה. סמוך לארון הספרים עמד שולחן, ומסביבו ישבו אנשים ולמדו. באחד הימים ניגש אברך לארון הספרים, והחל לטפס על מדפי הספרים, כדי להגיע לאחד המדפים העליונים ולהוציא משם ספר.

כמה מהיושבים בשולחן הסמוך, העירו לו שיש סכנה בטיפוס על הארון שהוא רעוע מאוד, וכתר התורה הנמצא למעלה יכול ליפול. האברך התעלם מהאזהרות והמשיך בטיפוסו למעלה, והנה "אשר יגורנו בא": כתר התורה נפל ממרומי הארון, ופגע במלוא עוצמתו בראשו של הגאון הצדיק הרב מפידהייץ זצ"ל! הוא נפצע קשה מאד. ברגעים הראשונים לאחר פציעתו עדיין היה בהכרה. הדבר הראשון שאמר היה, שבוודאי האברך נבהל מאוד ממה שקרה, "על כן" - ביקש - "תנו לו כוס קפה כדי להרגיעו!"...

מבהיל לחשוב, על האדם שמפרפר בין חיים למוות לאחר מכה כה אנושה, ועל מה הוא חושב? שצריך להרגיע את האברך, שהתעקש, שלא היה מוכן לשמוע לאזהרות שהזהירו אותו; איזו גבורת הנפש ואצילות המידות...

באחת הפעמים שנכנסתי למרן, מצאתי אותו נתון בסערת רוח. הוא פנה אלי ואמר: "אולי תוכל לייעץ לי: כבר מזמן הגעתי למסקנה, כי אינני ממלא כראוי את תפקידי כראש ישיבה בישיבת פוניבז', ולא מגיעה לי משכורת. הודעתי זאת לר' אברהם כהנמן, וביקשתי ממנו שיפסיק להעביר לי משכורת. אך הוא מתעקש, ובעל כורחי הוא מכניס לי את המשכורת. אמור לי, כיצד אוכל למנעו מלעשות זאת?"

הרב שלמה לורנץ על היכרותו האישית עם מרן הגרא"מ שך זצוק"ל

"וַיֵּרָא אֶת מַאֲלָקֵיךָ" (ויקרא י"ט, י"ד)

מרן היה 'ראש ישיבה' בכל רמ"ח איבריו ושס"ה גידיו. בהזדמנות לימד אותי מרן את פירושו של המושג 'ראש ישיבה'. עבורו, משרה של ראש ישיבה לא היתה בגדר 'שררה', אלא 'עבודת', פשוטה כמשמעה.

היה זה באחת הפעמים שנכנסתי למרן, ומצאתי אותו נתון בסערת רוח. ראיתי שהוא נרגש עד מאד, והוא פנה אלי ואמר: "אומר לך מה הענין, אולי תוכל לייעץ לי. כבר מזמן הגעתי למסקנה, כי אינני ממלא כראוי את תפקידי כראש ישיבה בישיבת פוניבז', ולא מגיעה לי משכורת. הודעתי זאת לר' אברהם כהנמן, וביקשתי ממנו שיפסיק להעביר לי משכורת. אך הוא מתעקש, ובעל כורחי הוא מכניס לי את המשכורת ושם לי על השולחן. אמור לי, כיצד אוכל למנעו מלעשות זאת?"

ביקשתי את רשותו לדבר כאיש אל רעהו, ולאחר שמרן הסכים, אמרתי לו שאיני מסכים לדבריו. הרי הוא, ראש הישיבה, מגיע לתפילה בין הראשונים, ונשאר בישיבה עד למנחה ולפעמים גם אחרי מנחה. כשיש לי דברים דחופים, ואני נכנס לישיבה לשאול את ראש הישיבה, אני מבחין בתור ארוך של תלמידים, וראש הישיבה מתאמץ בכל כוחותיו, ומשיב כאדם צעיר לכל אחד ואחד. עבודתו בישיבה נעשית בעמל רב מן הבוקר עד שעות אחר הצהריים. נוסף לכך, ראש הישיבה אומר שיעור כללי, וגם 'שמועס'ים' - שיחות מוסר. כיצד אפשר להבין את טענת ראש הישיבה, כי אינו ממלא את תפקידו ולא מגיעה לו משכורת?

מרן הקשיב לדברי בסבלנות רבה, ולא הפסיקני למרות שדיברתי באריכות, לבסוף פנה אלי וענה: "אסביר לך מה נקרא למלא תפקיד של 'ראש ישיבה'. בקלצק מילאתי את תפקידי כראש ישיבה, שם לא חיכיתי עד שפנו אלי, אלא ידעתי דרגתו של כל בחור ומה חסר לו, דיברתי עם כל בחור כדי להעלותו על המסלול הנכון לפי דרכו. בקלצק, שלא כמו כאן, שהיתי בישיבה יום ולילה".

"אז" - סיכם מרן - "המשכורת הגיעה לי ביושר, אבל כיום, שעבודתי

מסתיימת אחר הצהריים...

אמרתי לו, שאני אינני מכיר ראש ישיבה שעובד עד שעה שתיים בלי הפסק, ומתייחס כמוהו לכל בחור, ובנוסף - הרי גם בשעות אחר הצהריים והערב, נכנסים לביתו ומתייעצים עמו ביראת שמים ובשאר העניינים, נמצא, אפוא, שראש הישיבה מסור לתלמידים גם כיום ללא הגבלת זמן.

אך מרן חזר בנחישות על טיעונו: זה עדיין לא מילוי תפקיד של ראש ישיבה, ולכן לא מגיעה לו משכורת...

חשבת והתבוננתי: מה הפריע כל כך למרן במה שממשיכים לשלם לו משכורת, שלדעתו אינה מגיעה לו, הלא מרן יודע שזה מנהג המדינה, ואין ראש ישיבה המקדיש זמן לתלמידים יותר ממנו, למרות גילו המופלג. נדמה לי, שמרן התכוון בעיקר להביא לידיעת ראשי הישיבות, כי חובתו של ראש ישיבה אינה מסתיימת במסירת שיעורים, חובתו היא להכיר כל תלמיד ותלמיד, לדעת מה דרגתו ברוחניות, לדעת מה חסר לו, ראש ישיבה חייב להשלים ולבנות את אישיותו של כל תלמיד ותלמיד, כפי שהעיד מרן על עצמו שאכן כך עשה בישיבת קלצק.

חידושים 'חיים'

בהזדמנות מסויימת שאלתי את מרן: "הלא מרן הינו ראש ישיבה

אוכל להיכנס אליו? ואם לא, כיצד עלי לנהוג?
מרן השיב: "אם באמת תהיה לך שאלה שאינה סובלת דיחוי בשום אופן, שלח להודיע לי שאתה ממתין בחוץ, ואתן לך להיכנס. תשאל בקצרה ואשתדל גם להשיב לך בקיצור. אך דע לך, כי אני כל כך מרוכז בהכנת השיעור, עד שיתכן שלא אשמע כראוי את השאלה שלך. יתרה מזו, אינני בטוח שהתשובה תהיה לענין, כיון שאני מרוכז כולי בהכנת השיעור. עליך לקחת זאת בחשבון, ולבחון אם ענית לענין או לא. אם באמת תמצא, שלא ענית לענין, אל תקבל את דברי כתשובה..."

השיעור לא התאים לכללי הרפואה

בימי זקנותו קרה שמרן לא חש בטוב, והזמינו רופא שיבדוק אותו. כשהגיע הרופא, ביקש מרן שישתדל לגמור את הבדיקה במהירות, משום שעליו לעלות לשיבה ולמסור את השיעור. אולם לאחר הבדיקה הודיע הרופא למרן, כי לפי מצבו - אין אפשרות שיגיד שיעור.

אך מרן הודיע לרופא, כי הוא חייב להגיד את השיעור, ואם אינו יכול לעלות ברגליו, ייקחו אותו על כסא... הרופא בשלו: לא יעלה הדעת שמרן ימסור את השיעור במצב כזה. בסופו של דבר עלה מרן לומר את השיעור, כאשר הרופא מצטרף אליו, לראות כיצד ייפול דבר. הרופא התבונן, כיצד מרן אומר את השיעור כהרגלו, בקול רם ובתנועות ידיים נמרצות, בבחינת 'כל עצמותי תאמרנה'... הוא ראה כיצד מרן מתווכח עם התלמידים, בשיא הלהט, במשך שעה ארוכה. אחרי השיעור סיכם הרופא ואמר: "מה אעשה, שכללי הרפואה אינם תקפים... לפי כללי הרפואה, לא היה הרב מסוגל לומר יותר ממשפט אחד..."

עד זקנה ושיבה

מרן היה מוסר שיעור פעם בשבועיים בשיבת 'גרודנא' באשדוד. הוא סיפר לי על אחד משיעוריו: לאחר שהשמיע את כל הקושיות שלו בסוגיא וברמב"ם, נשכח ממנו התירוץ שהכין על כל אותן קושיות. הוא התאמץ להיזכר, אך ללא הצלחה. שח לי מרן: "לאחר זמן מה, החלטתי להודיע ששכחתי את מה שהכנתי, ורציתי לרדת מהבמה. לפני שירדתי חשבתי, אולי אוכל לתרץ את הקושיות לא לפי מה שהכנתי, ואז באמת, בחסדי ה' עלו בדעתי תירוץ חדשים על כל הקושיות ששאלתי, וכל זאת בעודי עומד על הבמה".
"כשירדתי מהבמה, נזכרתי מיד בשיעור שהכנתי, אותו שכחתי כשעמדתי על הבמה. השוויתי את החידוש שהכנתי בבית עם היסודות שחידשתי בעומדי על הבמה, והגעתי למסקנה שהחידושים שחידשתי על הבמה עלו על החידושים שחידשתי ברוב עמל בבית..."

כמדומני מרן היה אז בסביבות גיל תשעים. מופלא הדבר: ראש ישיבה בימי זקנה ושיבה, עומד על הבמה, נתון בלחץ אדיר - הוא שכח את השיעור, ועמד לרדת מהבמה - היה מסוגל להתרכז ולחדש ברגע זה מהלך חדש בסוגיא, כאילו הוא

למעלה מחמישים שנה, א"כ, מדוע דרושה לו הכנה רבה כל כך לשיעורים? - כפי שידוע, היה מרן מסתגר בחדרו כבר יום לפני מסירת השיעור, וכפי שאספר, הוא ממש לא יכול היה לחשוב על דבר אחר מלבד הכנת השיעור.

וכך ענה לי מרן: "כל סוגיא הנידונה בשיעורי, מסתבר שלמדתי אותה פעמים רבות, ויתכן אף מאה פעמים, אך אני מתחיל ללמוד את הסוגיא כאילו מעולם לא למדתי, החל מהמשנה, הגמרא, הראשונים וכו' וכו'. אני שואף, שלא אחזור על חידושים שכבר השמיעתי, אלא שיהיו אלה חידושים חדשים שחידשתי עתה ואסביר לך מדוע."

"אליבא דאמת, היה כל ראש ישיבה צריך לשאול את עצמו, מדוע הוא משמיע לתלמידיו את החידושים שלו, הלא אין ספק כי חידושיהם של ה'קצות החושן' וה'נתיבות המשפט' טובים לאין ערוך מחידושינו. כך באמת אני שואל את עצמי לפני כל שיעור: באיזו זכות (לשונו היתה: 'באיזו חוצפה') אני גוזר את זמנם היקר של התלמידים, להשמיע בפניהם את חידושי, ולא את חידושי ה'קצות' וה'נתיבות'? "התירוץ שאני עונה לעצמי הוא: הלא ה'קצות' וה'נתיבות' הם חידושים שכבר נתחדשו לפני זמן רב (וכלשונו: 'הם כבר לא חידושים חיים'), ואילו החידושים שאני משמיע יש בהם חיות, כיון שנתחדשו כעת. אך התנאי לכך הוא, שבאמת חידשתי אותם היום. אם אחזור על חידושים שכבר חידשתי לפני שנה או שנתיים, הרי הם כבר לא חידושים חיים, ואז אני חייב להשמיע את החידושים של ה'קצות' וה'נתיבות', ואסור לי להשמיע את החידושים שלי".

רק מי שהתנסה פעם במצב דומה, יוכל להבין את המאמץ הנדרש מראש ישיבה בגיל תשעים ומעלה, כדי להכין את כל הסוגיא מחדש, ולא לחזור כרגיל על השיעורים הקודמים שלו!

פעם הזכיר מרן בשיעורו סברא מסויימת, ואחד התלמידים הוותיקים טען לפניו כי במחזור הקודם, לפני שש שנים, אמר על סברא זו שאינה נכונה... השיב מרן: "אתה חושב, שר' לייזר של היום הוא אותו ר' לייזר שלפני שש שנים? הרי במשך ששת השנים האלה למדתי עוד ונתעליתי בלימוד, וכיום אני חושב שסברא זו נכונה היא!"

מרן סיפר לי, כי בזמן שעלה ארצה והיה זקוק למשרה, אמר לדודו הגרא"ז, שכאן יהיה לו קשה לקבל משרה, מאחר ודרכו באמירת השיעורים אינה מקובלת ביישובת בארץ, ואולי הוא צריך לשנות את דרכו באמירת שיעוריו, כדי שיוכל לקבל משרה. אך רבי איסר זלמן ענה לו: "לך בדרכך, ותוך זמן קצר יכירו כולם את הדרך המיוחדת שלך בחידושי תורה ויעריכו אותה".

"יתכן שהתשובה תהיה לא לענין"

זמן רב היה מקדיש מרן להכנת ה'שיעור-כללי'. השיעור התקיים ביום שלישי, אך יום לפני כן כבר הסתגר מרן בחדרו ולא ראה אדם, לבל יופרע ריכוזו בהכנת השיעור. שאלתי את מרן: מה אעשה אם תהיה לי בדיוק בזמן הזה שאלה דחופה, כנושא חשוב העומד להצבעה או הכרעות דחופות אחרות שאינן סובלות דיחוי, האם

בעיירה שבה נולדתי בפולין, התרחש מעשה מופלא הקשור למצוות צדקה, וסבי היה מספר זאת פעמים רבות כדי לחזק בלבנו את האמונה הטהורה בבורא עולם

הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, על הצדקה והאמונה

"לְעֵנִי וְלִגְרַתְּ תַעֲזֹב אֲתֶם" (ויקרא י"ט, י')

בעיירה שבה נולדתי בפולין, התרחש מעשה מופלא הקשור למצוות צדקה, וסבי היה מספר זאת פעמים רבות כדי לחזק בלבנו את האמונה הטהורה בבורא עולם.

ידוע-ידעו כל עניי העיירה ונצרכיה, שכאשר ידפקו על דלתו של יהודי פלוני - יכניס האיש ההוא את מלוא חופנו בסל המטבעות שלו, וכל מה שיעלה בידו יימסר לאותו אביון.

כך נהג בקביעות עם כל נכא-רוח, שעמד על סף ביתו ופשט ידו לצדקה. ויהי הדבר לפלא. מה ראה על ככה לפזר את כספו לצדקה, הרבה יותר ממה שנתחייב על פי דין?

הלכו אנשי העיירה לברר את סיבת הדבר, ומצאו שמעשה שהיה כך היה: היהודי ההוא היה איש תם וישר-דרך, שנקלע לבעיות קשות בפרנסת ביתו. בעצת אשתו הגיע אל אחד האדמו"רים וביקש עצה וישועה. הרבי אמר לו שישלח ידו במסחר, ויצא לשוק על מנת למכור את סחורתו.

"במה הרבי מציע לי לעסוק?" - שאל היהודי. "במסחר בכובעים", השיב הרבי.

אף כובע לא נמכר

ללא אומר ודברים אסף היהודי התם את שארית כספו, מכר כל מטלטליו, רכש כובעים רבים ושכר עגלה שתסיעו ליריד השוק הגדול, על מנת שיוכל למכור את הסחורה.

עומד מיודענו בשוק עם כובעיו, ואין איש מתעניין בסחורתו. כך עוברות שעה ועוד שעה וכל הכובעים עדיין ברשותו. אגורה אחת לא נכנסה לכיסו.

בהגיע זמן מנחה, עזב האיש את כל כובעיו במקומם ואץ-רץ לחפש לו מנין לתפילה. בשובו אל הדוכן עם הכובעים, גילה שהגשם שירד זה-עתה הרטיב את כל הסחורה בצורה כזו, שאי אפשר כבר למכור ולו כובע אחד. גם עגלה לנסוע לביתו לא מצא, כי הרוכלים פנו כבר איש לביתו.

בלית ברירה, וביודעו שאין לו מה לחפש ביריד, שירך את דרכו לפרשת דרכים על מנת למצוא עגלה שתסיעהו לביתו, וכשנזכר בעולליו הממתנינים לו בבית, והוא חוזר בידיים ריקניות, נקשו שינו זו לזו.

בעודו ניצב בפרשת הדרכים, נשמעת לפתע קריאה של גוי, המבקש

לראות את הסחורה המוצעת למכירה. הגוי חיטט בין הכובעים, עד שאחד מכובעי הפרווה מצא חן בעיניו וביקש לקנותו. בעודו מושיט את היד לכיסו כדי לשלם את הכסף ליהודי, נדהם להיווכח שהארנק לא נמצא במקום, וכנראה אבד או נגנב ממנו. לאחר שחיפש וחיפש ולא מצא את הארנק, ביקש מהיהודי שימתין לו עד שילך לביתו ויביא עימו את הכסף. מיודענו הינהן ראשו לאות הסכמה, אך הודיע לגוי מראש שהוא ממתין לו רק עד שתבוא עגלה הנוסעת לעירו. זמן ההמתנה התארך והגוי לא חזר. בינתיים הגיעה העגלה המיוחלת והיהודי נסע לביתו.

בהיכנסו הביתה החל לפרוק בבושת פנים את מטען הכובעים מהעגלה. והנה, משהרים את אחד הכובעים, הוא מגלה... ארנק! האשה פותחת אותו, ומתוכו מוצנצת מרגלית יקרה. בעל הבית מרים את האבן ומפיו פורצת זעקת שמחה!

בידיו היה אוצר ענק ששוויו הון תועפות, וממנו אפשר להתפרנס במשך שנים רבות. מה התברר? ברגע שהגוי התכופף כדי לחפש את הכובע המתאים לו, נפל הארנק עם המרגלית הטובה מכיסו. במקרה זה לא חלה על היהודי מצוות השבת אבידה גם מצד קידוש ה', כיון שלא ידע מי הוא הגוי. ברכתו של הרבי התקיימה במלואה.

מה שברור הוא, שאם לא היה היהודי מתאמץ ללכת לתפילת מנחה בעיצומו של היריד, לא היתה מזדמנת לפניו מציאה שכזו, שכן אז לא היו הכובעים נרטבים והוא היה נשאר בשוק עד סוף היום, מצליח למכור כמה כובעים, ושב לביתו עם כמה אגורות, ותו לא.

ידע יהודי זה להעריך ולהוקיר את החסד הגדול שעשה עימו האלוקים, ולאחר שהתעשר היה מחלק צדקה ביד נדיבה, וכל עני

שהתדפק על דלת ביתו קיבל מלוא חופניים מטבעות כסף.

נציין כאן דבר נוסף הקשור למצוות השבת אבדה, והוא ב'ופריו מתוק' על ספר דברים.

יגש אלינו ילד והציג בפנינו שאלה יפה, הקשורה לסגולה אותה נוהגים לומר בעת שאבדה אבדה: "החזקתי בידי סוכריה על מקל", אמר הילד, "וברכתי כבר 'שהכל נהיה בדברו', ולפתע נפלה הסוכריה מידי, ונאבדה..."

"נזכרתי שבבית שלי נוהגים לומר כל פעם שנאבד דבר-מה את הסגולה: 'אמר רבי בנימין הכל בחזקת סומין עד שהקב"ה מאיר את עיניהם'.

"אמרת גם אני את הנוסח הזה, ואכן מיד כשסיימתי ה' יתברך פקח את עיניי, ומצאתי את הסוכריה. פלאי-פלאים! אבל לאחר מכן הסתפקתי, האם עלי לחזור ולברך 'שהכל' על הסוכריה, כי עשיתי הפסק ע"י אמירת הסגולה, או שמא כיון שהסגולה נועדה 'להציל' את הברכה, אם כן אמירה זו אינה נחשבת להפסק?"

ואגב מקור הדברים של הסגולה הוא במדרש (בראשית רבה, וירא נ"ג), שם מובא שהדבר נלמד מהפסוק (בראשית כ"א, י"ט) "ויפקח אלוקים את עיניה ותרא באר מים".

וביאר שם ה'עץ יוסף': "העיניים יכולות לראות גם דבר שנמצא לפני האדם, אלא במה שניתן להם רשות לראות". ואגב בספר 'תולדות

יעקב' (עמוד קכ"ד) מובא שמרן הסטי"פלער זצ"ל יעץ לומר סגולה זו למציאת אבדה, והוסיף שמרן ה'חזון איש' היה משתמש בה. השבנו לילד, ששאלה דומה מופיעה גם בהלכות תקיעת שופר... דהנה ב'באר היטב' (תקפ"ה סק"ז) כתוב בשם מהר"ל: "פעם אחת לא היו יכולים לתקוע בשופר, והפך השופר וקרא לתוכו 'ויהי נועם', ושוב יכלו לתקוע".

וכתב על כך ה'דגול מרובה' (הלא הוא בעל ה'נודע ביהודה'): "נראה שזה היה בתקיעות מעומד (לאחר שכבר ברכו ותקעו את התקיעות דמיושב), אבל בתקיעות דמיושב - הוא הפסק גמור בין הברכה לתקיעה, ולומר שזה מקרי לצורך התקיעה, קשה הדבר, כי אין זו סגולה בדוקה".

למדנו, אפוא, מדברי ה'דגול מרובה' שכאשר מדובר בסגולה בדוקה - מותר להפסיק באמירתה, כי היא צורך הברכה. ואם כן, בשאלתנו נאמר שאם סגולה זו למציאת אבדה נחשבת לסגולה בדוקה, מותר לכתחילה לומר אותה בין הברכה לאכילה, ואין בכך הפסק, אבל אם סגולה זו אינה בדיקה, כך שאמירתה לא תביא בהכרח למציאת המאכל שעליו בירך, הרי אם הפסיק ואמרה לאחר הברכה, צריך לחזור ולברך.

לסיכום, אם מדובר בסגולה בדוקה - אין צריך לחזור ולברך, כי ההפסק באמירתה הוא צורך הברכה, ואם אין הסגולה בדוקה, יש לחזור ולברך. ומכיוון שגדולי עולם השתמשו בסגולה זו, הרי היא בדוקה.

(מתוך הספר 'מצוות בשמחה', בעריכת הרב משה מיכאל צורן)

הרב **זוד בוק** שליט"א
שיעורים מבוארים בלימוד התוס' על
סדר הדף היומי
שלוחה 29

הרב **חיים שמרלר** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש
שלוחה 25/26

הרב **אליהו אורנשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית
שלוחה 21

הרב **אריה זילברשטיין** שליט"א
הדף היומי בהלכה • עברית
שלוחה 1

הרב **מאיר שפרכר** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית
שלוחה 22

הרב **אפרים סגל** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש
שלוחה 23/24

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

"אצל מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל, למשל, ידעו הכל שישנה משמעות גדולה מאד לתנועות הידיים שלו, ולהינף היד שלו כתגובה על השאלה. את פסק ההלכה הוא היה חורץ, אך מי שעניינים היו לו, ידע גם לזהות את המבט הנלווה, את העניינים הנעצמות, ואת תנועות היד והאצבעות"

הגאון רבי יצחק מרדכי הכהן רובין שליט"א, רבה של קהילת 'בני תורה' בהר נוף, אב"ד בבד"ץ בני ברק, ומח"ס 'ארחות שבת' ו'מראה כהן', על עיני העדה

"דְּבַר אֵל כָּל עַדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (ויקרא י"ט, ב')

"מקרה נוסף היה בו התעוררה שאלה חמורה ב'אבן העזר', ואמר לי אחד המורים המובהקים שמרן הגר"נ קרליץ זצוק"ל מורה בשאלה זו באופן מסוים. אמרתי לו שלפי זכרוני שמעתי ממנו אחרת, אלא שהלה טען כי בספר 'חוט שני', ישנה התייחסות מפורשת לדבר, בה ההוראה היא כדבריו. נסעתי לבני ברק ונכנסתי למעונו בקודש פנימה, ואמרתי למרן הגר"נ זצוק"ל שנאמר לי שב'חוט שני' הרב אוהז בשאלה מסוימת אחרת מאשר שמעתי ממנו בע"פ. "בתשובה אמר לי מרן הגר"נ, כי הוא לא חזר בו, ואף ביקש שנביא את ה'חוט שני' לעיניו בו. לאחר שקרא בו, חייך ואמר לי: 'ההלכה היא כמו שאמרתי לך בעבר, ומה שכתבתי בנוסח זה, הוא כדי 'לעטוף' את הענין בצורה כזו, שלא יבואו לזלזל בהוראה הזו. אבל' - הוסיף - 'כל מי ש'יודע לקרוא' יבין את כוונתי האמיתית'..."

"ואם בתורה שבכתב עסקינן, זכרוני שלפני כמה עשרות שנים, ועודי אברך צעיר כאן בהר נוף, הוציאו כאן בשכונה גיליון, ובו כתבו אברכים צעירים בענייני הלכה. זכיתי לכתוב שם מעת לעת, אלא שעשיתי לעצמי מנהג, שבכל פעם לפני פרסום הדברים, להגישם ולהראותם לפי מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל. הוא היה יושב עמי זמן ממושך, ומלבד הדיון ההלכתי סביב הנושא הנכתב, היה מרן זצוק"ל מדקדק מאד בשאלות של ניסוח; האם לכתוב 'אסור' או 'ראוי להימנע'. האם 'נכון' לנהוג כך, או 'ראוי'.

החל מגיל צעיר זכה הגאון רבי יצחק מרדכי רובין שליט"א, לשמש אצל מרנן ורבנן גדולי ההוראה זצוק"ל, מרן הגאון רבי שמואל הלוי וואזנר זצוק"ל, ומרן הגאון רבי נסים קרליץ זצוק"ל. בחדרי משכיתם ובהיכליהם זכה הוא לשמש בהוראה, ולדון לפנייהם כתרה של תורה, כאשר לצד זאת חיבה יתירה נודעה לו מאת דודו, מרן הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצוק"ל ומרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל, אשר האצילו עליו מרוחם בהוראה והלכה, והוראותיהם ויתדותיהם לו לעיניים.

הגרי"מ רובין שליט"א נזכר בהתפעלות, בדוגמאות להן היה עד בחדרי הוראתם של מרנן ורבנן זצוק"ל:

"אצל מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל, למשל, ידעו הכל שישנה משמעות גדולה מאד לתנועות הידיים שלו, ולהינף היד שלו כתגובה על השאלה. את פסק ההלכה הוא היה חורץ, אך מי שעניינים היו לו, ידע גם לזהות את המבט הנלווה, את העניינים הנעצמות, ואת תנועות היד והאצבעות. תלמידיו הקרובים ידעו לזהות לפי תנועות אלו, מתי מדובר בשאלה אמיתית, מתי בחשש בעלמא, ואלו מקרים הוא בכלל ראה כ'נערווין' מיותרים.

"בחינה כזו גם היתה אצל מו"ר מרן הגר"נ קרליץ זצוק"ל. הכל יודעים ששתיקתו היתה אומנותו. הוא לא הרחיב בדברים, אך רב גובריה היה בדקות הסברא, איתה היה משתמש להתיר או לאסור בשאלות הנוגעות לאיסורי תורה. וכיצד נדע האם ישרה הסברא בעיניו או לא? ובכן, כאן הגיע לידי ביטוי החיוך המפורסם שלו. כשבזיוית פיו נתלה חיוך מסוים, ידענו להבחין שזו דרכו להביע את שביעות רצונו מהסברא הנאמרת, ולחילופין ולאידך גיסא, ממבטו החודר כאשר רצה להביע את מורת רוחו מהסברא, שלא ישרה, בעיני שכלו הצח והבהיר.

"זכרוני שהתעוררה פעם שאלה הלכתית מסוימת. כתבתי על כך מאמר תשובה, והגשתי לו אותו קודם פרסומו. הוא עבר על כולו בעיון, או אז אמר לי שהדברים נכונים וראויים לפרסום, אך בחיוך צנוע הצביע לי על קטע מסויים במאמר, ואמר 'את זה לא כדאי לפרסם. הדברים נכונים אך מחודשים'.

"בהקשר זה אציין עוד, כי ברגע של גילוי לב אמר לי פעם מרן הגרי"ש זצוק"ל, שזו הסיבה שאינו מרבה להעלות את פסקיו וחידושו על הכתב. 'אין לי מספיק זמן וכוחות לאחריות הנדרשת לניסוח הדברים וחוקיתם בכתב' - אמר לי".

'ביקור פתע'

ומדי דברו ברבותיו, נזכר הגרי"מ שליט"א באנקדוטה נפלאה, מימי שימושו אצל מרן בעל ה'שבט הלוי' זצוק"ל:

"בבית ההוראה של מרן הגר"ש וואזנר, היו יושבים בכירי תלמידיו, ועונים לשאלות בהלכה, כאשר המתלמידים והמשמשים הצעירים יושבים לפניהם, ורואים את אופן הפסיקה. מרן הגר"ש עצמו היה יושב בחדרו הסמוך, ושאלות סבוכות יותר היו מגיעות להכרעתו. אלא ששעות בית ההוראה נמשכו הרבה מעבר לזמן שמרן הגר"ש זצ"ל היה יושב בחדרו, והוא היה עולה לביתו בקומה השניה וממשיך בלימודו.

"הנהוג היה, שאחרי תקופת 'שימוש', רשאים המשמשים היושבים בבית ההוראה, להרים את הטלפונים המצלצלים בבית ההוראה, ולענות תשובות בהלכה לשואלים דרך הטלפון. גם אני נמנית באותה תקופה על העונים דרך הטלפון, אלא שכמה פעמים, אחרי שסיימתי את השיחה, אני רואה לפתע את מרן הגר"ש יורד מהקומה העליונה, פונה אלי, ומעמיד אותי על נקודה כזו או אחרת בהוראת ההלכה.

"מתברר, שקו הטלפון של בית ההוראה, היה מחובר גם למכשיר שעמד בחדר העליון, בו ישב מרן הגר"ש, והוא לעיתים היה מרים את השופרת ומאזין לשיחה, ולאופן בה עונה הרב לשאלה. אחרי השיחה, משראה לנכון להאיר ולהעיר, היה יורד ועושה זאת, כאשר ברוב המקרים מדובר על הנחיות על אופן ההוראה ועל דרך המענה. וזו כמובן עוד סיבה מהותית לשימוש חכמים, לזכות לביקורת בשעת מעשה על הוראותיך, האם נכונות ומכוונות הן להלכה או לא".

הגרי"מ רובין שליט"א מביא טעם לחשיבות ונחיצות השימוש בהלכה:

"בעולם ההוראה ישנו משקל רחב ומשמעותי מאד ל'מנהג המורים'. כלומר, ישנן הלכות שנקבעו בספרי הפוסקים שמפיהם אנו חיים, אלא שבמהלך הדורות, גדולי הפוסקים האחרונים הורו למעשה לנהוג באופן שונה, בשל סיבות מסויימות. קביעות אלו נקראות כאמור בשם 'מנהג המורים', ואיש לא העלה על דעתו לחקוק אותן בכתב או להעביר אותן כחלק מיסודות ההלכה, ועם זאת, כך נקבעה ונתפסה הלכה בכל ישראל. קביעות אלו עוברות בתורה שבעל פה, בחדרי ההוראה מפי רב לתלמיד.

"זו דוגמא מקבילה לענין זה של שיקול הדעת האמור. מדובר בידיעות והנהגות שקנו להן שביטה ועוברות מרב לתלמיד כתורה שבעל פה. אדם שלא שימש בהלכה, לא יזכה לשמוע על מנהג

המורים, ולא ידע כיצד לכוון את דרכיו בהוראת ההלכה. "אספר לכם שני מקרים, עובדות דהוי בדידי, כאשר דנתי בשאלות חדשות לפני רבותינו הגדולים, גדולי ההוראה של דורנו, זצוק"ל. "המקרה הראשון היה בעת שעלתה שאלת ה'קרוק-פוט' / 'סלאו-קוקר', סיר בישול איטי בשבת. עד שהשאלה הגיעה אל שולחן גדולי ארץ הקודש, תפס כבר המכשיר תאוצה רבה בארה"ב, והוא זכה לפופולריות בקרב המוני חרדים לדבר ה', שבישלו באמצעותו את החמין לכבוד שבת קודש. השאלה ידועה ומוכרת - האם יש בשימוש בו משום 'הטמנה' האסורה בשבת. אז זכיתי לראות בחוש, מהמסד עד הטפחות, איך מתהווה בכלל ישראל פסק הלכה חדש. "כאשר הצגתי את השאלה בפני מרן הגר"ש אויערבך זצוק"ל, כאשר אני מצדי טורח לבאר את תהלוכות המכשיר ואת אופן פעילותו - הוא נמנע מלענות. הייתי אצלו כמה וכמה פעמים, במשך מספר שבועות, והוא עדין נמנע מלענות. בנו, הגר"ר ברוך זצ"ל, העיד לי אז כמה פעמים: 'אבא עסוק בשאלה הזו באופן מקיף ועמוק'. הוא טרח לברר בעיקר מה דעת גדולי פוסקי ארה"ב, ועל סמך מה נהגו להקל שם ולהשתמש בכלי זה.

"אחרי חודש ימים, ביקש ממני מרן הגר"ש זצוק"ל לגשת אל מרן הגרי"ש אלישיב לברר את דעתו, וכן ביקש לראות את תשובת מרן הגר"ש וואזנר שנכתבה אלי בעניין זה (ונדפסה בספרנו 'ארחות שבת'). והנה, דעת שניהם היתה להתיר - בתנאים מסויימים, ובענין זה, דעת מרן הגר"ש זצ"ל היתה מחמירה יותר. אחר ששמע את דעת שניהם, ושקל עוד ועוד, ניגש מרן הגר"ש זצוק"ל להוציא את פסקו, המחמיר, כאמור.

"אלא שכאן אירע דבר מעניין וחריג: את פסק ההלכה כתב מרן הגר"ש זצ"ל על נייר מחברת... הוא לא השתמש בנייר המכתבים הרשמי שלו. מבנו הגר"ר ברוך זצ"ל שמעתי, שמלכתחילה ביקש הוא לתת לפסק ההלכה מעמד פחות 'תקיף', כשהוא מסביר את הנהגתו: 'אני שומע ומבין שבאמריקה יראים ושלמים רבים משתמשים בכלי הזה, וכנראה שהם גם ימשיכו בכל מצב. אם אוציא מכתב מפורש, עם פסק הלכה רשמי, יהפכו הללו לכאלו שעושים נגד פסק הלכה'. לכן, כתבתי את פסק ההלכה על נייר מחברת, שלא לתת לו תוקף של פסק הלכה רשמי".

"זו כאמור דוגמא אחת, לפסק הלכה הניתן מתוך שיקול הדעת של גדולי עולם, המביא בחשבון את מצב השואל או השואלים - ובמקרה הזה, אף את תגובתם..."

והנה דוגמא נוספת:

"לפני קרוב לחמש עשרה שנה, התפרסם הפולמוס בדבר כשרות פרות ממין הז'אבו (מין בקר המתאפיין בגיבנת בולטת בקצה הגב, סמוך לראש הבמה). מרן הגר"נ קרליץ זצוק"ל נקט כדעת מרן החזו"א, לפיה אין לאכול בשר בהמות אלו, בעוד דעת מרן הגר"ש וואזנר זצוק"ל, היתה כדעת הפוסקים שאין לחוש בזה.

"נכנסתי אז למעונו של מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל, כדי לברר

אני יכול להעיד, שבמשך כל השנים הללו, הוא מעולם לא הגיש לי חשבונית אחת בודדת על פחית שתיה או על חבילת ופלים. אמרתי לו: "ר' ירחמיאל! למה אתה לא קונה משהו לשתות, כשאתה מכתת רגלים ומסתובב בארץ ובעולם? אתה יוצא לדרך ימים שלמים לבית וממוסד למוסד, אתה לא צריך לשתות? לאכול? למה אתה לא קונה לעצמך משהו? זה לא בריא ככה!"... אבל הוא לא שעה לדברי...

הרב חיים פוקס, שותפו וחברו של הגאון רבי ירחמיאל קראם זצ"ל, עם שביבי זיכרון וניצוצי אורה ממסכת חייו המופלאה של הרב קראם זצ"ל

יעקב א. לוסטיגמן

בשבוע שעבר הבאנו את חציה של השיחה המרתקת שקיימנו עם הרב חיים פוקס, מי שהיה חברו הקרוב ושותפו הנאמן של הגאון רבי ירחמיאל קראם זצ"ל, במשך יותר מיובל שנים, של פעילות בלתי פוסקת בקירוב יהודים לאביהם שבשמים, ופעילות ענפה מאוד של זיכוי הרבים, והעמדת הדת על תילה ברחבי ארץ הקודש, ובמיוחד באזור הדרום.

הרב פוקס תיאר בשיחה, את הגוונים הרבים באישיות של הרב קראם, שידע בכל עת לצאת לפעילות שונה, ייחודית לאותה העת ולאותו המקום, ובכל פעם חתר בכל דרך אפשרית כדי להשיג את המטרה אחת והיחידה: לקרב עוד יהודי לאביו שבשמים.

"אני עצמי הייתי מנהל עבור הרב קראם את הנושא הכספי", מספר הרב פוקס, "לכל אורך 50 השנה האחרונות, כולל בתקופה האחרונה".

"לא היה לו חשבון בנק פרטי, כלומר היה חשבון בנק שהיה רשום על שמו, אבל דרך החשבון הזה היו מתגלגלים כספי צדקה רבים ל'קרן עזרה לתלמידים', לכוללים, לפעילויות השונות, הכל היה באותו חשבון, ואני הייתי מנהל את הרישום של ההוצאות וההכנסות, כדי שלא יתערבבו הכספים הפרטיים והציבוריים, וכן שלא ילכו כספים שהוקצו לפעילות אחת ו'יתבזבזו' על פעילות אחרת.

"אני יכול להעיד, שבמשך כל השנים הללו, הוא מעולם לא הגיש לי חשבונית אחת בודדת על פחית שתיה או על חבילת ופלים. אמרתי לו: 'ר' ירחמיאל! למה אתה לא קונה משהו לשתות, כשאתה מכתת רגלים ומסתובב בארץ ובעולם? אתה יוצא לדרך ימים שלמים, מטייל בדרום מבית לבית וממוסד למוסד, אתה לא צריך לשתות? לאכול? למה אתה לא קונה לעצמך משהו? זה לא בריא ככה!'..."

"אבל הוא לא שעה לדברי, הוא טען שממילא הוא פוגש אנשים ומבקר משפחות, ולכן תמיד יש לו כוס מים וגם מגישים לו פרי או מאפה, ולכן הוא לא צריך לקנות לעצמו שום דבר על חשבון כספי הצדקה..."

"מצד שני, הוא לא היה חוסך בהוצאות כשזה היה לטובת אחרים. כשהיו פעילים שהיו צריכים דרבון - הוא ידע להוציא כסף, לקנות לבחורי הישיבות בגדים, לדאוג לכל מה שצריך. כשהיו צריכים להכין נער לקראת מבחן קבלה לישיבה, ור' ירחמיאל ידע שהוא צריך אברך, שילמד אתו באופן פרטי במשך כמה שבועות, כדי להתכונן למבחן כראוי - הוא לא היה מהסס.

"כך בכל נושא. כסף לא היה שיקול, הוא תמיד ידע לגייס עוד אם צריך, אבל על עצמו - הוא לא רצה להוציא כלום!"

הדבר הבולט ביותר שהיה באישיותו, היא שלא הניח ידו מכל דבר של מצוה.

"היה זה לקראת חג הפסח. באו לר' ירחמיאל ההורים של אותם ילדים, שהוא עצמו שכנע אותם לשלוח אותם למתיבתות, וטענה כבדה בפיהם.

"אמרת שהילדים שלנו יכבדו אותנו יותר, אם יקבלו חינוך תורני. הם באמת מכבדים אותנו אבל מרחוק..."

"מה זאת אומרת? שאל הרב קראם, 'הם לא באים לבקר בבית?'. ההורים השיבו שהם דווקא כן באים, אבל רק בשאר ימות השנה. הם לא מוכנים לבוא לחג הפסח. הם רוצים להישאר בישיבות

ובמתבתות, כי הכשרות בבית ההורים בחג הפסח לא מספיקה עבורם.

"הטענה של הילדים היתה מאוד חזקה. באשדוד ובכל אזור הדרום - לא היה אפשר אז להשיג מצות בכשרות מהודרת. מצות של 'העדה החרדית' היו רק מצות הלפרין, והיו צריכים לנסוע לירושלים כדי לקנות. כך גם מוצרים אחרים, תבלינים כשרים לפסח - הם לא שמעו על זה שם בדרום. לא היה דבר כזה ממרח שוקולד כשר לפסח, הדברים הכי בסיסיים - לא היו.

"הרב קראם חשב קצת ואמר להורים: 'מה הבעיה? תקנו כשר לפסח! אתם לא מצליחים להשיג? אני אמכור לכם!'.

"וכך הוא החליט שתפקידו הוא להביא מוצרים כשרים לעם שבשדות. הוא פתח חנות מיוחדת לחג הפסח, שנוודת בכל רחבי הדרום, והתחיל למכור מצות, סוכר, מלח, תבלינים, ממרחים, כל מה שהיה להשיג בהשגחת בד"ץ 'העדה החרדית' או בהכשרים מעולים. הוא קנה בכמויות גדולות ומכר לכל דורש בלי להרוויח שקל, הכל לשם שמיים.

"ברגע שהוא פתח באשדוד, הגיעו מאשקלון ואמרו לו, 'מה איתנו? גם אנחנו שלחנו ילדים למתבתות!'... הוא התחיל לעשות משלוחים לכל הדרום, פתח סניפים של החנות והיה מוכר מוצרים כשרים לפסח, כשלשם כך הוא הפעיל מתנדבים רבים, שארגנו והפעילו את המערך, שנסעו והביאו ולקחו והעבירו סחורה...

"סיפר לי השבוע חבר באשדוד, שפעם ר' ירחמיאל שלח אותו בערב פסח לדימונה, עם קופסה של שניים וחצי קילו מצות הלפרין, למשפחה שלא הצליחה להשיג מצות בכשרות מהודרת!

"באחת הפעמים נגמרה לו הסחורה, והיה צורך להביא בדחיפות עוד סחורה מירושלים. הוא לקח את הטנדר ונסע לירושלים, העמיס עליו סחורה חדשה וחזר לאשדוד באישון ליל.

"באותה העת לא היה את כביש 7 כמובן. נסעו משער הגיא לצומת שמשון, לצומת נחשון, וממנו עד צומת מסמיה (צומת ראם) בכביש 3, ומשם חזרה צפונה בכביש 40 עד צומת כנות לכיוון אשדוד...

"יודעי דבר ידעו, שאפשר לקצר את הדרך דרך מושב בית חלקיה, והרב קראם היה מיודעי דבר. הוא חצה את המושב, ובכביש שבין קיבוץ 'חפץ חיים' לצומת 'חפץ חיים', כביש צר ומפותל שנמשך כמה קילומטרים עם סיבובים חדים, שם בתוך החושך והשממה - נתקע הטנדר...

"הוא עוד לא הספיק לצאת ולבדוק מה הבעיה, ופתאום נעצר מאחוריו ג'פ, בו נוהג חבר טוב שלו, הרה"ג ר' שמואל דוד מרזל זצ"ל, שהיה אז פעיל צעיר ונמרץ כמוהו. הם חיברו כבלים, הטעינו חשמל במצבר של הטנדר, וכעבור כמה דקות המשיך הרב קראם בדרכו. הסייעתא דשמיא היתה כל כך מוחשית, כי הכביש ההוא היה שמם באותה תקופה, יכולת לעמוד שם שעות בלי לפגוש נפש חיה.

"זאת רק דוגמה אחת מיני רבות, לצורת ההתנהלות של הרב קראם. הוא עשה כל מה שנדרש ממנו, פתח מכולת, נסע לירושלים, עשה כל דבר אפשרי כדי לסייע. ומשמים העניקו לו עזרה מיוחדת

להצליח בכל דרכיו באופן על טבעי.

"אבל המאפיין הבולט ביותר היה, שהרב קראם אף פעם לא נח על זרי הדפנה. הוא תמיד חיפש איפה אפשר לעשות עוד, איפה אפשר להוסיף, לייצר עוד פעילות, להרבות עוד לימוד תורה, לפתוח עוד כולל, להקים עוד שיעור, לייסד עוד ישיבה. הוא כל הזמן חיפש להוסיף ולהוסיף.

"גם אחרי שכבר החזיר בתשובה אלפי יהודים, והציל אותם מחיי הפקר לחי"ת תורה ויראת שמים, הוא עדיין רצה שהילדים בבית הכנסת שלו ילמדו עוד רבע שעה בערב, למרות שהם ילדים טהורים, יראים ושלמים מבתי חרדיים שעתיים במוסדות תורניים, גם עליהם הוא רצה להשפיע שילמדו עוד קצת, שיוסיפו עוד זכויות, הוא לא הניח מידי שום הזדמנות של ריבוי לימוד התורה וזיכוי הרבים.

"כך למשל, בשנים הראשונות הוא ראה שביבנה יש מקום לפעילות תורנית חזקה יותר. הוא מצא שם קבוצה של בחורים מעולי פרס, שלמדו חשמלאות בשעות אחר הצהריים. הלך והקים להם כולל ערב, דאג שיגיעו כל יום שלושה-ארבעה אברכים מאשדוד, וילמדו איתם. מהפעילות הזאת לבדה יצאו כמה וכמה משפחות חרדיות. אני מכיר את המשפחות הללו, הבחורים של אז הפכו לאבות וסבים, יש להם כבר נינים ראשונים, ומשפחות גדולות ההולכות בדרך התורה והיראה, רק בזכות אותה פעילות.

"היה ביבנה גם פעיל מקומי, שעבד כמורה בבית ספר של החינוך העצמאי. יהודי עם לב חם מאוד שגם רצה להרבות בזיכוי הרבים, אבל לא היה לו מימון. הרב קראם היה דואג למימון..."

ישיבות 'בין הזמנים' הראשונות

"ביום מן הימים, הבריק הרב קראם עם רעיון חדש", ממשיך הרב פוקס בשטף הסיפורים. "היה זה כשראשוני תלמידי המתבתות הגיעו לחופשת 'בין הזמנים'.

"היו לומדים חצי יום במתכונת ישיבתית רגילה, ובחצי היום השני היו פעילויות פעמיים-שלוש בשבוע, עם אטרקציות, בריכות וכל מיני סוגים של פעילות, ובסוף 'בין הזמנים' עשו טיול גדול לצפון, עם הליכה בנחלים וכו'.

"מאות בחורים היו משתתפים, והם היו צריכים ללכת לישון מוקדם, כדי להגיע בבוקר לישיבת 'בין הזמנים', ובערב היו עייפים אחרי הפעילות. ככה הוא החזיק אותם, ורבים מהם מודים בפה מלא, שהם 'נשארו בלימוד' רק בזכות אותם קעמפים מיוחדים, שהיה הרב קראם עורך בשנים ההן.

"כשלא היה כסף, הוא היה יוצא לגיוס כספים, בארץ ובעולם. בימי הפורים הוא היה לוקח את האקורדיון שלו, עם כמה מהילדים שלו ושלנו. ומכניסת הפורים ועד צאתו, בשני ימי הפורים, הוא היה 'חורש' את ירושלים ובני ברק. משפחות היו מחכות לו, והוא היה מגייס סכומים גדולים למימון הפעילות. ככה בכל שנה, היו יהודים רבים שידעו לשמור לו מראש סכומי כסף נאים, כי העריכו אותו, וידעו עד כמה גדולים מעשיו וכמה כבירה הפעילות שלו.

"אבל מעניין לציין, שלמרות שהוא היה עם לב כזה ענק, אהב כל

יהודי באשר הוא, את כולם הוא חיבק וקירב לדרך התורה והמצוות, לא ראה באף אדם כמישהו שהוא נמוך מדי - ובכל זאת הוא אף פעם לא ירד אליהם, אלא תמיד העלה אותם אליו.

"הוא הרי היה יתום מגיל קטן מאוד. אביו ר' יעקב ליבר הי"ד, נהרג מרסיס של פגז ירדני שפגע בו במלחמת השחרור, כשהילק חלב לאנשים שהיו במקלטים תוך מסירות נפש כפשוטו.

"כאשר הוזמן הרב קראם פעמים רבות, לשאת דברים בכינוסים בתקופת ימי הזיכרון במקומות שונים, הוא היה מגיע, ואומר את מה שהוא רצה להשמיע, לא את מה שהם רצו לשמוע. הוא לא התבייש לעמוד בפני קהל שאינו חרדי בכלל, ולזעוק חמס על חילולי השבת והפריצות... הוא לא היסס לעמוד שם, ולזוזף בהם על כך שהם רוצים לגייס את לומדי התורה לצבא, ובכך לשמוט את הקרקע מתחת סלע קיומו של העם היהודי. הוא לא נשא להם פנים ולא חשש מפני איש!

"גם במאבקים על צביונה של שכונת 'הר נוף' בירושלים - יכלו לראות את זה, וגם בכל נושא אחר. הוא היה הולך למרפאת שיניים, נכנס פנימה, אוסף את כל העיתונים הלא ראויים שמפוזרים שם עבור קהל הממתנינים, זורק את הכל לפח, ובמקום זה שם עיתונים כשרים, או ספרים תורניים קלים לקריאה ולימוד... אלו היו פעולות שגרתיות אצלו, זה לא היה משהו חריג בסדר היום שלו.

"אבל כאמור, הוא היה אדם עדין, אוהב ישראל, בעל לב רחום וחנון. כשהוא שלח נער ללמוד בישיבה, הוא היה עוקב לוודא שטוב לו בישיבה. ברגע שהבחור הסתדר - הפסיק הרב קראם לעקוב. הוא לא חיפש את הסיפוק שבהצלחה, אלא את הדאגה לכך שאכן תהיה הצלחה. הוא המציא את המושג הזה של טיפול בבוגרי כיתות ח'. קודם כל הייתה זו דאגה, שבסיום היסודי יעברו ללמוד בישיבה קטנה. לא כל ההורים שיתפו פעולה, ולא כל הבחורים הצעירים היו מוכנים לכך. הרב ירחמיאל עבר במשך השנה בכל כיתות ח' בבתי הספר של ה'חינוך העצמאי', ולא חסך שום מאמץ להביא אותם לישיבות קטנות. ואחרי שנכנסו לישיבה, לוודא שהם מסתדרים... הוא היה ממייסדי 'פרויקט טורונטו', והיה לו חלק בכל הפעילות של זיכוי הרבים במשך שנים רבות."

גאון בתורה, גאון בהתמדה

"אחרי שסיפרתי את כל הדברים האלו", אומר הרב פוקס, "חשוב לי להדגיש ואני רוצה שתפרסמו בהבלטה, שהרב קראם לא רק היה עסקן מזהיר, לא רק לוחם ללא מורא, לא רק מגדולי מזכי הרבים בדורו, אלא גם תלמיד חכם עצום, ומתמיד בסדר גודל נדיר במיוחד. "זכיתי להיות חברו הקרוב, מאז אותו יום שיש בישיבה ועד סוף חייו. אחרי חתונתו, כשגר באשדוד במשך כמה שנים, למדנו יחד בסדר שלישי. זה היה תענוג ללמוד אתו, איזה ידע, איזו חשיבה, איזו התמדה!

"המשפחות שלנו הן כמו משפחה אחת, עד כדי כך היינו קרובים. כאשר עבר לגור בירושלים, והמשיך לבוא להיות בישיבה ביום הכיפורים, היה מתארח אצלי. היתה לו 'חזקה' לגשת בישיבה לפני התיבה ל'שיר היחוד' ושיר של יום ביום הכיפורים. המנהג בפוניבז' וכך גם בגרודנא, שאומרים את 'שיר היחוד' בלילה אחרי ערבית, ובבוקר לפני התפילה אומרים שוב את 'שיר היחוד' של אותו יום ו'אנעים זמירות'. היו בחורים רבים שהיו מזרזים את עצמם לקום מוקדם, ולהגיע לתפילה לפני הזמן, רק כדי שלא יפססו את האמירה הנעימה של הרב קראם.

"בכל אופן, כשהיה מגיע יהודי כמו הרב קראם לישיבה, כמובן שהבחורים התענגו על כל רגע במחיצתו, וכך בלילי יום הכיפורים הוא תמיד היה נשאר בבית המדרש אחרי התפילה, משוחח עם בחורים רבים שהתקבצו סביבו, מדבר איתם על גודל השעה, על הדברים שאפשר להשיג ביום הכיפורים, ובכלל על השמחה בקיום המצוות, ועל אימת הדין שצריכה להיות בלבבות ביום הכיפורים.

"היו פעמים שהוא היה מגיע לישון רק בשעה אחת בלילה. כשקמתי בשעה 5:00 כדי להתחיל להתארגן לתפילה, הוא כבר היה יושב ושקוע בלימוד, אני לא יודע כמה זמן הוא ישן בכלל..."

"הוא היה מוכר בעיקר כדרשן, אבל הוא מסר גם המון שיעורים עיוניים בהלכה, שיעורים שהקליט בטלפון ושמסר בפני קהל, וכן כתב מאמרים תורניים רציניים מאוד.

"היה לו ידע מופלא גם בהלכות פחות מצויות ופחות ידועות בזמנינו, כמו הלכות תרומות ומעשרות, הלכות 'שביעית' ועוד. לא פעם הייתי אומר לו איזה דבר הלכה או דבר תורה, והוא היה מוסיף עלי כהנה וכהנה ציטוטים מכל מקומות ספרים, שתלמידי חכמים מן השורה לא מגיעים אליהם, כי באמת היה ר' ירחמיאל גדול בתורה. "לא בכדי זכה רבי ירחמיאל להערכה רבה מאת רבותיו. אומרים שמרן הגרא"מ שך זצ"ל אמר, שהוא מקנא בעולם הבא של ר' ירחמיאל. בעיני ראיתי את החביבות העצומה שהפגין הרב שך כלפיו בכל הזדמנות.

"אני זוכר שפעם תבעו אותנו, את ר' ירחמיאל ואותי ל'דין תורה' אצל הרב שך. היו כמה עסקנים שכעסו על פעילות מסוימת שעשינו, כי סייענו לאיזה גורם בזיכוי הרבים וזה היה נגד את האינטרס שלהם, ולמרות שגם הם מצדם עשו זאת מתוך רצון להיטיב ולצורך זיכוי הרבים, הרב שך פסק לטובתנו, ואמר שהפעילות של ר' ירחמיאל חשובה יותר מכל דבר אחר.

"בתקופה בה גר באשדוד, כאברך צעיר, התגורר הרב קראם זצ"ל באותו הבניין יחד עם ראשי הישיבה הגאון רבי דב צבי קרלנשטיין זצ"ל, ויבלחט"א הגאון רבי צבי דרבקין שליט"א. ראש הישיבה הרב קרלנשטיין זצ"ל תמיד היה אומר, שהוא שמח להיות שכנו של ר' ירחמיאל קראם, ושהוא מתפלל לקב"ה שיזכהו להיות שכן של הרב קראם גם בעולם הבא!"

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?

שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

כשעמד סמוך לגדר, ראה שם רבי אליהו מחזה מרטיט, אשר שנים רבות לאחר מכן היה חוזר ומספרו בהתפעלות מיוחדת; אשה ענייה מרודה, שאף היא עברה באקראי סמוך לגדר ושמעה את הזעקות, ניגשה אל הגדר, חתכה את לחמה הקטן והדל לשני חציים, והושיטה להם חלק אחד ברוחב לב!

מאוצרותיו של הגאון רבי אליעזר טורק שליט"א

יהודים כלואים במתחם סגור ומסוגר וסביבם גדר תיל גבוה, ומתחננים לפת לחם ומעט מים. זה כמה ימים שלא בא דבר מאכל לפיהם, סיפרו האנשים, כי אם לא ישיגו כדי קיום הגוף הרי שהם עומדים לגווע ברעב. כמוכן, רבי אליהו ועמיתו מיד עזבו את המטרה אשר לשמה באו הינה, והחלו לפעול ככל אשר לאל ידם לסייע בשחרורם ולהביא לרווחתם. כשעמד סמוך לגדר, ראה שם רבי אליהו מחזה מרטיט, אשר שנים רבות לאחר מכן היה חוזר ומספרו בהתפעלות מיוחדת; אשה ענייה מרודה, שאף היא עברה באקראי סמוך לגדר ושמעה את הזעקות, ניגשה אל הגדר, חתכה את לחמה הקטן והדל לשני חציים, והושיטה להם חלק אחד ברוחב לב!

מגיד המישרים הגאון הצדיק רבי שלום שבדרון זצ"ל, כשהיה מספר ברבים סיפור זה בשם רבו רבי אליהו, היה משתף את השומעים בהרגשי לבבו הטהורים; מהיכן צומח כח כה מופלא באשה דלת אמצעים?! הלא זה נשגב מבינת אנוש! אשה שאין לה לחם בבית, חותכת חצי מפיתה ומעניקה לצדקה?! הרי זה כמו שתחתוך מן הבשר החי, משארית חיותה עלי אדמות?

אין זה אלא מכח ה"קדושים תהיו כי קדוש אני השם". אלו הם כוחות אדירים, עוז ותעצומות בלתי מובנים, הטמונים בתוך תוכו של כל יהודי ויהודי, וכלולים באותה מתנה שהעניק לנו הבורא "קדושים תהיו". רבי שלום הגדיר זאת כך: "כשם שהחמור לא יכול להיות אדם, כך היהודי לא יכול להיות סתם אדם. יהודי הוא קדוש! טבועה בו קדושה במעין קדושת השם יתברך, והיא המניעה אותו לנהוג אחרת מסתם בני אדם".

"קדושים תהיו כי קדוש אני השם!"

(מתוך הספר 'אוצרותיהם אמלא')

בכל פרשה ופרשה בתורה הקדושה, ישנה ייחודיות שונה, לקחים ומסרים אחרים, ובוודאי כל אחת ואחת מהן הינה מגופי תורה, חשובה ונחוצה בפני עצמה. אך נדמה כי פרשת קדושים בולטת היא בחשיבותה, יסודותיה הן נשמת אומתנו, ובה צפון סוד קיומנו המבדילנו מכל האומות.

דברים נשגבים ביותר כתובים בזהר הקדוש (דף פא עמוד א), נצטט את תרגומם:

"פרשה זו של קדושים תהיו היא כלל כל התורה כולה, כי בה כלולות בקצרה רוב מצוות התורה, והיא חותם האמת של הטבעת. בפרשה זו התחדשו בה סודות עליונים של התורה, כל הפקודות והציווים המופיעים בעשרת הדברות, הגזירות, העונשים והמצוות העליונות. וכאשר הגיעו החבראי קדישא [של רבי שמעון בר יוחאי] ללמוד פרשה זו, היו שמחים מחמת כללות התורה והסודות המרובות הנמצאות בה". כך גם ה'אור החיים' הקדוש מציין זאת בלשון קודשו: "ולטעם זה דקדק לומר אל כל עדת בני ישראל, לומר, כי מצוה זו קדושים תהיו היא מצוה שישנה בכל אדם, שכל איש ישראל בקיימו מצוה זו קדוש יאמר לו, ואין הדרגה בישראל שתהיה נמנעת מהשגה זו".

מבואר, כי כל איש ישראל לפום דרגה דיליה, מחוייב במצוות הקדושה, וכל אחד מסוגל ויכול לרומם את מצבו ולהתקדש. הקדושה טבועה בנפשם של כלל ישראל, ומה שמוטל על האדם היא רק החובה לשמר את אותה קדושה, לא להממה ולחללה חלילה.

וזו הסיבה ששמחו התנאים בהגיעם לפרשת קדושים, כי כאן העידה התורה שכל העדה כולם קדושים, "דבר אל כל עדת בני ישראל". כל יהודי באשר הוא, בכל רמה שיהיה ובכל מצב שימצא, מסוגל וחייב לנהוג בקדושה. לא נדרשת לזה עבודה יוצאת מגדר הרגיל, אלא, כפי המובא בהמשך הפרשה, רק לשמור על פשטות התורה ולקיים מצוותיה כראוי, וכבר יגיעו לידי קדושה, וזו היתה סיבת שמחתם הגדולה, שכל יהודי ויהודי שייך אל הקדושה!

בספר 'לב שלום', מובא את שסיפר הגאון הצדיק רבי אליהו לופיאן זצ"ל, בעל ה'לב אליהו', כי בצעירותו, כאשר שימש כמשגיח בשיבה לצעירים בעיירה קלם, נקלעה הישיבה למצב כלכלי קשה ביותר, עד שרעבו לפת לחם ממש. רבי אליהו נחלץ חושים להציל את הישיבה מסגירה, ויחד עם רב העיירה, הגאון רבי אברהם יצחק פרלמן זצ"ל הי"ד, בעל ה'פני אברהם', כיתתו רגליים לקבץ נדבות להחזיקה.

כשעברו באחת העיירות הסמוכות לקלם, שמעו קריאות הצלה נואשות מפינה נידחת בעיירה. כשהתקרבו למקום גילו, לחרדתם, מאות

יצאתי משם, ומיהרתי לנסוע לכותל המערבי. ישבתי זמן רב ואמרתי תהילים. הייתי מאוד נרגש. אני? איך אני יכול למסור שיעור למצלמה? אני רגיל למסור שיעור לחמישה או שבעה אנשים, את השיעורים האלו המצולמים יפרסמו בכל העולם מי יודע אם אצליח??

הרה"ג רבי מאיר שפרכר, מרביץ תורה לאלפים וממגידי השיעור של 'דרשו', מספר איך הכל התחיל, ואיך 'דרשו' מצאו אותו ולימדו אותו למסור שיעור מול המצלמה

יעקב א. לוסטיגמן

אלפים רבים מאזינים מדי יום לשיעוריו, דרך מוקד השיעורים הטלפוני של 'דרשו' ובאמצעות פלטפורמות הפרסום השונות של 'דרשו' ושל ארגונים אחרים העושים שימוש בשיעורים אלו ומפרסמים אותם בכל דרך אפשרית, בשל האהדה הרבה בה הם מתקבלים בקרב לומדי 'הדף היומי'.

מגידי השיעור שזוכה להולך איתו אלפי תלמידים נאמנים, הצועדים איתו במעלה הדרך, ומסיימים איתו מסכת אחר מסכת, הוא הרה"ג ר' מאיר שפרכר, תלמיד חכם צעיר המתגורר באשדוד, ומשתייך לקהילת חסידי פיטסבורג.

לרגל תחילת לימוד מסכת יומא, פנינו לרב שפרכר, וביקשנו לשאול אותו כיצד הגיע למקום הזה, וכיצד הצליח להפוך בגיל צעיר יחסית למרביץ תורה בהיקף כה נרחב.

"רק מי שנסתרה ביתו יחשוב שכוחו וחכמתו עשו לו את החיל הזה", אומר הרב שפרכר, "ההשגחה העליונה גילגלה את הדברים כך, ומה' מצעדי גבר. אני לא תכנתי את זה, ולא חלמתי להיות במקום הזה, וגם היום אני נדהם שאנשים רבים באמת נהנים לשמוע את השיעורים שלי. לצד תלמידי החכמים המופלגים, גאוני ארץ ואדירי התורה שמוסרים שיעורים בהירים בהסברה נפלאה.

ובכל זאת, איך התחלת, מאיפה הכל התחיל?

"מגיל צעיר היתה לי משיכה לכיוון הזה של לשאת דברים בפני קהל, הייתי מדבר בפני אנשים בהזדמנויות שונות, אבל לא חשבתי אף פעם שההשגחה העליונה מועידה לי את הזכות להיות מרביץ תורה בכזה היקף.

"בקהילה הקדושה פיטסבורג, אליה אני משתייך, יש תקנה שתיקן מורי ורבי כ"ק מרן אדמו"ר זיע"א, יש סדר לימוד של 'עמוד היומי' שלומדים בקצב של עמוד גמרא ליום, ואני זכיתי למסור שם שיעור שהוקלט ונמסר והועבר בקו הקהילה של פיטסבורג. לא פעם הייתי מקבל ד"שים מבני פמלייתו של הרבי זצ"ל, שהיה מורה להשמיע את השיעורים שלי במהלך הנסיעות שנסע עמם לשמחות ואירועים, וזה נתן לי הרבה מאוד חיזוק.

"כשהתחיל המחזור ה-13 של 'הדף היומי', בשנת תשע"ב, הייתי אברך צעיר מאוד, והתארגנה קבוצת אנשים אצלנו בשכונה, שרצו

לפתוח שיעור והציעו לי למסור את השיעור.

"האמת שקצת חששתי. הייתי כבר רגיל אז למסור שיעור, אבל הסתפקתי אם אוכל לעמוד בקצב של דף ליום, זה אומר להכין היטב כל יום דף חדש ולמסור את השיעור בפני קהל, כלומר להיות מוכן כראוי. כשחשבתי על פרק 'כיצד מברכין' התמלאתי חשש... האם אצליח להספיק תוך יום דף ב'כיצד מברכין' עם המושגים המגוונים של דיני ברכות הנהנין ברמה כזאת של ידע ובהירות שאוכל למסור שיעור כראוי? האם אצליח להקיף בכזאת מהירות את כל פרק 'שלושה שאכלו' בו מפורטים מקרים מורכבים בענייני זימון וברכת המזון, אלו לא פרקים קלים... ומי מדבר על מסכת שבת... האם אוכל לצלוח את כל מסכת עירובין שהיא ידועה כמסכת מורכבת במיוחד."

"החלטתי למסור את השיעור בבית כנסת שקט ולא מרכזי, מאחר וכעת רק התחלתי לצבור ניסיון במסירת שיעורים בדף היומי. בתחילת הלימוד אמרתי לחברי השיעור: 'נלמד כל יום רק דף אחד, אם נצליח, נמשיך ללמוד דף נוסף. גם אם בסוף נגלה שבהמשך אנו לא מצליחים ללמוד את אותם דפים מורכבים, נוכל לדלג עליהם, או לקבוע את הלימוד במסכת אחרת, קלה יותר."

"וכך יצאנו לדרך, כל יום הסתכלתי רק על הדף הבא, אפילו לא חשבתי מה יהיה בעוד יומיים. עוד דף, ועוד דף, והנה אנחנו כבר מתחילים 'כיצד מברכין'.

"החלטתי שאני מנסה לעבור גם את המשוכה הזאת. נכנסתי לעניין,

הוא התחיל להסביר לי במה מדובר, ואני קמתי ממקומי ורציתי לצאת. 'זה לא מתאים לי', אמרתי לו, 'אני אבוא לירושלים למסור דרשות והרצאות מול מצלמה? לא חושב!

מה אכפת לי שיצלמו אותי תוך כדי, ואם אחר כך עוד יהודי אחד או שניים יצפו בזה וילמדו תורה, והיה זה שכרי.

"היה אז ערב הכשרה ראשוני, ובסייעתא דשמיא לא יכולתי לבוא. אם הייתי מגיע לשם, הייתי מבין שמדובר על משהו אחר לגמרי, על ישיבה באולפן והקלטה מקצועית, עם השקעה מיוחדת. זה לא משהו שעושים כבדרך אגב, ולא הרי שיעור הנמסר בפני קהל כשיעור הנמסר למצלמה, זה צורת הגשה שונה ורמת מחויבות אחרת.

"אבל לא ידעתי, כי נעדרתי מאותו ערב הכשרה, וכך כשהוזמנתי לפגישה, חשבתי שעכשיו עומדים ללמד אותי איך מפעילים את המצלמה, ואני חוזר הביתה עם מצלמה וציוד שיאפשר לי לצלם את השיעורים שלי.

"הגעתי לירושלים, נכנסתי לכתובת שאליה הוזמנתי, ישב שם הנציג של 'דרשו', ר' יעקב קרישבסקי קראו לו, הוא התחיל להסביר לי במה מדובר ואני קמתי ממקומי ורציתי לצאת. זה לא מתאים לי, אמרתי לו, אני אבוא לירושלים למסור דרשות והרצאות מול מצלמה? לא חושב. אני הסכמתי לשים מצלמה אצלי בשיעור באשדוד, שיעור שאני מוסר ממילא, אבל לא לבוא לירושלים בשביל דרשות והרצאות.

"זה היה די ברור שגם הוא מבין שנפלה כאן טעות ושאני לא אמשיך עם זה, אבל הוא אמר לי: "אתה הרי מגיד שיעור ודרשן, אני ממילא יושב כאן ליד אולפן עם כל הציוד הנדרש, ויש לי זמן כי המגיד שיעור הבא צריך להגיע רק בעוד חצי שעה. אז מה אכפת לך? בוא שב מול המצלמה ותגיד איזו דרשה על מה שאתה רוצה. אף אחד לא מפסיד וכולם מרוויחים..."

"הוא היה מאוד נחמד, ואני השתכנעתי. אמרתי באמת למה לא? אני הרי אומר דרשה בכל הזדמנות, בכל אירוע שאני מגיע מבקשים

הרחבתי את הידע שלי בנושאים שעליהם מדבר הפרק, ו... הצלחנו לעבור אותו בשלום בחסדי שמים. לא האמנתי שאנחנו כבר בפרק שביעי ושמיני והנה הגיע הסיום של מסכת ברכות.

"האמת שהייתי מאוד נרגש, כי זאת היתה הפתעה. התרגשתי שזכינו לעמוד ביעד ולהעביר שיעורים ברורים בלי "לטייח" שום דבר, וכך לסיים את כל המסכת. הרב של בית הכנסת הגר"י בן דוד שליט"א ערך עבורנו חגיגה גדולה לכבודה של תורה, ונכנסנו ללימוד של מסכת שבת בשמחה ובהתרגשות, כשהפעם אחרי שלמדנו בבהירות ובהבנה מסכת אחת כבר הייתי יותר בטוח שנזכה לחגוג גם את הסיום של מסכת שבת... אבל עדיין התפללתי שנצליח להחזיק מעמד 156 שיעורים, התחלנו את מסכת שבת בתוך ימי חול המועד של חג סוכות תשע"ג מתוך תקווה להתמיד.

"למדנו דף ועוד דף, במשך כל ימות החורף, פתחנו את השיעור כל בוקר בשעה 7.30 מזגנו כוסות קפה ותה מהבילים כדי להתחמם מעט מהצינה והרוחות המנשבות בחוץ והמשכנו ללמוד כל יום רק את הדף של היום, בלי לחשוב על המחר.

זכורה לי אפיזודה מעניינת: בליל פורים של אותה שנה הוזמנתי להשתתף אחר קריאת המגילה בסעודה עם המשפחה המורחבת, אך עדיין לא הייתי מוכן לגמרי לשיעור של מחר (של פורים בבוקר לפני התפילה...), נכנסתי לשטיבל של חסידי גור, ופתחתי גמרא מסכת שבת כדי להכין את השיעור כראוי, אך כשפתחתי את הגמרא גיליתי שמדובר בסוגיא מורכבת מאוד בידינו מוהל היוצא מן הזיתים (שבת דף קמ"ד) והייתי חייב לשבת זמן ממושך לקול צלילים פורימיים שבקעו מכל עבר, ולעמוד ביגיעה רבה על דף גמרא.

לקראת ראש חודש ניסן זכינו לשמוח בשמחת הסיום של מסכת שבת, השמחה כמובן היתה עצומה, נערכה עבורנו פעם נוספת סעודה כידי המלך לגמרה של תורה על ידי הרב של בית הכנסת שכאן המקום להודות לו על התמיכה והסיוע שלו לאורך כל הדרך "נכנסנו למסכת עירובין עם אותה מתכונת: אנו לומדים כל יום רק את הדף של היום! כמובן הקדמתי ולמדתי את המושגים, בצורה יסודית פילסתי דרכי בין העירובין השונים, איך נראית בדיוק צורת מבוי, וכו' וכו'. לשמחתנו אנחנו נמצאים עכשיו בדור שבו יש עזרים ויזואליים בלי סוף, תמונות והמחשות עם סוגים שונים וצבעים מגוונים, והלימוד של מסכת עירובין בדורנו אינו מתקרב לקושי של לימוד המסכת הזאת לפני שלושים או ארבעים שנה.

• ואיך הפכת פתאום למגיד שיעור מפורסם כל כך?

"ביום מן הימים אמרו לי שבארגון 'דרשו' פותחים יחד עם 'קול הלשון' קורס מזורז שבו מכשירים מגידי שיעורים למסור שיעורים ודרשות מול המצלמה, ולאחר מכן יצלמו שיעורים שלהם ויפרסמו בפלטפורמות הפרסום של 'דרשו' ו'אחינו', וכמובן גם ב'קול הלשון'. בעידודו של אבי מורי הג"ר יעקב צבי שפרכר שליט"א מחשובי בוגרי כולל ש"ס ומרבני מכון ראש פינה החלטתי לנסות, מה יכול להיות?

"אני הייתי בטוח שהכוונה היא ששימו לי מצלמה בבית הכנסת הקטן בו אני מוסר שיעור, אני ממילא אומר שיעור כל יום, אז

ממני לשאת דברים ואני אכן נושא דברים. מה הבעיה לומר עכשיו מול המצלמה איזו דרשה שאמרת בתקופה האחרונה?
"התיישבתי, הוא כיוון את המצלמה, הצמיד לי מיקרופון קטן ואני התחלתי לדבר, דרשתי ודיברתי, סיימתי, הוא עצר את הצילום והוריד ממני את המיקרופון, לחצתי את ידו לאות פרידה ממנו וגם מ'דרשו', ושבת לביתי."

"הסיפור הזה נשכח ממני לחלוטין, לא חשבתי על זה יותר, ואפילו לא טרחת לברר אם הדרשה הזאת התפרסמה או לא. אחרי שנה או שנה וחצי פתאום מתקשר אלי יהודי בשם ר' משה הרמן, מנהל מחלקת המדיה ב'דרשו'. "שלום הרב שפרכר", הוא אומר לי, "הנהלת 'דרשו' מאוד התלהבה מהשיעור שמסרת אצלנו לפני שנה וחצי מול המצלמה, אנחנו רוצים להזמין אותך להעביר תוכנית על 'מתיקות התורה'."

"התחלתי לעבוד על זה, ואז אמרו לי, שאני מוזמן למשרד הראשי של 'דרשו' ברח' הקבלן 45 בירושלים, לפגישה עם ההנהלה "הגעתי לפגישה בהתרגשות גדולה. ארגון 'דרשו' הוא ארגון ידוע ומפורסם, בטח המנהל הוא אדם מאוד עסוק ומאוד סמכותי. אבל התקבלתי בחום, אווירה מאוד נחמדה ומזמינה, ממש הרגשתי בבית."

"המנכ"ל אומר לי שהוא צפה בשיעור שמסרתי אז באולפני 'דרשו' והחליט להציע לי למסור שיעור קבוע בדף היומי, 30 שיעורים בחודש."

"באותה פגישה עם הנהלת 'דרשו', קיבלתי בתוך שעה אחת בלבד ארגז כלים מושלם עם עצות זהב איך להגיש שיעור מול המצלמה בצורה מושלמת, והעצות הללו מלוות אותי לאורך כל הדרך איני זו בלעדיהן אפילו פסיעה אחת, כמובן עם סיעתא דשמיא גדולה. אני חושב שזהו סוד ההצלחה של השיעורים הללו."

"יצאתי משם, ומיהרתי לנסוע לכותל המערבי. ישבתי בכותל זמן רב ואמרת תהילים. הייתי מאוד נרגש. אני? איך אני יכול למסור שיעור למצלמה? אני רגיל למסור שיעור לחמישה או שבעה אנשים, חברים מהשכונה. את השיעורים האלו המצולמים יפרסמו בכל העולם מי יודע אם אני אצליח."

"אמרת להקב"ה: כאן במקום הזה שכן הבית הגדול והקדוש - בית המקדש, כאן הקריבו את כל אותם קרבנות עליהם אמסור את השיעורים במסכת זבחים. זכה אותי להיות שליח נאמן להעביר את מתיקות תורתך לעם ישראל."

"בהמשך נכנסתי אל הקודש פנימה אצל כ"ק מורי ורבי האדמו"ר מפיטסבורג זצ"ל. הוא מאוד שמח ומאוד תמך ברעיון. אני קצת חששתי, הרי מדובר בשיעורים שאותם יראו אנשים דרך המחשב, וזה הרי לא כל כך מקובל אצלנו כל הנושא הזה, אבל הרבי חיך ואמר לי שהוא מבטיח לי שלא יהיה אפילו יהודי אחד שיקנה מחשב או יתחבר לרשת בגלל השיעורים שלי..."

"בעודנו מתחילים להתארגן ולהתכונן, החליטה הנהלת 'דרשו' לבוא

לקראתי ולחסוך ממני את הצורך לבוא לירושלים. במקום זה הוקם עבורי אולפן באשדוד, אותו בית כנסת שבו מסרתי את השיעורים עוד קודם לכן, הוקצה עבורי חדר מיוחד, שם הוצב מסך ירוק גדול, שמו לי כסא וחצובה על מצלמה, לימדו אותי להפעיל את הצילום ולשמור את ההקלטה בכל פעם, ומאז אני מכין שיעור, נכנס לחדר הזה ננעל בתוכו לשעה או שתיים, מוסר שיעור או שניים וחוזר לבית המדרש או לביתי. וכך השיעורים האלו הולכים ומתפרסמים בכל פלטפורמות הפרסום האמורות."

• אבל חוץ מהשיעור המוקלט אתה עדיין מוסר שיעור גם בפני קהל גדול, נכון?

"את השיעורים המוקלטים התחלתי למסור במסכת זבחים. רק לאחר מכן, כשסיימו זבחים והתחילו ללמוד מנחות, בא אלי הרה"צ רבי יעקב לייפער שליט"א, ראש ישיבות פיטסבורג ובנו של הרבי זצ"ל, שהיה מוסר אז שיעור בבית המדרש 'קהל חסידים' שהוא בעצם בית הכנסת המרכזי והפעיל ביותר באשדוד. הוא אמר לי שהוצעה לו משרה תורנית שאותה הוא מתכוון לקחת, ומחפש מגיד שיעור שימסור את השיעור במקומו ב'קהל חסידים'. הסכמתי ומאז אני זוכה למסור שיעור גם בפני קהל, לפעמים מדובר בקהל גדול..."

• מה ההרגשה היום, אחרי שכבר מסרת כנראה יותר מחצי ש"ס מול המצלמה, והשיעורים האלו קיימים ונזכרים לדור ודור, הנכדים והנינים שלך ואפילו בני הנינים ודורות הבאים אחריהם יוכלו ללמוד תורה מפיק, את כל הש"ס, זה בטח מאוד מרגש?

"ההרגשה היא של: "קטונתי מכל החסידים", ההצלחה היא הרבה יותר גדולה מהאדם עצמו. כי הרי כל בר דעת מבין שלהרביץ תורה לאלפים ורבות זוהי זכות נדירה, אלא מה, הקב"ה רצה להרבות תורה בדור ונתן בלב מייסדי 'דרשו' להקים מערך כזה ענק של זיכוי הרבים, ואלו בחרו בי להיות בין מגידי השיעורים שלהם, יחד עם מגידי השיעורים האחרים שכל אחד ואחד מהם הוא מגיד שיעור נפלא בזכות עצמו, וכך זכיתי שהתגלגלה אלי הזכות הזאת."

"ובהחלט, אני זוכה לקבל תגובות מאוד מחממות ומאוד מחזקות, אנשים מתקשרים מכל קצוות תבל, שואלים אותי שאלות מעניינות על הגמרא שיחות רבות באות בעיקר בסיימי מסכתות, ובמיוחד כשמדובר במסכת גדולה וארוכה, אני מקבל הרבה טלפונים ממאזינים קבועים שמתקשרים להודות ולברך אותי על השיעור, ואני שמח עם כל אחד ואחד מהם כאילו הוא היה החברותא שלי, כי אני באמת מרגיש קשר מיוחד איתם, הרי אני והם לומדים יחד כל יום, הם יושבים איתי ומאזינים לי דרך הטלפון או המחשב וכדו', וזה קשר מאוד חזק שקשה לתאר אותו במילים."

"שאלת מה ההרגשה, אז בהחלט זאת הרגשה משמחת ומרוממת ואני מאוד מקווה שהקב"ה יזכה אותי גם הלאה להיות תמיד במקומות הנכונים, ולעשות את המעשים הנכונים, ובעיקר לומר את המילים הנכונות."

האיש נעמד על עומדו, פניו החווירו ולבו החסיר פעימה. בתוככי בור המקווה, על סולם קטן, עמד דיין העיירה - הלא הוא האדמו"ר מטאהש זי"ע, כששרווליו מופשלים, דלי מים בידו האחת, סחבה בידו השניה, והוא משפשף במרץ רב את קירות בור המקווה, מצחצח אותם כדבעי...

מדוע עמד הרבי וצחצח את בור המקווה באישון ליל?

הרה"ג אשר קובלסקי שליט"א

"וְאֶהְבֶּתָּ לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ..." (ויקרא י"ט, י"ח)

סחבה ודלי בידי הרבי...

שעת ערב מוקדמת בעיירה נייערדאהז שבהונגריה. בחדר הסמוך לבית המדרש המקומי התכנסו ראשי הקהל, לדיון בסוגיית שמש בית הכנסת, אשר לאחרונה מתרשל במלאכתו. בידעם כי השמש מתקשה בפרנסתו, התקשו להחליט לפטרו מתפקידו, אולם לנוכח העובדה שתקופה כה ארוכה שבת הכנסת לא הוואר כראוי, לא נוקה במועד, לא חומם בחורף ולא טופח בקיץ, המקווה אינו מוסק, ועוד ועוד - גמרו אומר והודיעוהו על פיטוריו.

לא חלפו אלא כמה שעות, וראשי הקהל נקראו לביתו של הדיין בעיירה, הלא הוא מי שלאחר מלחמת העולם השניה נודע ברבים כאדמו"ר מטאהש זי"ע. אז שימש הרבי כדיין בעיירה, והשמש זימן את ראשי הקהל אליו לדיון תורה, תובע להשיבו למשרתו כמימים ימימה, כשהוא מבטיח להשתפר ומתחנן על פרנסתו.

ראשי הקהל נענו ואמרו, כי ניתנו לו כבר אינספור הזדמנויות להשתפר, ובכל זאת הוא מוסיף להתרשל. מבחן התוצאה מוכיח כי בית הכנסת והמקווה מוזנחים ואינם מטופלים כראוי, הניקיון, החימום, התאורה - העסק לא עובד. 'בלית ברירה, מי שלא עובד - לא נשאר בעבודה!' - הסבירו ראשי הקהל את עמדתם.

הדיין ביקש שהות להרהר, ואחר ביקש רשות מהנתבעים לשוחח עם השמש ביחידות, כשלאחר השיחה שב אל ראשי הקהל והציע: 'ראו נא, שוחחתי עם השמש, והבנתי ממנו שהפעם - הוא מבין שזה רציני, והמשך הרשלנות יעלה לו בפרנסתו. לפיכך, מבקש אני מכם כי תתנו לו ארכה של עוד חודש ימים על תנאי: אם יוכיח את עצמו - יוכל להאריך ימים על ממלכתו, ואם לאו - הריהו מפוטר אוטומטית, כבר מהיום!'

ראשי הקהילה נענו, והמתינו לראות כיצד יפול דבר. למרבה השמחה, בימים הבאים, הופתעו בני העיר מהמהפך שהתחולל בבית הכנסת ובמקווה. המקום הפך למצוחצח, נקי ונוצץ. הקירות מורקו, הכיורים הוברקו, נברשות השמן הענקיות נוערו מכל פירור אבק, בית ה' הפך לנעים ומפואר. גם המקווה הפך למוסק ומחומם

כראוי, פשוט תענוג! עברו שבועיים, וראשי הקהל עלו למעונו של הדיין להודות לו. הרב שמח לשמוע, ביקש לוודא כי אכן השמש ימשיך במשרתו כמובטח, וכמובן שראשי הקהילה אישרו זאת מיד. חלפו כמה חודשים, ואחד מראשי הקהל שב לעיירה בשעה מאוחרת בלילה. מרכבתו עוברת על יד בית הכנסת, והנה הוא מבחין כי בית הכנסת מואר. 'אני רואה שהשמש חזר להתרשל...' - הרהר באנחה, 'הנה, רק עברה תקופה לא ארוכה, והוא כבר החל לשכוח לכבות את מנורות השמן בלילות...'

הלה חס על השמן הבוער לחינם, עצר את מרכבתו ונכנס בשערי בית הכנסת, על מנת לכבות את המנורות הדולקות. כפי שצפה, בית הכנסת היה ריק מאדם, אולם ניכר כי לפני שעה קלה הסתיימה מלאכת נקייו. כששמע קולות עולים מן המקווה, החליט לרדת ולבדוק מי הוא זה ואיזה הוא אשר נמצא במקווה בשעה כה מאוחרת...

ואז - - - האיש נעמד על עומדו, פניו החווירו ולבו החסיר פעימה. בתוככי בור המקווה, על סולם קטן, עמד דיין העיירה - הלא הוא האדמו"ר מטאהש זי"ע, כששרווליו מופשלים, דלי מים בידו האחת, סחבה בידו השניה, והוא משפשף במרץ רב את קירות בור המקווה, מצחצח אותם כדבעי...

דקה ארוכה עמד האיש המום, מתקשה לעכל את המראה. הנה כי כן, בחודשים האחרונים - מאז הבין הרב כי קיים איום על פת לחמו של השמש האומלל, החליט להיכנס בנעליו, שלא לומר במגפיו, ונטל

על שכמו את מלאכת הנקיון. הכל, כדי שהשמש יוסיף ויקבל את פונסותו בכבוד, כשהרב הוא העומד וממרק את בניין בית הכנסת והמקווה מדי לילה!

את הסיפור המפעים סיפר הרה"ח ר' שלום מיכל ארגעל שליט"א, אשר זכה לשמש כיד ימינו של האדמו"ר מטאהש זי"ע, ומתוך המקווה המואר באישון ליל ניבטת לנו דמות אבהית שכל כולה אהבת ישראל זכה, כדי ללמדנו:

אהבת ישראל אמיתית, היא כזו שאין לה גבולות של מקום וזמן, כבוד ומעמד. מי שאוהב כל יהודי כמו את עצמו ממש - אינו מרגיש כל פחיתות כבוד לסייע לזולת או להאיר פנים למסכן, לומר מילה טובה או להתמסר לצורך של חבר. אהבת ישראל אמיתית היא לאהוב כל יהודי באמת, להיות נכון להתמסר אליו, לפעול למענו, להקל מעליו, לגרום לו לחייך.

עתה, בתקופה זו, נוכל לסגל לעצמנו את החשיבה הזו. עתה הזמן לחדד שבעת שאנו שומרים על ההנחיות וההרחקות - אנו בעצם שומרים על יהודים אחרים, ובכך נפנים את ליבנו את הערך הנשגב של אהבת ישראל והאחריות לגורלו של כל יהודי. עתה העת גם למנף את האהבת ישראל בתוך הבית פנימה, להאיר פנים, לחייך, ליצור אווירה טובה ונעימה.

ואם נשכיל לנצל את התקופה הזו כדי לחזק בליבנו את המידה הנעלה הזו - הרי שהתקופה הזו תסתיים בקרוב מתוך בשורות טובות ישועות ונחמות, ונצא ממנה עשירים ומאושרים בהון רוחני יקר ערך, שילווח אותנו להמשך החיים!

באיזו מסעדה לא משלמים?

את הסיפור הבא סיפר בעל המעשה, הרה"ח ר' משה טייטשער זצ"ל - מחסידיו של הרה"ק בעל ה'אהבת ישראל' מוויז'ניץ זי"ע, ושמענוהו מפי הרה"ג רבי מנשה ישראל רייזמן שליט"א, ומעשה שהיה כך היה:

ר' משה זה, היה סוחר עצים גדול, שמסחרו בכריתת עצים ביערות סביב חוסט, והסעתם בנהר בין ערי הונגריה, שם נמכרו לכל מבקש עצים. באחת השנים, בערב תשעה באב, העמיס ר' משה סחורה רבה על רפסודת ענק, מתוך מחשבה כי הרפסודה תועמס היום, ותצא לדרכה ביום שאחרי התענית. דא עקא שהרפסודה ככל הנראה לא היתה קשורה יפה, ומיד כשהסתיימה מלאכת ההעמסה - החלה הרפסודה מפליגה בנהר, באין איש עליה...

בהיתר של רב עקב דבר האבד, בבוקרו של יום צום תשעה באב הפליג ר' משה בסירה קטנה, על מנת לחפש את הרפסודה הסוררת ש'ברחה' לו עם הסחורה. כעבור כמה שעות גילה את הרפסודה תקועה אי שם, על סלעים בשולי הנהר. ר' משה סיים את אמירת הקינות, ומיד החל מושך את הרפסודה בכוחות מאומצים, כדי להשיבה למסלול הנהר.

כמה שעות של עבודה מיוזעת ומייגעת בעיצומו של הצום, והנה שבה הרפסודה והתייצבה כבתחילה, כשהפעם - ר' משה יושב עליה היטב, אווזו במשוטיה ומשיט אותה בבטחה. החמה החלה לשקוע,

ור' משה - שהיה מותש ועייף מיום של צום שבעיצומו עבד בפרך - חיפש מוזח קרוב, לקשור בו את הרפסודה היטב ולרדת לחפש משהו לאכול. עד שמצא מקום כזה כבר היתה שעת ערב, החמה שקעה זה מזמן, הוא ממחר לעצור את הרפסודה ולקושרה היטב, ויורד ממנה.

ר' משה יורד ובודק באיזו עיירה נעצר, ועובר אורח מגלה את אוזנו כי הגיע לעיירה קערעסטיר. ר' משה ממשיך ושואל היכן יש כאן מקום לסעוד, ועוברים ושבים מפנים אותו אל אחד הבתים, שנראה בית פשוט למדי אך רחב ידיים. הוא נכנס פנימה ומגלה אולם מלא עד אפס מקום, בו יושבים אנשים רבים וסועדים בהנאה לאחר הצום הארוך.

הוא מחפש לעצמו כסא לשבת, אולם מגלה כי כל המקומות תפוסים, האולם פשוט מלא ואין מקום לסיכה. לבסוף, הוא מגלה כי בקדמת האולם יש כסא אחד פנוי, והוא רץ ומתיישב עליו, נח קמעא מהדרך ותר בעיניו אחר מלצר המסעדה, שיבוא להגיש לו את הארוחה הדשינה - כפי שכולם אוכלים.

לא חולפות כמה דקות, ומיד מגיח המלצר מן המטבח, פונה לר' משה ושואלו מה ירצה לאכול. ר' משה היה סוחר עשיר ומשופע בממון, והוא החליט כי בתום יום כזה - יפנק את עצמו קמעא במעדנים מיוחדים. לפיכך, הוא מבקש מהמלצר כי יבצע ממולאים בירקות מטוגנים בחמאה, אחד המעדנים היקרים והאהובים עליו בדרך כלל...

המלצר נענה מיד, רץ ונעלם בתוככי המטבח, ושב משם עם מגש עמוס כל טוב. לחם טרי וריחני, סלטים ללפת בהם את הפת, וכמובן - צלחת גדולה ומלאה בכיסי בצק מטוגנים בחמאה, כפי שר' משה הזמין. הוא מגיש את כל האוכל לפני ר' משה שהחל מיד לאכול, ומרוב רעב לא שת לבו כי כל הנוכחים באולם יושבים וצוחקים...

הוא מסיים לאכול את הארוחה הנאה והמפוארת, מברך ברכת המזון בכוונה, וניגש לשלם. הוא מבקש מהמלצר את פירוט התשלום, והמלצר מפטיר לעברו: 'בירכת ברכת המזון? הודית להשם? - זהו, שילמת!'

ר' משה מתבלבל, מביט לאחוריו נבוך ותוהה, ועתה הבחין כי כל הנוכחים פשוט יושבים וצוחקים. הוא מתקשה להבין מה מקום לשחוק יש כאן, וצועד לשולי האולם - כדי לשאול יהודי מקומי מה קורה פה. מהי שיטת התשלום המוזרה הזו, מדוע כולם יושבים ולועגים לו, ובכלל - כל העסק נראה לו מוזר מאין כמוהו...

כשמתחזרות התמונה לר' משה - הוא מחוויר כסיד ורגליו רעדות בפיק ברכיים. מסתבר, כי ה'מסעדה' בה הוא יושב - היא סלון ביתו של הרה"ק רבי ישעי'לה מקרעסטיר זי"ע, הצדיק אשר שמו נפוץ בכל הארץ. לא זו אף זו - המלצר החייכן שהציע לו אוכל בחזוה ונהגישו לפניו בהכנעה - הוא הוא הצדיק בעצמו, ואם לא די בכך - הרי שהכסא הריק עליו ישב - הוא כסאו של הצדיק בעצמו, אשר כל האורחים ידעו כי הוא מקומו של הרבי ולא העזו להתישב בו, ולכן היה פנוי!

ר' משה נחרד. הוא חשב כי נכנס למסעדה, הזמין בחופשיות

מסתבר, כי ה'מסעדה' בה הוא יושב - היא סלון ביתו של הרה"ק רבי ישעי'לה מקרעסטיר זי"ע, הצדיק אשר שמו נפוץ בכל הארץ. לא זו אף זו - המלצר החייכן שהציע לו אוכל בחדווה והגישו לפניו בהכנעה - הוא הוא הצדיק בעצמו

כשהוא מורה על פיו, כמסמן שאין ראוי לדבר לפני שמדברים עם מלך מלכי המלכים...

השיב לו רבי יענק'לה: 'וכי מה אתה חושב, שהאמירה 'הריני מקבל על עצמי מצות ואהבת לרעך כמוך' היא לחש בעלמא, מין סיסמא כזו נטולת משמעות מעשית? חלילה! מצוה זו נוהגת בכל עת, וביתר שאת עכשיו, קודם התפילה. הריני לא רק מקבל עצמי, אני מקיים מצות אהבת ישראל כמו ידי!'

לימים, סיפר רבי דניאל כי הדברים הותירו בו רושם כה עז, עד ששינו את מבטו על מצוה נעלה זו, ועל כל חייו. כי כאן הבין, עד כמה אהבת ישראל נוגעת בכל מצב ובכל זמן, והיא ערך נעלה שבכוחו לגבור על ערכים נעלים רבים אחרים!

הבה ניקח לתשומת ליבנו את המסר העולה מסיפור נפלא זה, אותו סיפר המשפיע הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א. יש לנו הרבה ערכים, ערך 'אהבת ישראל' אינו נופל מאף אחד מאלה. הבה נוודא בכל עת כי אנו מקפידים על אהבת ישראל בכל לב ונפש, פועלים למען הזולת מכל הלב ובמסירות נעלה!

לשליחת תגובות לכותב הטור ולקבלת העלון של הרב אשר קובלסקי: במייל, כתבו ל-6182918@gmail.com מתוך הספר המפואר פניני פרשת שבוע

מהמלצר, מתוך כוונה לשלם - כמקובל. עתה הבין כי ביזה את הצדיק, ישב על כסאו, הפנה אליו דרישה למזון, והצדיק פשוט הגיש לו את האוכל כמלצר. פניו החווירו והסמיקו חליפות, והוא רץ אל המטבח, נופל לרגליו של הצדיק ומבקש מחילה...

ור' ישעי'לה, באותו חיוך נלבב בו הציע את האוכל, משיב לו בפשטות: 'למה ידבר כבודו כדברים האלה? ניכר עליך שאתה עייף, בוודאי התאמצת היום עד מאוד, ולכן אתה נופל מרגליך. הבה אקח אותך לחדר הסמוך, בו יש מיטה מוצעת ונוחה, תנוח כמה שעות מטלטולי הדרך, ואז כבר תרגיש בנוח...'

סיפור זה שסיפר בעל המעשה בעצמו - ויהיו הדברים לטובת נשמתו של הרה"ק רבי ישעי' ב"ר משה זי"ע שבשבוע החולף חל יומא דהילולא שלו - יש בו מסר מדהים ומפעים: מסירות ליהודי אחר, היא להרגיש אותו, להבין את העובר עליו. רבי ישעי'לה, מעבר להיות דמות מופת של אהבת ישראל בוערת, הרי מתוך תהלוכותיו של היהודי שלפניו הבחין שהוא מותש ועייף, ושש להציע לו ארוחה דשנה ומיטה חמה.

הבה נראה לנגד עינינו את דמות של רבי ישעי'לה, את מסירותו ללא גבול. הבה נרגיש בצרתו של יהודי אחר, הבה נתמסר אליו ככל יכולתנו, הבה נפעל להקל מעליו בכל דרך אפשרית. זוהי אהבת ישראל זכה וטהורה, בעזרתה נזכה להיושע מכל צרה וצוקה, ואם נפנימה אל הלב עכשיו - נזכה שהיא תישאר בוערת בליבנו, ותלווה אותנו לאורך ימים!

סיסמא או משימה?

סיפר הגה"צ רבי דניאל פריש זצוק"ל, שהזדמן פעם לבית מדרשו של הרה"ק רבי איציק'ל מפשעווארסק זי"ע באנטווערפן, והנה הוא רואה מחזה לא שגרת: קודם תפילת שחרית, מגיע חתנו של הרבי - הלא הוא הרה"ק רבי יענק'לה זי"ע שלימים מילא את מקומו, וסובב הולך בין מתפללי בית הכנסת, לשואלם אם רוצים לשתות משהו, אם מצאו מקום להניח את מעילם כיאות, אם הם זקוקים לעזרה, וכן הלאה...

התפלא רבי דניאל: הלא רבי יענק'לה זה נודע כנוהג בגינוני קדושה מופלגים, ומצופה ממנו כי ינהג במנהג חסידים נעלים, ויימנע מלשוחח קודם התפילה, וכיצד זה אפוא מסתובב הוא בבית הכנסת ומשוחח?! המתין רבי דניאל לתורו, וכשרבי יענק'לה הגיע אליו, ושאלו בחיוך אם הוא זקוק למשהו, נענה לו באמירת 'שש... שש...',

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

אמר לו נפוליאון בקול מלכותי ומצווה: "חצוף שכמוך! ככה מדברים למלך? אצווה מיד לתלותך!". הגיע התליין, קשר את החבל לצווארו של היהודי, והובילו לחבל התליה. וידוי... ואז צעק נפוליאון: "הורידו החבל מצווארו!". ניגש נפוליאון ליהודי ואמר לו...

לדון לכף זכות - קיום העולם!

הרב בנימין בירנצוויג

"בְּצֶדֶק תִּשְׁפֹּט עַמִּיתְךָ" (ויקרא י"ט, ט"ו)

אבל כיצד עושים זאת? זו באמת לא עבודה קלה, לראות רוע נוראי שאין בו צד זכות, ולנסות להחליט שזה לא רוע לב, אלא מצב נפש רגעי ומזדמן!

שתי עצות נפלאות נראה שיש לנו לקחת מדברי חז"ל, שיעזרו לנו לקיים את המצוה הנשגבה הזו שמקיימת את העולם, וגם ייתנו לנו את המעלה מרוממת הנפש 'עין טובה', שכל מי שזוכה לנטיפים ממידה זו לפעמים, הרי מרגיש רוממות הנפש, לראות טוב על השני. לעומת 'עין רעה', שזו מידה שרודפת ומורידה את האדם לשאול תחתית, אין לו מנוחה עד שיראה ברעת חברו, וכשאדם מסגל לעצמו עין טובה - נכנסת בו רגיעות נפש!!! תבדקו ותראו!

עצה אחת היא עצה כיצד לראות טוב על השני, ועצה שניה היא, כיצד נשכיל שאיננו יכולים להחליט רע על השני!

עצה נפלאה כדי להגיע למידה זו של ראיית הזכות אצל שני, הביא אחד מגדולי החסידות רבי יחזקאל מקוזמיר זצ"ל, בדייקן את לשון המשנה באבות (א, ו): 'הוי דן את כל האדם לכף זכות', מדוע לא כתב התנא 'הוי דן את האדם' מה זה 'את כל האדם'? אלא ללמדך, שהדרך לדון את השני לכף זכות, זה לראות את כולו! לראות את כל הצדדים שבו, לראות את כל הסיבות והמסובבים למעשיו! רק ככה נוכל לדונו לכף זכות, שהרי אם כל חטאת של ראיית מעשהו של האדם באופן שלילי, היא ההסתכלות הצרה על המעשה כמות שהוא, מבלי לבחון את כל המצב שהיה בו האדם בעת עשיית המעשה, ומבלי לראות את הסיבה והמסובב למעשהו, רק כשנדון

אחת המצוות החשובות המקיימות את העולם, ובלעדיה איש את רעהו חיים בלעו, היא המצוה של לדון כל אדם לכף זכות, והיא מצוות עשה המפורשת בתורה בפסוק: "בצדק תשפוט עמיתך" ופירש רש"י, "הווי דן את כל האדם לכף זכות".

חושבים אנחנו שלדון לכף זכות זו מידת חסידות! אבל רש"י כותב שזה הביאור של מצוות התורה "בצדק תשפוט עמיתך", זה משפט צדק!! לדון לכף זכות זה עשיית הצדק, ולא רק מנהג חסידות!!

מצוה זו, מלבד חיוניותה לקיום יחסי אנוש בין בני האדם, שהרי רוב הבעיות, המחלוקות והמריבות בין אדם לחברו ובין איש לאשתו, נובעות מחוסר ראייה נכונה ועין טובה כלפי האחר, יש בה גם סגולה ומעלה גדולה לאדם, וכמו שהביא מרן רבי מחיים שמואלביץ (שיחות מוסר) עצה נפלאה לזכות ביום הדין לפי דברי חז"ל (שבת קכז, ב), שהדן את חברו לכף זכות, דנים אותו לכף זכות.

אבל ככל שנרצה להשתדל בקיום מצוות עשה מרכזית זו בחיינו, נראה שהקושי לקיימה הוא גם מרכזי וגדול מאד מאד!

איך נוכל לדרשו מאדם שרואה ממש את נגעי חברו בכל כיעורו, רואה ושומע כיצד הוא מנסה בכל הכח להפיל ולהפיל את חברו, וכך בכל תחומי החיים, לראות את הרע כטוב? רואים בני אדם שרוע ליבם פורץ החוצה כמעט בלי מסכה כלל, התנהגות מושחתת לפי כל קנה מידה, ובכל זאת מצווה עלינו התורה: תצבע את כל מה שאתה רואה בצבעים אחרים, תראה את הרע - טוב! תראה את הרוע - כהטבה!

האמנם זה מה שהתורה דורשת מאתנו?! לעשות הפוך ממה שנראה מציאות ממש?!

התשובה: לא!!!

ודאי שהתורה רוצה שנלך בדרך אמת, ולא נשבש את מחשבותינו ומראותינו בדברי שקר עצמיים! אלא מאי?!

התורה דורשת מאתנו 'עין טובה!' אתה רואה רע! תנסה לראות את הרע באופן שונה, אולי זה לא מגיע באמת מרוע אלא מנסיבות, מטעות, ועוד חולשות האדם? אתה רואה שחור! אולי תנסה לצבוע את המראה בשוליו בקצת לבן או ורוד, ותראה האם עדיין השחור בועט וזועק רוע?!

**נכנס הוא לרמב"ם, ועוד לפני
שפתח את פיו אמר לו הרמב"ם:
"יודע אני מאין באת ולשם
מה, ראיתי גם את פליאתך על
כל מה שקרה בסעודה, אבל
בא תשמע את ההסברים לכל
שהתרחש, ותבין כמה אסור
לשפוט אדם לפי מראה עיניים**

איך יאמינו לי על כאלו דברים מזעזעים?!"
והנה למחרת בבוקר, החליט לפני שהוא חוזר לגרמניה, שייגש
שירות לרמב"ם ויגיד לו את סיבת בואו, וידרוש הסברים על מעשיו
התמוהים.

עוד לפני שעשה מעשה, כבר דפק שליחו של הרמב"ם ובקשו
להיכנס לרבו הרמב"ם. נכנס הוא לרמב"ם, ועוד לפני שפתח את
פיו אמר לו הרמב"ם: "יודע אני מאין באת ולשם מה, ראיתי גם את
פליאתך על כל מה שקרה בסעודה, אבל בא תשמע את ההסברים
לכל שהתרחש, ותבין כמה אסור לשפוט אדם לפי מראה עיניים, גם
כשזה נראה לך ברור ללא שום צד אחר!"

התחיל הרמב"ם למנות את הקורה אתמול: "מה שראית את ה'יד
אדם' שהביאו לאכילה, זה ירק מיוחד במינו הגדל בארצנו ואינו מצוי
אצלכם, ומראהו באמת כמראה יד אדם, זהו ירק בריא מאוד ואני
נוהג לאוכלו, כי אני מקפיד על אכילת אוכל בריא. ובקשר ליין נסך
בידי משרתי 'הגוי' - אומנם לפי מראהו ושמו נשמע שהוא גוי, אבל
האמת שהוא יהודי, יהודי כשר שמקפיד על קלה כבחמורה". ואז
גילה הרמב"ם לרבי מאיר, שגם אחד מחכמינו ז"ל קראו לו 'פטרוס',
הלא הוא רבי יוסי בר פטרוס, והוא מופיע בבראשית רבה, וכן
בירושלמי כתוב ש'רבי יוסי בר פטרוס' היה מחותנו של ר' יהושע בן
לוי. התמלא רבי מאיר בבושה, על שחשד ברמב"ם מחוסר ידיעה.

ואז הגיעה התמיהה העצומה על העגל שנהרג לסעודה בלא
שחיטה, לזה היה נראה שאין שום צד זכות, המילים של הרמב"ם
עדיין הדהדו בחלל החדר: 'לך תהרוג עגל בשביל הסעודה מחר?!...'
אמר לו הרמב"ם: האם אתה יודע שיש מושג בתלמוד של 'בן
פקועה', והיינו עגל שהיה במעי אמו כשנשחטה כדין, הדין הוא
שהעגל לא צריך שחיטה וכשר בשחיטת אמו, זה מה שקרה לנו
אתמול, ששחטו בהמה שהיה במעי עגל, ואותו עגל לא צריך
שחיטה כלל.

את 'כל האדם' מכל בחינותיו ומצבו, אז נראה שברוב הפעמים הרי
הוא צודק וצדיק ולא אשם ורשע!

הדבר דומה לאחד שמחוגי שעונו הפסיקו את מלאכתם ונעמדו
דום. הלה פרק את המחוגים והביאם לשען, השען מסתכל על האדם
ושואלו 'היכן השעון עצמו?' עונה לו בעל השעון 'השעון בסדר
גמור, רק המחוגים לא עובדים!'... זו ממש המציאות של כל אחד,
מסתכלים על חלקים באדם, אבל אם נראה את כל המכלול - נראה
שהבעיה היא לא המחוגים שעמדו מלכת, הבעיה היא בבטריה, הוא
לא מצליח לראות טוב, ולכן הוא הגיע לטעות, אבל זה לא רוע!!
נפלא מאד מסבירים לפי זה, את דברי בלק לבלעם בבואו לקלל את
עם ישראל, כאשר חיפש חסרונות בעם ישראל, כדי שתחול עליהם
קללתו: "אפס קצחו תראה וכולו לא תראה" (במדבר כג, יג), שבזה
רצה בלק לומר לבלעם: תסתכל על עם ישראל רק על קצהו, ואז
תמצא בו 'מומים ופגמים', אבל 'וכולו' - אם תתבונן בכולו בכל
מעלותיו, "לא תראה".

נפלא למתבונן - בא נסתכל בכל אדם על כל האדם, את כל צדדיו
ומצביו, ובוודאי נמצא בו 'כף זכות'!

כידוע, בתחילת דרכו של הרמב"ם היו בעם ישראל שחששו קצת
ממנו, ספרו הגדול 'היד החזקה', תפס מאד חזק וכולם ראו גדולתו,
אבל הרמב"ם, כידוע, חיבר גם את ספר 'מורה נבוכים' בו הוא מנסה
להראות לנבוכים בדרכי האמונה ותועים בדרכי החיים, את דרך
האמת, וספר זה כיון שיש בו 'יצירה פילוסופית, ופחדו שהוא יכול
לשבש את אלו המאמינים, שיראו בו ספקות ותהיות שלא היו להם,
ויבואו לשיבוש ח"ו.

חכמי ישראל אשר בגרמניה, החליטו לשלוח שליח מיוחד לרמב"ם
שיתה על קנקנו, לשליח קראו רבי מאיר, והוא נכנס אל הרמב"ם
שהזמינו לסעודה עקב בואו ממרחקים.

רבי מאיר התיישב ליד השולחן ואז חשכו עיניו: הגישו לשלחן
תבשיל שהיה נראה ממש כיד אדם! בחילה ממש כבשה את מעיו,
וסרב להביא האוכל לפיו, וכשהוא מזועזע מהמחשבה שהנה
הרמב"ם הגדול ח"ו 'אוכל בשר אדם'??

לאחר גמר המנה הזו, והנה הרמב"ם קורא למשרתו: "פטרוס! רד
בבקשה למרתך והבא לנו יין עתיק לכבוד האורחים!". רבי מאיר
המשיך להזדעזע, וכי הרמב"ם ח"ו בא להתיר 'יין נסך' ונותן למשרתו
הגוי להביא יין?

רבי מאיר כבר לא יכול היה לעמוד בזה וביקש לפרוש למנוחתו, והנה
בלכתו מסלון האורחים, הוא לא מאמין למשמע אוזניו: הרמב"ם
אומר למשרתו, הלא יהודי: "פטרוס! לך והרוג את העגל, כדי שנוכל
מחר לעשותו לסעודה לכבוד האורחים!".

זה כבר היה יותר מדי בשביל רבי מאיר, להרוג בהמה בלי שחיטה?!
ומחשבותיו על הרמב"ם ש'עד כדי כך התרחק מאורח החיים
היהודי', זעזעו אותו עד מאד.

הוא לא נרדם באותו לילה, הוא אמר לעצמו: "עיני ראו ולא זר, אבל

מסופר על נפוליאון, שליטה הדגול של צרפת, ובזמנים מסוימים של חלק גדול מהעולם. היתה תקופה שהוא ברח משדה הקרב, והרוסים חפשו אחריו בכל מקום. באחד הימים הוא ברח והגיע לביתו של יהודי אחד, וביקש ממנו שיחביאו מפני החיילים הרוסים ויגמולו לו על זה. היהודי החביאו באחד החדרים ושם מעליו עשרה מזרונים. החיילים הרוסים הגיעו לביתו והחלו בחיפושים, והנה הגיעו לחדר עם המזרונים וחשדם התעורר. הם החלו להוריד מזרון אחר מזרון, עד שהגיעו למזרון האחרון, ומשום מה החליטו שאין כאן אף אחד והלכו.

כשיצא נפוליאון שאלו היהודי: "איך הרגשת כשהורידו את המזרונים, והגיעו כבר למזרון התשיעי? זה מאד מעניין אותי..."
אמר לו נפוליאון בקול מלכותי ומצווה: "חצוף שכמוך! ככה מדברים למלך? אצווה מיד לתלותך!"

הגיע התליין, קשר את החבל לצווארו של היהודי והובילו לחבל התליה, וידוי... ואז... צעק נפוליאון: "הורידו החבל מצווארו!!". ניגש נפוליאון ליהודי ואמר לו: "ככה הרגשתי כשהורידו את המזרון אחרון! רצית לדעת איך הרגשתי? זו היתה ההרגשה! לא היתה לי שום דרך להסביר לך איך ההרגשה, מבלי שתעמוד במקומי ממש!!..."

ניקח לעצמנו שתי עצות אלו! ואיתן נצליח לסגל לעצמנו 'עין טובה' בכל המראות שעוברים ונגלים לנגד עינינו!
נדע שתמיד אפשר למצוא צד זכות בשני! כשנסתכל על כולו! וכשנחליט שאיננו יכולים לעמוד במקומו ובהרגשתו!
ראיתי ווארט נפלא, למה השתמשו בלשון 'כף זכות' מה זה הכף הזאת?

אחד השימושים של כף היא לנעליים, אתה מכניס את הרגל לנעל, ואם נשים לב על ידי פעולת הכף, לא מצמצמים את הרגל ולא מרחיבים את הנעל, אז איך הרגל נכנסת? אלא שעל ידי הכף דוחפים את הרגל פנימה!
זה נראה בלתי אפשרי, אבל אם נדחוף, נחפש ונתאמץ, בסוף ייכנס בלבנו צד זכות על חברנו!

לשליחת תגובות לכותב הטור הרה"ג רבי בנימין בירנצווייג,
כתבו ל: 7622500@gmail.com

כמובן שיצא רבי מאיר אחר בקשת הסליחה מהרמב"ם, והפיץ בכל קהילות ישראל על תוקף גדולתו של הרמב"ם!
מבהיל כל רעיון!!! כמה צריך לראות את כל האדם, את כל הסיבות והמסובב שבביל להבין שמה שראינו זה בדיוק הפוך, זה לא רע זה טוב, זה לא רוע זו מכשלה!
הגאון רבי בן ציון פלמן זצ"ל אמר, ששמע מר' הלל ויטקינד זצ"ל, ששמע מה'חפץ חיים' שיתכן לומר, שהסיבה שהקב"ה ברא באדם 'סברא עקומה', היא לתת אפשרות לדון את חברו לכף זכות, כי המצוה היא לדון לכף זכות - גם אם הסברא לכך היא עקומה.

עצה שניה וחשובה עד מאד, היא העצה שנדע שאין באפשרותנו לרדת ולהגיע למצבו של השני שבביל להבין התנהגותו, אולי אם היינו במקומו היינו חושבים כמוהו!

זה גם מדוייק נפלא בדברי חז"ל: שנינו באבות (ב, ד) "אל תדון את חברך עד שתגיע למקומו" חשבתי מה זה הלשון 'עד שתגיע מקומו'? היה צריך לכתוב 'עד תבינו' או 'עד שתהפך בזכותו' מה זה ה'הגעה למקומו'?

אלא כתוב כאן יסוד ענק! אין לך אפשרות לדון שום אדם, עד שתגיע למקום בו הוא החליט על החלטתו, תהיה במקום ובמצב שהביא את השני להחלטתו - אז תתחיל לדון.

אבל האם שייך להגיע למקומו של האדם? האם שייך להימצא בנבכי נפשו בהם הוא היה כשהחליט מה שהחליט על חברו?

אומר ה'שפת אמת': זו העצה הנפלאה! הרי אסור לך לדון את האדם עד שתהיה במקום שהוא נמצא בו, במצוקה, בלבטים, והרי לא שייך שאדם יהיה בדיוק באותו מקום שהיה בו בעת שהוא פגע בך או פגע בשני! אין לנו שום אפשרות בעולם לשחזר בדיוק את מצבו, הרגשותיו ולבטיו של אדם, ולכן!! אין לנו לדון את האדם לפי ראות עינינו!!

זו עצה נפלאה אם קצת חושבים עליה! אין מצב בעולם שנכנס לתוך ליבו, דמו ונפשו של האדם, כל כך הרבה סיבות, הרגשים וכעסים יכולים לגרום לכל החלטה, וכיון שאין בידינו להיות במצב זה, אז צריך להחליט שלא מחליטים שום דבר על מעשיו של האחר!!
להמחשה, מסופר מעשה נפלא שהוא בגדר 'חכמה בגויים תאמין':

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה ראשית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

היהודי יצא החוצה, פרץ בבכי והיה כולו נסער. הוא שאל אותי בדמעות: "למה עשה לי הרבי כך?!" אמרתי לו: הלא אתה בעצמך סיפרת לי מקודם, שאתה לא שומר כל כך תורה ומצוות? אך האיש לא הבין... "אבל מאיפה הרבי יודע?", שאל; "לך סיפרתי, אבל הרבי - מאיפה הוא יודע?..."

(לקט מתוך הספר 'לב ישראל')

'שלום', ואח"כ הקריא הגבאי את הקויטל. אם היהודי היה מחוץ לעיר - הרי היה מושט לו יד לברכת 'צאתכם לשלום'. היהודי שעמד לפני ניגוש והושיט את ידו, אך כשהרבי נגע בידו - הוא קפץ כאילו ארע הגרוע מכל, והחל לצעוק: "וואסער!... מים!...". מיד הביאו כמה ספלי מים; הרב נטל את ידיו כמה וכמה פעמים, וכמובן שבסיום לא הושיט לו הרבי את ידו.

של העיר כולה!"
ואכן מאז השתנתה העיר. וכדברי מרן - נוסדו בה מוסדות נוספים: בית ספר חרדי וכולל, והכל בזכות הקמת אותה ישיבה קטנה. בהזדמנויות שונות אמר: **"יעשו החילונים מה שהם רוצים. אנו נבנה עוד תלמוד תורה, עוד ישיבה קטנה או גדולה, ובזה יהיה הניצחון שלנו!"**. כך גם היתה דעתו של ה'חזון איש', כי אין להקדיש זמן רב למלחמה כנגד מה ש"הם" עושים, אלא את מרבית הזמן יש להקדיש כדי לבנות עוד תלמוד תורה ועוד ישיבה, זה הפתרון האמיתי לבעיותינו.

שגור היה על לשונו משלו של ה'חפץ חיים', על אותה אשה ענייה שמכרה פירות בדוכן בשוק, ובאו 'שקצים' והפכו את הדוכן. תפוחי העץ נתגלגלו לכל עבר, ואנשים חטפו מן הפירות. האשה מיררה בבכי, עד שחכם אחד יעץ לה: "כולם חוטפים, לפחות חטפי גם את כפי יכולתך"... - גם עלינו לחטוף ככל יכולתנו, כדי להעמיד עוד תלמוד תורה ועוד ישיבה.

(מתוך הספר 'במחיצתם של גדולי ישראל')

ישוב בביתו. דבר זה פשוט לא יאומן! אילולא שמעתי זאת כמו אזני מומן, לא הייתי מאמין! סיפרתי את המעשה הנ"ל לגדולי תורה, ואלו יצאו מגדרם מרוב התפעלות.

ישיבה בכל עיר ועיר

מרן נשא על כתפיו את עולו של עולם הישיבות כולו. דאגתו היתה - ביסוס הישיבות. מעולם - פשוטו כמשמעו - **אפילו פעם אחת** הוא לא ביקש ממני טובה מיוחדת עבור ישיבת פוניבז', 'ישיבת רשב"י' של חתנו, או למען כל ישיבה אחרת שהיתה מקורבת אליו. אצלו היו קיימות רק כלל הישיבות.

רבה של כרמיאל, הגרא"צ מרגלית, נועץ עם מרן, מה ניתן לפעול בעיר חילונית ככרמיאל, ומרן עודד אותו להקים ישיבה בעיר. לאחר שעשה כדבריו והקים את הישיבה, אמר מרן לרב מרגלית: **"אני מקנא בך, שזכית להציל את העיר מן החילוניות"**. הרב מרגלית הגיב בפליאה: "והרי העיר עדיין חילונית כפי שהיתה, הקמתי רק ישיבה קטנה!". אך מרן ענה לו: **"כאשר מקימים ישיבה בעיר - זו הצלתה"**

"להיות מורה צדק באמת וביושר - הרבה סגולות צריך"

"שמעתי מפי מורי ורבי מרן בעל ה'שבט הלוי' זצוק"ל: הוא אמר לי אותו - בשפת האידיש כמובן - בתחילת דרכי לפניו בשימושה של תורה: 'ר' יצחק מרדכי! הרבה תלמידי חכמים ראיתי ואני רואה. יש מהם המתאימים להיות ראשי ישיבות גדולים, וישנם מתאימים להיות אדמו"רים חשובים. להיות מורה הוראה זו אומנות אחרת!..."

הגרי"מ רובין שליט"א מדפדף גם בשו"ת 'שבט הלוי' (חלק יא, יו"ד סי' רכד), שם חקק האיש שגידל עדרי מורי הוראה בדורנו, את הדברים לדורות:

"ואל יחשבו כי כולם יצאו להוראה באמת. כי להיות מורה צדק באמת וביושר - הרבה סגולות צריך, ולא כולם זוכים לכך, כאומרים ז"ל 'אלף נכנסים ואחד יוצא להוראה'".

(לקט מתוך כתבה נרחבת - 'יתד נאמן' פסח תשפ"א)

את הסוגיה. מרן הגריש"א, אשר כידוע היה עונה בזה אחר זה על שאלות חמורות בכל ד' חלקי שו"ע, דווקא בנידון זה עסק רבות בעניין ושקל את הוראתו בפלס דק. קודם להוראתו, נשלחתי על ידו יחד עם הגר"ש רוזנברג שליט"א לברר את המציאות הקיימת בארץ בצורה יסודית.

"חקרנו ותרנו אחר מוצאן של בהמות אלו המצויות בא"י ובדבר המסורת אודותן. מששקל מרן הגרי"ש את הדברים לכאן ולכאן בדעתו הרחבה, הוציא את ההוראה לבד"צ 'שארית ישראל' לפיה, אסור להם לשווק את הבשר. הוא הסביר, כי גם אם יש מקום בהלכה לדעה המתירה, הרי הכשר של בני התורה צריך לחשוש לשיטת החזו"א, ועל כן ל'שארית', כגוף המקובל על בני התורה וגדוליה, אין לשווק את הבשר הזה.

"זו, כאמור, דוגמא נוספת להוראה הלכתית, המביאה בשיקולי החשבון ההלכתי, לא רק את סעיפי ה'שולחן ערוך', אלא שיקול דעת רחב ועין צופיה בדעת תורה".

Yaakov Lederman FLASH90

**סיכום
שבועי
ב'דף יומי
בהלכה'**

- ◆ **למי מותר לישון בראש השנה ביום?**
- ◆ **האם מותר לבכות בתפילות הימים הנוראים כשחלים בשבת?**
- ◆ **מהו משך הזמן של 'תוך כדי דיבור'?**

מְנַהֵגֵי רֵאשׁ הַשָּׁנָה

- יש שנוהגים לטבול במקוה בערב ראש השנה, כדי לטהר את הגוף לפני התפילות ביום הדין. ולכתחילה יש לטבול משעה לפני חצות היום ואילך.
- בלילה הראשון של ראש השנה, לאחה תפילת ערבית, נוהגים שכל אחד מברך את חברו בברכת: "לשנה טובה תכתב". ורבים נהגו להוסיף "ותחתם לאלתר לחיים טובים ולשלום".
- רבותינו ז"ל הנהיגו לאכול בליל ראש השנה פירות וירקות שונים לסימון טוב על פי שמותיהם, ולבקש על קיום הדבר אשר עליו נעשה הסימון.
- בראש השנה אין ללבוש בגדים מפוארים ומיוחדים, אבל יש ללבוש בגדים מכובדים. ויש שלובשים בגד לבן, המכונה 'קיסל', ויש מקומות שנוהגים שרק השליח ציבור וה'בעל תוקע' לובשים אותו.
- נהגו שלא לישון בראש השנה ביום. ולדעת האריז"ל, מותר לישון לאחר חצות היום. ואף לפני חצות היום - מי שראשו כבד עליו ומוכרח לישון, או שקשה לו לכון בתפילתו אם לא יישן, רשאי לישון.
- מנהג ישראל מקדמת דנא, ללכת ביום הראשון של ראש השנה לשפת הים או לשפת נהר, ולומר שם את הפסוקים: "מִי יֵאֵל כְּמִוֶּזֶן נִשְׂא עֵינָיו... יָשׁוּב יִרְחַמֵּנוּ... וְתִשְׁלַח בְּמַצְלוֹת יָם כָּל חַטְאוֹתֵם".

שלא לבלבל מתפללים אחרים; אולם, בימים הנוראים, בהם מתפללים מתוך מחזור - מותר להתפלל בקול רם. ועל פי הזהרה הקדוש, גם בימים הנוראים ראוי להתפלל בלחש.

• יש שכתבו, שנוהגים לבכות בתפילות הימים הנוראים, ואפילו כשחלים בשבת. ויש אומרים שאין לאדם לעורר את הבכי כוונה תחילה, אבל אם מרוב דביקותו מתעורר לבכי, רשאי לבכות.

• ראוי לכל ירא שמים להשתדל לעלות לתורה בימים הנוראים, ואף במקום שבו מוכרים את העליות, ישתדל כפי יכולתו לרכוש עֲלֵיָהּ.

• יש אומרים, שלמרות שבשאר ימות השנה ניתן להעלות קטן למפטיר, בראש השנה, וכן ביום הכיפורים, אין להעלות אלא אדם נשוי וחשוב.

מְהֻלָּכוֹת הַתְּפִילָה בַּעֲשֶׂרַת יְמֵי תְּשׁוּבָה

- בעשרת ימי תשובה, חותמים את ברכת 'אתה קדוש' ב'המלך הקדוש', במקום 'האל הקדוש'. והמסופק כיצד חתם, וכבר המשיך בתפילתו - יש להניח כי חתם כהרגלו, ועליו לחזור לתחילת התפילה.
- הגאונים תיקנו לומר בתפילות עשרת ימי תשובה ארבע בקשות: 'זכרנו', 'מי כמוך', 'וכתוב' ו'בספר'. ומי שדילג עליהן, ונזכר לאחר שאמר שם ה' בחתימת הברכה, יאמרן בסיום התפילה, ב'אלקי נצור'.
- בנוגע לטעויות שונות בתפילה, נאמר הכלל שהמתפלל יכול לתקן את טעותו 'תוך כדי דיבור', שהוא משך הזמן הנדרש לאמירת שלוש מילים; ויש אומרים - ארבע מילים; והלכה כדעה ראשונה.
- בעשרת ימי תשובה, אומרים לאחר תפילת שחרית ומנחה 'אבינו מלכנו'. ומנהג בני אשכנז לפתוח את ארון הקודש למשך אמירת אבינו מלכנו.

מְהֻלָּכוֹת הַתְּפִילָה וּקְרִיאַת הַתּוֹרָה בִּימֵי הַנּוֹרָאִים

- יש שנהגו להתפלל את תפילות העמידה בראש השנה וביום הכיפורים בכריעה; ועליהם להזדקף בתחילות הברכות ובסופיהן, ולכרוע רק בתחילות ברכה ראשונה וברכת 'מודים' ובסופיהן.
- בכל ימות השנה, יש להתפלל 'שמונה עשרה' בלחש, כדי

סיפורי צדיקים

גליון 462
שנה י' תשפ"א

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר ז"ל

סיפורי חז"ל

מעשה במוכס אחד ישראל רשע שמת, ובו ביום מת אדם גדול בעיר, ובאו כל בני העיר ויתעסקו במיטתו, וקרובי אותו מוכס הוציאו גם את מיטת המוכס אחריו, קפצו עליהם אויבים והניחו המיטה וברחו, והיה שם תלמיד אחד שישב לו עם מיטת רבו. לאחר זמן חזרו גדולי העיר לקבור את החכם ונתחלפה להם מיטתו בשל מוכס, והיה התלמיד צועק ולא הואיל, וקרובי המוכס קברו את החכם, ונצטער בה אותו תלמיד מאד, מה חטא גרם שיקבר זה בכזיון כזה, ומה זכה אותו רשע להיקבר בכבוד גדול כזה, נראה לו רבו בחלום ואמר לו: אל תצטער בוא ואראך את כבודי הגדול בגן עדן, ובוא ואראך אותו האיש בגיהנום וציר של פתח גיהנום סובב באזניו. אני נענשתי כי פעם אחת שמעתי בגנות תלמידי חכמים ולא מחיתי, וזה המוכס, פעם אחת הכין סעודה לשר העיר ולא בא שר העיר, וחילק את הסעודה לעניים. וזה היה שכרו.

(סנהדרין מ"ד - ב' ברש"י)

פרשת השבוע

שהפרופסור לא עמד בדיבורו, והלך ולקח מנות דם מבנק הדם של בית החולים, והנה למרבה הפלא, גופו של הרב לא היה מסוגל לסבול זאת, ופלט את הדם שהוערה לו. משראה זאת הפרופסור, הלך והשיג מנות דם של יהודים, ובפעם הזאת הדם נקלט בגופו של ראש הישיבה, ולא נפלט יותר. את המעשה הזה סיפר הפרופסור בעצמו, אשר לא היה יכול לפרשו אחרת אלא כנס ומופת.

אשר יעשה אותם האדם וחי בהם (י"ח - ה)
מסופר על הרה"ק רבי משה מקוברין זיע"א, שנכנס פעם לבית המדרש, וראה שליך השלחן יושב ישיש רכון על ספרו ולמד, מפעם לפעם חטפה אותו תנומה, אך מיד כשנעצמו עיניו, היה ניתר ממקומו בבהלה וקורא לעצמו, מה יהיה אתך? הרי בסופו של דבר תמות ועליך עוד להספיק הרבה, והיה מתאושש וממשיך ללמוד, עד שנרדם שוב והקיץ בבהלה שנית וחזר חלילה. ניגש אליו הרבי, טפח על שכמו ואמר, לא כך ר' יהודי, מוטב שתאמר הרי צריך לחיות, וחיים כאלו אינם חיים.

ושילח ביד איש עתי (ט"ז - כ"א)
מסופר על הרה"ק רבי חיים מבריסק זיע"א, שנסע פעם ברכבת יחד עם עיתונאי רוסי שונא ישראל. הלה התיימר להיות ידען בעניני יהודים, והתחיל שופך אש וגפרית על היהודים, והראה על החסרונות שלהם. אמר לו רבי חיים, אם אתה ידען גדול כל כך, בודאי ידוע לך מה שנאמר בתורה שאת השעיר לעזאזל היו שולחים ביד איש עתי, מה הכוונה "איש עתי"? העיתונאי שתק ולא אמר דבר, כי לא ידע. אמר לו רבי חיים, אני אסביר לך, את השעיר מסרו ביד איש העוסק בעיתונות היודע כל עוונות הדור, אבל היו משגרים אותו יחד עם העוונות לעזאזל המדברה.

כי הדם הוא הנפש יכפר (י"ז - י"א)
מסופר על הרה"ק רבי יוסף שלמה כהנמן מפוניבז' זיע"א, שבהיותו באחד מביקוריו באמריקה, חלה ואושפו בבית חולים. במהלך הטיפול בו נצרך לעירוי דם, אבל הוא סירב לקבל את העירוי, באמרו שגופו לא סובל דם אחר, בודאי לא דם של גויים. הבטיח לו הפרופסור כי יערה לו דם של יהודים, ואז הסכים לפעולה. אלא

זמני השבת

זמני יציאת השבת
ירושלים: 7:53 ת"א: 7:55 ר"ת: 8:29

זמני כניסת השבת
ירושלים: 6:38 ת"א: 6:53
פרשת אחרי קדושים

ברכתו של רבי שמעון בר יוחאי

מעשה ברבי חייא ורבי יוסי שהיו מהלכים בדרך, לאסוף כספי צדקה עבור פדיון שבויים. מששקעה השמש והלילה פרש את כנפיו, נכנסו השניים למלון דרכים ללון שם. בחצות הלילה קמו כדרכם לעסוק בסתרי תורה. התעוררה בתו של בעל המלון, ובראותה את האורחים קמים ממיטתם, מהרה והדליקה לפניהם נר ועמדה בפתח החדר לשמוע את לימודם הקדוש, והרגישו בה החכמים. פתח רבי יוסי ואמר: "כי נר מצוה ותורה אור" (משלי ו), "נר מצוה" – רומז לאשה, שמצוותה הדלקת נרות שבת. "תורה אור" – רומז לבעל, שמצוותו לימוד התורה. ולכן אף שהאשה אינה לומדת תורה, תורתו של בעלה תאיר לה את נרה. רבי יוסי חפץ בזה לשבח ולעודד את האשה שטרחה למענם והדליקה את הנר, לפיכך אמר כי אף שהאשה עצמה אינה לומדת תורה, נוטלת היא שכר בלימוד התורה של בעלה.

והנה אך סיים רבי יוסי את דבריו, שמעו הוא ורבי חייא את קולו של האשה כשהיא מתמוגגת בבכי רב. בעל המלון, אבי האשה, התעורר לשמע בכייתה של בתו, קם ממטתו ושאל אותה לסיבת בכיה. ספרה לו הבת מה ששמעה עתה מפי החכמים. עמדו שניהם, האב ובתו, בפתח חדרם של החכמים ובכו. שאל אותם רבי יוסי לסיבת בכיים: שמא חתנך, בעל בתך, לא זכה לתורה, ובשל כך הנכם מצטערים? השיב האב: אמנם, כן הדבר, ובשל כך אני ובתי בוכים ומצטערים.

פתח האב וספר לרבי יוסי כיצד ארע הדבר, שנתן את בתו לאדם שאינו בן תורה. ומעשה שהיה כך היה: יום אחד עמד הקהל והתפלל בבית הכנסת, ואני בתוכו. פתאום ראו עיני בחור העומד על גג בית סמוך לבית הכנסת. כשהגיע הציבור לעניית 'קדיש', קפץ הבחור מן הגג בקפיצה אחת גדולה, כדי להגיע לבית הכנסת לעניית ה'קדיש' שנאמר בציבור. מאד התפעלתי ממסירות נפשו לקיום המצוות, ואמרתי בלבי: בחור זה הנו ירא שמים בתכלית ובעל מדות – בודאי הוא גם בן תורה, ואם עדיין אינו גדול בתורה, ילמד ויגדל. בחור זה היה צעיר, ועד לאותו יום לא הכרתיו כלל, אך מעשהו עשה בלבי רושם רב, ובאותו יום הצעתי לו את בתי לאשה. רק לאחר הנישואין נתברר לי עד כמה טעיתי, שכן החתן נתגלה כבור ועם הארץ, ואפילו לקרוא קריאת שמע ולברך על המזון אינו יודע. ניסיתי ללמדו – המשיך האב לספר – ואף ניסיתי לשכור

לו תלמידי חכמים שילמדוהו, אך מסתבר כי החתן אינו רוצה ללמוד, ואף יתכן שאינו מסוגל לכך כלל. מאז הננו שרויים בצער רב ואין אנו יודעים מה עלינו לעשות. נענה רבי יוסי ואמר אל האב: אם אתם יכולים לבקשו שיתן גט פטורין לאשתו, עשו זאת. ובאם לא יסכים, יתכן שיוליד בן שיהיה גדול בתורה.

עוד הם מדברים, והנה החתן הצעיר נכנס לחדר בדילוג ובקפיצה והתיישב ליד האורחים, רבי יוסי ורבי חייא. הביט בו רבי יוסי, וראה את פניו מעודנות ואור גדול זורח מהן. אמר רבי יוסי: רואה אני בצעיר זה, שאור התורה יקרין ממנו. איני יודע אם הוא עצמו יגדל בתורה או שמא יוליד בן שיאיר את העולם באור התורה. שמע הצעיר את דברי רבי יוסי וחייך. אמר להם: ברשותכם, אומר לפניכם דבר, פתח הנער ואמר: "צעיר אני לימים ואתם ישישים, על כן זחלתי ואירא מחוות דעי אתכם" (איוב לב). החל הנער לדרוש בכתוב זה, וגלה סודות נעלמים, רזין טמירין מגזי חביון יוצר בראשית. רבי יוסי ורבי חייא ישבו נדהמים ומשתאים למראה עיניהם ולמשמע אוזניהם.

משסיים הצעיר לדרוש, אמר להם: היות והנני צעיר מאד, קבלתי על עצמי לשתוק ולא להראות חכמתי במשך תקופה מסוימת. אתמול נסתיימה תקופה זו, ותם המועד שקבלתי עלי. מן השמים כווננו את צעדיכם שתבואו לכאן לשמוע דברי תורת. ועתה שזכיתי לארח חכמים גדולים כמותכם, אומר לפניכם דבר נוסף. פתח ודרש בכתוב "כי נר מצוה ותורה אור", אותו הכתוב בו דרש רבי יוסי בתחילת הלילה. פי הנער שפע דברי תורה עמוקים בסתרי סתרים, רבי חייא ורבי יוסי היו מלאי התפעלות: מנין לנער צעיר ורך בשנים חכמה כה עמוקה, גדולה נפלאה? אמר להם הנער:

אני מבבל ובנו של רב ספרא הנני. לא זכיתי להכיר את אבי, כי התייתמתי ממנו בעודי תינוק בעריסתי. כאשר באתי לארץ ישראל וראיתי את החברים שהם אריות בתורה, קבלתי על עצמי להסתתר, שלא יכירו בי הבריות. אשרי חלקי שזכיתי לפגוש אתכם בביתי. עוד הצעיר מדבר, ורבי יוסי לא יכול להתאפק עוד – נשא קולו ובכה. קמו הכל ממקומותיהם ונשקו לנער הצעיר בראשו. גם חותנו, קם ונשק לו במצחו ובכה. נענה רבי יוסי ואמר: אשרי חלקי, שזכיתי לשמוע מפיך דברים נפלאים אלו שהיו סתומים ונעלמים, אשר לא זכיתי לשמוע כמותם מאיש עד היום, כאשר נתגלתה האמת, לא ידעו האשה ואביה את נפשם מרוב בכי ומרוב שמחה. גם רבי חייא ורבי יוסי שמחו בשמחתם מאד. ערכה הרעיה הצעירה את השולחן לסעודה.

משל ונמשל

התקרבות מיוחדת לה' בימי ספירת העומר

משל לסוחר יעיל שהיה ממחר לחשב וממחר לעשות. את סחורתו קנה ברחבי הערים והעיירות, כשהוא מפתח שיטה של רכישת סחורות זולות במקום אחד ומוכרם למקומות בהם הדרישה להם מאמירה את המחיר. כך קיבץ הסוחר את מעותיו ועלה בידו לפרנס את ביתו ואת ילדיו בהרחבה. יום אחד כשכיתת את רגליו בערים ועיירות פגש בו אחד החלמאים, והוא נדהם לראות עד כמה הוא מתאמץ. עקב אחר פעולותיו ולא יכול היה לכלוא את תדהמתו. "למה אתה כל כך מתייגע?" הסוחר אפילו לא הבין את קושייתו. "וכי איך אפשר אחרת??" התפלא. "ראה! קודם כל רוכש אתה סחורה, ומוציא ממונך עליה. ואחר כך עד שאתה מצליח להתפטר מן הסטוק – שוב צריך אתה לעמול רבות. מי יודע אם אינך מפסיד בכל המהלך הזה!!" קבע ברוב סמכותיותו. הסוחר גיחך. הוא היה בטוח שהחלמאי חמד לו לצון. "הכל מחושבו!" ענה לו. הוא הוציא את פנקס החשבונות עב הכרס, והראה לחלמאי בנינוחות: "ראה, כאן רושם אני את כל סעיף הוצאותי. אשר כולל את כל החשבונות של מה שהזולתי מכספי. כולל הוצאות, נסיעות ואש"ל. וכאן, המשיך והחווה בידו על הטור הבא – רושם אני ומסכם את כל הרווחים המסתכמים ועולים מן המכירות. בשורה התחתונה הבהיר – אני מותח קו ומסכם את כל המספרים ומוודא שאכן יש לי רווח הגיוני. "השורה האחרונה היא הקובעת?!" התפעל החלמאי מן התחכום. "אכן! השיבו הסוחר. כפי שעונים על דברים הברורים מאליהם. "אם כך עצה נפלאה בשבילך. וכידיד הקרוב אלי אתן לך אותה חינם: קח את המחברת וכתוב בה את השורה התחתונה. רשום שם רווחים כאוות נפשך וחסל סדר טלטולים ומאמצים ועבודה מיוזעת כדי להביא טרף לביתך.

על פי משל זה אפשר לבאר את ימי ספירת העומר, אם נבטל את כל היגיעות הנדרשות, ואת כל המאמצים אשר בונים את נפש היהודי ונסתפק רק באמירת ספירת העומר – נדמים הדברים כפי עצתו של החלמאי. לומר רק את השורה האחרונה – ובוה לדמיין כי הבאנו סחורה וסיפקנו אותה כדבעי ואפילו עשינו רווחים. בימים מיוחדים אלו עלינו להתעלות בעבודה. לנצל את היגיעה ואת הרווחים העולים ממנה כך שהם ירכיבו את הסיכום המופלא ואת השורה המיוחדת. וספרתם לכם – דהיינו שתפנימו את הספירה פנימה אצלכם עד כי נגיע למצב של "והקרבתם מנחה חדשה לה'". המנחה צריכה להיות חדשה. לא באותה מדרגה שבה נתייצבנו קודם נעמוד בה עכשיו חלילה. אלא צריך להביא סחורה חדשה, עמל חדש, הישגים נוספים. התקרבות מיוחדת אשר זכינו לה ביגיעת הימים הללו.

(בשם כ"ק אדמו"ר מפינסק קרלין זיע"א)

בתוך הסעודה אמר הצעיר: ראיתי את צערם הגדול של חותני ורעיתי על שאיני יודע אפילו לברך ברכת המזון, ולגלות להם את טיבי האמיתי לא יכולתי, כי גזרתי על עצמי שתיקה. אמר רבי יוסי אל הצעיר: כיון שפתחת בדברי תורה, האר לפנינו את הלילה בגלוי סודות התורה הידועים לך, פתח הנער ודרש ארוכות בסודות ברכת המזון. כל הלילה ישבו החכמים עם הצעיר ועם אביה, והשתעשעו בדברי תורה. כשהאיר היום ברכו על המזון, ושוב חבקו ונשקו את החתן בחיבה מופלגת. אמר רבי יוסי: כיון שזכינו לכל זה, ודאי יום משתה הוא היום, ובכן, לא נצא מהבית עד שנעשה משתה גדול לכל אנשי העיר. משתה זה אינו משתה הוללות, אלא משתה שהקדוש ברוך הוא חפץ בו.

לאחר מכן פנו החכמים אל האשה וברכוה שתהיה שמחתה שמחה שלמה, ולאביה אמרו, שיכין סעודה גדולה לכל אנשי העיר. אנשי העיר באו לשמוח בשמחתה של המשפחה, שזכתה לחתן מפואר זה, שכן שמע המעשה שארע בלילה נתפשט מהרה בין כל אנשי העיר. במשתה פתח החתן ודרש בדברי תורה, והיו הכל שמחים ומתענגים על דבריו. כל היום ארך המשתה, ולעת ערב נמנו וגמרו אנשי המקום למנות את החכם הצעיר כראש ומנהיג הקהילה.

רבי יוסי ורבי חייא לנו במקום לילה נוסף, ולמחרת נפרדו מהחתן ומשפחתו בברכה ובהוקרה. בהגיעם אל רבי שמעון בר יוחאי, נשא רבי שמעון את עיניו ואמר להם: רואה אני בכם, שהייתם שני ימים ולילה אחד במשכנו של מלאך מטטרו"ן (מלאך זה הוא המלאך הגדול הממונה על עולם היצירה, ורבי שמעון הרגיש ברוח קדשו, כי בנער צעיר זה שורה רוחו של מלאך זה). נער זה – המשיך רבי שמעון – לימד אתכם גנוי נסתרות וגלה לכם סודות עליונים. אשרי חלקכם, בני. סיפרו לו רבי יוסי ורבי חייא את כל המעשה שהיה. נענה רבי שמעון ואמר: אשריכם, ואשרי חלקי, זוכר אני כי יום אחד הלך עמי רב ספרא, אבי הנער, בדרך. בעת שנפרדנו, ברכתיו כי יזכה לבן שיהיה ארי שבחבורה. מצטער אני עתה, שלא ברכתיו שיזכה גם הוא לראותו בגדולתו. ואמנם בנו גדל ונעשה ארי שבחבורה, אך אביו לא זכה לראותו. אשריכם, בני, שזכיתם אתם לראותו.

(מעובד עפ"י זהר ח"ב קס"ה)

צ'ין אדם לחברו

מגלגלין זכות ע"י זכאי

מסופר: אחד מנכדי הרה"ק בעל "הנודע ביהודה" זיע"א (יומא דהילולא י"ז אייר) היה נאמן ביתו של הרה"ק רבי ישראל מרוזין זיע"א, פעם הלך הרבי לטייל עמו ואמר לו: הלא אתה נכדו של הרב מפראג, אספר לך מה שסיפר לי הרה"ק מאפטא זיע"א, ששמע מפי הרה"ק רבי מיכל מולאטשוב זיע"א. בזמן ש"הנודע ביהודה" היצר לו, וכך אמר: איני נוטר לו שנאה, כי ה' ציוה לו שיחלוק על החסידים, שכן בשעה שהוסכם למעלה שנשמת הבעל שם טוב הקדוש זיע"א תרד לעולם הזה, היו הרבה מקטרגים לומר שע"י כך יתקרב זמן הגאולה, ובאו מליצי היושר והוחלט שנשמתו תרד, אלא שיחד עמה תרד עוד נשמה גבוהה וקדושה מאד, באדם שיהיה גם כן ראש הדור, והוא יהיה מתנגד לשיטת הבעש"ט ותלמידיו, והוא הגאון ר' יחזקאל מפראג. ובכן הוא הרב מפראג, היה הגורם שתרד נשמתו של הבעש"ט לעולם, כי בלעדיו אי אפשר היה שתרד, ועל זה נאמר "מגלגלין זכות ע"י זכאי".

קיום מצוות הכנסת אורחים בחכמה כאשר שהה הרה"ק בעל ה"אהבת ישראל" מויזניץ זיע"א במקום מרפא בקרלסברד, נכנס אליו בשבת בבוקר לפני התפילה אחד הרבנים ששהה שם, כשהוא חש שלא בטוב. הרבי הבחין שהלה טובל מחלושת לב, הומיניו אליו לחדרו וציוה לאחד המשרתים להגיש שתי כוסות תה

ומיני מאפה. כאשר כיבד רבי ישראל את הרב לטעום, היסס הלה, אולם בראותו שגם הרבי אוכל, אבל גם הוא ואורו עיניו. לאחר שסיימו לאכול ולשתות, אמר ה"אהבת ישראל" לרב: אל יחשוב כבודו שאני רגיל לאכול קודם התפילה, עשיתי זאת רק בגלל שהבנתי, כי אם אני אגיד לו לאכול לפני התפילה כדי להשיב את נפשו, ימאן בכך, ברם הבנתי שאם אוכל יחד איתו או יסכים לאכול.

לחסיר מכושול מרשות הרבים
מסופר על רבה של עיה"ק ירושלים ת"ו הרה"ק רבי יוסף חיים זוננפלד זיע"א, כאשר היה הולך במבואות ירושלים, היה מזויו את האבנים הצידה, כדי שלא יתקלו בהם האנשים, והיה אומר על כך את הפסוק, "ואמר סולו סולו המסילה סקלו מאבן".

לנסוע 12 שעות כדי לעשות

טובה ליהודי

מספרים: פעם התאוננה אשה לפני הרה"ק רבי אליהו אליעזר דסלר זיע"א מנהלה הרוחני של ישיבת פוניבז, שהיא נותרה גלמודה לאחר שכל בני משפחתה נכחדו בשואה, בתוך דבריה היא אמרה שיתכן שיש לה קרוב רחוק בעיריה נידחת באנגליה. כשביקר אחר כך הרב דסלר באנגליה, הוא נסע מרחק של שתיים עשרה שעות כדי לחפש את הקרוב, ולקשור את הקשרים בינו לבית קרובתו הגלמודה בארץ ישראל.

הילולא דצדקיא

שבת קודש י"ב אייר

הרה"ק רבי משה זרח איידליץ ב"ר מאיר

(אור לישרים - תקט"ו)

הרה"ק רבי ישעי' מיאנוב (תלמיד הבעש"ט - צוואת

הריב"ש - תקנ"ד)

יום שני י"ד אייר

הרה"ק רבי יהודה לייב מזאלקילקוב ב"ר משה

(ליקוטי מהרי"ל - תקפ"ו)

יום שלישי ט"ז אייר

רבי מאיר ב"ר גדליה (מהר"ם לובלין - שע"ו)

הרה"ק רבי זכריה מענדל אב"ד בעלז ב"ר אריה לייב

(באר היטב - תל"א)

הרה"ק רבי נתנאל וייל ב"ר ידידיה טיאה (קרבן

נתנאל - תקכ"ט)

הרה"ק רבי שמואל מקארוב (תק"פ)

הרה"ק רבי חיים מאיר ממאגלניצא ב"ר אבי עזרא

זעליג (תר"ט)

יום חמישי י"ז אייר

הרה"ק רבי יחזקאל לאנדא ב"ר יהודה (נודע

ביהודה-תקנ"ג)

הרה"ק משה חיים מסדילקוב ב"ר יחיאל (דגל מחנה

אפרים - תקס"ט)

הרה"ק רבי איתמר ב"ר ישראל (משמרת איתמר-

תקצ"א)

יום שישי י"ח אייר

רבן שמעון בן יוחאי (ג"א - תתפ"א)

רבינו משה ב"ר ישראל (רמ"א - של"ב)

הרה"ק רבי שלמה מקשאנוב ב"ר משה (תקפ"ח)

הרה"ק רבי אורי מראהטין ב"ר יצחק (תרמ"ט)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

מצווה הלכות

מאת הרה"ג נליאל הכהן רבינוביץ שליט"א
מח"ס "בני אור" יסודות יוסף הדר"ס על המצוות.

ספרים שנפלו (א)

א) נפל ספר על הארץ, ימהר להגביהו.
(בית לחם יהודה, יור"ד סימן רפ"ב)

ב) אפילו אם נמצא באמצע הלימוד חייב להגביהו הספר. (ערוך השלחן, יור"ד, סימן רפ"ב, סעיף י"א)

ג) אם נפלו כמה ספרים, ימהר להגביהו כולם, ואל ישהה בין ספר לספר, אפילו בכדי לנשקו, אלא קודם יגביהו כל הספרים, ואחר כך ינשקם. (ספר חסידים, סימן תתקכ"ג, שיורי כנה"ג על הטור יור"ד, סימן רפ"ב, אות י"ט, בשם מהרי"ל, בית לחם יהודה, יור"ד סימן רפ"ב, יוסף אומץ, דף 277).

נדבת הר"ר יצחק הרטמן הי"ו
לע"נ התנא האלקי
רבי שמעון בר יוחאי
זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל

קרית קרעטשניף רחובות
טל': 052-714471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

נדבת הר"ר מאיר צבי טייטלבוים הי"ו
לע"נ התנא האלקי
רבי שמעון בר יוחאי
זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל

פני עין חמד

יוצא לאור ע"י בית הכנסת שכונת "עין חמד" - מכללת ציון

פרשת אחרי-קדושים - מעלת ארץ ישראל

"ולא תקיא הארץ אתכם בטמאכם" (ויקרא יח, כח)

על הפסוק: "ונתתי את עריכם חרבה, והשמותי את מקדשיכם" (ויקרא כו, לא) הרמב"ן כותב: "ומה שאמר ושממו עליה אויביכם היא בשורה טובה מבשרת בכל הגלויות שאין ארצנו מקבלת את אויבנו. וגם זו ראייה גדולה והבטחה לנו, כי לא תמצא בכל הישוב ארץ אשר היא טובה ורחבה, ואשר היתה נושבת מעולם והיא חרבה כמוה. כי מאז יצאנו ממנה לא קיבלה אומה ולשון, וכולם משתדלים להושיבה ואין לאל ידם".

אנחנו למדים מדברי הרמב"ן שגם בשעות הקשות כאשר עם ישראל גלה והארץ היתה שוממה מבלי יושב, היא לא קיבלה שום אומה ולשון. הארץ תמיד שמרה אמונים לעם היהודי. כך הרמב"ן כותב באיגרת (שוח): "ומה אגיד לכם על ענין הארץ, כי רבה העזובה, וגדול השממון, כללו של דבר כל המקודש מחבירו חרב יותר מחבירו וירושלים יותר חרבה מן הכל".

ירושלים היא הלב של ארץ ישראל, סמל של כח ועצמה. כדברי הנביא: "לא האמינו מלכי ארץ... כי יבא צר ואויב בשערי ירושלים" (איכה ד, יב). מעולם לא האמינו יושבי הארץ שהם יתנתקו מהארץ ויגלו ממנה. גם לאחר שהם גלו, לא הצליחו הגויים להתיישב בה. ארץ ישראל תמיד נקראה בפי הגויים - **ארץ אוכלת יושביה**. ארץ ישראל תמיד שמרה אמונים לעם ישראל. כפי רצוה' שהנחילה לנו.

בברכת שבת שלום

הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א
חבר הרבנות המקומית מבשרת ציון

התורה הקדושה אומרת: "אל תטמאו בכל אלה... נטמאו הגוים אשר אני משלח מפניכם, ותטמא הארץ ואפקד עונה... ותקיא הארץ את ישביה" (ויקרא יח, כד-כה). "ולא תקיא הארץ אתכם בטמאכם אתה כאשר קאה את הגוי אשר לפניכם" (ויקרא יח, כח).

צריך להבין: מדוע התורה חוזרת ומצווה לא לעשות כמו שעשו הגויים, די היה לצוות פעם אחת?

הרמב"ן כותב: "כי ה' הנכבד הוא אלוקי האלוקים ואדוני האדונים לכל העולם, אבל ארץ ישראל אמצעות הישוב, היא נחלת ה' מיוחדת לשמו, לא נתן עליה מן המלאכים קצין שוטר ומושל בהנחילו אותה לעמו המיוחד שמו זרע אוהביו".

הרמב"ן מבאר שהנהגה בארץ ישראל אינה אותה הנהגה כמו בחוץ לארץ. יש הבדל גדול ביניהם: ההנהגה בארץ ישראל נעשית על ידי השגחה פרטית של הבורא יתברך. אולם בחוץ לארץ היא נעשית על ידי אמצעי שהוא מלאך.

מכיוון שארץ ישראל היא "ארץ אשר ה' אלקיך דרש אתה תמיד עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה" (דברים יא, יב). הרגישות שלה שונה לחלוטין מכל שאר הארצות. לכן התורה חוזרת ומזהירה שכאשר תבוא טומאה אל קרבה, היא תקיא את יושביה, כי היא בת מלך.

נמצאנו למדים מדבריו של הרמב"ן שארץ ישראל היא נחלת ה' לבדה. הוא הנחילה אך ורק לעם ישראל. שום אומה ולשון לא יכולים לקחת אותה ולישבה. אין שום מקום בעולם שיכול לקחת ולישב את עם ישראל בתוכו זולת ארץ ישראל.

הצלחה בגור"ר

יצחק אריאל בן טובה חגי חיים וב"ב שמואל אימן בן אסתר זרי שגית בת רותי מאיר ישראל בן רחל ברכה- יראת שמים ליאור יהושע סומך וב"ב גלית בת מסודי יהודה אריה בן רחל ברכה ארז בן שושנה רונן אברהם וב"ב קסירר אפרים וב"ב רחל ברכה בת פדילה דליה משפ" שטרית נעם יצחק בן רחל ברכה רינה בת סימי וב"ב יוסף ליאור בן דליה אפרת- הצלחה בכל העניינים שלמה ודנה דוד וב"ב אריה ושרה לוי וב"ב י.מ.ש כדורי אקבלי יוסף חיים בן נסכה שולמית ומרדכי חיים דויטש וב"ב עמית בן אהרון וב"ב

זיווג הגון וכשר במהרה

אורן חיים בן אלן אסתר רותית בת סימי תרצה בתיה בת ימנה נינט יוסף בן רוחמה אילן בן ג'וליאט יפית שרה בת ג'ינה דרור בן סופיה דוד עומרי בן יהודית מיטל בת מלכה מאיר בן שרית ואליהו טליה עדן אסתר בת שולמית נעם בן שרה שירי ימנה בת שולמית שמעון בן שולמית אנאל חביבה בת שולמית אורן בן נעמי שושנה שירה בת סילביה מיטל בת שושנה סיון רבקה בת אלן אסתר עמית בת טובה אברהם גורג'י בן דליה אפרת

זרע קודש בר קיימא

גלית בת מסודי אליהו זרי בן ימנה אילנה בת רוחמה שמואל אימן בן אסתר דרי סיון בת אסתר רחל מרים בת יהודית דניאל בן שרה ואושרית בת שושנה נעמה בת יפה דגנית בת שושנה אסף בן סופיה נתנאל בן ג'ינה

רפואה שלמה

מאיר ישראל בן רחל ברכה יצחק בן עזרא ימנה ניזרי בת סטה- בריאות ואריכות ימים מרדכי ניזרי בן פרח- בריאות ואריכות ימים מאיה בת עדי דליה אפרת בת נעמה סימי בת סוליקה שלו בן מזל פחמיה אורן בן אסתר דינה בת מזל נעם יצחק בן רחל ברכה נעמי בת רחל שירה שילת בת אורלי אפרים בן שרה לביא ישראל בן תמר חיה אסתר בת סוליקה מוריה בת רחל ברכה נחום בן כיריה יהודה אריה בן רחל ברכה ישראל בן חווה יפה בת שרה-הצלחה ורפואה רחל בת זוהרה משה בן נדימה עינת בת רחל ברכה בנימין בן יקוט רפאל משה בן רחל יצחק בן פנינה רחל ברכה בת פדילה דליה יצחק בן רבקה רונית בת סבריה קסנש בת דגטו יצחק בן חנון רפאל אבידן בן תקווה אליהו בן רחל מיכאל יהודה בן מרים בנימין בן ברכה אלן אסתר בת שרלוט יהודה לייב בן אסתר מלכה נעמה בת שרה יהודית אסתר פראדל בת חיה- בריאות ואריכות ימים

העלון מוקדש לעילוי נשמת משה בן גורג'יה ז"ל

לרפואה שלמה לנוריאל בן אסתר

לרפואה שלמה לאיידה חיה בת אסתר וליילד אלחנן רפאל בן איריס וליילד אורי חיים בן שלי

הצלחת דביר בן נלי רחל

זש"ק, פרנסה טובה ובריאות איתנה לאליהו ניזרי בן ימנה וגלית בת מסודי

הצלחת ולרפואת אברהם גורג'י בן דליה אפרת וב"ב והצלחת יוסף ליאור בן דליה אפרת וב"ב לע"נ הצדיק ר' חיים אבישלום כהן פרחיה בן בלנקה זצ"ל

זמני ליל

ע"י	כניסת ליל	צאת ליל	ריבוי תפ
י"ג	18: 39	19: 51	20: 41
ת"ד	18: 56	19: 49	20: 38
מ"ה	18: 58	19: 51	20: 40
ס"ו	18: 57	19: 50	20: 38

שואל ומשיב בהלכה – בשולי גוים - חלק י"ט

האם בפלאפל יש איסור בישולי גוים וכן מה דין בצק בשר/פוקצ'ה שגוי מבשל?

שאלה:

להלן סיכום ההלכה מפי ר' אליהו חיים פנחסי, רבנות מקומית מבשרת מתוך ספרו 'הכשרות למעשה':

תשובה:

מאכל מטוגן הנקרא 'פלאפל' - אין בו משום בישולי גויים, היות ואינו עולה על שולחן מלכים. לכן, מותר אף לדעת בני ספרד לאכול פלאפל גם כאשר הגוי הוריד את המטגנת לתוך השמן. **הערה:** אופן הכנת פלאפל הוא על ידי יציקת גרגירי החומוס בתוך גיגית מים, כשהם לא מבושלים. לאחר מכן טוחנים אותם ועושים מהם עיסה. לאחר מכן את העיסה מכניסים בתוך מחבת בשמן עמוק. דעת הראש"ל הגר"ע יוסף הובא בשו"ת 'מעין אומר' ח"ה (עמוד קצט), שיש להחמיר בזה משום בישולי גויים. ובספר 'הכשרות' לרב פוקס (עמ' תמט בהערה עח) הביא שאין פלאפל בכלל בישולי גויים, כיוון שאינו עולה על שולחן מלכים. לכאורה לענ"ד הדין כן, היות ואינו עולה על שולחן מלכים כמנה עיקרית, ונהוג בימינו לאוכלו על ידי עוברי דרכים, ולא ראינו אדם מכובד, שמוזמן למנה פלאפל. ואף מה שמצוי בחתונות מחוץ לאולם, שמגישים פלאפל, אינו אלא לטעימה. ושוב ראיתי, שכן העלה ידידי בספר 'אוהל יעקב- סקוצ'ילס' (עמ' תרכה) בשם הגר"א נבנצל שליט"א. מעיקר הדין כאשר אין בזה משום בישולי גויים, גם הדלקת המטגנת יכולה להיות ע"י גוי. אולם, לכתחילה יש להחמיר, שהדלקתו תבוצע ע"י יהודי. והמחמיר תבוא עליו ברכה.

בצק, שיש בו מילוי בשר או תפוחי אדמה וכדומה, והחתיכות ניכרות בפני עצמן. אם המילוי, שבבצק לא מבושל, יש למאפה זה דין תבשיל ולא די בהדלקת התנור כדין פת. **מקורות:** שו"ע (יו"ד סימן קיב ס"ו, קי"ג ס"ג). ולא אמרין, שהבצק עיקר, דכיון, שניכר המילוי לא מיקרי תערובת. וכן העלה בשו"ת דברי דוד (שם).

וכן הדין לעניין בצק ועליו ירקות, שאינם נאכלים חי כגון: חציל, שדינו כתבשיל. אולם לדעת בני אשכנז יש להתיר בהדלקה בלבד.

מטגנות חדישות, שמניחים את עיסת הפלאפל תוך מכונה חשמלית, והיא מעצמה נותנת את הכדורים לתוך השמן, נראה שלדעת בני ספרד [אותם המחמירים שיש בישולי גויים בפלאפל] לא די שהיהודי ידליק את המכונה, אלא צריך שיתן גם את העיסה לתוכה. **מקורות:** בשו"ת 'דברי דוד' ח"ג (יו"ד סימן יז אות ח) העלה להחמיר בזה. שכן דעת הגרי"ש אלישיב זצ"ל כפי שהובא בספר 'שבות יצחק' ח"ו (עמוד קלח). ושוב ראיתי שכן העלה בספר 'חוט שני' להגר"נ קרליץ (עניני יו"ד עמוד תו), שמי שעושה את הפעולה האחרונה, שלפני הבישול, הוא נחשב המבשל. כגון: אם היהודי מדליק את התנור ואת הסרט נע, ועדיין התבשילים אינם על המכונה, אזי מי שמניח אח"כ את התבשילים עליו - הוא נחשב המבשל. והוא הדין להיפך, אם הסרט הנע לא פעל, והיהודי הניח את התבשיל עליו, ואח"כ בא הגוי והפעיל את החשמל, כך שעשה את הפעולה, והמעשה שהתבשיל ייכנס לתוך התנור, הרי הוא נחשב, כמי שעושה את מעשה הבישול.

באופן שהגוי מדליק את המכונה והיהודי נותן את העיסה, מותר.

מעשה ושכרו

סיפר אדם המתנדב בארגון 'חברים' בעיר לייקווד (הארגון נועד לעזור למי שנתקע בדרך או בבית וכו' וצריך עזרה) שבמדינת ניו-ג'רזי שבארה"ב (מעל ל-50% מהאוכלוסייה הם חרדים): בערב שבת אחת התקבלה קריאה לעזרה עבור אדם שאירע לו תקר בגלגל. הקריאה התקבלה כשעה אחת בלבד קודם זמן הדלקת נרות.

המתנדב שאל את בעל הרכב: "היכן אתה תקוע?", והלה השיב: "הרכב כרגע חונה מתחת ביתי". התפלא המתנדב ושאל: "אם כן, מדוע אתה כל כך בהול להחליף גלגל, כשאנו נמצאים בפתחה של השבת, ובמיוחד שבמוצאי שבת חל חג השבועות ואינך יכול להשתמש ברכב שלושה ימים? תתקשר אלי, בבקשה, ביום שלישי ואעזור לך ברצון להחליף את הגלגל".

השיב בעל הרכב: "אני מתנדב בארגון 'הצלה' (מדובר במתנדבים המגיעים למקרה חירום ומטרתו מתן מענה רפואי ראשוני ומקצועי על מנת להציל חיים). אם חלילה תתקבל קריאה, מה אעשה? הרי מדובר בפיקוח נפש!". שמע המתנדב מארגון 'חברים' ומיד הגיע לכתובת בה נמצא הרכב עם התקר, ולאחר מספר דקות החליף את הגלגל.

במוצאי שבת (ליל א' של חג השבועות). ישב המתנדב בארגון 'חברים' בביתו. באותו חג אירח גם את חמיו וחמותו. באמצע הסעודה הבחין, שיש כי פני חמותו מעוות ודיבורה אינו ברור לחלוטין. הבין המתנדב, כי כנראה חמותו לקתה ב'אירוע מוחי' - והוא התקשר מיד לארגון ההצלה.

כעבור מספר דקות הגיע 'איש ההצלה'. למרבה הפלא, היה זה אותו אדם, שביום שישי תיקן את התקר ברכבו. אותו מתנדב בארגון 'הצלה' ראה, מה קרה, ונתן מענה רפואי ראשוני עד להגעת האמבולנס. בזכות אותו מענה, למעשה ניצלו חייה של חמותו.

עושה אירוע שמחה באולם שמחות וברצונך להפוך אותו לכשרות "מהדרין-גלאט"?

צוות משגיחים תלמידי חכמים ידאגו לכך בכל איזור בארץ. ההשגחה החל מזמן אספקת הבשר ועד למנה האחרונה.

בפיקוחו של הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א 052-6329144 (הנייד באישור ועדה רוחנית)

מינויים

לקבלת העלון חנים במייל מדי שבוע, יש לשלוח בקשה למייל

PNineEH@gmail.com

הקדשת העלון

ניתן להקדיש את העלון לעילוי נשמה, רפואה שלמה, הצלחה, זיווג הגון, חזרה בתשובה וכו'

נא לפנות לליאור בטל' 052-7652084

כתובת המערכת: עבור ליאור עצמון, רח' הבושם 26 ת.ד. 83375. מבשרת ציון. מיקוד 9076926

לשאלות בהלכה

נא לפנות לרב אליהו פנחסי

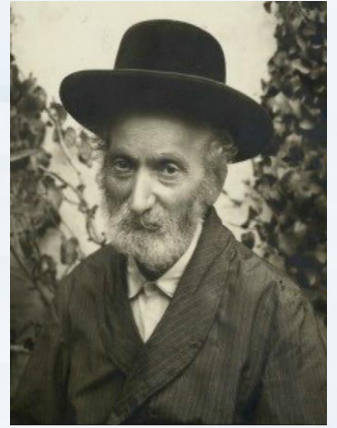
בטל' 052-6329144

(הנייד באישור ועדה רוחנית)

אם ראשונים כמלאכים – הגאון הרב אליהו קלצקין זצ"ל

הגאון הרב אליהו קלצקין זצ"ל - נולד ב-כ"ב אב ה'תרי"ב (1852) באושפול שפלך קובנה של רוסיה (ליטא). מצד אביו ממשפחת רבנים מיוחסת. מסופר שאמו, שהייתה אף היא ממשפחה מיוחסת, שרפה את מגילת היוחסין שלה, כדי שבניה לא ייסמכו על יחוסם אלא יקפידו להקדיש את כל זמנם ללימוד תורה. **בהיותו בן ארבע-עשרה שנים בלבד כבר התפרסם כעילוי וכבקי בכל הש"ס.**

בשנת ה'תרל"ה (1875), כשהיה בן 23, עבר בעקבות חמיו לפטרבורג. שם התגרש רבינו ועזב את פטרבורג, כשהוא מותיר בידי אשתו את בנו ושתי בנותיו. בשנים ה'תרל"ה-ה'תרל"ו (1875-1876) למד ב'קבוץ הפרושים' באיישישוק (שם למדו אותם אנשים שיכלו ללמוד באופן רצוף במשך תקופה ארוכה ללא הצורך לחזור לביתם). בשנת ה'תרמ"א (1881) התמנה למשרה רבנית ראשונה, בעיירה בְּרֵז'י (קרטוז-ברזה) שבגרודנה.

בשנת ה'תר"נ (1890) בחרה בו קהילת טיקטין לרב, אך הוא סירב לכתב הרבנות, שנשלח אליו. בשנת ה'תרנ"ב (1892) נבחר כרבה של לובלין, אך מסיבה מסוימת לא התמנה. משנת ה'תרנ"ד-ה'תע"ר (1894-1910) שימש כרבה של מריאמפול. בשנת ה'תע"ר (1910) התמנה כרבה של לובלין.

בתקופת מלחמת העולם הראשונה היה פעיל מאוד במתן היתרי עגונות, לאלמנות המלחמה הרבות. בשנת ה'תרפ"ה (1925) לאחר פטירת אשתו השניה, עזב בחשאי את לובלין מחשש, שלא יאפשרו לו לעזוב, וכך עלה לארץ דרך וינה והגיע לירושלים. הגאון הרב יוסף חיים זוננפלד מינה אותו לעמוד בראש ישיבת 'אוהל משה' וכחבר בית-הדין הגדול.

גאון בבבלי ובירושלמי ונושאי כליהם בכל חדרי התורה. שקידתו העצומה הייתה מופלאה. למד ימים ולילות. ענוותן ושפל ברכ. מזקני יחידי גאוני הדור. נפטר ב-י"ז אייר ה'תרצ"ב (1932). ציונו בהר הזיתים בירושלים בסמוך לציונו של המהר"ל דיסקין. חי כ-80 שנים. רבני ירושלים הכריזו על ביטול מלאכה וקהל גדול ליווה אותו בדרכו האחרונה.

אביו: ר' נפתלי הירץ. **אימו:** מרת חיה שרה (בת ר' זאב וולף מאושפול). **נשותיו:** בתו של ר' נחמן יעקבסון (משקלוב (זיווג ראשון)), מרת ליבָה יְנֵטָה (זיווג שני- בת ר' ברוך מרדכי ליבשיץ, מח"ס 'ברית יעקב' ורבן של סמיאטיץ, וולקוביסק, ונבהרודוק ושדליץ. נישא בר"ח אלול ה'תרל"ו), האלמנה מרת מושא חן (זיווג שלישי- בת ר' חיים יוסף). **ילדיו:** מזיווג ראשון- בן ושתי בנות. מזיווג שני- הרב ד"ר יעקב. **מספריו:** **יאבן הראשה יאבן פנה ידבר הלכה ימילואים לדבר הלכה יחיבת הקדש ידברים אחדים ימילואי אבן ימילואת אבן יאמרי שפר ידבר אליהו.**

רבינו שמר כעל בבת עינו על כל החידושים שכתב. פעם אחת נאלץ לנסוע לוורשה ולקח עימו תיבת בדיל מלאה בכתב ידו, המכילה כאלפיים דפים מלאים בחידושויו. רבינו שמר עליהם בשבע עיניים כשהוא מניח את התיבה בסמוך אליו כשמבטו כל הזמן לעבר התיבה ואינו משאיר אותה לרגע אחד ללא השגחה.

בהיותו בדרך ברכבת עוררה התנהגותו חשד כי בתיבה טמון ממון רב. גנבים ברכבת הצליחו להסיח את דעתו וגנבו את התיבה וברחו משם. כשהשיג בדבר, הצטער על כך מאוד על אובדן החידושים. בצר לו פרסם מודעות בעיתונים השונים והציע פרס גדול למוצא. **בפועל הצליח למצוא רק מספר מועט של קטעים מכתב היד בחנויות של מוכרי סדקיות, שקנו את פיסות הנייר לשימוש בכריכת ספרים.**

שקדנותו של רבינו הייתה מופלאה ביותר. בבחירתו שקד על התורה כשמונה עשרה שעות ביממה ובזקנותו כחמש עשרה שעות ביממה. ביטול זמן היה כעוון פלילי בעיניו, וכל מטרת הלימוד הייתה חתיירה להגיע לאמת.

לטובת הציבור מצא רבינו לנכון לקנות בקיאות מופלאה מקיפה ברפואה (ומי יעמוד בסוד קדושים). והרופאים המומחים בעיר היו מבקשים לא אחת להתייעץ עימו ושואלים לחוות דעתו במקרים קשים, בהם התקשו להחליט, מהו הטיפול המתאים ביותר לחולה. לשם כך הוא השיג ספרי רפואה שונים בשפות שונות כדי להתעדכן ברפואה.

הוא למד שבע לשונות זרות: יוונית, רומית, גרמנית, צרפתית, אנגלית, רוסית ופולנית. מאחר שלא רצה שלימוד השפה יהיה על חשבון לימוד תורה, לפיכך רק לאחר שהשלים את חוק לימודיו, יותר מחמש עשרה שעות ביממה, לפני השינה, במשך זמן קצר פתח מילון ושינן אותו דף אחרי דף. היות והתברך בזיכרון מופלא, עד מהרה למד את השפה וכך יכל לעזור לחולים.

למרות ידיעותיו המקיפות וגאוניותו הרבה ברח מן הכבוד כמי שבורח מפני האש. **היה כועס, על מי שחשב שהוא צדיק ותפילותיו פועלות ישועות.** שקל כל מילה, לפני שדיבר. עקב שקידתו בתורה, התנה טרם הסכים לשמש כרבה של לובלין, שיפנו אליו אך רק בשאלות החמורות, כדי שלא להפריע לו מלימודו מעבר מכך.

○ יפר הגאון רבי שמואל הלוי שולזינגר זצ"ל: רבינו היה מפורסם כבעל זיכרון מופלג מאוד. סיפרו תלמידי חכמים, כי פעם אחת בהליכתו בסמטאות העיר העתיקה שמע שני ערבים מדברים ביניהם שיחה סוערת אודות היהודים. רבינו לא הבין את השפה הערבית, אבל בכוח זיכרונו המופלא יכול היה לצטט את המילים, שנאמרו במבטא שלהם גם ללא הבנת השפה.

רבינו חזר על דבריהם באוזני אחד מיהודי ירושלים, שהכיר את השפה. הלה הזדעזע לשמוע, כי הערבים מתכננים לבצע פוגרום ביהודי העיר מיד הובא העניין בפני מושל העיר והחלו בהצלה ובקידום פני הרעה, והיהודים ניצלו בסיועתא דשמיא (מוסף שב"ק יתרו ע"א)

קְדוּשָׁה וְהַצְלָה

מהבהב ושולח אלומות אור מתחלפות. על המדרכה נראים חובשים באפודות כתומות. אנשים עמדו שם מבוהלים.

חלק מהאנשים ישבו על המדרכה. נראה, שמהו עבר עליהם. הם לא נראים טוב. הבחנתי, כי לאחד מהם יורד דם מהמצח, ואילו לשני ירד דם מהיד.

הבגדים שלהם היו מוכתמים בדם. האוטובוס עצמו היה נראה כמו אחרי פיגוע. ריק לגמרי. כל החלונות בצד הימני שבורים. הדלתות מנופצות לרסיסים.

בדיוק במקום בו עמדתי רק לפני זמן קצר, ליד הדלת האחורית, השטח זרוע זכוכיות חדות ומשוונות. זהו המקום שספג את הפגיעה באופן החמור ביותר.

שאלתי את אחד הנוסעים: "מה קרה?". התברר לי, שכאשר רצה הנהג להיכנס לתחנה, כבר עמד שם אוטובוס. הנהג החליט לעקוף אותו ולהתמקם לפניו.

כאשר האוטובוס הראשון סיים להעלות ולהוריד נוסעים, היה עליו לעקוף את האוטובוס השני. אבל הוא שגה בהערכת המרחק בינו לבין האוטובוס. הוא התחיל לנסוע ונכנס ל"ע בעוצמה באוטובוס של קו 55.

שמעתי את הנהג שואל את החובשים: "האם צריך לפנות נפגעים לבית הרפואה?". אחד החובשים הסביר, שכולם נפגעו קלות. חלק מהם סובלים מחתכים כואבים ולא נעימים כלל, אך לא מסוכנים.

רק נוסעת אחת, שהשעינה את ראשה על הדלת נפגעה באופן שנדרש לפנותה לבית הרפואה. ואילו אני שעמדתי ליד הדלת, יצאתי ללא פגע. הן ירדתי לפני התאונה...

עשיתי אז, מה שהיה צריך לעשות באותו הרגע. בלי לקחת בחשבון את העובדה שבדרך הטבע, ככל שהשעה מתאחרת האוטובוסים התדירות של האוטובוסים יורדת משמעותית.

לא עשיתי שום חשבונות, והקב"ה הציל אותי, ועשה איתי מופתים ונסים. הרי אנחנו מאמינים בהשגחה פרטית, יודעים, שבורא עולם מכוון את צעדינו תמיד, והוא נותן לנו רשות ללמוד מהנהגתו אותנו.

אני יכול שלא לחשוב באשר לעניין של שמירת גבולות הקדושה. כמה זה חשוב בשמיים, וכמה עלינו להיזהר בכך. על קו 55 הבא לא עליתי.

עם ה'חופשי-יומי' נסעתי ישירות לכותל המערבי, כדי להודות לבורא עולם על ההצלה המופלאה בזמן שאני חושב מה היה חלילה עלול לקרוא לי לו הייתי נשאר באותו מקום בו ספג את הפגיעה באופן החמור ביותר.

להלן סיפור, המעובד מתוך 'השגחה פרטית' ויש בו כדי ללמוד, כי כאשר האדם שומר על קדושה, הרי שהוא ניצל מכל מיני מרעין ביטחון. ולהלן הסיפור מפי בעל המעשה:

שמי יעקב מינצברג. אני גר בבית שמש, ומתרגש מאוד, ממה שקרה לי. אפשר ללמוד מהסיפור שלי הרבה מוסר השכל, מכמה וכמה כיוונים. אבל את העבודה הזאת שאשיר לכם. אני רק אניח בפניכם דברים כהווייתם.

בליל ראש חודש אדר ב' ה'תשע"ט, קיימו קרובי היקרים את מאמר חז"ל "משנכנס אדר מרבין בשמחה" והזמינו אותי להשתתף בחתונה, שהתקיימה בארמונות וולף.

באותו לילה התקיימה גם שמחת אירוסין של קרוב נוסף באולם פארהאנד בבית ישראל. אני עשיתי את דרכי בששון ובשמחה לעבר האולמות. לקרב את קרובי ולשמח בשמחתם.

קניתי ברב-קו תוכנית של 'חופשי יומי' כדי שאוכל להתנייד בחופשיות בין האוטובוסים מבית שמש לארמונות וולף, מארמונות וולף לפארהאנד, ומפארהאנד לבית שמש. באופן זה השתתפתי בחתונה, ושימחתי את החתן.

בשעה עשר וחצי בלילה עליתי על קו 55 לכיוון בית ישראל. בשעה זו התדירות של האוטובוסים, כמובן, אינה גדולה. נכנסתי לתוך האוטובוס וחיפשתי מקום לשבת.

פעולה כל כך פשוטה. אך באותו הזמן גיליתי די מהר, שהעניין לא כל כך פשוט. בסך הכול חיפשתי מקום לשבת. בספסלים הקדמיים ישבו נשים.

לכן עברתי לעמוד ליד הדלת האחורית. ברוך השם, מקום טוב מצאתי לי. אני עומד שם, והנה, בתחנה עולה אישה. היא מחליטה לעמוד לידי כשהיא מדברת בפלאפון.

סביר להניח, שמפני שהייתה עסוקה בשיחה, היא לא הבחינה, היכן היא נעמדה. לי בכל אופן זה הפריע מאוד. הן נעמדתי ליד הדלת האחורית, כדי שלא לשבת ליד נשים. וזו, באה ומשוחחת בקול וצוחקת. למרות השעה המאוחרת בתחנה הבאה ירדתי.

התקשרתי לקל-קו כדי לברר, מתי יגיע קו 55 הבא. שמעתי, שהוא יגיע רק בעוד כעשרים דקות. כיוון שכך, עליתי על קו 52 כדי להתקדם עוד קצת, וירדתי בתחנה שברחוב המ"ג. המשכתי את הדרך ברגל. כשהייתי ליד המגדל, מול 'טרם', ראיתי את קו 55 בתחנה.

"איזה יופי!", חשבתי לעצמי, "זהו בוודאי האוטובוס הבא. נראה שקצת הקדים". מיהרתי לכיוונו, ושם גיליתי, כי אין זה 55 הבא, אלא אותו אוטובוס, שעליו עליתי בתחילה. ראיתי, שמהומה של ממש מתחוללת בתחנה. רכב של הצלה

הרב יצחק בן תפאחה כדורי זצ"ל
הרב שבת בן אסטריא טאון זצ"ל
הרב מנחם בן ויקטוריה בצרי זצ"ל
מאיר מורד בן שושנה ז"ל
זהבה בת שושנה רייזל ע"ה
עמירם בן דבורה ז"ל
סעידה בת תופחה ע"ה
מזל בת שמעון ע"ה
יוסף בן מרים נוסרת ז"ל
יעקב בן אסתר ז"ל
רחל רפאת בת השמת ע"ה
לטיף בן פרחיה ז"ל
דניאל רפאל בן חגית ז"ל
יהודה בן סעידה ז"ל
עפאת בת השמת ע"ה
ולד יחיאל בן יוסף ז"ל
יצחק בן ברוק דב ז"ל
מאירה בת יפה ע"ה
אביגדור בן ג'ולי ז"ל
ר' שאול בן סילביה זצ"ל
שני בת אסתר ע"ה
מסודי בת חביבה ע"ה
אסתר בת גולה גאולה ע"ה
יוסף בר סעדה ז"ל
שלום בן אסתר ז"ל
מרים בת שרה ע"ה
אביבה לוי ע"ה
כל נשמות עם ישראל

הרב שמואל בן שמחה דרזי זצ"ל
הרב יעקב בן מרגלית זצ"ל
שמואל בן רבקה ז"ל
בראם בן יונה ז"ל
אביחי בן אסתר ז"ל
נעימה בת גורג'יה ע"ה
חי זיזי בן קלרה ז"ל
ר' יצחק בן מסעודה קדוש ז"ל
אסתר בת נעמי ע"ה
ר' דב בן בנימין אלתר ז"ל
אורה בת נעימה ע"ה
דוד יצחק בן פרחיה ז"ל
גורג'יה בת נעימה ע"ה

הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה זצ"ל
הרב מרדכי צמח בן מזל אליהו זצ"ל
חיים משה גרשון בן שלמה יחזקאל ז"ל
ר' עוליאל ישועה בן סטה מקנין זצ"ל
דרור יהושע בן ארץ מיוחס ז"ל
צדיק חכם בן חזקה ז"ל
דוד בר חסיבה ז"ל
חוה בת יעקב צבי ע"ה
יצחק יצחק בן רחל ז"ל
ברכה בת מרדכי ע"ה
יעקב בן נעמה ז"ל
שרה בת מורברי רחל ע"ה
אלון בן סעדה ז"ל

גליון
באר
הברכה

נערך ונלקט מתוך תוכן דברי שיחותיו של
מורינו הגה"צ רבי אברהם אלימלך בידרמן שליט"א

אח"ק - ל"ג בעומר

מכון
באר
האמונה

תוכן הענינים

פרשת אחרי - קדושים
ל"ג בעומר

- א גורל לה' - 'גורל' החיים רק מיד ה'
- ג לא תשנא, לא תקום ולא תטור - כי ה' אמר לו קלל
- ה ואהבת לרעך כמוך - תיקון המידות מבית ומחוץ
- ח קדושים תהיו - שמירת מידת הקדושה וגדריה
- יב הילולא - שמחתו הגדולה של רשב"י בהאי יומא קדישא, ובפרט באתריה דמר
- יג עת רצון היום לנו - יומא דרשב"י
- טז הוא ימליץ טוב - סגולת היום לפעול בו גדולות ונצורות
- יח כי קדוש היום לאדונינו - תוקף קדושת היום
- יט ביטל כמה גזירות - כוחו של רשב"י לבטל כל גזירות קשות ורעות
- כב אמונה ברשב"י - לכל ואפילו לפחותים
- כג עולו ואתכנשו - מעלת העליה לציון הקדוש ביום זה ובכל עת
- לב אור זרוע לצדיק - העלאת האור לכבוד התנ"א רשב"י

פרשת אחרי קדושים

גורל לה' - גורל החיים רק מיד ה' **בפרשתן** (אחרי טו ח), 'ונתן אהרן על שני השעירים גורלות גורל אחד לה' וגורל אחד לעוזאל'. ומצינו בפירוש רבינו סעדיה גאון ביאור נפלא בטעמא דמילתא שציווה הקב"ה להטיל גורל איזה שעיר יהא נבחר לה' ומי הוא שעתידי להישלח המדבר, כי רצה הקב"ה ללמד כלל גדול ביסוד האמונה לכל תהלוכות החיים, כי הכל בידי שמים, וגם בהמה ההולכת לאברון - לעוזאל אין זה אלא כי כך גזר עליה הקב"ה בהשגחתו העליונה על כל פרט ופרט בברואי עולם,

א. כתב הרה"ק ה'בית אהרן' זי"ע וז"ל, אאמור'ר זצוקללה"ה (הרה"ק רבי אשר מסטאלין זי"ע) כשהיה קורא בשבת זו פר' יוה"כ היה לו געגועין גדולים על יוה"כ כמעט עד כלות הנפש, והיה אומר משל, כשרוקחין מרקחת קודם הנישואין בשביל הנישואין טועמין מן המרקחת גם בשעה ההיא, וכך בשבת זו צריך להתעורר בקדושת יום הכיפורים, עכ"ל. ב. בפרשתן (קדושים יט ג), 'איש אמו ואביו תיראו', ובגמרא (קידושין לא:), 'איזהו מורא - לא עומד במקומו ולא יושב במקומו', דרוש דרש הרה"ק ה'שפת אמת' זי"ע (תרל"א ד"ה איש אמו) להמליץ על אלו המסובבים בעולם הזה בהרגשה כי הם הם 'מנהיגי העולם', (באומרם מוטב היה אם היה קורה כך וכך, ואם היה מתרחש כהנה וכהנה הרי היה דבר פלוני הרבה יותר טוב, וכדו' רבות), וכנגד זה אמרה תורה (דברים ו יג) 'את ה' אלוקיך תירא', שכדרך שאמרו חז"ל ב'מורא' האב - לא ישב במקומו, כך כביכול נאמר על 'מורא' הקב"ה - אל ישב במקומו, כי ה'מנהל' של העולם הוא הקב"ה, וחוצפה היא לישיב במקום זה - ולחשוב על עצמו שהוא מנהיגו של עולם.

ג. איתא בחז"ל (ירושלמי שביעית פ"ט ה"א, בר"ר עט ו) שככלות י"ג שנים לשבת רשב"י ורבי אלעזר בנו במערה (מאימת המלכות שביקשו להרגם, ע"י שבת לג:) עמד רשב"י בפתח המערה, והנה הוא רואה צייד העוסק במלאכתו - לצוד ציפורים, וכדרך הציידים, חלק מן הציפורים נתפסו בידו, וחלקם זכו להימלט ולהציל נפשם, ושמע רשב"י שבהגיע תור ציפור וציפור לקבל חיציו של הצייד יוצאת בת קול מן שמיא ומכרזת מה יעלה בגורל ציפור זו, אם הבת קול מכרזת ואומרת 'דימוס' (חופשי) אין הצייד מצליח לצודה. ובאם הבת קול מכרזת ואומרת 'ספקולא' (נתפס) עולה ביד הצייד לצוד אותה, נענה רשב"י ואמר, אם על ציפור שהיא בריה קלילא יש השגחה פרטית בדקדוק ואינה נצודית אלא ברצון וציווי ממעל, 'קל וחומר' שעלינו יש 'השגחה' מן השמים. אם כן, אפשר לנו לצאת ממערת צורים שאנו יושבים בה, שאם לא נגזר עלינו למות ממילא לא יוכל המלך להרגנו, ומה לנו להיחבא במערה זו, ומתוך התבוננות זו יצאו רשב"י ובנו מן המערה להאיר את העולם כולו.

ולבד ממה שלמדנו כאן פרק בהלכות 'אמונה ובטחון' שמבלי הכרזה ממעל לא ירים איש את ידו ולא יבא לידי שום צער ונזק מעתה ועד עולם, יש לבאר כאן ביתר עומק - שה'מצליח' בפרנסה או בכל ענין מעסקי העולם לא יתלה הצלחותיו בכשרונו המבורך או במעשי ידיו, לאידך ה'מפסיד' לא ירגיש 'דפוק' שמחמת חסרונותיו הפסיד ולא הצליח במסחרו. כי הנה ישב לו זה הצייד בשדה ועסק במלאכתו - וכמובן שלא שמע את ההכרזות ששמע רשב"י, ומסתבר שבפעמים שהצליח ועלה בידו לצוד ציפור היה תולה הדבר בהצלחותיו - שבזריזותו הקדים את העוף וכך הכניסו ברשתו, ולאידך גיסא כאשר התחמק העוף מידי תלה הדבר שבגלל שלא עשה כך וכך לא הצליח לצודו, ואילו היה עומד במקום אחר היה צד גם אותו, כללא דמילתא, שבסכלותו הרי הוא בטוח שהכל תלוי בכוחותיו ובמומחיותו לצוד את העופות, לטב ולמוטב, אבל ע"פ האמת אין הדבר כן כלל, ורק ההכרזה מן השמים תקבע כמה ומה יצליח לצוד ומה לא, ואף אם יעמדו לצידו עוד אלף מומחים דוגמתו לא יוכל לצוד אפילו ציפור אחת שהכריזה הבת קול עליו 'דימוס'.

ד. לפני למעלה מיוכל שנים, אירע שכמה מטוסים (פליגערס) נפלו באותה תקופה, באותו זמן היה אברך שהוצרך ליסע לחו"ל, וחשש ופחד מאד מנסיעה כזו, ויפן אל הגה"ק ה'חזון איש' זי"ע לגלות לו תעלומות לבו, אמר לו החזון איש, וכי חושב אתה שה'מטוס' הוא הנופל, הלא האדם הוא הנופל...

בזמנו של רבי ירוחם ממיר זי"ע אירע פעם שהרבה כפריים נסעו יחדיו לעבר העיירה מיר, ובעלותם על הגשר שעל פני מימיה של מיר, קרס הגשר, וימותו כל הכפריים. כשבא הדבר לאזני רבי ירוחם נענה ואמר, מלך בשר ודם צריך לשמור על הפושעים שנתפסו למלכות, על כן יחבשם בבית האסורים עד הזמן המיועד לקיום גז"ד, ואז

באר הפרשה - פרשת אחרי קדושים

ועל כן 'בחירת' השעיר לעזאזל הוא על ידי 'גורל' שהוא גורל שמים ובגזירת עליון, וללמד על 'הכלל' שאין בו עירוב בן אנוש בתוצאותיו אלא ניכר בעליל כולו יצא".

יוציאם להורג. לא כך היא דרכו של הקב"ה, הריהו נותן לכל פושע להמשיך את שגרת חייו. ובבוא הזמן המיועד מזמן את כל המחויבים מיתה לפונדק אחד, מעל לגשר אחד, ושם נוטל את חייהם. ופשיטא ואין צריך לומר כי טיפשות גדולה היא לומר, מפני שעלה זה על גבי הגשר נפל ומת וכל כיוצא בזה. אלא הנכון לומר - מפני שהוצרך זה למות העלהו הקב"ה על גבי הגשר.

ה. עוד עלינו להתבונן בהאמור בפרשתו בעניין 'שני השעירים' אשר הביאום אל בית המקדש לעבודת יום הכיפורים, שבאותה שעה ששחטו את השעיר לה' עדיין היה השעיר השני עומד חי (טז ח), ולא היה משתלח אלא לאחר כל העבודה בהקטרת הקטורת לפני ולפנים והזאת דם הפר והשעיר, ובכל אותו הזמן שנמשכה העבודה היה נדמה לשעיר כי שפר עליו גורלו וחלקו, שהרי את חברו שחטו ואילו הוא נותר בחיים, ואף 'יוצא בשלום מן הקודש'... שמוציאים אותו כשהוא חי מבית המקדש, אמנם בסופו של דבר יתברר לו כי חברו 'מסכן' זכה להיות קרבן לה', ושיכנס מדמו לקדשי הקדשים, ואילו הוא נשלח לעזאזל... והרי זה 'משל' על כל תהלוכות העולם, שלא כל מה שנראה כ'רע לו' אכן כך הוא הדבר באמת, ולא כל מה שנדמה ש'טוב לו' שאכן טוב לו... (ע"פ הרש"ר הירש), אלא אדרבה זה שעלה עליו הגורל להישחט הוא הקדוש לה'.

מעין זה מצינו עוד בפרשתו בעניין ה'קטורת' של יום הכיפורים, דכתיב בה 'קטרת סמים דקה' (אחרי טז יב), וכך נאמר בבבביתא דפיטום הקטורת 'תנו רבנן פיטום הקטורת כיצד, שלש מאות ושישים ושמונה מנים היו בה כמנין ימות החמה, מנה לכל יום וכו', ושלושה מנים יתירים שמהם מכניס כהן גדול מלוא חפניו ביום הכפורים, ומחזירן למכתשת בערב יום הכפורים ושוחקן יפה יפה כדי שתהא דקה מן הדקה', והנה בשעה שמוציאים אותם שלושת מנים בערב יוה"כ הרי הם 'צועקים' מרה... מה נשתנינו משאר הקטורת, מדוע מוצאים אותנו מן הכלל... ולא עוד אלא שמחזירים אותנו למכתשת לדוק ולשחוק אותנו ולהכות בנו מכות נאמנות עד אשר נהיה דקה מן הדקה... אכן כעבור יום אחד בלבד מתורצים כל הקושיות בבת אחת, לא היה בכם שינוי לגריעותא אלא דייקא למעליותא, אתם נבחרתם לזכות להיכנס לפני ולפנים, וכל אותם המכות במכתשת לא היו אלא כדי לזכך ולרומם אתכם שתהיו ראויים להתקרב אל הקודש פנימה. וללמדנו ארחות חיים, שכל מכה ומכה העובר על האדם, ובפרט כשמרגיש במיצר כשהוא נתון ב'מכתשת' רח"ל נועדו לזככו ולהעלותו מעלה מעלה ברוחניות ובגשמיות.

וכך מצינו אצל התנא האלוקי רשב"י, וכלשון הפייטן בזמר בר יוחאי 'במערת צורים שעמדת שם קנית הודך והדרך', שרק על ידי הייסורים שעבר עלה מעלות רמות, וכמו שאמר לרבי פנחס בן יאיר 'אשריך שראיתני בכך, שאלמלא לא ראיתני בכך לא מצאת בי כך' (שבת לג:). וכן שמעתי מאחד מצדיקי הדור שליט"א לבאר בדברי הגמרא 'כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק' (שבת מה:), במה זכה רשב"י ובידו ניתן הכח ש'אפשר לסמוך עליו' - כי הוא עבר שעת הדחק, כשעבר הצער כשהיה במערה י"ג שנה.

כה אמר הרה"ק רבי יחזקאל מקאזמיר זי"ע (הובא בהגש"פ אשי ישראל עמ' כא) 'חסיד איז א מצה טיגעל, כל זמן מען וועלגערט עס איז עס יום טוב'דיג, און אז מען הערט עס אויף צו וועלגערן ווערט עס חמצ'דיג' [חסיד הוא כמו הבצק המיועד לאכילת מצה, כל זמן שמרדדים אותו הרי זה ראוי ליו"ט, אמנם כאשר פוסקים מלרדדו נהיה חמץ]... ולדין יאמר, כי דייקא ה'רידוד' והצער הם הם מכשירים את האדם, וטובה רבה יש בהם בכל העניינים.

הרה"ק רבי ישע"לע מקרעסטיר זי"ע נסע בשנתו האחרונה לפקוד את ציונו הק' של הרה"ק ה'דברי חיים' זי"ע ביומא דהילולא דיליה (כ"ה ניסן), שם חלקו לו כבוד גדול, כשרבים רבים מסתופפים בצילו ומבקשים ברכתו. והנה מרוב הדוחק דרך אחד על רגלו ונפצעה עד זוב דם, וכל המקום נעשה מזוהם ל"ע, מחמת כן הרגיש שלא בטוב וחש ייסורים קשים, בקשו מקורביו לשכור מרכבה מהירה הנקראת 'שנעל צוק' למען יוכל להגיע במהרה לביתו ולנוח שם, מיאן רבי ישע"לע באומרו 'א שאד אויף אידיש געלט' (חבל על הסכום הגדול כדי שכירת מרכבה זו, הגם ש'התגלגלו' אצלו סכומים אדירים, אך כל זה היה מוקדש לטובתם של ישראל ולצדקותיו המרובים ולא רצה לבזבז מהם לעצמו), ואכן נסע ברכבת, ובדרך הרגיש רע מאוד, וכשהגיעו סוף סוף לקרעסטיר רצו להחיש רופא להקל מעליו ייסוריו, ולא נתן להם רבי ישע"לע, כשהוא אומר, שאין בידם להושיעו כי כבר נגזרה גזירה... מאחר ששלטה בו עינא בישא. והוסיף לומר, שבאמת גם בשנה שעברה כשהיה בצאנז פגעה בו עין רעה, אלא שכאשר חזרו מצאנז לקרעסטיר ועברו בגבול בין גאליציע

להעביר שנאה ולעורר את האהבה, ולפום צערא אנרא, עכ"ל.

כיו"ב כבר מצינו ב'ספר החינוך' על האמור שם בעניין (פסוק יח) 'לא תקום' ולא תמור את בני עמך, ומבאר, כי אין בל מקום ל'נקימה או נטירה' למי שמאמין באמונה שלימה ותמימה שאי אפשר לאדם לעשות מאומה מעצמו - בלא שיכריזו על כך משמים, וכמו שאמרו חז"ל (חולין ז): 'אין אדם נוקף אצבעו מלמטה עד שמכריזין עליו מלמעלה' (חולין ז), אמור מעתה שהרעה שגמל עמו רעהו לא ממנו היא באה כי אין זה האיש אלא כשליח שנשלח מן השמים, מדוע תנקום במי שלא הרע לך מאומה. וז"ל ה'חינוך' (מצוה רמא), 'משרשי המצוה, שידע האדם ויתן אל לבו כי כל אשר יקרהו משוב עד רע, הוא סיבה שתבוא עליו מאת השם ברוך הוא. ומיד האדם מיד איש אחיו לא יהיה דבר בלתי רצון השם ברוך הוא. על כן כשיצערהו או יכאיבו אדם, ידע בנפשו כי עוונותיו גרמו, והשם יתברך גזר עליו בכך, ולא ישית מחשבותיו לנקום ממנו כי לא הוא סיבת רעתו, כי העוון הוא המסבב, וכמו שאמר דוד עליו השלום (שמואל ב' טו יא) הניחו לו ויקלל כי אמר לו ה' קלל'י, עכ"ל.

לא תשנא, לא תקום ולא תמור - כי ה' אמר לו קלל בפרשתן (קדושים יט יז), 'לא תשנא את אחיך בלבבך', פרק נכבד ב'הלכות אמונה' למד מכאן בעל ה'פלא יועץ' (ערך שנאה), וכלשונו הטהור, לא הוצרך לצוות שלא לשנא את מי שמטיב עמו ואין לו עליו שום תרעומת, דמהיכא תיתי שישנא אותו, ובודאי שאוהב אותו, לא הוצרך הכתוב אלא למי שהוא אויבו ומבקש רעתו, על זה צייתה תורה שלא לשנא אותו ולאהוב אותו כגופו, ונהי שדבר קשה הוא לשלם טובה תחת רעה וכו', אבל כיון שציונו כן יוצרנו שמע מינה שהוא דבר שיכול להתקיים, שלא נתנה תורה למלאכי השרת ואין הקב"ה בא בטרונאי עם בריותיו (ע"ז ג), אלא שצריך טרחת גדולה והתמדה רבה לחשב מחשבות שמפי עליון תצא הרעות והטוב לטובתו של אדם, ואין אדם יכול להרע לחברו או להיטיב, או לנגוע במה שמוכן לחברו אפילו במלא נימא בלי גזרת ש-ד-י, והרבה שלוחים למקום לעשות הטוב בעיניו להנאתו של אדם בעולם הזה או בעולם הבא, כזאת וכזאת החי יתן אל לבו ויאמין בזה באמונה שלמה, ויתחזק במחשבות טהורות תמיד

לאונגרן (הונגריה) עכבו שומרי הגבול כמה מהמקורבים ואנשי הבית מאחר ש'הפספורט' ואישורי המעבר היו מזוייפים, ובאותה שעה עבר עלינו 'עגמת נפש' על מעצרו ותפיסתם ביד השומרים, ועגמת נפש זו המתיקה את הגזירה ממוות לחיים.

1. שמעתי מ'מגיד מישרים' נפלא שליט"א לרמז בלשון הכתוב שבפרשתן (קדושים יט יח) 'ואהבת לרעך' - מדוע נקטו לשון 'רע' (ולא איזה לשון טוב כ'ואהבת לידידך', או 'לחברך'), כי כשהידיד מיטיב אין בזה כל 'רבותא' וחידוש לאהוב אותו, מתי 'ואהבת' כשהוא 'רעך' - הוא איש ה'רע', הממיר את חייך ואת שלוות נפשך מבואו ועד צאתו, וכל כך למה, כי אני ה' - שהרי גם כשחברך מריע לך, אין זה מכוחו וממעשיו, אלא כי אני ה' גזרתי עליך שתבוא עליך 'רעה' זו, וממילא עדיין עליך לאהוב אותו כבראשונה.

2. הנה מצינו בחז"ל שלא רק המשיב לזולתו כגמולו ומחזיר לו רעה תחת רעה נחשב ל'נוקם', אלא אף הנמנע להיטיב למי שמנע עצמו מלהיטיב לו הוא בגדר 'נוקם', וכמו שאמרו (יומא כג) 'איזוהי נקימה, אמר לו (ראובן לשמעון) השאילני מגלך, אמר לו (שמעון) לאו. למחר אמר לו (שמעון לראובן) השאילני קרדומך, אמר ליה (ראובן) איני משאילך כדרך שלא השאלתני, זו היא נקימה'. ומבאר הגה"ק ה'חפץ חיים' זי"ע (ח"ח עה"ת), כי רצו להורות לו, מה לך מתלונן על חברך על שלא עשה לך 'טובה', הרי מן השמים לא רצו שהוא ישאיל לך, משל למי שנכנס לבית המדרש ומבקש, מי כאן ראובן, מי כאן ראובן, ולא נמצא שם ראובן... וכי יעלה על דעתו לזעוק ולגעור באחד מהם, מדוע אינך ראובן... אין לו אלא לחזר אחר 'ראובן' שלו במקום אחר. כיו"ב, מדוע יקצוף על חברו שלא אבה להשאילו מכליו, הרי סימן הוא כי מן השמים לא אבו שפלוגי יהנה אותך מכליו. ומסיים שם, וז"ל. אשרי אנוש יצייר זה תמיד במחשבתו בכל מאורעותיו בחייו הפרטיים ובמסחרו, ולבו יהיה בריא ושלם - לא תעלה קנאתו על אחרים, לא ינקום ולא יטור.

ח. אדרבה המאמין ישיב טובה תחת רעה, שהרי עפ"י אמונתו לא הרע לו זה האיש מאומה, מדוע לא ייטיב לו כמו שהוא מיטיב לכל איש מישראל... וכך איתא בפירוש רבינו סעדיה גאון על תהלים (מא י) 'גם איש שלומי אשר

באר הפרשה - פרשת אחרי קדושים

בטחתי בו אוכל לחמי הגדיל עלי עקב... ואשלמה להם' - ישלם להם טובה תחת רעה כפי שה' רוצה ממנו, וכמו שאמר (שם יב) 'בזאת' (- שאשיב להם טובה תחת רעה) ידעתי כי חפצת בי'. והוא דבר ה' (בפרשתן) לא תקום ולא תטור את בני עמך.

מעשה נורא מסופר על הרה"ק מטאהש זי"ע, אשר היה דואג לשלוח בכל ראש חודש סכום כסף ל'איש פלוני', והקפיד על כך ביותר, וגם כאשר נזדמן לו לשהות במרחקים היה שולח משם את ה'מעטפה' (envelope)... פעם אחת גילה את 'הסוד' להנהגתו, כי משכבר הימים הלך לטבול בנהר, ובאותה שעה שהה שם אותו 'מקבל' המעות, והלה שהיה רשע מרושע ורע מעללים הניח קורת עץ על ראשו לבל יוכל לצאת מהמים הזידונים, וכמעט שלא נשאר שם... ולבסוף הניחו לצאת מן המים. וסיים הרה"ק, הנה על מעשהו הרע - שרצה להטביעני בתוך הנהר אין לי 'טענה' כלפיו, שהרי לא היה אלא שליח ההשגחה העליונה, ולא עשה כן מעצמו אלא כי כך היה רצון השי"ת, אמנם על כך שלבסוף הציל את חיי, הנני מחויב בהכרת הטוב כל ימי ושנותיי, ו'בדין' שאשלח לו מעות תדיר מצד הכרת הטוב...

ואם כי נראה ש'מעשה' זה אינו שייך לבן אנוש, אך זאת נזכור כי אין מדובר בקדוש עליון שהיה בעלמא הדין לפני כמה מאות שנים... אלא בצדיק שחי עמנו עד לפני כמה שנים... כי אכן הוא 'חי' כפשוטו את דברי 'החינוך' הנ"ל, כי ה' אמר לו קלל...

וכבר אמר הרה"ק ה'אמרי אמת' זי"ע, כי אם כתיב (משלי יז יג) 'משיב רעה תחת טובה לא תמיש רעה מתוך ביתו', כ"ש שמצד 'מידה טובה מרובה' המשיב טובה תחת רעה לא תמיש הטובה מתוך ביתו, ומי יאמר שאיננו חפץ בהבטחה כזאת (מסוד שיח חסידים בשם באי ביתו של הרה"ק הא"א).

מעשים לאין ספור מובאים על גדולי ומאורי הדורות שהפליגו בדבר קדוש זה - להשיב טובה תחת רעה. בימי חורפו התגורר הרה"ק ה'אמרי אמת' זי"ע בעיר 'ביאלה', בשכנותו היה דר אברך שהיה יורד לחייו והיה רודפו עד חרמה. השנים עברו, ובינתיים פרצה מלחמת העולם הראשונה אשר הותירה רבים מאחינו בני ישראל ערירים וחסרי כל, ביניהם היה האברך הלז שנשאר ללא בית דירה וללא מאכל לפיו. אך הרה"ק ה'אמרי אמת' זי"ע היה דואג לכל מחסורו, והיה שולח לו בלי גבול מאכל ומלבוש וכל הצטרכויותיו.

וכל כך הרבה להטיב עם 'רודף' זה, עד שנכנסה הרבנית אליו ואמרה - רואה אני שאי אפשר לך 'לשכוח' את אשר עשה לך אדם זה בעיר ביאלה, ומבינה אנכי, שהינך רוצה להשיב לו 'טובה' תחת הרעה אשר גמלך, אבל מאד תמהתי, מדוע תטיב לו כל כך הרבה טובות, הרי הוא לא גמלך כל כך הרבה רעות כפי הטובות שהינך מחזיר לו...

עוד מסופר, שפעם יצא מחדרו של הרה"ק ה'אמרי אמת' זי"ע בנו בכורו הרה"ק רבי מאיר הי"ד כשהוא נסער מאד, וגילה שראו עיניו בחדרו של אביו הק', שיש יהודי אחד החותר תחת הנהגתו של אביו באופן נבזה ביותר, ולאידך מגיע גם הנה מפעם לפעם בחנופה, כשהוא עושה את עצמו כחסיד מן המניין. כעת נתגלה לי קלונו, כי 'מחוצף' זה כתב מכתב הלשנה ו'מסירה' לשלטונות אשר בפעטערבורג - ובו שם עלילות דברים על הרבי, ולגודל חוצפתו כתב באותו זמן ובאותו מקום מכתב אל הרבי ובו חרט עליו גליון דברי חנופה ושבחים, אך הקב"ה מצילנו מידם - ונתחלפו ב' המכתבים, המכתב שהיה מיועד אל הרבי נשלח לפעטערבורג, ואילו אגרת החרפה והמלשינות עשתה את דרכה אל ביתו נאווה קודש של הרבי, וכעת ראיתי את המכתב אצל אבי הק', ובזה אמרתי לעצמי 'אכן נודע הדבר' - כי מעודי תמהתי על מה ולמה מקרב אבי הק' את בר נש הלז, ועתה משראיתי כי 'רודף' הוא את אבי מבין אנכי מדוע אבי מכבד ומוקיר מאד יהודי זה...

סיפר הרה"ק ה'חקל יצחק' מספינקא זי"ע על אביו הרה"ק ה'אמרי יוסף' זי"ע שפעם אחת הגיע לבקר רב אחד, וה'אמרי יוסף' כיבדו הרבה יותר מכפי ערכו, ואף שינה את מנהגו, כי בכל יום לא היה אוכל פת שחרית עד גמרו את חק לימודיו, ולכבוד האורח מיהר לסעוד עמו על שולחנו מיד אחר תפילת שחרית, ויהי לפלא. ומששאל את אביו מאי האי, ענהו - מלפנים נדדתי בערים לחזור על פתחי נדיבי עם, בדרכי הגעתי לעיר שבה מכהן רב זה כ'מרא דאתרא', ומשהכרזתי בבית המדרש על סיבת בואי - והיה בידי הרב לעזור לי, אך הוא לא קם ולא זע, ולא סייע בידי אפילו מעט מזעיר, עתה, משראיתיו מגיע הנה, מיד נתעורר בקרבי רצון להחזיר לו גמולו בראשו ולרחקו ממני כרחוק מזרח ממערב, על כן 'שברתי את טבעי' וקירבתיו קרבה רבה וחיבה יתירה הודעתי לו. מסיים ה'חקל יצחק' שהרבה כהנה וכהנה ראו אצל אביו הקדוש, שהיה מקרב ומכבד את דורשי רעתו, בכדי לשבר את טבעיו ורצונותיו.

הטובות והרעות בתורה הקדושה, כי המידות הם ההכנה לתורה^י, שיוכל האדם לקיים המצוות. וכך אמרו (תנ"כ"א רבה א א) דרך ארץ קדמה לתורה. אשר על כן יזהר אדם במידותיו עד למאד^י, ובפרט בימים הללו, ימי הספירה שעיקר עבודתם בתיקון המידות^{טו}.

ואהבת לרעך כמוך - תיקון המידות מבית ומחוץ
בפרשתן (קדושים יט יח), 'ואהבת^ט לרעך כמוך' אני ה"^י. וכבר אמר התנא רבי עקיבא שפסוק זה הוא כלל גדול בתורה^{יב} (ירושלמי נדרים ט ד).
כתב הגה"ק רבי חיים וויטאל זי"ע (שער הקדושה ה"א פ"ב) שעל כן לא נכתב ענין המידות

ט. סיפר הרה"ק ה'דברי שמואל' זי"ע לב"א הרה"ק ה'ברכת אברהם' זי"ע, באחד ממסעותי לפקוד את אנשי שלומנו בעירותיהם נזדמנתי לעיירה אחת בה ישבנו ב'התוועדות' עם החסידים בשתיית 'לחיים' ודיבורי קודש, והנה קפץ עלי רוגזו של אחד היושבים במסיבה אשר מצא 'פירכא' וסתירה לכל דיבור שאמרתי ולכל 'עובדא' (סיפור) שספרתי, מתחילה לא הבנתי כוונתו... ברגע שהבנתי כי אין כוונתו אלא לקנטרני החילותי להקל עליו את המלאכה, בסיפורים ודיבורים שבנקל אפשר להפריכם מכל וכל... מה אומר לך, לבו של הלה נהפך לגמרי לגמרי, וכהיום נעשה לי לידיד ואוהב נאמן, ואינו רק מידידי הנאמנים, אלא כל אשר לו יתן בעבורי, וגם הוא מוכן ומזומן למסור נפשו עלי... התדע, מדוע נהגתי כן, כי כך היא דרכה של תורה וכל איש יהודי מחויב לנהוג כן, אך הסיבה שהנני מספר לך 'מעשה' זה, לומר לך עצה טובה (עפ"י טבעי בני אדם ולא מצד ה'מוסר') כי רק בדרך זו תקנה את לב שונאך ותהפכהו לאוהבך הגמור, וירווח לך.

עוד כלל גדול נימא בענין זה, סיפר לי אחד מנכדי הגרש"ז אויערבאך זצ"ל, שפעם אמר 'ראש ישיבה' אחד להגרש"ז, מקנא אני במעלת כבודו אשר הוא חי בגן עדן ואילו אני חי בגהנום... שתק הגרש"ז ולא השיב מאומה, אך לאחר שיצא אותו רה"י נענה הגרש"ז ואמר למקורבו, נדמה לו כי אני חי בגן עדן והוא בגהנום... אך האמת היא שהוא עושה 'גהנום' לעצמו, ואילו אני בימי נערותי הרגלתי את עצמי, שאם מתקרב אלי מאן דהו כדי 'לדחוף' אותי, מיד הנני חוזר לאחורי שיעור 'שתי דחיפות', וממילא כבר אינו יכול לדחוף אותי... וכוונת הדברים, כי יש אנשים שסובלים הרבה, כי נדמה להם על כל סביבתם שהם מושחתים ומלאים בעיות ותכונות רעות, 'ומשום מה' נגזר עליהם מן השמים לחיות בגהנום... אך טעות גדולה ומרה היא בידם, כי אילו היה מתקן את עצמו כבר היה טוב לו גם עם אחרים, עד שהיה הוא עצמו חי 'בגן עדן' גם בעולם הזה...

הרה"ק ה'נתיבות שלום' זי"ע היה אומר בלשון הכתוב (שמות טו כג) 'ולא יכלו לשתות מים ממרה כי מרים הם', כי יש אנשים אשר נפשם מרה עליהם ל"ע מכל סיבה שלא תבוא או מטבע תכונתם, ועל כן 'רואים' את כל העולם כי הוא 'מר'... ומאשימים תדיר את אחרים, וזהו שאמר הכתוב ולא יכלו לשתות מים ממרה, שהם טענו שהמים מרים ואינם ראויים לשתיה, אך האמת היא שאכן המים מתוקים וטובים אך כי מרים הם על כן נדמה להם כל העולם כדבר מר ומרור...

י. וזה לשון ה'מסילת ישרים' (פ"א) ואהבת לרעך כמוך, כמוך בלי שום הפרש, כמוך בלי חילוקים, בלי תחבולות ומזימות, כמוך ממש. עכ"ל.

יא. ויש לדעת, כי אף שנצטוונו מפי הגבורה 'ואהבת לרעך כמוך' - שתהא אהבתנו לכל יחיד ויחיד מבני ישראל כאהבת איש את עצמו. מ"מ ביותר יש לו לזהר בכך בביתו פנימה בהנהגת 'מידות' טובות לעקרת הבית (ובני הבית). וכך אמר הרה"ק רבי יצחק מווארקא זי"ע, שאין לומר שתכלית הנישואין הוא ליישובו של עולם, שהרי הרבה דרכים למקום היאך לעשות כן, ובעל כרחך שהעיקר הוא למען יתקן את מידותיו כדבעי.
הרה"ק רבי משה אונגאר זי"ע שלח פעם מכתב לחותנו הרה"ק ה'דברי חיים' מצאנז זי"ע ובו מפרט הוא כמה וכמה מעלות על בחור פלוני שהציעו לו ליקח לחתן לבתו, שלח לו ה'דברי חיים' תשובתו, 'את העיקר לא כתבת לי האם הוא 'מענטש' (אנושי) ככתוב בתורה (דברים כב טז) את בתי נתתי לאיש'...

סיפר הגאון ר' משה מרדכי שולזינגער זצ"ל, שפעם שלח אותו ה'סטייפלער' זצ"ל לברר על בחור שהוצע עבור נכדתו, אחר הבירורים העלה בידו כי הלה משופרא דשופרא, מתמיד עצום וייגע בתורה י"ח שעות במעת לעת, ובא אל הסטייפלער והחל למנות את שבחו, אך הסטייפלער עשה עצמו כמי שאינו שומע, רק שאל, ומה עם מידות טובות. ענהו רמ"מ, הרי כולם גומרים עליו את ההלל שהוא חריף ובקי ומתמיד ללא הרף. שוב שאלו הסטייפלער, ומה שמעת עליו בענין המידות, ומשחזר על שאלתו שוב ושוב, אמר לו רמ"מ, ילמדנו רבינו, מה יש

באר הפרשה - פרשת אחרי קדושים

לחשוש בבחור שאין לו בעולמו אלא ד' אמות של הלכה בלבד, השיבו הסטייפלער, לא כדברך, כי עד היום היה הבחור בחברת ה'סטנדר' ותו לא, ומי יודע אם בבואו להתעסק עם אנשים ידע איך להתנהג, ואדרבה, דייקא בגלל מעלותיו אלו עלינו לברר ענין זה, שאם לא כן יהיה שם 'שמח תשמח' בוקר וערב.

ביודעי ומכירי קאמינא, בבחור חשוב ומצוין מיישיבה טובה וחשובה שגמרו עליו את ההלל בדברי שבח וקילוסין, והנה לא חלף זמן רב מעת חתונתו ודרכיהם נפרדו ל"ע, ותורף פרשה זאת בקצרה הוא, שהלה לא התרגל להכניע את עצמו לדעתם של אחרים, וכ"כ גדלה אנוכיותו עד שאפילו לא הסכים להדליק את האור או לכבותו עבור אחרים, כי הם תוצאותיו של מי שלא התרגל לשלוט על מידותיו...

וכבר פירשו צדיקי בית בעלזא הטעם שנשנית מסכת אבות בתוך סדר 'נזיקין', שמידות מעוותות הם המזיק הגדול ביותר. וכן מתאמרא בשם הגה"ק רבי ישראל סלנטער זצ"ל שאדם הנכנס לבית המדרש בפנים זועפות ונפולות הרי הוא בגדר 'בור ברשות הרבים', ואף אנו נעני אבתריה שהמראה פנים זועפות בביתו הרי הוא 'שור נגח'...

הגה"ח רבי זלמן בריזל זצ"ל היה אומר לאברכים שעמדו בשערי הנישואין, שכל העובר עליהם בחיי היום יום - אם ראש הכולל גער בהם, או החברותא עזבם לאנחות, וכו' וכיו"ב, כל אלו לא ישפיעו על מצב רוחם רק עד דלת הבית, אבל בבית פנימה - די ווענט זאלען טאנצען (כותלי הבית ירקדו ויקפצו מרוב השמחה שתשרה שם).

והוא עצמו נהג עד אחרית ימיו, בכל עת שנכנס הביתה לרקד ריקוד 'קאדצ'קע' (מין ריקוד שמח הנהוג בעיה"ק ירושלים) מול בני הבית להשרות שם שמחה, והיו מעידין בניו ובנותיו, כי רוח השמחה הייתה שורה בבית אף בימים מקדם כשהלכו לישן שינת הליל מבלי להכניס אפילו חתיכת לחם לסעודת הערב מרוב עוני ומחסור, אבל השמחה לא משה מאהלים מעולם.

הדרכה ישרה היה אומר הגה"צ רבי גד'ל אייזנער זצ"ל לחתנים בדרך צחות, הנה רבו האברכים המתאווים להתעלות כמלאכים, ראשונה, נעשים 'אויס מענטש' (מפסיקים להתנהג כאיש בין אנשים), ולא זו היא הדרך הנכונה אשר ישכון בה אור... ואכן רמז מציינו בבפרשתן המתחלת בקדושים תהיו ומיד אח"כ נאמר ואהבת לרעך כמוך, ללמד שהגם שצריך לחיות בקדושה אך עדיין ואהבת לרעך כמוך...

מעשה שהביאו לידיעתו של המהרי"ל דיסקין זצוק"ל על אברך שהפסיק כלל לדבר עם נוות ביתו, וטענתו בצדו - שכך אמרו במשנה (אבות א ה) 'אל תרבה שיחה עם האשה, באשתו אמרו קל וחומר באשת חברו'. שלח המהרי"ל לקרוא לו, כשהגיע האברך לפניו, עשה המהרי"ל את עצמו כמי שאינו רואהו ולא התייחס אליו כלל, ואף לא שאלו לשלום, ישב לסעוד סעודתו, בירך ברכת המזון, לאחמ"כ ישב ועסק בתורה במשך כמה שעות, כשבכל אותה העת עומד האברך לפניו ומחריש, ואינו מבין מדוע קרא לו הרב ומה רצונו מאתו. אחר זמן רב, נענה המהרי"ל ואמר לו כך מרגשת זוגתך יומם ולילה... שהיא כ'אויר' בבית, שאין משימים לב אליו כלל, הנני מאד מקווה שהבנת כוונתי...

מעשה שהיה לפני כשלושים שנה בעיה"ק ירושלים תובב"א, בחור מבני הישוב הישן נתחבר ל"ע ל'חברים רעים' והם השפיעו עליו לרעה, בד בבד הוריד הלה את כל מלבושיו שלבש כמסורת אבותיו... אף את ה'שטריימל' שהיה חובש לראשו בכל שבת (כמנהג ירושלים שאף הבחורים חובשים שטריימל בשב"ק) הוריד מרשימת הבגדים אשר עליו... והיו הכל נדים בראשם בצער בראותם פירות ה'נושרים' נופלים ומתקלקלים... ויהי בעת עמדו בשערי ה'שידוכין' בתחילת פרק האיש מקדש הבין בעצמו כי באופן כזה לא יבחר כ'חתן' ל"ע, על כן החל שב לאיטו לכור מחצבתו וישב ללבוש את מלבושי אבותיו, לבד מהשטריימל... גם לאחר שאירס אשה ולקחה בבניין בית נאמן בישראל לא חזר ללבוש את השטריימל, והנה מכיוון שנישוא בשעטומ"צ ובעזהשי"ת הצליח בשלום ביתו עזב אט אט את חבריו הרעים ודבק בחברים טובים... וממילא חזר ועלה על דרך הישר והטוב, ושב אל 'משפחתו ואחוזת אבותיו' גם למלבושי האבות, לבד מהשטריימל שלא עלה על ראשו כלל וכלל. אך גם לזה בא עת לחננה כי בא מועד, וביום מן הימים קנה שטריימל בעד \$ 2,000 ושב אל ביתו כשה'אוצר' בידו, אך 'בני ביתו' נדהמו ולא שמחו כלל ב'אוצר' זה, באומרה כבר הורגלתי לראותך מבלי השטריימל ולא אביתי שתשנה עכשיו ממה שהורגלנו עד כה, לעומתה ענה הבעל הרי שילמתי על זה החפץ טבין ותקילין... וכל 'שלום הבית' נתערער... כשזו בוכה על כך והוא מאשים וכו'... בצר לו פנה האברך לביתו של הגאון רש"ז אויערבאך זצ"ל שפך את אשר בלבבו ובקש עצה הגונה כדת מה לעשות, אמר לו הגרש"ז, וכי בעבור \$ 2,000 תשבור את שלום הבית ותשלח את השכינה השרויה במעונך, הרי ידעת גם ידעת כי את כל מצבך הרוחני הינך חב לאשת חיל שהעמידה אותך על ב' רגליך, וכי בעבור שטריימל אחד תקלקל ותשבר את כל טובתה... אמר לו האברך ומה אעשה עם הפסד ממון גדול כל כך (כי הוא היה אברך

באר הפרשה - פרשת אחרי קדושים

היושב ועוסק בתורה בכלל), ניגש הגרש"ז לארוננו הוציא משם סך \$ 2,000 נתן לאברך ואמר לו התסכים למכור לי את ה'שטריימל' המדובר, כי השטריימל שלי כבר עבר עליו הכלח ואינו מתאים ללבשו בשבת ומועד זולתי בפורים אחרי הצהריים, אין צריך לומר כי האברך מכרו בשמחה רבה להגרש"ז בעד הסכום האמור, גם אי"צ לומר שהגרש"ז לא מדד את השטריימל אם הוא כפי מידת ראשו... וכך נגמר ה'עסק' בכי טוב, וישב השלום והשלווה לשרור בבית האברך.

ויהי ביום השישי לפנות ערב לבש הגרש"ז את ה'שטריימל' החדש ברוב שמחה וצהלה וילך לביהכנ"ס לתפילת ליל שבת, אך דא עקא שמידת השטריימל הייתה גדולה חמש ידות ממידת ראשו של הגרש"ז, ובכל כמה רגעים הוכרח לתפסו מצד אחר שלא יפול מעל ראשו, משבא הגרש"ז לביתו שאלוהו, אף אם רצה מע"כ להשכין שלום בבית האברך ולהוציא על כך ממון הרבה - מדוע יעשה מעצמו צחוק וליצנות ללבוש כובע הגדול ממידת ראשו כהנה וכהנה... ויען הגרש"ז בשמחה, שטריימל כזה שגרם והביא שלום בבית יהודי הייתי לובש גם באמצע השבוע, ולא עוד אלא שהייתי רוצה להיקבר עמו יחדיו, כי גדול הבאת שלום בבית יהודי לאין ערוך עד בלי די. ואף אם לא הגענו למדרגה גבוהה כזו 'להשתגע' ולעשות צחוק מעצמנו בכדי להציל 'שלום בית' של אחרים, על כל פנים זאת מוטל עלינו 'להשתגע' עבור השלום בית שלנו... (ולהוציא מאותה מחשבת פיגול שאין זה לפי כבודי לוותר וכיו"ב, ודי בזה).

הרה"ק ה'דברי יואל' זי"ע היה אומר, כי ידוע מה שכתבו הראשונים (תשבץ קטן תסד-תסו) שכל מעשי ומנהגי מעמד החופה אנו למדים ממעמד מתן תורה. האבוקות של אש המה כדוגמת האש והלפידים הבעורים, ז' הברכות הם נגד שבעת הקולות וברקים; וכן כל הדברים. ומה שנוהגים לשבר כוס תחת החופה (רמ"א אבה"ע סה ג) ביארו (פמ"ג אר"ח משב"ז תקס סק"ד) שהוא זכר ל'לוחות ראשונות' שנשתברו. ואמר הרה"ק ה'דברי יואל' זי"ע שהרי בשבירת הלוחות נגרמה שכחת התורה לישראל (עירובין נד.), וזאת מרמזים לחתן וכלה בשבירת הכוס - בראשית דרכם בבניין בית נאמן בישראל, זכרו כלל גדול, בכדי לשמר את השלום בבית, פעמים שעל האדם לשכוח מה עשו לו וכדו', ויעשה עצמו כמי שאינו זוכר מאומה, ובזה יתרבה ויתגדל השלום באהלים.

יב. כבר אמרו, כי אם 'ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה', נמצא שמי שאינו הולך בדרך זו, יצא מן הכלל... מצינו לגדולי וצדיקי הדורות שהפליגו במידה זו, פעם ביקר הרה"ק מבארדיטשוב זי"ע את החולה שלטענת הרופאים כבר הגיע עד שערי מוות... כיון שנכנס פרץ החולה בבכי מר, על כך שהוא עומד לעלות לעלמא דאתי, לתת דין וחשבון מפעלו אבל לרש אין כל, אמר לו הרה"ק אם דבר זה הוא הטורד את מנוחתך - תנוח דעתך כי אתן לך מחצית מחלקי בעוה"ב ומהשכר המגיע לי על כל פעלי בתורה ומצוה מעודי ועד היום הזה, ואכן נתן לו את חצי חלקו 'בקבלת קניין'... לאחר כמה שעות החזיר את נשמתו ליוצרה, שאלו תלמידיו, הלוא ידע הרבי כי בקרוב ממש יסתלק הלה מן העולם, וכי היה שווה לתת לו חצי עוה"ב בעד חיי שעה... אמר להם כדאי לתת את כל העולם הבא, העיקר למנוע איין קרעכץ (אנחה אחת) של יהודי.

וכבר העיד הרה"ח ר' יואל אשכנזי ז"ל ששמע מהרה"ק ה'דברי שמואל' זי"ע שאמר מ'דארף וויסען אז אויסהערן א איד, און אריינברענגען אין איהם א גוטע הרגשה, איז נישט ווייניגער ווי זאגן טויזנט מאהל נשמת [צריך לדעת שלהקשיב ליהודי ולתת לו הרגשה טובה לא חשוב פחות מלומר אלף פעמים נשמת] (שיח זקנים ח"ג).

וכך היה מעשה אצל הגה"צ רבי אליהו לאפייאן זצ"ל, אשר פעם אחת ביוה"כ נחלש אחד המתפללים שהיה זקן בא בימים מחמת הצום, והלך לנוח בחדר צדדי, קודם נעילה קרא ר' אליהו לאחד הבחורים ואמר לו שילך לשהות על יד אותו זקן וישגיח עליו ועל שלומו, נענה הבחור כי נכספה וגם כלתה נפשו להיות בתפילת נעילה בהיכל הישיבה, לשפוך שיחו ולהיות שותף להתעוררות הגדולה האוחזת בקהל, אמר לו רבי אליהו, לגמול חסד עם הזולת חשוב יותר מתפילת נעילה....

סיפר הגאון רבי משולם דוד סאלאווייציק זצ"ל שבצעירותו שלחו אביו הגרי"ז זצ"ל למסור סכום מעות לאיש פלוני עני ואביון. התנצל הבן ושאל אם אפשר לו לדחות את השליחות לזמן מאוחר יותר, כי זה כשעה ומחצה הוא מתייגע בסוגיא חמורה מאד שלא מצא בה ידיו ורגליו ורק עתה הוא מתחיל להבינה, על כן ברצונו לסיים את לימודו ומיד לאחמ"כ יקיים שליחותו, נענה הגרי"ז וסיפר מעשה שהיה אצל אביו הגר"ח זצ"ל, פעם ישב באסיפת הרבנים עם גדולי הדור, ובין הדיבורים נתגלגלה השיחה אודות הגאון רבי אליהו מייזל זצ"ל, נענה אחד מן היושבים ואמר אודותיו בנימת ביטול, שמכיוון שעסק כל כך הרבה בצרכי ציבור בצדקה וחסד על כן לא נותר ממנו ספר

באר הפרשה - פרשת אחרי קדושים

קדושים תהיו – שמירת מידת הקדושה וגדריה ה"טו. ידוע מה שביאר הרמב"ן במצוות 'קדושים תהיו' בפרשתן (קדושים יט ב), 'דבר אל כל עדת בני ישראל - שלא יהא נבל ברשות התורה'. כי רצון הבורא ואמרת אליהם קדושים תהיו כי קדוש אני שנקדש עצמנו במותר לנו, שלא נהיה כסוס וכבהמה

חידושים (ואם היה ממעט ב'חסדים' היה יכול ללמוד ולחדש יותר)... כשמוע כן הגר"ח נעמד על מקומו בסערה, וזעק 'כשיהודי לומד תורה, ובאמצע לימודו מבקשים ממנו לעשות איזה 'טובה' ליהודי (במקום שאינה נעשית על ידי אחרים), והוא דוחה אותם בטענה שאינו יכול להפסיק מלימודו, אזי גם כאשר הספר פתוח לפניו הרי הוא כסגור... אבל אם הוא סוגר את הספר והולך לסייע ליהודי, אזי גם כאשר הספר סגור הרי הוא כפתוח... ובזה יזכה לסייעתא דשמיא, והתורה מתברכת אצלו.

יג. הגה"צ רבי אליהו לאפייאן זצ"ל היה אומר. כי הקובע עם ה'בנאי' שיבנה עבורו בית מהודר, הרי הוא מפרט לו כל פרט ופרט של הבניין, כמה גדול יהיה כל חדר מחדרי הבית ואיככה יבנה. אך לגבי בניית ה'יסודות' לא יקבע עמו מאומה, כי מובן מאליו שעל הבונה להניח יסודות כנדרש, כי ללא יסודות אין כאן 'בניין' כלל... כיו"ב לענין המידות, התורה ציוותה לנו הרבה מצוות בעשה ולא תעשה, אך לא נתפרש בה ענין המידות, כי המידות המה היסודות שעליהם הושתתה כל התורה. ומבלעדי ה'יסודות' לא יוכל האדם להעמיד את 'בניין' התורה כראוי... יד. פעם כשהגיע הגרש"ז אויערבאך זצוק"ל למקום ש'רבים מצויין בו' ומיד נתקבצו מסביבו קהל אנשים, כשכל אחד ניגש אליו לקבל מאתו ברכת הקודש, אחד מהנאספים שראה כי הציבור גדול וראה אותם כמעכבים אותו מלגשת לקבל הברכה, דחף ימין ושמאל ומצא עצמו עומד בפני הרב, הגרש"ז א שראה את דחיפותיו בירכו 'אברכך שתהיה מענטש'... (שתתנהג כ'אדם' ולא כחיית השדה), וכדי שלא יתבייש כל כך שאלו מיד 'מדוע אינך עונה לי - וכן למר'...

טו. שמעו נא למעשה נורא שתחילתו לפני יותר מעשר שנים וסופו בחודש ניסן שעעל"ט, וכה היה מעשה, 'פלונית' אחת ילדה במז"ט בבית חולים 'לניאדו' שבקריית צאנז בנתניה שם שהתה עמה באותו חדר עוד יולדת, השתים מצאו חן אחת בעיני השניה ועברו עליהם הימים בטוב ובנעימים, ונדברו ביניהן אודות 'בית החלמה', ונתברר ששניהן מתעדות לילך ל'אם וילד' שבבני ברק יצ"ו, אמרה אחת לחברתה, הבה נמשיך את שהותנו בצוותא חדא גם בבית החלמה ונזמין חדר אחד לשתינו, אך השניה לא ענתה לה מאחר שבאותם הימים בת דודתה ילדה אף היא במז"ט, והיה ברצונה להיות עימה ביחד. ואכן כאשר הגיעה השניה לבית החלמה ביקשה מהממונים להכניסה לחדר אחד עם קרובתה, סיפרו לה כי כבר הגיעה 'בקשה' מאשה אחת שברצונה ללון עמה, אך היא בשלה, ובקשה שוב שברצונה לשהות דייקא עם קרובתה, וכך הוי. היולדת הראשונה שמעה מכל זה ומאד נפגעה על שהיא מתרחקת ממנה ואף פרצה בבכי, אך בהמשך הזמן חזרו להתיידד ולשוחח כבראשונה, וגם סעדו ביחד בחדר האוכל.

והנה לאחר זמן מה החלו עיני היולדת שביקשה להיות עם קרובתה להתנפח מפעם לפעם, והוצרכה לעבור כל מיני טיפולים וליטול תרופות, והיה לה סבל גדול, ולא עוד אלא שנתקיים בה 'ותעמוד מלדת'... וראה זה פלא, גם אותה בת דודה ששהתה עמה אף היא עצר ה' בעדה. כעבור כמה שנים ששניהן מצפות לישועת ה' - עוררו אותם לחשוב מחשבות שמא פגעו במאן דהו, ושורה עליהם 'קפידא', פשפשו במעשיהם ולא מצאו... בסוף חורף תש"פ חזר הכאב בעיניים, והבינה היטב כי יד ה' היתה בה, ונסעה לקבר רחל לשפוך שיח בפני בוחן וכליות ולב שיאיר עיניה ויגלה לה בשל מי הסער הגדול הזה, ממי עליה לבקש מחילה על שציערה אותה, ושוב עשו חשבון נפשם, עד שנזכרו במה שהיה בבית החלמה, שמא נפגעה אותה יולדת. בדקו בספרי הזכרונות של בית ההחלמה עד שהצליחו לברר מי היא וביקשו מחילה, תיכף אמרה שלא נפגעה כ"כ... ואמרה בפה מלא הריני מוחלת. עברו עשרה חודשים ושניהם נתברכו בברכת ה', זו ילדה בערב פסח וזו ילדה בחוה"מ, וגם כאב העיניים חלף עבר מיד לאחר בקשת המחילה כאילו לא היה מעולם.

טז. כתב ב'חידושי מהר"ם צבי' (מרבי משה צבי וינגרטן אב"ד שעדליץ, שהיה מגדולי הדור לפני כמאה וחמישים שנה) משל נפלא אשר דרש בשנת פטירתו (בשבת תשובה תרי"ט) לבאר דברי הכתוב קדושים תהיו כי קדוש אני ה', וצ"ב, מה ענין זה לזה, ומה נתינת טעם יש בדבר, כיצד יתדמו בני ישראל להקב"ה, כי הוא קדוש אחרי שאין בו כל חומר, ואילו אנו חומר גס יש בנו המושך אותנו מטה מטה, והרי זה על דרך שתאמר גיבורים תהיו כי גיבור אני ה', והרי אין

העושים ככל העולה על לבם ותאוותם, אלא נקדש עצמנו לפניו", וכלשונו של ה'ספורנו' בכתוב 'כי קדוש אני - וראוי שתדמו אלי כפי האפשר בעיניו' ובמעשה'". היא. וכן הוא ברש"י (יש ב) 'דבר אל כל עדת בני איתא ב'זוהר' הקדוש (קדושים פא.) 'תאני רבי אבא, פרשתא דא (פרשת 'קדושים תהיו') כללא דאורייתא

הנידון דומה לראיה - הקב"ה גיבור ואנו איננו גיבורים, מעתה אף גבי קדושה יקשה כיו"ב... אלא ביאורו, בדרך משל לבעל חנות גדולה, גודל החנות כגודל כל הרחוב, מלאה סחורה מזן אל זן, אה, פלאי פלאות... ויהי היום, ובעל הבית הוכרח לעזוב את ארצו ואת מולדתו למשך חודש ימים תמימים, ג' ימים וג' לילות לא הצליח בעה"ב לעצום עין בשינה לגודל דאגתו אודות עניני החנות ועסקיה, עד שהחליט בעצמו להאציל מכוחו על הגדול שבפועליו, עליו יטיל את אחריות כל העסק, וכן עשה, מיד בבוקרו של יום ערב 'מסע הקודש' קרא לו בעה"ב, הפקיד בידו את 'המפתח' של בית העסק, והורה לו על שמירת העסק וכל הכרוך סביבו, גם הוסיף להזהירו באלפי אזהרות וציווים לבל יהין לזלזל בתפקידו הרם והנישא כי אחריות גדולה בידו. משם נסע בעה"ב ומשפחתו ויחנו במחוז חפצם, שם עשה מה שעשה ופעל מה שפעל, עד שבעזה"ש הגיע עתו וזמנו לחזור לעירו... ויהי בבואו העירה, מרחוק כבר 'הריח' כי משהו איננו כהוגן, בראותו כי החשיכה שולטת בסביבות החנות, לבו החל לדפוק בקצב מהיר בכפליים, וישא רגליו וירץ לתוככי החנות ולעניו נגלו 'בוקה ומבולקה', אין מוכרים ואין קונים, כל הסחורה נגנבה, אויה, שוד ושבר, כל השקעותיו עלו בתוהו. ב'נשימה אחת' עלה לביתו של ה'שומר', העירו משנתו ופתח פיו בגערה ושאגה אדירה, מה עשית... מדוע לא מלאת אחר פקודתי, ולא שמרת את כל בית העסק, על מה ולמה מסרתי בידך המפתחות... אמר לו, אדוני הבוס, תנוח דעתך, ותשקוט סערת רוחך... מה ההפסד, מפתח אחד... נו... כמה שווי המפתח, סך חמשה שקלים, קח חמשה שקלים והנח לי לישן שינת הליל... ולא הבין סכל זה, שב'מפתח' זה תלויה ועומדת כל מצבו ומעמדו, פרנסתו ועשירותו של בעליו.

כיו"ב ייאמר לבאר בקרא, 'קדושים תהיו', ובל תחשבו כי 'מצווה' יש בזה ככל המצוות דוגמת חמשת השקלים, אלא המפתח של כל בית העסק נמצא כאן, וזהו כי קדוש אני, ב'קדושה' זו תלויה כל האידישקייט (היהדות), על כן יש לכם להיזהר בה ביותר (אף שבאמת אין ערך אפילו למצוה קלה שבקלות, מ"מ האדם עלול לדוש בעקיביו מצוות קלות ולהחשיבם בטעות כדבר קל ערך, אבל עליו לדעת שהקדושה היא היא המפתח של התורה ומצוות).

כיוצא בדבר, היה אומר הרה"ק רבי משה מרדכי מלעלוב זי"ע, הנה, אומרים בנוסח הקידוש 'אשר קדשנו במצוותיו ורצה בנו', ולכאורה נראה שמן הראוי היה לנו לומר להיפך 'אשר רצה בנו - וקדשנו במצוותיו', שהרי תחילה בחר ורצה בנו ולאחמ"כ נתן לנו את התורה ומצוות, אלא, כי אכן, בלא קדשנו אי אפשר שיהא ורצה בנו, רק אחר שיתקדש האדם [כפי יכולתו] יתרצה וירצה בו ה'.

יז. הרה"ק מז'מיגרד זי"ע היה אומר משמם של צדיקי קמאי, של"ו הצדיקים הנסתרים (סוכה מה:): אינם בדווקא ששה ושלושים צדיקים 'קבועים', אלא משתנים הם בכל עת ובכל שעה, כי כל העובד את ה' ב'סתר', ומתגבר על נסיונותיו בינו לבין קונו (שעל פי רוב אין מישהו בעולם היודע מכך...) הרי הוא באותה שעה אחד מל"ו הצדיקים 'נסתרים'.

יח. כתב הרה"ק ה'דברי ישראל' זי"ע בזה"ל, או יאמר 'ואהבת לרעך כמוך', יש לדעת, אמאי לא נאמר אחיך או עמיתך, כמו שנאמר (פסוק יז) 'לא תשנא אחיך' כנ"ל, והוי ליה למימר 'ואהבת לאחיך כמוך', אלא רמז גם כן באומרו 'רעך' על לשון רעיון ומחשבה, כמו שנאמר (תהלים קלט יז) 'ולי מה יקרו רעך א-ל' שפירושו לשון רעיון ומחשבה (עי"ש ברד"ק ואבן עזרא). ובזה יתבאר הכתוב, דהנה כל האדם ה'גוף' יקר אצלו עד מאד ושומרו היטב, אבל הרעיון והמחשבה זול אצלו שמניחה לעוף בארבע רוחות העולם ובאשפתות וטינופת בכל מיני מחשבות זרות, וזהו שאמר דוד המלך ע"ה 'ולי מה יקרו רעך א-ל', פי' הרעיון והמחשבה יקר ואהוב לך כמוך כמו הגוף שעליך, וזה שפירשו (בר"ר כד ז) 'זה כלל גדול בתורה' ללמוד ברעיון נקי ומחשבה טהורה, עכ"ל.

יט. מעלה יתירה יש לה להנהגת הקדושה כשהיא באה מתוך אהבה ושמחה, וכמו שאמר כ"ק אדמו"ר מסקולען זי"ע על הנוסח שאנו ואמרים בברכת החודש - 'חיים שיש בהם יראת שמים ויראת חטא... חיים שתהא בנו אהבת תורה ויראת שמים', ולכאורה צ"ב, מדוע כופלין לבקש פעמיים על 'יראת שמים', אלא ביאורו, שמתחילה אנו מבקשים על 'חיים שיש בהם יראת שמים', ולאחמ"כ מוסיפים לבקש שתהא בנו 'אהבה' ליראת השמים... וכלומר, שתיבת 'אהבת' עולה הן על 'תורה' הן על 'יראת שמים', כי אינו דומה יראה הבאה מתוך שמחה וחדוה למי שבאה בלעדי השמחה...

ישראל - מלמד שנאמרה פרשה זו בהקלה, מפני שרוב גופי תורה תלויים בה'.

ידוע משם הרה"ק ה'שפת אמת' זי"ע, מדוע אמרו ש'רוב' גופי תורה תלויין בה, והרי בפרשת 'כי תצא' יש יותר מצוות וגופי תורה, אלא, דאין הכוונה תלויין בה - בכל הפרשה, אלא על פסוק 'קדושים תהיו' - כי רוב גופי תורה תלויין ב'התקדשות' זו.

ובמדרש (ויק"ר כד ט) איתא, 'יכול כמוני, ת"ל כי קדוש אני קדושתני למעלה מקדושתכם', ונתחבטו המפרשים בביאור ההווה אמינא - 'יכול כמוני', כיצד יעלה על הדעת ש'בשר ודם' יש בידו להדמות ולהתקדש כקדושתו יתב"ש, ונאמרו בזה ביאורים רבים ושונים, אך מכל מקום אין מקרא יוצא מידי פשוטו. ולמדנו מכאן, עד כמה ביד האדם להתרומם ולהתקדש, כי אין גבול למדרגות הקדושה, ואפילו משה רבינו ע"ה ג"כ נצטווה במצוות קדושים תהיו, ולכל אחד ואחד באשר הוא נאמר - 'קדושים תהיו' התקדש והתרומם עוד מהמקום אשר אתה עומד עליו.

אכן, מה יעשה האדם וחי - לבוא לידי הקדושה, ע"י שירגיל את עצמו מעט מעט, וכך מצינו בספר החינוך (מצוה שפ"ז), וז"ל. ודע בני ותהא מרגלא בפומך

מה שאמרו זכרונם לברכה (אבות ד ה) עבירה גוררת עבירה ומצוה גוררת מצוה, שאם תשית דעתך למלאות תאוותך הרעה פעם אחת תמשך אחריה כמה פעמים, ואם תזכה להיות גיבור בארץ לכבוש יצרך ולעצום עיניך מראות ברע פעם אחת יקל בעיניך לעשות כן כמה פעמים. כי התאוה תמשוך הבשר (את האדם) כמשוך היין אל שותיו, כי הסובאים לא תשבע נפשם לעולם ביין אלא יתאוו אליו תאוה גדולה. ולפי הרגלים נפשם בו תחזק עליהם תאוותם, ולו ישנו שם כוס מים יפוג יקוד איש תאוות היין ויערב להם. כן הדבר הזה, כל איש בהרגילו בתאוות ובהתמידו בהן יחזק עליו יצרו הרע יום יום, ובהמנעו מהם ישמח בחלקו תמיד כל היום, ויראה כי האלוקים עשה את האדם ישר והמה בקשו חשבונות רבים ללא תועלת של כלום כ"א.

והדברים אמורים לכל איש מבני ישראל ללא יוצא מן הכלל - ואפילו לפחות שבפחותים, כי ביד כל בריה להתקדש ולשבור תאוותו. וכך איתא ב'אור החיים' הק' בפסוק 'קדושים תהיו', 'עוד ירצה ע"ד אומרם ז"ל (קדושין לט): ישב אדם ולא עבר עבירה נותנים לו שכר כעושה מצוה, והוא מאמר הכתוב קדושים תהיו - מצוות עשה, שבבא עבירה לידו יתרחק מעשותה, ובזה קיים מצוות עשה של קדושים תהיו.

כ. כך ביאר הרה"ק מרוז"ן זי"ע (עירין קדישין השלם בפרשתו) את דברי המדרש (דלעיל) שבאו חז"ל להורות לנו את הדרך על ידה נוכל להתקדש, וכך אמרו יכול כמוני (בניחותא) כלומר, כיצד היא הדרך להיות קדוש כמוני, תלמוד לומר כי קדוש אני, שילמד אדם את עצמו לומר בכל עת כי קדוש אני, עלי להתאים הנהגתי למדרגת הקדושה, עד שלבסוף אכן יזכה להיות קדוש.

כא. ולעולם, אל יתייאש אדם לומר הנה כבר ניסיתי כהנה וכהנה להתקדש ונפלתי - א"כ אינני שייך בכל 'פרשת קדושים תהיו', אלא ישמע לדברי הרה"ק ה'בית אברהם' זי"ע (בפרשתו ד"ה קדושים) כי 'פרשת קדושים' מתחלת בקדושים תהיו משם ממשיכה התורה לדבר בכל מיני פגמים וענייני עריות, ולסוף הפרשה נאמר שוב והייתם לי קדושים (כ טו). והיינו, כי מתחילה אומרים לאדם שמור עצמך בקדושה, אך אם נכשל ונפל ממדרגתו, לא יאמר נואש, אלא מכאן ואילך והייתם לי קדושים - שוב וקדש עצמך מעתה. כי נפשו של כל יהודי קשורה לאביו שבשמים, אף אם עבר את העבירות החמורות ביותר, ויזכור שהמקדש עצמו מעט מלמטה מקדשין אותו הרבה מלמעלה (יומא לט).

נוראות מצינו בדברי הרה"ק הרבי רבי בונם זי"ע (תורת שמחה, והוא ח"ג מספר שמחת ישראל, אות פט) המבאר את הכתוב 'קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלוקיכם', דהנה בתורה כתיב 'קדושים תהיו' חסר וא"ו, ואילו 'כי קדוש אני' נכתב מלא וא"ו. ומבאר בהקדימו את מה שאמרו בשם הרה"ק המגיד הגדול ממעזריטש זי"ע על דברי רש"י 'כי קדוש אני ה' אלוקיכם - קדושתני למעלה מקדושתכם', וכה אמר ה'מגיד' קדושתני למעלה, קדושתנו של הקב"ה למעלה בגבהי מרומים, באה כביכול מקדושתכם, מקדושתם של בניו עם בני ישראל, שעל ידי שיהודי מתקדש הרי הוא גורם כביכול להקב"ה שיתקדש לעילא ולעילא. ובזה יבואר 'קדושים תהיו', דמתחילה הקדושה כביכול 'חסרה', ורק אחר שנתקדש בקדושה של מעלה יהיה 'כי קדוש אני', מלא וא"ו, כביכול תתמלא הקדושה בשלימות.

אלוקיכם, כי הן אמת במין אנושי זולת ישראל ישנו בטענה זו כי לא ימצא בכחו למנוע עוצם חשקו ממנו, מה שאין כן אתם בני ישראל לצד היותי ה' אלוקיכם, והיא השגה אלקות בכח האלוהי ינוצח כח הטבעי גשמי, כי הצורה תשלוט בחומר בשיסכים איש ישראל להתדבק בה' אלוקיו ישלוט בטבעו²². עכל"ק. ומבואר בדבריו הק' יסוד העבודה ודרך החיים בענייני הקדושה, שלא נדרש מהאדם התוצאה שיהיה קדוש, אלא רק הרצון - 'שיסכים להתדבק בה' אלוקיו, ושיתחיל מעצמו לקדש את עצמו, וה' יגמור בעדו ויקדש אותו הרבה מלמעלה.

והנה איתא במדרש (ויק"ר כד ו) 'כל מקום שאתה מוצא בו גדר ערוה אתה מוצא בו גדר קדושה'²³, וכלומר, שככל שירבה האדם בגדרים וסייגים²⁴ להתרחק מן העבירה²⁵ כך יזכה לתוספת קדושה.

והוציא זכרון מצוה זו בלשון זה של קדושים, לומר, שכל המקיים מצוה זו נקרא קדוש. ולטעם זה דקדק לומר אל כל עדת בני ישראל, לומר, כי מצוה זו - קדושים תהיו, היא מצוה שישנה בכל אדם. שכל איש ישראל בקיימו מצוה זו קדוש יאמר לו, ואין הדרגה בישראל שתהיה נמנעת מהשגה זו.

עוד פירש האור החיים הקדוש (אחרי י"ב) מה שהקדים הכתוב לומר 'אני ה' אלוקיכם, וז"ל, הנה הארון ה' צב-אות נתחכם בצוותו מצוה זו ודבר נגד יצר הרע, שיאמר איך יכול אנוש טבעי למושול בתאותו אשר היא אנסתו, דבר זה הוא מושלל מהדעת שיחייב ה' שמירתו לכל בהשואה וכו'. ולצד שיאמר אדם כי אין מעצור ברוחו בדבר זה, לכן הקדים ה' בתחלה דברו הטוב ואמר דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם אני ה'

כב. כה אמר הרה"ק הרבי רבי העניך מאלכסנדר זי"ע על הכתוב 'קדושים תהיו - כי קדוש אני ה' אלוקיכם', הנה קודשא בריך הוא מצווה אותנו 'קדושים תהיו', ואם יאמר האדם, וכי איככה אוכל להתנהג בקדושה, הרי הנני מצוי בתוך חומר גס - המושך אותי מטה מטה, לזה אמרה תורה 'כי קדוש אני ה' אלוקיכם' - כדוגמת הבן שאביו עשיר וגביר אדיר, ומשבא להשיא את בנו, פונה אליו הבן ואומר לו, אבא קשה עלי להינשא כי דואג אנכי על הפרנסה, ולא אדע מניין אקח לכלכל את נפשות אנשי ביתי. ענה לו האב, וכי מדוע תדאג, הרי יש לך אב עשיר ועליו כל מחסורך. כן אומר הקב"ה 'כי קדוש אני ה' אלוקיכם', הלא אני הוא אביכם הקדוש, ואני קדוש וכל אשר לי קדוש, על כן פתחו נא את דרך הקדושה, ואני אבוא אחריכם לפתוח לכם שערי קדושה כפתחו של אולם.

כג. וביאר הרה"ק ה'חווה מלובלין' זי"ע (הובא ב'דברי יחזקאל' ליקוטים בפרשתו) כי באמת כל מצווה ומצוה מקדשת את עושיה, כדאמרינן בברכת המצוות 'אשר קדשנו במצוותיו'... אלא שבשאר מצוות פעמים שאין האדם מרגיש שהוא מתקדש על ידה. משא"כ בענייני קדושה, אתה מוצא קדושה, כל איש ואיש - יהיה מי שיהיה ירגיש התעלות והתקדשות בגדר לקדושה שהוא עושה. ויעידו כל בני עולם איש איש ממדרגתו - שאחר 'התגברות' מתמלא הלב בסיפוק והתעלות עצומה.

כד. הרה"ק ה'חתם סופר' זי"ע מבאר בפסוק בפרשתו (קדושים י"ט כח) 'ושרט לנפש לא תתנו בבשרכם', דהיינו 'בשביל בשרכם', ומרמז על עסקי האדם לצורך פרנסתו. ובא להזהיר את האדם 'ושרט לנפש לא תתנו' - אל תעשו שריטות, חריצין ונעיצין ב'נפש', בעד עסקי הפרנסה, ולזמן הזה, ייאמר על כל ה'כלים' הנצרכים כביכול ל'צרכי פרנסה', היזהרו והישמרו על נפשותיכם, שלא לשרוט הנפש והנשמה עבור הפרנסה.

וכה אמר בעל ה'שבט הלוי' זצ"ל לבאר בעניין טומאת נגעי בתים האמורה בפר' מצורע, שהנה אמרו חז"ל שהיו האמוריים מטמינים בכותלי הבתים אוצרות זהב וכסף, ונתגלו על ידי שהיו מנתצים את הקירות בהם נמצאו הנגעים, ומעתה יש להקשות אם כן מדוע נקרא בשם 'נגע', אלא ללמדנו כי הריסת הבית בשביל כסף וזהב אין זה אלא 'נגע'... ולדין ייאמר לאלו המחריבים את הבית ברוחניות ובגשמיות וד"ל 'לצורך פרנסה' שאין כאן 'ריווח' כי אם נגע.

עוד יש לפרש בלשון הכתוב 'ושרט לנפש לא תתנו בבשרכם', כי מילתא דשכיחא שאין היצר 'מבקש', מסית ומדיח אלא שריטה בעלמא, דבר הנראה כחסר ערך, לוותר על 'גדר' קל בלבד, ועל כך הזהיר הכתוב 'ושרט לנפש לא תתנו' - אל תתנו לו אפילו שריטה קטנה, מדרס כף רגל... ויתבאר ביותר עפ"י המסופר שבערב ימי המלחמה דרשו השלטונות בדייטשלאנד (גרמניה) מממשלת פולין ששיבו לידם את העיר 'דאנציג' שהיתה בעבר שייכת לדייטשלאנד, ובאם לאו יפתחו במלחמה עליהם, נענה אז ראש ממשלת פולין ואמר, אם אכן היו רוצים את 'דאנציג' אכן הייתי מחזירה להם למען תשקוט הארץ ולא תפרוץ המלחמה, אך מאחר שהנני יודע שהם 'מדברים' על דאנציג

ל"ג בעומר

הילולא - שמחתו הגדולה של רשב"י בהאי יומא קדישא, שכתב ה'חיד"א' (מורה באצבע אות רכג) 'ירבה בשמחה לכבוד רשב"י זי"ע, כי הוא יומא הילולא דיליה, ונדע מרצונו שישמחו ביום זה, כידוע ממעשה מהר"א הלוי זלה"ה² ומעשים אחרים אשר שמענו ונדעם משום רבנן בעומר, זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו, וכמו

אך כוונתם להגיע עד ווארשא הבירה, ואם ניכנע ונשיב את דאנציג יחזרו וידרשו עוד ועוד, עד שיגיעו אל עיר הבירה ווארשא, על כן אין מנוס אלא לעמוד כנגדם ולהילחם בם.

ולמדו מכאן בעלי המוסר, כי היצר הרע 'מדבר על דאנציג ורוצה את ווארשא', כלומר שאינו מבקש אלא פתח קטן, לעבור על גדר וסייג קל, אך מכאן תיפתח לו הדרך להפיל את האדם לגמרי, וצריך להיות 'חכם הרואה את הנולד' לעמוד על המשמר בכל הכח שלא לתת 'פתח' ליצר שיוכל להיכנס בו שעי"ז יוכל להפילו לגמרי, ואם יתאמץ עתה 'מעט' ימנע מעצמו מלחמה קשה הרבה יותר בהמשך.

כה. כי הגדרים והסייגים 'סחור סחור', הם השומרים על ה'עיקר' ונקודת היהדות, התורה והמצווה, וכך מסופר בענין השאלה הידועה אודות 'קו התאריך' - באיזה יום יחול השבת ושאר המועדים במדינת יפאן, והנה רבים מהגולים לשם, היו מחמירים לשמור שבת (לבד משבת) גם כשיטת החזו"א אך ורק לגבי עניינים דאורייתא, והעידו כי אחר שלא היה עליהם עול של דינים דרבנן - נכשלו כולם בכל שבוע אף בדינים האסורים דאורייתא.

פעם נשאל הגאון רבי שמעון שקאפ זצוק"ל ע"י תלמידו שהיה מבני מדינת דייטשלאנד (גרמניה), ילמדנו רבינו היאך נהיה כדבר הזה במדינתנו בדייטשלאנד, שהרבה יראים ושלמים, מדקדקים בקלה כבחמורה, עוברים בשאט נפש על לאו של 'ולא תשחית את פאת זקנך' (קדושים יט כז), והם מגלחים זקנם בתער.

השיב לו הגרש"ש כי בלאו זה אין שום גדר וסייג מדרבנן, כי בזמנם של חז"ל היו הכל מגדלים זקנם, ולא הייתה כל סיבה לגזור על כך, ממילא באו לבסוף לעבור על הדאורייתא גופא, כי יהיה מי שיהיה - בלא סייג וגדר ייכשל בגופי תורה.

ובעניין זה הקשה הרה"ק החידושי הרי"ם זי"ע (ליקוטי הרי"ם בפרשתן) מדוע באמת לא עשו חכמים שום סייג וגדר על איסור גילוח הזקן שהוא מהעבירות החמורות - שיש בו ה' לאוין. ומבאר, שאכן, בזמן החכמים הייתה מחלוקת גדולה בין החכמים והצדוקים אודות עשיית 'גדרים וסייגים' למצוות התורה. הצדוקים טענו שאין להגביל את בני ישראל ב'גדרים וסייגים', כי סייגים הללו יכבידו על האדם עד שיבוא למנוע לגמרי מלקיים את התורה והמצווה, לעומתם ענו 'חכמי ישראל' שבלא סייג והרחקה יבואו להקל במצוה לגמרי. עד שבאו לידי פשרה, שיקחו מצוה אחת של גילוח הזקן שחמורה היא עד מאד, וכל העובר עליה מתחייב כאחת בחמשה לאוין, ובוודאי כל בר ישראל יזהר בה מאד, ובה לא יעשו סיג ונראה מי יצדק, ובה יתבאר מדוע לא עשו החכמים שום גדר וסייג במצוה זו. ומסיים הרי"ם, עתה רואים באמת מה שיצא, שהחכמים צדקו.

שמעתי בשם חכם אחד ששאל פעם את אחד ממכריו, מדוע שינה מארחות אבותיו (בעניני גדרי חסידות במלבוש וכיו"ב), ענהו ה'מכר' כי במהותו הנו רחוק מלהיות 'ירא שמים', ומידת ה'אמת' שבו איננה נותנת לו לחיות תוך כדי 'סתירה' בין תוכו (פנימיותו) לברו (חיצוניותו), אמר לו החכם, בשלמא, אם היו אומרים בגמרא ברו כתוכו - כלומר שיש לדמות את החיצוניות לפנימיות, היה איזה צדק בדבריך, שהרי ב'תוכו' חסרה לך היראה ולכן אף 'ברו' היא החיצוניות אין לה להראות 'מעלה' יותר מה'תוכו', אבל מכיוון שאמרו תוכו כברו נמצינו למדים, שאדרבה, זוהי הדרך ישכון בה אור, תחילה יעמיד האדם את 'ברו' בצורה הראויה (כמנהג אבותיך), ולאחמ"כ יתייגע להתאים את ה'תוכו' שגם יהיה באופן הראוי.

כו. מעשה זה הביאו הרה"ק רבי חיים וויטאל זי"ע (שער הכוונות דרוש ו' ענין ל"ג בעומר) שהעיד הרב אברהם הלוי זי"ע שהיה רגיל לומר בכל יום בתפילת המנחה 'נחם את אבלי ציון' בהתאבלו על ירושלים, ואף ביום ל"ג בעומר בהיותו על ציון הרשב"י אמר בתפילתו 'נחם', לאחר שגמר תפילת 'שמונה עשרה', אמר לו האריז"ל, ראיתי בהקיץ את רשב"י עומד על קברו וציוני לשאלך מדוע הנך משבית את שמחתו הגדולה ואומר נחם ביום זה מכובד (לא עבר חודש ימים ואחד מבניו מת על פניו ל"ע). ומכלל לאו נשמע הן, כמה שמחה יש לפני רשב"י כשאנו שמחים ביומו הגדול.

להלכה למעשה לא נאמרו לסעודה באת"ק מירון דייקא... אלא לסעודה שנערכה בחו"ל].

ועל אחת כמה וכמה שתגדל השמחה ביותר ב'אתריה דמר', היינו באתרא קדישא מירון^{כח}, וכדאיתא מהרה"ק ה'בני יששכר' זי"ע (חודש אייר מאמר ג אות ג) 'אשר נתאמת לנו מאנשי אמת אשר השמחה ביום הזה על ציון רשב"י היא שלא כמבע, דכתיב (משלי יג ט) 'אור צדיקים ישמח' כט.

עת רצון היום לנו - יומא דרשב"י

יום 'ל"ג בעומר' - יום קדוש ונורא הוא, המאיר באור מופלא רום מעלה, והוא 'יומו של רשב"י' כמו שהוא עצמו אמר באידרא (אידר"ז האוינו רצא): כשגילה סודות התורה ביום פטירתו ועצר את החמה שלא

קדישי, ויש מי שנהג לעשות לימוד בליל ל"ג בעומר בי עשרה ללמוד שבחי רשב"י המפורים בזהר ואידרא זוטא, והוא מנהג יפה^{כ"י}.

ועד היכן הדברים מגיעים יש ללמוד ממה שכתב ב'שו"ת מהרי"ל' (החדשות, סימן קד) על דבר שאלה שנשאל אודות מי שאסור לו לאכול חוץ לביתו רק בסעודת מצוה (מחמת נדר שנדר), ושאל השואל מה נחשב סעודת מצוה. השיב מהרי"ל שבוודאי נחשבת סעודה זו כסעודת מצוה, וז"ל. וסעודת מצוה הוי בעל ברית, מילה ופדיון הבן, וסיום מסכתא, וכל היכא הנהגה מסעודת ת"ח כאילו נהנה מזיו שכינה כמו שדרשו רבותינו ז"ל מסעודת יתרו (ברכות סד). הילכך ל"ג בעומר נמי סעודת מצוה הוי, עכ"ל, והיינו ש'סעודה' זו היא סעודת הרשב"י, וכאילו נהנה מזיו השכינה [ופשיטא ואין צריך לומר שדברי מהרי"ל שנאמרו כתשובה

ואם כי אותו מעשה היה באתרא קדישא מירון בציון הרשב"י, אך ממה שהביאו 'החיד"א' יש ללמוד שאין הדברים אמורים דייקא באתריה דמר, אלא רצונו של רבי שמעון לשמוח בחדוותא דיליה בכל אתר ואתר. כז. הרה"ק ה'חתם סופר' זצ"ל היה נוהג (וכן נהג בעל האמרי אש, הובא בזכרון יהודא) שבימי ספירת העומר היה מוסר שיעור לפני תלמידיו בישיבה במסכת שבועות, וכל יום למדו דף אחד (עיין בשו"ת חת"ס אה"ע סימן ק בד"ה ותשו' הרשב"א שכתב בזה"ל ובכל שנה בלמדי שבועות עם התלמידים אמרתי ק' זה...), וכיון שיש מ"ט דפים סיימו את המסכתא בחג השבועות [ויש הלומדים מסכת סוטה, שגם בה יש מ"ט דפים], וביום ל"ג לימד דף ל"ד [כי כל מסכתא מתחילה בדף ב', כנודע] וכאשר הגיע לדברי הגמרא בעמוד ב' 'רבי שמעון אומר... מחכו עלה במערבא', הסביר ואמר בדרך רמז, שבמערבא - זה ארץ ישראל 'מחכו' מלשון שמחה בדברי רבי שמעון, לרמז על השמחה בל"ג בעומר מחמת הילולא דרשב"י (הובא בבני שלשים וילקט יוסף אות קפב).

כח. הגה"צ רבי אליהו ראטה זצ"ל משמשו של הרה"ק רבי שלומ'קה מזוועהיל זי"ע סיפר שבאחת השנים לפני הנסיעה למירון לקראת ל"ג בעומר, נענה רבי שלומ'קה ואמר לר' אליהו שברצונו לנום מעט, וכאשר יבואו כל הנוסעים ויעמדו הכן לנסיעה יודיע לו. לאחר כמה רגעים הודיע לו ר"א שהקהל עומדים הכן לנסיעה, בהיכנסו לחדר הבחין ר' אליהו שכל הכר והכסת של רבי שלומ'קה ספוגים עד כלות מדמעות עיניו, וכבר הבין מה הייתה תנומתו...

מיד משעלה רבי שלומ'קה על גבי הרכב, (עזב את כל בכיו) החל לעורר את כל היושבים להיות ב'שמחה' ב'שמחה'. תוך כדי הנסיעה הסתובב אל רבי אליהו, ב'הרגישו' שהוא מתענה ביום זה, והורה לו להפסיק את תעניתו תיכף, כי ביום שנוסעים לרשב"י הוא יום שמחה, ו'זה היום נגילה ונשמחה בו'.

כט. וכן כתב מהרי"ל מפלטישאן (בפתח ספרו שו"ת מהרי"ל, י"ל בשנת תרל"ג) 'אני זכיתי ג"כ להיות בל"ג בעומר במירון, אחי ורעי אין אני יכול להעלות על הכתב גודל השמחה, אשרי מי שראה זאת... ומי שהוא במירון מרגיש בחוש שהשמחה היא בכח הרשב"י שרוצה שיהיה משתה ושמחה בזה היום.

ואנן נחזי, היאך רוקדים ומפזזים אלו עם אלו - כל בני ישראל הנמצאים שם במירון, מבלי להביט אחד על מהותו של חברו - ואף עם אלו שבמשך כל השנה לא היו באים במגע עמהם, אלא, כולם אהובים וכולם שמחים בשמחתו של רשב"י.

וכך מתאר רבי אברהם רוזאניס את ההילולא במירון בשנת תרכ"ז, וז"ל, עד אור הבוקר לא נחו ולא שקטו מרוב צהלה ושמחה ויהי אלה הלכו לנוח ואחרים באו תחתיהם, כל היום הוא וכל הלילה שאחריו כזה. ולא אעמיס עלי עול כבוד להודיעך בפרטות ולהראותך המראות השמחות בכל רגע ושעה שונים למיניהם וכל מי שלא ראה שמחה

באר הפרשה - פרשת אחרי קדושים

תשקעל עד שיגמור לגלות את כל הסודות שרצה לגלות אז. ובלשון הזוהר הק' 'והאי יומא לא יתרחק למיעל לדוכתא כשאר יומא' (ולא יתרחק היום מאתנו), דהא כל יומא ברשותי קיימא' (כל היום הזה שלי הוא), וביום זה נפתחים כל שערי רקיע להריק עלינו שפע עד בלי די'א. ורמז לדבר, 'יזשפע ש'פע ר'ב ב'כל העולמות, ראשי תיבות רשב"י' (טעמי המנהגים).

ואין הדברים אמורים רק על 'אותו היום' באותה שנה, אלא אף בכל שנה ושנה יום ל"ג בעומר הוא יזמו דרשב"י. כידוע מאמרו של רשב"י (סוכה מה: ועיי"ש) 'יכול לב' אני'לג לפטור את כל העולם כולו'ל מן הדין'לה, ואמרו צדיקים (שפתי צדיק ל"ג בעומר א. שו"ת מהרש"ם הקדמה לח"ב) שבכל שנה ביומא דהילולא הוא עומד וממליץ טוב על בני ישראל לפוטרו מן הדין, ומבטל את כל הגזירות. וכן

זו לא ראה שמחה מימיו... איש באחיו ידובקו, קול יתנו ברוב עוז, אלה מפה דוגלים כאיילים ואלה ישירו, אלה ישתו ואלה יספקו כפיים מפזזים ומכרכרים בכל עוז. אבק שריפה נחשב לאין, לא ידעתי אל מה אדמה לך, אשוה לנגדך השמחה אשר הרגשתי אז בקירות לבבי, דימיתי שכבר בא המשיח לישראל והנני רואה בשמחת בית השואבה בתוכי ירושלים, נפלאות המראה הזה בעיני.

ל. והוא אחד מהטעמים שנתן הרה"ק ה'בני יששכר' זי"ע (ל"ג בעומר ו) למנהג שנהגו להרבות ביום זה בהדלקת נרות, ובהדלקות גדולות לכבוד התנא האלוקי רשב"י, לזכר שביום זה נתרבה אור היום באיחור שקיעת החמה. ולהראות כי כל האורות בטלים לאור הגדול, האור הגנוז שגילה אז רשב"י בסודות התורה.

לא. על הרה"ק רבי משה מראזוואדאו זי"ע (בנו של הרה"ק רבי אליעזר מדזיקוב זי"ע ונכדו של הרה"ק מראפשיץ זי"ע) מספרים ששמו נודע כמחולל אותות ומופתים הרבה למעלה מדרך הטבע. והורה לכל הזקוקים לישועה, אם בבריות גופא, אם בפרנסה, בזרע של קיימא או בכל עניין שהוא, שיבואו אליו ביום ל"ג בעומר, באמרו 'לבי ובשרי ירננו אל קל חי' (תהלים פד ג) - לבי ר"ת 'ל"ב יום', כלומר, אחר יום ל"ב לעומר בא כוחו של ובשרי ר"ת 'רשב"י', ואז הוא היום המסוגל להתפלל ולקיים - ירננו אל קל חי, כי אז הקב"ה מקבל התפילה.

הוא היה אומר, אין בכל השנה כולה זמן טוב יותר מאשר ל"ג בעומר. ובהתקרב צללי ערב לנטות היה אומר, לו היה כח בידי הייתי תופס את החמה בשיניים שלא תשקע, ולא יפרד מאתנו יום ל"ג בעומר לעולמים (החכמה מאין עמ' קלא).

על כוח מיוחד זה מסופר, שפעם הגיע הרה"ק ה'דברי חיים' מצאנז זי"ע לשהות בצל קורתו של מחותנו - הרה"ק רבי אליעזר מדזיקוב זי"ע בימים שלפני ל"ג בעומר. והיה זה בשנים שכבר היה הרה"ק מדזיקוב חלוש מאד, אך לכבודו של האורח הגדול יצא מגדרו ואירח אותו בכל הכבוד הראוי, בתוך הדברים בישר ה'דברי חיים' למחותנו כי הוא עתיד להישאר בעירו כמה ימים, אמר לו הרה"ק מדזיקוב כי אמנם חלוש הוא מאד וכבר פסק מלערוך את שולחנו בקרב קהל החסידים, אבל לכבודו דמר אערוך שולחן ביום ל"ג בעומר, אבל זאת אבקש ממכם - מחותן, שתאמרו לי מתי תהיו מוכנים אחר עבודתכם הקד' שתוכלו לבוא לשולחני, אמר לו ה'דברי חיים' כי יהיה מוכן בשעה שתניים בצהריים, בהגיע השעה המדוברת ועדיין אין כל זכר לבואו של ה'דברי חיים', הלך אחד מהחסידים לאכסניא של ה'דברי חיים' להודיעו כי הרבי מדזיקוב ממתין עליו שיבוא לסעודה כפי שהבטיח, משהגיע החסיד לבית האכסניא פנה אל משמשו של ה'דברי חיים' שיכנסו להביא את רבם לסעודת רבו, אמרו לו המשמשים - אנו יראים להיכנס, שכן הרבי כבר סגור ומסוגר כמה וכמה שעות, אם רצונך בכך היכנס אליו... המשמש שהבין את פני הדברים נסוג מפחד ויראה, וחזר אל בית הרה"ק מדזיקוב.

אז החליט הרה"ק רבי משה מראזוואדאו כי הוא ילך אל ה'דברי חיים' - שהרי הוא מצווה ב'כיבוד אב', בלב פועם דפק ר' משה על דלת חדרו של הדב"ח, והדלת נפתחה, ויאמר ר' משה ל'דברי חיים' - אבי הקדוש מצפה לבואכם. כשמוע הדב"ח את דבריו, הכניסו פנימה - והדלת סגר אחריהם, ולא נשמע קולם חוצה, כי אם קול פסיעות המהלכים בחדר הנה והנה. לאחר שעה ארוכה יצאו השניים את פתח הבית, ופניו של ר' משה בערו כלפידי אש, לימים רמז הרה"ק מראזוואדאו ואמר, באותה שעה הסביר לי ה'דברי חיים' את שורש הסוד הגדול של יום ל"ג בעומר (דמשק אליעזר, צח).

לב. הגאון רבי משה לייב שחור, מגאוני ירושלים של מעלה, ביאר מאמרו זה של רשב"י, במעשה שהיה בשנים עברו, אשר פרצה מגיפה רח"ל בעיר קעניגסבערג שבדייטשלאנד (גרמניה), והיה שם רופא מומחה, והתמסר בכל

נשמע הקול ממערת רשב"י בעת שנכנסה מיטתו בלהב אש למקום מנוחתו במירון 'זה האיש מרעיש הארץ, מרגיז ממלכות, כמה פטריין (מקטרגים, וי"מ 'דינים' השורים בעולם) ברקיע נשקטים ביום הזה בשבילך' (סוף איד"ו זוהר רצ"ו), ומבואר בספרים שבבל שנה ושנה ביום הזה 'נשקטים כל המקטרגים, ומתבטלים כל הדינים' בזכותו דרשב"י.

כוחו לרפאות את החולים, כשהוא מקדיש ימים ולילות, וכמעט שלא ראה שינה בעיניו, עד שסוף סוף נעצרה המגיפה והחלימו כל החולים, והלך הרופא לעיר אחרת בכדי לפוש שמה מכל עמלו, וציווה על בעל האכסניא שלא יגלה לאיש שיש כאן 'רופא' למען יוכל לנוח בלא שום טירדה. לא עברו ימים רבים והנה פרצה המגיפה באותו מקום, בעל האכסניא שמר על מוצא פיו ולא סיפר על הרופא הגדול הנמצא בביתו, ואכן נפלו שם חללים רבים. וכל בר דעת מבין שאותו רופא נהג שלא כהוגן, והוא הגורם לכל אותם נפשות שמתו, שמאחר שידוע הוא על הכח הגדול בידי להחיש מזור ותרופה היה אסור לו להסתיר עצמו... וזהו שאמר רשב"י יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין - דעו לכם כי יש בכוחי להושיע אתכם על כל צרה שלא תבוא, וזוהי כביכול כל מגמתו ב'הכרזה' זו להודיע לבני האדם לבל יפול לבם בקרבם בבוא עת צרה עליהם, כי בכוחו לפטור את העולם כולו מכל הדינים ומכל המועקות, פנו אלי והיוושעו...

כעין זה כתב הגה"צ רבי אשר זעליג מרגליות זצ"ל (מידות רשב"י, עמו"כ ט"ט במהדורה החדשה) לבאר מדוע רק ברשב"י מצינו שאמר 'שנו מדותי' (גיטין טז.), ופירש רש"י 'למדו תורתי', ולא מובא כן על שאר התנאים, והיינו טעמא, כי רשב"י רוצה להגן ולהושיע לכל החוסים בו, ולעמוד לימין בני ישראל עד סוף כל הדורות, על כן אמר 'שנו מדותי' שעל ידי זה אוכל להמליץ טוב בעדכם ולהגן עליכם מכל צרה שלא תבוא.

לג. עפ"י תורת הסוד, יש לכוון בכל יום מימי הספירה תיבה אחת ממזמור 'למנצח בנגינות מזמור שיר', ויום ל"ג בעומר הוא כנגד תיבת 'אלקים', והוא ר"ת יכול אני לפטור את העולם מן הדין (אם נחשוב אותיות מ' וה' שני פעמים). כי ביום זה כל דינין מתעברין מינה ולית שולטנא אחרא בכולהו עלמין.

לד. ויש לפרש הטעם שנכפל הלשון 'כל העולם כולו', ולא אמר 'יכול אני לפטור את כל העולם מן הדין', או 'את העולם כולו', שהנה כתב הלבוש (או"ח תקפ"ב ס"ח) שאין לומר בנוסח התפילה בראש השנה 'מלוך על כל העולם כולו בכבודך' שהרי זה כפל הלשון, רק יאמרו 'מלוך על העולם כולו', אמנם הט"ז (שם סק"ח) מיישב, לפי מה דקיי"ל בכל התורה ש'רובו ככולו', מעתה, אם נאמר רק 'מלוך על העולם כולו בכבודך' היה אפשר לפרש שהכוונה היא על רוב העולם בלבד שאף זה נכלל ב'כולו', לכן אנו מאריכים בלשונונו לומר שימלוך הקב"ה על כל העולם כולו, ולא רק על רובו. על דרך זה יתפרש גם בלשון שהעיד רשב"י על עצמו 'יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין', שלא תאמר שיש בכוחו של רבי שמעון לפטור רק את רוב העולם או רק לרוב מיני הקשיים והצרות, אלא כל העולם כולו יפטרו בזכותו מכל דינים ומכל צרה ועקתא בכלל ובפרט ברוח ובגשם בזה ובבא, איש איש בנגעו ומכאובו.

לה. הגרעק"א מציין ב'גליון הש"ס' (שם) למאמרו של רשב"י (אדר"ג פט"ז), 'רשב"י אמר, מנין שאין ישראל רואים פני גיהנם לעולם, משלו משל למה הדבר דומה, למלך בשר ודם שהיה לו שדה זיבורית, באו בני אדם והשכירוהו בעשרת כורין חיטים בשנה, זבלוה, עדרוה, השקוה וכסחוה, ולא הכניסו ממנה אלא כור אחד חיטים בשנה. אמר להם המלך מהו זה, אמרו לו אדונינו המלך אתה יודע בשדה שנתת לנו שמתחילה לא הכנסת ממנה כלום ועכשיו שזבלנוה וכיסחנוה והשקנוה מים לא הכנסנו ממנה אלא כור אחד חיטים בלבד. כך עתידים ישראל לומר לפני הקב"ה ריבונו של עולם אתה יודע ביצר הרע שהוא מסית בנו שנאמר (תהלים קג טו) 'כי הוא ידע יצרנו'. והיינו שאין כל מקום לטענה על בני ישראל מדוע לא עליתם יותר במעלות התורה והיראה, כי בלא עבודתם ויגיעתם - לעמוד כנגד פיתויי היצר, לא היו מגיעים אף למעט תורה ועבודה שהגיעו, ובתשובה זו פטר רשב"י את כל העולם כולו מן הדין.

וראה שם בביאור 'בנין יהושע', שאין נפטר מדין זה אלא מי שבשם 'ישראל' יכונה, היינו דיקא אלו שעשו פעולות רבות - בתורה ובמעשים טובים, אך לא הצליחו לגבור על יצרם, ולכך מדייק רשב"י שאין 'ישראל' רואים פני גיהנום ר"ל מי שמכונה בשם ישראל ומתחכם בעצמו לעשות פעולות רבות לבער היצה"ר מקרבו - אדם כזה לא יראה פני גיהנום לעולם.

וכתב הרה"ק ה'בית אהרן' זי"ע (ל"ג בעומר, בתחילת דבריו) רשב"י מזכך גופן של ישראל לעולם.

באר הפרשה - פרשת אחרי קדושים

הוא רפואה בתכלית השלימות, נמצא שאף פקידת עקרות מסגולות היום הגדול הזה לט.

חיי - כמו שמביא הרה"ק ממונקאטש זי"ע (שם אות י) כי 'שמעון בן יוחאי' בנימטריא 'מחיה מתים'.

ועוד, שתיבות 'שמעון בר יוחאי' עולים במכוון כמספר 'ורפאתיו' (אורה ושמחה להרה"ק מבארניב דף כ, הובא בהילולא דרשב"י הערה סו). ולא זו בלבד, אלא כמו שאמר הרה"ק רבי פנחס מקאריין זי"ע (אמרי פנחס השלם אות רלא) שיום זה מסוגל ביותר לעורר בו עניין הרפואה ומי שצריך לקחת רפואה (תרופות) יתחיל בל"ג בעומר, שכאמור 'בורא רפואות' מכוון כנגד 'הוד'. ואם בן יום ל"ג בעומר שהוא ספירת 'הוד שבהוד' הרי הוא מסוגל לבוא לתכלית הרפואה.

מזוני - למדנו מדבריו של הרה"ק ה'חת"ם סופר' זי"ע בתשובותיו (יו"ד רל"ג), כי הנה אמרו במדרש

הוא ימליץ טוב - סגולת היום לפעול בו גדולות ונצורות מצינו בתורתן של רבותינו שזה היום מסוגל לפעול בו כל מיני ישועות, וכלשונו של הרה"ק ה'עבודת ישראל' מקאזניץ זי"ע (תהילות ישראל, תהלים מב) 'כי כל ימי הספירה אנו מייחלים ליום ל"ג בעומר שבו הרחמים גוברים', ו'לכל ישראל האיר', כל חד וחד במצבולו הן ברוח הן בגשם לו. ובפרט בשלש אלה, בני חיי ומוזני, וכדלהלן.

בנייה - הרה"ק ממונקאטש זי"ע (שער יששכר מאמרי חודש אייר מאמר גל עיני אות כב) מביא משמיה הזקינו הרה"ק ה'שם שלמה' זי"ע שהרוצה להיפקד בזרעא חייא וקיימא יעתיר על כך בברכת 'רפאנו', כי ענין זה נכלל בכלל 'רפואה', וביום זה שהוא בחינת 'הוד' מסוגל לבקש על רפואות, כי 'בורא רפואות' (בברכת יוצר) הוא כנגד מידת ההוד (פרע"ח שער ק"ש פרק א), ו'הוד שבהוד'

לו. אמרו צדיקי הדורות (נחלת יעקב להרה"ק מבאיאן לעמבערג זי"ע, ועוד) שנרמז זאת במה שכתב ה'טור' (סי' תכח) 'ביום שיהיה פורים יהיה ל"ג בעומר, וסימן פל"ג ח"י, פירוש פורים ל"ג בעומר ח"י באייר', שכשם שלענין פורים אמרו חז"ל 'כל הפושט יד נותנים לו', כך גם בל"ג בעומר שכל הפושט יד זוכה למלאות כל בקשותיו לטובה.

לז. וגם בענין הזיווגים, ידוע מה שאמרו צדיקים שיום זה מסוגל למציאת זיווג הגון, כי רבי שמעון 'הציל הלחוצים', ומי לנו 'לחוצ' כמי שממתין לזיווג...

לח. איתא מהרה"ק ה'מנחת אלעזר' זי"ע (שער יששכר, אייר, מאמר גל עיני אות ה) על הא דאיתא (מכות יז): 'אמר רבא דילידא אימיה כרבי שמעון תלד, ואי לא לא תלד'. וברש"י (ד"ה דילידא) כל שאמו יולדת תבקש רחמים יהי רצון שיהא כרבי שמעון. ולפי פשוטו אין הדברים מובנים, וכי כל כך ביד כל איש לבקש שבנו יגדל ויתעלה לרום המדרגות כרשב"י.

ומבאר ה'מנחת אלעזר', כי אכן גדול ואדיר כוחו של האי יומא קדישא - יום ל"ג בעומר, עד שבידינו לבקש ולהתפלל על בנים כרשב"י, כי כל תפילה מתקבלת בשמי מרום ביום זה. ואנן נעני ונאמר, שאין הדברים אמורים דייקא ביולדת. אלא אף על עצמו ועל נפשות בניו ובנותיו יש ביד כל אחד ואחד לפעול - שיגדלו ויהיו כרבי שמעון, כשירבה בתפילה ותחנונים להתעלות בתורה ויראה טהורה, וכל מידה נכונה וטובה, ובזה יזכו הכל לרוות נחת דקדושה מכל יו"ח.

לט. איתא במדרש (שהש"ר א) אמר רבי אידי, מעשה באשה אחת בצידון ששהתה עשר שנים עם בעלה ולא ילדה, באו הבעל והאשה לפני רשב"י, ואמרו לו, רצוננו להתגרש זה מזה. אמר להם רשב"י, חייכם, כשם שנזדווגתם זה לזה במאכל ובמשתה כך אין אתם מתפרשים (נפרדים) אלא מתוך מאכל ומשתה. הלכו בדרכיו ועשו לעצמן י"ט, ועשו סעודה גדולה, בתוך הסעודה נתנה לו האשה יין ושיכרתו יותר מדאי, כיון שנתישבה דעתו עליו, אמר לה, בתי, ראי - כל חפץ טוב שיש לי בבית וטלי אותו ולכי לבית אביך. מה עשתה היא, לאחר שישן רמזה לעבדיה ולשפחותיה, ואמרה להם שאוהו במטה וקחו אותו והוליכוהו לבית אבא. בחצי הלילה ניעור האיש משינתו כשפג היין, אמר לה, בתי היכן אני נתון, אמרה ליה בבית אבא, אמר לה מה לי בבית אביך, אמרה לו - ולא כך אמרת לי בערב 'כל חפץ טוב שיש בביתי טלי אותו ולכי לבית אביך', אין לי חפץ טוב בעולם יותר ממך. הלכו להם אצל רשב"י, ועמד והתפלל עליהם ונפקדו. ללמדך, מה הקב"ה פוקד עקרות אף צדיקים פוקדים עקרות, והרי דברים קל וחומר, ומה אם בשר ודם מכיוון שאמר לבו"ד כמותו אין לי חפץ בעולם טוב ממך נפקדו, ישראל המחכים לישועת הקב"ה בכל יום ואומרים אין לנו חפץ טוב בעולם אלא אתה עאכ"ו.

הי"ח) רבי חזקיה בשם רבי ירמיה, כן היה רשב"י אומר בכל פעם שהוצרך למעות 'בקעה בקעה התמלאי דינרי זהב' והיתה מתמלאה^מ.

מתאמרא בשם הרה"ק רבי נפתלי צבי מראפשיץ זי"ע שהקשה על דברי הזוהר הידועים (ח"ג קנב:) על יום י"ד אייר - פסח שני, 'כרוזא כריו כל מאן דלא יכיל למחמי מטרוניתא ייתי ויחמי עד דלא ינעלון תרעי (כל מי שרוצה לבוא ולראות את פני האדון ה', יכול לבוא באלו הימים לראותו בטרם ינעלו את השערים), אימתי כרוזא אכריו,

(מדרש זה אינו לפנינו) שבצאת בני ישראל ממצרים, לקחו עמם חררת מצה, וממנה ניזונו למשך ל' יום, ואז הלכו במדבר שלושת ימים בלא לחם, ויהי ביום השלישי, ביום י"ח אייר - ל"ג בעומר, החל הקב"ה להמטיר לחם מן השמים. ומסיים ה'חתם סופר' וראוי לעשות לזה זכר טוב. ואם כן אף עניין המזוני יש בהאי יומא רבה. שהרי ביום זה המטיר הקב"ה לחם מן השמים^מ.

זכר נודע על כוחו הגדול של רשב"י להשפיע שפע 'מזוני' לעולם, וכדאיתא ב'ירושלמי' (ברכות פ"ט

מ. איתא מהרה"ק הישמח ישראל זי"ע (מאורן של ישראל י"ד שבט, ב) שיום פטירת הצדיק נקרא 'הילולא', כי אותו היום הוא לצדיק כ'בי הילולא' שהוא בלשון ארמי יום 'חתונתו', וכמו שבחתונה קורין את הכתובה לפני החתן להודיעו ולהזכירו את התחייבויותיו כלפי הכלה, כמו כן ביומא דהילולא של הצדיק מזכירים את התחייבותו כלפי האנשים שחסו בצילו. עכ"ל.

עפי"ז יש לומר, שבהילולא דרשב"י הרי הוא כחתן היוצא מחופתו, ו'שטר כתובה' בידו לכל המשתתפים בשמחתו הן בקירוב מקום הן בקירוב הלב, ובכתובתו כתוב 'אנא אפלח ואיזון ואפרנס יתיכי ליכי' (אזון ואפרנס), והרי הוא כמחייב עצמו להשפיע לנו בני חיי ומזוני וכל הצטרכויותינו בהרחבה מרובה.

והנה נוהג שבעולם אשר ה'מחותנים' שופכים דמעות כמים בשעת החופה להצלחת הזיווג ושיהא הבניין עדי עד, ואין זה סתירה ל'שמחה' כלל, כך גם באי הילולא רבא וקדישא 'יום חתונתו ושמחת ליבו' של רשב"י, שעלינו להיות כ'מחותנים' וכקרובים ולא כשאר אורחים הבאים לראות... אלא פלגי מים תרד עיני בתפילה לקבל מלוא חפניים מהשפעות הגדולות והקדושות הנמשכות לעולם בזכותו של רשב"י, וכדברי הגמ' הנזכרים האי עלמא כבי הילולא דמיא, 'חטוף ואכול' בריבוי פרקי תהילים ושאר תפילות ותחינות, וכל המרבה הרי זה משובח, וכאמור הכל יהא מתוך שמחה הגדולה, ועי"ז בוודאי ימלאו משאלות לבו ביד רחבה וגדושה.

מא. סיפר לי בעל המעשה איש צדיק וחסיד, בר"ח אייר ש"ז (תשפ"א) עליתי לציון הקודש באת"ק מירון, לאחר תפילת מוסף ניגשתי להשתטח על הציון, ובהיות שהיתה לי מועקה גדולה מאד בענייני ממונות, התחננתי מעומקא דליבא להשי"ת שיושיעני בזכות רשב"י זיע"א, ומתוך הלחץ זה הדחק ושלא כהרגלי כלל וכלל, יצאו מפני המילים רבש"ע, הראני נא שתפילתי מקובלת ומרוצה לפניך. נשארתי בציון עד אחרי מנחה גדולה, ולכשיצאתי מהציון והוצאתי את הטלפון מהכיס ראיתי כתוב בו 'שיחה שלא נענתה', חזרתי אל המתקשר, ולתדמהתי הוא מבקש ממני בלי הרבה הקדמות והסברים את פרטי חשבון הבנק שלי... סוף דבר, יהודי יקר זה שאמנם אני מכירו, אך מעולם לא דיברתי עמו על עניני הפרטיים, ובודאי לא בעניני כספים וכיו"ב, העביר לי כמה אלפי שקלים שלדבריו ניתנו לו לחלוקה והוא הבין שמן הסתם יש לי הוצאות, ולכן התקשר... כשבדקתי לראות באיזה שעה הוא התקשר בפעם הראשונה כשלא ענית לו, נפעמתי לראות שהיה זה ממש באותם רגעים בודדים שהשתטחתי על הציון ובקשתי מהקב"ה שיראני כי תפילתי רצויה...

עוד סיפר, ביום ר"ח תמוז תש"פ נסעתי למירון עם בני שי' כהכנה דרבה לפני הבר מצוה שלו, ומאד רציתי להראותו בפנים את דברי הזוה"ק הידועים בשבח וגדולת מעלת יום הבר מצוה. אך לצערי לא ידעתי איה מקורו טהור בספר הזוהר. אין לי את מי לשאול ואיך לברר. גם לא סיפרתי לבני שברצוני ללמוד עמו את הקטע הזה בפנים. ובבואי להיכל הקודש, נעמדתי ליד הארון הגדול הנמצא בדרומה של מערת רשב"י, שם מונחים ספרי הזוהר. והבטתי בערגה על הכרכים הקדושים והתחלתי לקרוא מזמורי תהילים (מבלי לחשוב יותר מידי...). לאחר שתי דקות הבן יקיר לי שישב לצדי ועיין בספר מזדמן שהיה מונח על השולחן, מושך בזרועי, ומראה לי 'דבר מענין'. שהספר נפתח לו במקום בו מובא הפסוק בתהילים 'בני אתה אני היום ילדתיך', ושם נכתב בהערות שלמטה שבזוה"ק פרשת משפטים דף צ"ח ע"א דרש מפסוק זה על יום ה'בר מצוה' עיי"ש, ומעיד הלה, שהרגיש בחוש שרשב"י זיע"א שלח לחפיצי לימוד תורתו את המקום המדויק באופן שלא יעלה על הדעת.

באר הפרשה - פרשת אחרי קדושים

כי קדוש היום לאדונינו – תוקף קדושת היום רבות האריכו בספה"ק במעלת האי יומא קדישא^{מב} כי הוא נורא ואיום^{מג}, עד שהפליגו ואמרו כי קדושת היום של ל"ג בעומר היא בעין קדושת יום הכיפורים לענין מחילת העוונות ומהרת נפשות ישראל^{מד} מכל חטא^{מה}, וכן אמר הרה"ק רבי יהושע מקאמינקא זי"ע לרה"ק משינאווא זי"ע, דענין יום הכיפורים הוא, שאהרן הכהן שהוא בחינת 'הוד' נכנס לקדשי קדשים שאף הוא בחינת 'הוד', והכי נמי בל"ג בעומר מתעורר בחינת 'הוד שבהוד', והיינו הק"מ, ואפשר לפעול בו

בארבעה עשר לירחא תניינא דהא מתמן עד שבעה יומין תרעין פתיחין מכאן ולהלאה ינעלון תרעי (כרוז זה יוצא ביום י"ד אייר, ומאו ועד ז' ימים עדיין פתוחים השערים, ולאחר מכן ינעלו אלו השערים), ע"כ. ולכאורה קצת צריך ביאור מדוע אין משאירים את השערים פתוחים לרווחה לפליטת עמו בית ישראל. אלא, שלאחר ל"ג בעומר' (החל בשבוע של הוד) אין בל צורך להשאיר את השערים פתוחים - כי כבר נכנסו כל בני ישראל, ואף פעלו כל משאלות לבם לטובה ביום ל"ג בעומר, כי הוא יום שבו פעל כל איש מישראל פעולתו לטובה בכל מאי דבעי.

מב. הרה"ק מקאליסק זי"ע נהג לאמר בעת טבילתו במקוה ביום ל"ג בעומר הריני מקבל עלי קדושת היום (הילולא דרשב"י סה).

מג. נוראות אמרו בגודל מעלת האי יומא רבא, דאיתא בגמ' (ברכות נח.) וההוד - זה בית המקדש ולפי זה יש לומר כי 'הוד שבהוד' היינו 'קדש הקדשים' וללמד, כי ל"ג בעומר שעניינו 'הוד שבהוד' קדושתו היא כנגד קדש הקדשים, וזהו שייסד הפייטן בר יוחאי בקדש הקדשים.

מד. אגב, כתב ב'סידור בית רחל' להגה"ק רבי נפתלי כ"ץ זי"ע, שיש בשירת הזמר 'בר יוחאי' סגולה נפלא להארת הנשמה (ומבאר שם עפ"י דרכו) ומבואר שם דהיינו גם למי שאינו מבין ומשיג בסודות הזמר.

מה. ומהאי טעמא נהגו ישראל קדושים לשורר בעוז ובתעצומות ולפוז ולכרכר ביום ל"ג בעומר בדברי רבי עקיבא 'אשריכם ישראל לפני מי אתם מטהרים ומי מטהר אתכם אביכם שבשמים', הגם שנאמרו במקורם לענין טהרת יום הכיפורים, ו'הם במשנה ערוכות' בסוף מסכת יומא, ש'אם אינם נביאים בני נביאים הם', ושקול האי יומא בקדושתו ולענין טהרת הנפש ומחילת העוונות כמו יום הכיפורים.

מו. בספר 'הילולא דרשב"י' מביא (הערה מא) שפעם דיבר הרה"ק ה'שר שלום' זי"ע מענין גדלות ל"ג בעומר, נענה בנו הרה"ק רבי זונדל זי"ע ואמר, שהוא כמו יוהכ"פ. נענה ה'שר שלום' בלבת אש וקודש ואמר, אכן יפה כיוונת. ואילו בספר 'בקודש פנימה' (ח"ב עמ' שסג) מביא שסיפר הרה"ק מבעלזא זי"ע, כי פעם אמר ה'שר שלום' זי"ע כי ל"ג בעומר איז די גרעסטע טעג אין יאהר' (- היום הגדול ביותר בכל השנה), ומיד כפף בנו המהר"י זי"ע את עצמו ואמר לאביו געב מיר א ברכה (- תברך אותי).

שנה אחת ביום ל"ג בעומר בעת עריכת שולחנו הטהור הזכיר הרה"ק ה'שר שלום' מבעלזא זי"ע את מאמרם ז"ל (ביצה ט:) 'הידור מצוה עד שלישי', ושאל הרי הקב"ה מקיים את כל התורה כולה (עי' ברכות ו.), ובמה שייך אצלו הידור מצוה עד שלישי, אלא, כמו שאמרו ז"ל (סוכה נב:) 'יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ומבקש להמיתו ואלמלי הקב"ה עוזרו אינו יכול לו', ובמצוה זו מהדר הקב"ה 'עד שלישי', שאחר שנלחם האדם עם יצרו ועשה שני שלישי, עושה הקב"ה עבורו את השליש הנותר.

והנה ימי הספירה - ימי הטהרה, מ"ט יום הם, נמצא שביום ל"ג בעומר כבר עברו שני שלישי מימי הספירה, ועד יום זה עמלים בני ישראל לטהר נפשם מכל סיג ופגם. אך מיום זה ואילך מהדר הקב"ה ומטהר את בני ישראל מכל טומאתם, ואומר 'וזרקתי עליכם מים טהורים', והיינו שביום זה מכפר הקב"ה לבני ישראל על כל עוונותיהם (הובא בדובר שלום להרב אברהם חיים שמחה בונם מיכלזאהן זצ"ל).

באותו ה'טיש' ישבו הרה"ק ה'דברי חיים' מצאנז זי"ע והרה"ק רבי שלום מקאמינקא זי"ע, הרה"ק ה'שר שלום התלהב באלו הדיבורים משך כג' רבע השעה (וכך כותב ה'דובר שלום' - הרה"צ מצאנז ישב בכל משך העת נשען על השולחן ושתי ידיו על מצחו. והרה"צ מקאמינקא זלגו עיניו דמעות כשטף מים רבים).

וכעין זה כבר איתא במהרש"א (מור"ק כח. ח"א ד"ה מת) וז"ל, שאנו מדקדקים לעשות יו"ט קצת בל"ג בעומר לזכר שבו עברו רוב ימים שהן ב' חלקים מימי ספירה יום לשנה ששוב אין אדם חוטא, עכ"ל.

אגב אורחא, הרה"ק ה'שר שלום' זי"ע היה אומר שהוא 'פלא' שבש"ס נכתב כל מעשה דרשב"י ש'הוחבא בתוך מערה מפני הגזירה' במסכת שבת דף ל"ג, וסימנא מילתא... הוסיף על כך הרה"ק מקאמינקא זי"ע, שיש בזה פלא

ח"א עה"פ ואברהם היה יהיה) זמנא חדא יצא רשב"י וראה בעיני קדשו חשכות ואפילה גדולה היורדת לעולם. אמר רשב"י לרבי אלעזר בנו, בא עמי ונראה מה רוצה הקב"ה לעשות בעת בעולמו. הלכו ומצאו מלאך אחד גדול כהר גדול, ומפיו יוצאים שלושים להבות של אש. שאלו רשב"י, להיכן פניך מועדות, ומה בדעתך לעשות עתה בעולם. ענהו המלאך - להחריב את כל העולם כולו, כי גזירה יש מלפני הבורא שבכל עת מוכרחים להיות בעולם שלושים צדיקים דכתיב (בראשית יח יח) 'ואברהם היו יהיה' - יהיה בגמטריא ל', וכעת יש בעולם פחות משלושים צדיקים, לכן, שלחני הבורא להחריב את העולם כולו. אמר לו רשב"י במשותא מינך, חזור נא אל הקב"ה ואמור לו בר יוחאי שביח בארעא (הרי רשב"י נמצא בזה העולם), פנה המלאך אל הקב"ה ואמר לו 'מאריה דעלמא גלי קמך מה דאמר לי בר יוחאי' - הלא ידוע לפניך מה שאמר לי רשב"י. אמר לו הקב"ה, לך והחריב את העולם כולו ולא תשגח ביה בבר יוחאי (אל תשגיח בדברי בר יוחאי), משחזר המלאך ורשב"י ראהו, אמר לו רשב"י אם לא תסתלק מן אגזר עליך שלא תוכל שוב לעלות למקומך בשמי גבוהים, כי אשליך אותך למקום נידח בו נשלחו עזא

ישועות כביום הכיפורים (הובא באוהב שלום השלם ח"ב עמו' י"ח, מפי הגרש"א זעלטענרייך זצ"ל אבד"ק טשאקאווא). וכעין זה כתב הרה"ק ה'חתם סופר' זי"ע (דרשות ח"ב רפ). שמדת 'הוד שבהוד' היא בבחינת 'כתר', ומתעורר ה'עת רצון' שנגלה הקב"ה לישראל בעת מתן תורה כזקן מלא רחמים. ורמזו לה, וז"ל. ולפע"ד, כי הוא יום ל"ג - למ"ד גימ"ל במלואו גמטריא 'זקן' שהוא רצון העליון בחינת יוה"ב בידוע".

ובך כתב הגה"ק רבי יהונתן אייבשיץ זי"ע (יערות דבש ח"ב דרוש יא) וז"ל, ויום ל"ג בעומר הוא הילולא דרשב"י, כי מת אז, והיה למעלה הילולא [בבחינת] 'הנערה באה אל המלך' וראוי לכל איש הירא וחרד לשום אל לבו יום ההוא לשוב בתשובה, כי זכות רשב"י מסייעת להבא למהר"מ, ולא לבלות זמן בעו"ה בהבלי עולם, אשר הוא לצדיק לצער, עכ"ל מט.

ביטל כמה גזירות - כוחו של רשב"י לבטל כל גזירות קשות ורעות

עובדות נוראות מצינו בזוה"ק בכוחו של רשב"י לבטל את הגזירות, וכמובא ב'זוהר הקדוש' (השמטות

בתוך פלא, שעד אותו מקום הובאו בש"ס ל"ב מימרות משמיה דרשב"י, וסוגיא זו הנמצאת בדף ל"ג היא המימרא הל"ג...

בדרך צחות אמר הרה"ק רבי שלמה מזוועהיל זי"ע, שבל"ג בעומר כלולים כל השלש רגלים, כי שחיטת הכבשים (שהיה נהוג בין הרבה מבני עדות המזרח) סמוך למערה הוא כנגד חג הפסח, ההרים שמסביב הציון רומזים לחג השבועות שהרי שניתנה תורה בהר סיני בחג השבועות, והאזהלים שמקימים הבאים לשהות במירון הוא כנגד חג הסוכות דבעינן דירת עראי. והוסיף חכם אחד עוד, עפ"י המעשה הידוע שהרה"ק מרוז'ין שאל פעם את אחד מחסידיו מבני ארץ ישראל, היאך נראית ההילולא ביום ל"ג בעומר במירון, תיאר החסיד בפני רבו שבפנים המערה - יוהכ"פ, ומחויץ למערה - שמחת תורה, ומאד הפליא הרוז'ינער את דבריו, ולפי זה יש לנו עוד שני מועדים ביום הזה.

מוז. הרה"ק ה'שפתי צדיק' מפילץ זי"ע (ל"ג בעומר אות א) מביא מנהגו של הרה"ק הרבי רבי העניך מאלכסנדר זי"ע שהיה רגיל לברך את החסידים במוצאי יום ל"ג בעומר 'האט'ס געפועל'ט אלעס גוט' - יה"ר שיתקבלו כל תפילותיכם לרצון. ומבאר, כי הוא בדומה למוצאי יום הכיפורים שהכל מברכין זה את זה שיפעלו כל טוב, כי בכל השנה עוונותיו של אדם הם כמסך המבדיל המונע בעד תפלותיו מלעלות השמימה, וממילא אחר טהרתן של ישראל ביום הכיפורים - שנמחלו עוונותיהם, אפשר לתפילות לעלות מבלי מעכב, וכיוצא בו ממש הוא יום ל"ג בעומר, כי ביום זה פועל רשב"י לכפר עוונותיהם של ישראל, באמרו 'יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין', ומעתה אפשר לברך שיפעלו כל מילי דמיטב, כי אין כל מעכב בעד התפילות.

מח. ונתן הרה"ק מבארניב זי"ע (אורה ושמחה אות כח) רמז לדבר כי 'שמעון בר יוחאי' בגימטריא 'יבין ושב ורפא לו' (ישעיה ו י).

מט. כע"ז איתא באלשיך הק' בפירושו על איוב (פ"ל כ"ג) על הפסוק 'הנפש תלעג לרש' (פי' לגוף) ותלך צהלה ושמחה לחוג את חג אורות אשר עשה בחברת הגוף, כנכנסת לחופה לפניו יתברך, כי על כן קראו בספר הזוהר אל פטירת נפש צדיק - 'הילולא'.

באר הפרשה - פרשת אחרי קדושים

אני ובני, דהכי כתיב (דברים יט טז) 'על פי שנים עדים יקום דבר', ואין דבר אלא עולם, דכתיב (תהלים לג ו) 'בדבר ה' שמים נעשו'. ואם גם שני צדיקים אינם, ישנו צדיק אחד ואני הוא וכתיב (משלי י כה) 'וצדיק יסוד עולם'. באותה שעה יצתה בת קול מן השמים ואמרה 'זכאה חולקך רבי שמעון, דקודשא בריך הוא גזר לעילא, ואת מבטל לתתא, בוודאי עלך אתמר (תהלים קמה יט) רצון יראיו יעשה' (אשרי חלקך רשב"י שהקב"ה גזר גזירה בשמים ממעל, ואתה מבטלה בארץ מתחת, ועליך הכתוב אומר 'רצון יראיו יעשה')².

ועזאל [המלאכים שהפיל הקב"ה משמים לארץ, והם קשורים בשלשלאות בהרי חושך, (יומא סז: וברש"י, ד"ה עזאל)]. אלא, חזור אל בורא עולם, ואמור לו, אף אם אין בעולם שלושים צדיקים, די לנו בזכותם של עשרים צדיקים לקיום העולם דכתיב (שם לא) 'לא אשחית בעבור העשרים'. ואם אין אפילו עשרים צדיקים בעולם, די בזכותם של עשרה צדיקים להציל את העולם מחורבן כי כה אמר ה' (שם לב) 'לא אשחית בעבור העשרה'. ואם אפילו עשרה צדיקים אין בנמצא, לא ימוטו מוסדי תבל בזכות שני צדיקים -

נ. ועד היום נמשך כח זה בכל עוז ותעצמות, בהיותי באת"ק מירון שמעתי מעשה נורא מבעל המעשה, והוא ת"ח מופלג, בקי בכל מכמני תורה כל רז לא אניס ליה, גבוה משכמו ולמעלה, ירא שמים מרבים, נודע בשערים, הלה מרבה לפקוד את ציון התנא האלוקי רשב"י. זה כמה שנים שכליותיו פסקו מלפעול באופן קשה ביותר (מס' 17, למבינים בדבר), והוכרח לעבור טיפולי דיאליזה מדי לילה בלילה, מבית החולים נתנו לו מכשיר ובכל לילה נכנס למיטתו והיה מחבר עצמו למשך כ-10 שעות לאותו מכשיר, אף בהיותו במירון בשבתות היה מטפל בעצמו כן, כי לא ניתנה לו רשות מאת הרופא להחסיר אפילו לילה אחד כי נפשו תלויה בזה, מלבד כל זאת היה עליו להתייצב לפני הרופא פעם אחת בכל חודש 'לדעת את שלום כליותיו ומה יעשה בהן' מאחר שטיפולי הדיאליזה נעשו בביתו ולא בבית"ח. אט אט החמיר מאד מצבו, ובלית ברירה הוחלט לערוך בו 'השתלת כליות', כידוע שחסד גמל הבורא עם ברואיו, וברא בכל בריותיו שתי כליות כשאפשר לחיות עם אחת מהנה ואת השניה 'לתרום' לזקוקים אליה, וכבר נמצא תורם, ונקבע זמן להשתלה בבית החולים ב'קולומביה' שבארה"ב, ואף סילק כל התשלום בסך 180,000 דולר טבין ותקילין.

אבל, בכדי שיהיה גופו מוכן ומזומן לעריכת ההשתלה עבר בדיקות מקיפות לרוב, ומכורח המציאות הכריחוהו לעבור סדרת טיפולי שיניים - לתקן את הניתן לתקן, ומה שלא ניתן לעקור לגמרי, כי אם ישנו חור אפילו הקטן ביותר באחד משיניו מסוכנים חיינו, שמא יסתתר באותו חור 'חיידק' ויזיקנו, בדקו ומצאו כי להציל את השיניים דורשים הרופאים סך 130,000 שקלים, ולגודל הסכום דחה האיש את הענין, עד תחילת ימות הקיץ תשע"ח, אז 'באו מים עד נפש' ובלית ברירה קבע תור אצל רופא השיניים בשבוע שאחר חג השבועות.

לקראת יום השבת וחג השבועות שחל במוצאי שב"ק נסע מירודענו לאת"ק מירון כדרכו בקודש, במוצאי החג ניגש אל ציון הקודש, ואלו היו דבריו בהתחננו לפני הבורא, בזכות רבי שמעון ענני זכותו יגן עלינו, רפואה שלימה תרפאנו בזכות אדוננו בר יוחאי... רבי שמעון, נצרך אנכי לנס' קטן, וכבר לימדונו חז"ל ש'מלומד בניסים אתה' (כלשון הגמרא מעילה יז). ובעצמך אמרת 'יכול אני לפטור את כל העולם מן הדין', על של עתה באתי, שני כליות בגופי, ולנס קטן אני נצרך - שישובו לפעולתם כבראשונה.

באמת אמרו, שבקשה זו היא מחוץ לגדרי הטבע, וכעין 'תחיית המתים' ממש, כי 'כלייה' שאינה עושה פעולתה שוב אין לה תקנה כלל בדרך הטבע, ולא ביקש על 'נס קטן' אלא על נס כקריעת ים סוף, אמנם האיש הלזה ברוב אמונתו בהקב"ה ובזכותיה דרשב"י היה פשוט בעיניו שאין זה אלא נס קטן, וכדבר של מה בכך.

בימים שלאחר חג השבועות הגיע זמנו להיבדק אצל הרופא כמנהגו אחת לשלושים יום, והנה הוא רואה כי פני הרופא מחליפים צבעים, ומרוב תדהמה, התרגשות ופליאה זועק כיצד... מה קרה... מה... נבהל האיש כהוגן, בפחדו כי רב, מי יודע מה קרה לכליותי, הרופא מיהר לקרוא לרופא גדול ממנו הממונה עליו, וזה קרא להוד מעלת הפרופסור, וכולם נענו בפליאה ותדהמה, אדון נכבד, אין בידינו כל הסבר רפואי לכך, מעולם לא שמענו כדבר הזה, נתקיים בכך 'אחרי בלותי היתה לי עדנה', כליותיך עובדות ועושות פעולתן כאחד האדם... הגידה נא לנו, מה עשית, איזה טיפול ואצל איזה רופא היית, אמר להם האיש, הלכתי לרופא הגדול, מחולל הפלאות הרי הוא רשב"י, המלומד בניסים והוא 'טיפל' בי כראוי.

ולא נרגעה דעתם של הרופאים, עד שפקדו עליו - הבה ננסה לעבור את השבוע הבא מבלי טיפולי דיאליזה, וככלות השבוע שוב הנה ונבדוק אותך, וכן עשה - אחרי כמה שנים שהתמיד בדבר ולא החסיר לבצע את הדיאליזה

המתים ובין החיים ותעצר המגפה, כולי האי אצטרך ליה למשה למטרה, ורשב"י במימריה הקב"ה גוזר והוא מבטל מותנא, היינו שמושה רבינו היה צריך לטרוח בפעולות שונות עם הקטורת כדי לבטל המגפה, ואילו רשב"י עשה כן 'בדיבורו' בלבד^{נב}.

והנה שיטת רשב"י ששפע הבא בזכות הצדיק נשאר לעולם, כדאיתא ב'ספרי' (פרשת עקב פסקא לח) לגבי ענין הברכה שהצדיקים מביאים אתם לבל מקום שהם הולכים, כשבא יעקב אצל לבן ברכה באת לרגליו... ירד יוסף אצל פוטיפר ברכה באת לרגליו... ירד יעקב אצל פרעה ברכה באת לרגליו, ובמה ברכו שנפסקו שנות הרעב בטרם זמנם, וסבר תנא קמא שאחרי מות יעקב חזרו שנות הרעב לשמש עד מילוי זמנם (שבע שנים), רשב"י אומר אין זה קידוש השם, שדברי צדיקים קיימים בחייהם ובטלים לאחר מיתתם, אלא שפע הבא ע"י הצדיק קיים לעד ולעולמי עולמים^{נב}.

ו'דבריו עושים פירות', בדיבור בעלמא^{נא}, כדאיתא ב'זוהר חדש' (מדרש רות קד.) פעם אחת היה רבי שמעון מהלך בדרך, משנכנס לעיר 'לוד' באו אליו אנשי העיר וסיפרו ש'דבר' (מגיפה) קשה שולט על העיר. סובב ר' שמעון סביבות העיר וראה אנשים רבים המוטלים ללא רוח חיים, נענה רשב"י ואמר 'כל האי במתא ואנא הבא, גזרנא דליבטיל' (היאך יתכן, שאני כאן ועדיין המגיפה קיימת, גזרתי שתבטל המגיפה). תיכף נשמעה בת קול המכרות ואומרת למלאכים הממונים על המגיפה צאו ממקום זה, כי רשב"י נמצא כאן, והקב"ה גוזר גזירה והוא מבטל. באותה שעה היה רבי חנינא בלוד, ומשראה מעשה זה בא לפני רבי מאיר וסיפר לו מאי דהוה, נענה רבי מאיר ואמר, מי הוא זה שיכול לעמוד על רוב שבתו של רשב"י, פתח ואמר 'ויאמר משה אל אהרן קח את המחתה ותן עליה איש מעל המזבח ושים עליה קטורת' (במדבר י"א), וכתוב (פסוק יב) 'ויקח אהרן וכו' והנה החל הנגף בעם', וכתוב (פסוק יג) 'ויעמוד בין

אפילו לילה אחד מלילותיו, כעבור שבוע שב אל הרופא שמצא את כליותיו פועלים כרגיל, ועדיין לא הסכים לשחררו מבלי כלום - שכאמור, מעולם ועד עתה לא נשמע כדבר הזה, שהכליות שפסקו מלעבוד, ועוד באופן חמור כזה, ישובו לפעול כאילו לא עבר עליהם כל חולי, לכן אמרו לו, עתה נעשה נסיון של שבועיים מבלי הדיאליזה, יחדיו נגיע לשלושה שבועות רצופות מבלי דיאליזה, ובזה נווכח להכיר מצבך האמיתי, ואכן, הנס שרשב"י עשה עמו חי וקיים, וכעבור שבועיים אמרו לו הרופאים, אדון נכבד אין לנו כל הסבר, אבל, הינך בריא לחלוטין, שוב לביתך, לך אכול בשמחה לחמך, והחזר לנו את מכשיר הדיאליזה, ומאז הכל מכנים אותו 'רבי מרדכי בעל הנס'.

נא. וכדאיתא עוד בזוה"ק (שמות טו.) פעם אחת ישב רבי שמעון, והיה בנו רבי אלעזר עומד אצלו ומפרש רזי החכמה, והיו פניהם מאירות כשמש, ודבריהם עולים עד לרקיע, כן ישבו במשך שני ימים שלמים - לא אכלו ולא שתו ולא היו יודעים אם הוא יום או לילה. משיצאו, נענה רבי שמעון בתיבות הפסוק (שמות לד כח) 'ויהי שם עם ה' ארבעים יום וארבעים לילה - לחם לא אכל ומים לא שתה'.

משסיפר רבי חייא מעשה זה לרבי, התפלא רבי על כך, ואמר לו אביו רבן שמעון בן גמליאל - בני, הרי רשב"י הוא אריה גם בנו ר"א אריה הוא, ואין רשב"י כשאר אריות, אלא עליו נאמר (עמוס ג ח) 'אריה שאג מי לא ירא' - ומה עולמות שלמעלה מזדעזעין ממנו, אנו על אחת כמה וכמה, איש שלא גזר תענית מעולם על מה ששאל וביקש, אלא הוא גוזר והקב"ה מקיים, הקב"ה גוזר והוא מבטל.

נב. ובכל ימות השנה הדברים אמורים, ק"ו ביום שאמר עליו רשב"י 'האי יומא ברשותי קאי'.

והנה, רבים מקשים, מדוע ביום פטירת משה רבינו נוהגין אבלות ויום תענית. ואילו ביום ל"ג בעומר - יום פטירת הרשב"י אנו עושים ליום שמחה וצהלה (בפשטות, כי בפטירת משה רבינו נשתכחו הרבה הלכות, ואילו בל"ג בעומר האיר רשב"י את כל העולם בהתגלות האדרא קדישא, על כן יום חג הוא לנו), יש שביארו על פי האמור רשב"י לא הוצרך מעולם לגזור תענית שימלאו משאלותיו, אלא בדיבור פיו היה מבטל את כל הגזירות (משא"כ שאר הצדיקים ואף משה רבינו, הוצרכו להתענות בכדי לבטל גזירות רעות מעל עם ה') לכן ביום ההילולא שלו אין מתענים, כי אותו צדיק לא הוצרך להתענות לעולמים על הגזירות. ואדרבה מתוך שמחתנו בהאי יומא נזכה לפעול ישועה רבה עזרה ופדות.

נג. מעתה הבה נזעק בלב קרוע ומורתח, רבי שמעון אתה 'יודע כל הנסתרות' שבלב, כל אותם הדברים המעיקים על הלב, כשקול יעקב נוהם מתהומותיך איש איש נגעו ומכאובו, אתה 'יודע כל הנסתרות', אותם גזירות רעות שאין איש יודע אפילו לבקש עליהם שלא יבואו, על כן 'דברייך יעשו פירות' לעד ולעולמי עולמים ופֶטַל כל הגזירות,

באר הפרשה - פרשת אחרי קדושים

קדושת יום ל"ג בעומר כי קדוש היום לאדונינו. וימלא רצונו של רשב"י - שנשמח כולנו בשמחה רבה ויתירה, ועי"ז יושפע שפע רב.

עולו ואתכנשו - מעלת העליה לציון הקדוש ביום זה ובכל עת

מסופר בזוה"ק (האינו אידר"ז רצו): כל סדר הלווייתו של רשב"י (עיי' ספר 'כוחו דרשב"י מערכת ד'), דבשעה

אמונה ברשב"י - לכל ואפילו לפחותים

איתא מהרה"ק ה'בית אהרן' זי"ע (קו: קו:) מי שיש לו אמונה ברשב"י יש לו חיזוק ברשב"י, בשם שהש"ת הוא ה' לכל, כך רשב"י הוא רשב"י לכלי, אפילו לפחותים^ג. והיינו שלכל אחד מבני ישראל - באיזה מקום ומצב שהוא נמצא יש לו חיזוק גדול מכוחו ואורו של רשב"י^י. ובפרט אם יקיים את תחילת דברי ה'בית אהרן' מי שיש לו אמונה ברשב"י, ויאמין בכוחו דרשב"י^י, הן בכלל^ג, הן בפרט - בהאי יומא, בתוקף

וכלשון שהיה שגור בפייהם של חסידי קמאי לזמר 'יבטל כל הגזירות' (ולא 'בטל כמה גזירות').

וכמו שפירשו בנוסח התפילה (בר"ה וביוה"כ) 'עוד יזכור לנו אהבת איתן אדונינו', שכוונתנו לעורר רחמים משמי מרום, כשם שהקב"ה זוכר תמיד את 'אהבת איתן' להושיע לבניו אחריו, כך עוד יזכור לנו ויושיענו גם עתה, ועל דרך זה לא נחשה בזעקת עוד יזכור לנו, רבי שמעון קדישא, ישועות גדולות ונוראות חוללת בכוחך הגדול עד עצם היום הזה, אבותינו סיפרו לנו באוזנינו שמענו, עוד תזכור לנו ותמשיך לעמוד ולהושיע...'

נד. יש ממליצים עפ"י הביאור הידוע בפסוק (תהילים קמה ט) 'טוב ה' לכל' - שלכל הצרות (והבעיות) טוב לפנות אל ה', אמור מעתה לבאר בדברי ה'בית אהרן', רשב"י לכל - לכל מיני הצרות והקשיים, טוב לבוא ולהתפלל על קברו, או להתפלל בזכותו ובוודאי יושיענו ה' באותות ובמופתים.

נה. יש שהסמיכו לכך את דברי הרמב"ם בפ"י המשניות (פרה ג א) שאין כל נפקא מינה וחילוק בין האיש אשר מעולם לא נטמא ובין מי שנטמא ואחר כך טבל והזה, ולא עוד אלא שזה אשר הוזה עליו מעלה יתירה יש בו שהכתוב דן עליו ואמר שהוא טהור. אף לדידן נאמר, לכל ישראל האיר - רשב"י לכל, בין לפחותים בין לשאינם פחותים, אלא שמעלה יתירה יש לפחותים - שה'בית אהרן' העיד עליו שיש לו שייכות לרשב"י.

וכבר אמרו 'אדם ובהמה תושיע ה'" בגמטריא רשב"י (מגדיל ישועות מלכו מבארניב נה), ללמד שאפילו מי שהוא בבחי' 'בהמה' גם כן רשב"י מושיעו מכל צרה.

נו. בשנת תרצ"ה ביקרו בארה"ק בני הרה"ק ה'אהבת ישראל' מויז'ניץ זי"ע (בעודו בחיים חיותו) ועלו למירון בל"ג בעומר, ומפני הדוחק והצפיפות ששררו במערה הכריזו 'מאכט'ס פלאץ פאר די וויז'ניצער קינדער' (פנו מקום לבני הרבי מויז'ניץ), בכדי שיוכלו לגשת אל הציון, צעקה זקנה אחת 'אצל רבי שמעון כולם נחשבים כבנים', ה'אמרי חיים' נהנה מאד מדבריה והיה חוזר עליהם שכולם כבני רבי שמעון... (והרי ידוע שרחמי האב על הבן אינו תלוי בהתנהגות הבן אם היא ראויה או לא, בכל אופן אפילו אם הוא 'מן הפחותים' תגבר אהבת אב על הבן).

נז. כה אמר הרה"ק רבי יהושע מבעלזא זי"ע בפסוק (בראשית ל ב) שאמרה רחל ליעקב אבינו 'הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי', והשיב יעקב 'התחת אלוקים אני' (שם פסוק ב), וביאר, שכך אמר לה יעקב, לא ראי האמונה בצדיק כמו האמונה בהש"ת אשר בכוחה לשדד מערכות אף אם אינה שלמות, אולם כח האמונה בצדיק הוא רק כשמאמין באמת ובתמים, מכיוון שאמרת 'ואם אין' הרי זה סימן שיש בקרבך ספיקות בכוחי א"כ אין בכוחי לעזור לך, כי 'התחת אלוקים אני' להושיע גם כשאינן מאמינים בי בשלמות, ורק האמונה השלימה בכח הצדיק פועלת ישועות נפלאות למעלה מדרך הטבע. הוסיף המהר"י ואמר 'התחת אלוקים אני' (בניחותא), כי הצדיק הוא בבחי' 'תחת אלוקים', הקב"ה גוזר וצדיק מבטל.

נח. ידוע מה שסיפר הגה"צ רבי אשר זעליג מרגליות זי"ע (הילולא דרשב"י) מה שענינו ראו ולא זר, בל"ג בעומר שנת תרפ"ג, שהגיעה אשה אחת למירון ובנה הקטן עמה - בן שנולד לה לאחר שנים רבות מאד של ציפיה לישועה, והבטיחו היא ובעלה שאם יזכו לבן יביאוהו מירונה לגוזז פאת ראשו בשמחת ה'חאלאקע', ואכן תפילתם נענתה ולתקופת השנה נולד להם בן למזל טוב. כאשר הבטיחו כן קיימו, ומשבא הילד לגיל שלוש הביאתו אמו לתגלחת בציון הרשב"י. (ואילו אביו נשאר בביתו ולא עלה בידו לעלות מירונה). והנה באותה שנה היה ל"ג בעומר ביום שישי בשבת, ורוב העם נשארו לשבות שבתם בצילא דמהימנותא אצל רשב"י, ביום השב"ק בעת שהתפלל הרא"ז מוסף במנין האחרון סמוך לחצות היום - נשמע לפתע קול רעש גדול מאחד החדרים הקטנים הבנויים מעל לציון - כי באותו

ואמרה 'עולו ואתו ואתכנשו להילולא דרבי שמעון' (בואו, האספו לשמוח בשמחת הרשב"י).

על מעשה זה כתב הגה"צ רבי אשר זעליג מרגליות ז"ע (הילולא דרשב"י) שללא כל ספק, בראותנו את השמחה הגדולה שיש על ציון הקודש, ברור לנו שעד עצם היום הזה בכל ל"ג בעומר נכנסת אותה בת קול בלבו של כל יהודי, להיות עולין ומתכנשין למקום מנוחת קדשו דרשב"י, ולשמוח בשמחת פני הארון ה' ביום שמחתו^{נט}.

שלינו בית ישראל את מיטתו דרשב"י, עברו ליד הכפר 'ציפרי' הסמוכה למירון. ובני 'ציפרי' לא הניחו לנושאי המיטה לעבור ממקומם, מכיוון שרצו שרשב"י יהיה קבור אצלם. עמדו בני ציפרי ומקלות בידיהם מחד גיסא, ובני מירון עמדו וצווחו מאידך גיסא שהם רוצים את רשב"י אצלם, אדהכי והכי התרוממה המיטה באוויר ואש לחכה סביבותיה, והלכה המיטה בעצמה למקום מנוחתה באת"ק מירון, באותה שעה יצתה בת קול

פרק אחזה מחלת הח"ר הנוראה את הילד הנ"ל, ושבק חיים לכל חי, וכפי שמעיד הגרא"ז מרגליות בכתביו 'אני בעיני ראיתי את הילד מונח על הארץ ירוק ומת'. וציוו הרופאים שהיו שם מטעם הממשלה מצפת"ו לעשות 'הסגר' על הציון, כי היתה מחלה זו מסוכנת לדבק אחרים בה, השערים ננעלו אין יוצא ואין בא, ושאגות נוראות החלו להישמע, אבות נשארנו מבחוץ ועולליהם בתוך המערה, ונשמע קול צעקה ובכיה בכל המקום ההוא, ועל כולם נשמע קול בכי מאם הילד שמת, שבנה הראשון והיחידי אשר נולד לאחר שנות ציפיה והביאה אותו על תגלחתו הראשונה אינו ונהפך לתוגה שמחתה. ולא היה איש מהנמצאים שהיה יכול לעשות קידוש - מרוב צער, לפתע קמה אם הילד וחגרה מותניה כאשת חיל, נטלה את בנה המת על ידה וירדה עמו למטה לביה"כ שעל הציון הקדוש, ובקול מר צווחה, רבי שמעון, רבי שמעון... הנה הבאתי הלום את בני היחידי אשר נתן לי ה' בזכותך, וקיימתי נדרי להביאו אליך על תגלחתו הראשונה, אל נא תשבית את שמחתי ואת שמחת בעלי היושב ומצפה לנו שנחזור מציון קדשך...', ואח"כ קמה ואמרה, צדיק צדיק הנני מניחתו לפניך כמו שהוא, ואנא ממך שאל תביישיני ואל תחזיר פני ריקם, ותחזירו לפני חי ובריא כמו שהבאתיו אתמול לפניך, ויתקדש שם שמים ושמן בעולם, וידעו הכל כי יש ה' וצדיקים שופטים בארץ. ולסגולה סגרו הדלת, ורק הילד נשאר שמה. כעבור איזה רגעים... והקול נשמע מבית הכנסת - צעקת הילד לאמו, וה'חכם' שהיה שם פתח הדלת, והנה הילד קם על רגליו וצועק אמי תני לי מים כי צמא אני, ונעשה שם רעש גדול מתחיית הילד המת, וכל הקהל באו לראות את הילד החי, ועמדו כל הקהל ובירכו ברכת 'מחיה המתים'... ואפילו אנשי השלטון הגויים השתאו לראות את הנס הגדול ופתחו את שערי המערה לרווחה לכל הבאים. והנה לא נזכר מאומה בדבריו על 'מעלת' האי איתתא אם היתה צדקנית גדולה או שמא אחד מהל"ו צדיקים, אך מעלה אחת היתה בה, שהיה לה אמונה פשוטה ברשב"י שבידו להחיות את בנה.

ומעתה, אין ספק בדבר, שאם יעמוד כל אדם אפילו 'פחות שבפחותים' ויזעק ויתפלל - ולא יפסיק, כאותה אם רחמנית שצווחה לרחמים על חי בנה, יפעל כל משאלות לבו בכל מיני ישועות, ואפילו אם יצטרך רבי שמעון לפעול אצל היושב במרומים לשדד עבורו את כל מערכות הטבע, אלא שעליו לבקש כאותה אם המבקשת על חי בנה היחיד...

לפני כמה שנים בהיותי ב'מערה' בתוך 'קהל עם ועדה' שגדשו את היכל הציון הק' עד אפס מקום, נכנס איש פשוט והמוני ופילס דרכו להגיע אל 'הציון' ממש, ובתוך כדי הליכתו הגביה קולו באמרו, רבי שמעון הגעתי, עוד שתי דחיפות אני אצלך... פשיטא ואין צריך לומר שאין לנו לעשות כמעשהו, חלילה וחלילה מלדחוף יהודים בכל ימות השנה ובכל אתר ואתר, וכ"ש באתרא קדישא הדין, אך זאת עלינו ללמוד, את האמונה הפשוטה ברשב"י, להאמין בכל לב ולב כיצד רוחו הגדולה של רשב"י מרחפת ושומעת כל תפילה ובקשה, ועלינו לדחוף 'שתי דחיפות' בלב עד שנוכל לומר בפה מלא רבי שמעון הגעתי...

נט. סיפר לי אחד מ'בעלי המעשה' שזכה לקחת לאת"ק מירון את הגה"ח ר' שמחה מונד זצ"ל מחסידי קמאי. והנה, כל ימיו היה ר' שמחה נוסע למירון בל"ג בעומר, ואף כשעלה גילו למעלה מבן תשעים שנה לא וויתר על כך, ואכן, כמה אברכים התנדבו להתלוות אליו לעזרו ולתמכו בכל הדרך הארוכה, משנשאל רבי שמחה, הרי כל כך קשה עליו ועל מלוויו הדרך והעליה להר ברגל, מדוע לא יסע מע"כ מירונה ביום אחר כשאין טורח הדרך רבה כ"כ. ענה להם רבי שמחה, הבדל וחילוק גדול בין העליה לציון הקדוש בכל השנה ליום ל"ג בעומר, והרי מדרך העולם, כשבא מאן דהו לביתו של הגביר' להתרימו לצרכי צדקה, יתיישב בעה"ב ויבדוק את ה'המלצות' שבידו וכו' וכו', ורק לאחמ"כ יחליט אם בקשה זו הגונה היא ועליו להעניק לו נתינה הגונה. כל זה בביתו של הגביר, אבל,

באר הפרשה - פרשת אחרי קדושים

כתב ה'של"ה' הק' באגרותיו 'על מקום אש להבת הזוהר באימה וביראה ובדביקות גדולה, כי כמה ניסים שלהבת^ס, ציונו המהור של רשב"י^{סא}, לומדים יארעו שם^{סב}, כי צריכים ללמוד הזוהר באימה וביראה

בעמדו בסעודת נישואי בנו יפזר מממונו בהרחבה לכל הפושט יד, ולא יעיין בטיבם של המבקשים, שהרי עתה 'עת שמחה' היא לו.

כיו"ב נמי אצל רשב"י - יום ל"ג בעומר הוא זמן 'הילולא' שלו, והריהו עומד ומשפיע על כל המשתתפים שפע ברכות וכל טוב, מבלי לבדוק בציציותיהם. האם נכונה בקשתם וכדומה, אלא הוא מעניק ומשפיע השפעות טובות בלי גבול, מעתה תבינו מדוע הנני מטריח את עצמי ליסע דייקא בל"ג בעומר.

שאלו פעם את אחד מבני ירושלים מתי הוא נוסע לחוג את ל"ג בעומר במירון, ענה היהודי, מלפני ה'קבלת פנים' עד אחר ה'מצוה טאנץ', כשמחת הנישואין של קרובי.

ס. כאשר ביקר הרה"ק ה'מנחת אלעזר' ממונקאטש זי"ע בארה"ק עלה לאתרא קדישא מירון בדרכו לציון התנ"א רשב"י, והנה בעת עלייתו במעלה ההר כשהוא מלווה בנאמניו - הגה"צ רבי אשר זעליג מרגליות מימינו והמשב"ק הרה"ח רבי חיים בער ז"ל משמאלו. ניגש באמצע הדרך 'בר נש' אחד ומסר פיתקא בידי רבי חיים בער, משפתחו רח"ב נבהל עד עמקי נשמתו כי מצא כתוב בפיתקא שאם יהי' ה'מנחת אלעזר' להיכנס אל מערת הציון הקדוש הרי אחת דתו ל... רח"ל (כידוע היה הרה"ק מגדולי לוחמי מלחמות ה' ברמה, והחפשיים זממו להרגו). גם רבי אשר זעליג נחרד עד עמקי נשמתו (כי הבינו שאין הדבר 'איום' סרק בלבד, אלא הם מסוגלים לבוא לידי מעשה) ולא ידעו מה לעשות, הרה"ק שהבחין בסערת רוחם שאלם לפשר הדבר, הראו לו המלווים את הפיתקא ואת הנאמר בה, מיד הרגיעם הרה"ק, הנה נכנסים אנו לרבי שמעון, דעו נא כי אין כל שליטה למלאך המוות במקומו של רבי שמעון [וכבר הובא לעיל מדברי הזוה"ק שרבי שמעון ביטל את המגיפה בלוד 'כל האי במתא ואנא הכא, גזרנא דליבטיל'].

סא. צא ולמד כמה ישועות אפשר לפעול על קברם של צדיקים, כמו שאמרו בסוטה (יד. כפי שהוסיף בהגהות הב"ח אות א) 'מפני מה נסתתר קברו של משה מעיני בשר ודם, מפני שגלוי וידוע לפני הקב"ה, שעתיד ביהמ"ק ליחרב ולהגלות את ישראל מארצם, שמא יבואו לקבורתו של משה באותה שעה ויעמדו בבכיה ויתחננו למשה, ויאמרו לו, משה רבינו, עמוד בתפילה בעדנו, ועומד משה ומבטל את הגזירה, מפני שחביבים צדיקים במיתתם יותר מבחיייהם'. מכאן נראה גודל כוחה של התפילה על קברו של הצדיק שאינה שבה ריקם, שהרי חשב הקב"ה מכך ולכן הוצרך להסתיר את מקום קבורת משה רבינו... ראה עד היכן הדברים מגיעים.

הרה"ק ה'צמח צדק' זי"ע היה אומר ש'מרון' (ללא י') הוא ר"ת מלך רופא נאמן ורחמן (לוח היום יום, הגאון משאמלייא, אגרות לחם שלמה אגרת צג).

מעשה באיש יהודי מבני ירושלים שבנו נחלה ופנה אל הרה"ק רבי דוד בידערמאן מלעלוב זי"ע בבכותו את מצב בנו, הורה לו רבי דוד סע נא לאתרא קדישא מירון ותפעל ישועתך על ציון התנ"א רבי שמעון בר יוחאי, אמר לו היהודי כבר הייתי במירון, אמר לו רבי דוד, נו, סע שוב, וכי מי שכבר ביקר אצל הרופא ועדיין לא נתרפא לא ישוב אל הרופא הלך ושוב עד שיתרפא...

הרה"ק רבי אברהם אלימלך מקארלין זי"ע הי"ד לא אבה לקבל קוויטלעך (פתקאות בבקשת רחמים) בהיותו על ציון התנא רשב"י, והיה אומר כאן יכול כל יחיד לבקש בעצמו בעדו ובעד ביתו. הוא היה אומר שלאחר ההשתטחות על ציון הקודש במירון - לא יסעו לשום 'מקום קדוש' אחר, כי במירון משאירים את כל חבילת הצרות, ואם יוצא האדם בהרגשה שעדיין נושא הוא את משא צרותיו, הרי זה ידיים מוכיחות שכלל לא היה אצל רבי שמעון. ב' הנהגות הללו נהג גם הרה"ק רבי משה מרדכי מלעלוב זי"ע.

וכבר אמרו בצחות שהאבנים הרבים הפזורים בדרך בואכה מירון. הם הם האבנים הגדולות והבצורות שנגולו מעל לבם של יהודים הנתונים בצרה ובשביה באתרא קדישא על ציון התנא הא' רשב"י...

סב. מכאן תצא הקריאה לכל אחד מאחינו בני ישראל המסובלים בסבלם - איש איש בנגעו ומכאובו, ברוח ובגשם, אף אם נראה לו כי מרוב צרותיו ותלאותיו הקרקע נשמטת מתחת רגליו וכבר כשל כח הסבל, ישמע למה שהביאו בספרי קורות הימים (מסע מירון עמוד קיא, ועוד) מעשה נורא בשם רבי יוסף סופר שנתיישב בצפת בשנת תקכ"ב, וז"ל. וכשיצא הרעש (רעידת אדמה שהייתה בצפת ומירון) על הארץ בחדש חשון תקכ"ב, באו כל הישמעאלים והערלים שבאותו מקום אל הבנין של רשב"י ז"ל, והדלת הייתה סגורה (שכן לפי התיאור הזמנים ההם היה בנין הציון סגור יום

ובדבקות גדולה, ואח"כ לשמוח הלב שמחה רוחניות ברוך ומנוסה, ואח"כ נודרים נדרים ונדרות סג ומתפללים סד ולא שום אבלות ועצבות, כי באלה הפיץ רשב"י, והוא תפלות' סה (נרפס בקובץ שומר ציון הנאמן שנת תר"ג, גליון קמ"א.

ולילה כי מעט יהודים דרים במירון ורוב היושבים בעיר ישמעאלים וערלים, והמפתחות היו אצל שמש הדר בצפת שהיה בא ופותח לאחר שינותנים לו מה שמגיע לו' עבור זה), וצעקו כולם - 'רבי שמעון, רבי שמעון, מאחר שאתה אדם גדול בעולם וחשוב, וגם שמענו מפי אבותינו מחשיבותך, וגם בעינינו אתה חשוב - פתח פתחך', ומיד נפתחה הדלת מאליה, והלכו כולם לפניו, וגם בני ביתם ונשיהם ניצלו, ולא היה להם היזק כלל. ועכשיו הוא (רשב"י) חשוב בעיניהם מאד ביותר.

כשהיה רעש שני (בו' כסלו) ברחו כולם, יהודים וערלים וישמעאלים לבנין של רשב"י ז"ל כבפעם הראשונה, וכשבאו קרוב לשם ראו כולם שהבנין כולו הגביה והתנשא למעלה, וקפיץ באוויר כמו אדם - מלמטה למעלה ומלמעלה למטה, והכיפה שמלמעלה של הבנין התחלקה לשני חלקים, לחצאין, והיו פתוחים לשנים, כיוון שראו זאת נפלה חרדה גדולה עליהם ונתחלחלו מאד, ופתחו כולם וצעקו 'רבי שמעון, רבי שמעון, אם הבנין שלך כך הוא, מה יהא סופנו...'. וזה היה יותר מחצי שעה, ואחר כך שקטה הארץ, שקט הרעש, ועמד הבנין על מקומו. הכיפה של מעלה שנחלקה לשני חלקים נתחברה יחדיו כבראשונה ולא היה היזק כלל. והאנשים שבאו לשם ראו הנס הגדול בזה הבנין, בחוץ ובפנים, (ובדקו) אם יש איזה סימן או איזה חריץ בבנין ולא נמצא כלל שום סימן או סדק בחומה שהיתה כבראשונה, עכ"ל. נמצינו למדים שבמקום הלז - מקום מנוחת התנא האלוקי רשב"י אין כלל שעבוד לדרכי הטבע, ואם כל מציאות הבנין שעל הציון למעלה מטבע העולם הוא, כ"ש לכל הבאים להתפלל בו, שבוודאי תפרוץ ישועתם מחוץ לגדרי הטבע, ויוושעו בכל מיני ישועות וברכות עד בלי די - כי כמה ניסים יארעו שם. ואם ניסי ניסים נעשו עבור 'ישמעאלים וערלים' על אחת כמה וכמה שייעשו ניסים ונפלאות כל אחד ואחד מזרע ישראל, ואף אם הוא מ'הפחותים' הרי פשיטא שעדיף הוא מ'הפחותים שבפחותים'...

סג. וניתן להעמיס בלשונו 'נודרים נדרים', שלא דווקא בנדרים ונדבות בממון... כי אם בקבלות טובות, שעל ידי זה נעשה 'כלי' לקבל את ברכת הרשב"י לטוב לו כל הימים. ראה נא בנוהג שבעולם, מעמידים בכל ארץ ועיר בניין גדול שמשם מעבירים את זרם החשמל (עלקטריק) והנה אפשר שיעמוד אדם בסמוך ממש לאותו הבנין וחשכה לו, לעומתו יש המקבלים 'אורה' אף במרחק גדול מאד, וההפרש ביניהם, כי הללו התחברו לאותו זרם ב'חוטים' ועבותות (חוטי חשמל) ע"כ יש בביתם אורה ושמחה.. והנמשל, אם 'יתחבר' לרשב"י ב'חבל' של אותה קבלה טובה, ויהא קשור בו ב'קשר של קיימא' - אזי תאיר לו זכותו וכוחו דרשב"י למרחק מרחקים...

סיפר בעל המעשה, אשר היה שקוע עד צווארו בחובות גדולים ל"ע, ולפני שנתיים ימים בל"ג בעומר תשע"ט, בהיותו באת"ק מירון בדרך העולה לציון הק' חשב לעצמו כי מן הראוי שיקבל על עצמו ללמוד זוה"ק, ואכן, אחר ששפך ליבו ב'מערה' ב'תחנונים' ידבר רש' קיבל על עצמו ללמוד סכום גדול (720) של דפי הזוה"ק (לפי הוצאת הדפוס של מתוק מדבש) במהלך השנה הקרובה, ועמד בדיבורו [כשהוא משתדל להבין את הנגלות שבזוה"ק, ואילו את החלק הנסתר רק אמר בפיו], וראה זה פלא, מיד לאחר שלמד חצי ממה שקיבל על עצמו 'נכנס' לו 'מן הצד' סכום נכבד ביותר שהיה בזה כדי פרעון ההלוואות שלקח מגמח"ים, וככל שהתקדם בלימודו כך באה לו ההרווחה עד שנסתם ה'חור' שהיה בחשבון הבנק עם כל ההלוואות שנטל מהם, ואף נשאר לו 'עודף'...

ללמדנו על ההשפעות הנפלאות שזוכה מי ש'מחובר' לרשב"י בכל קבלה טובה שהיא, אם בלימוד הזוה"ק או בשאר לימודים, ואם בהנהגה טובה בסור מרע או בעשה טוב.

מעשה שהיה בשנת ה'תשע"ד, משפחה אחת מדרי ארה"ק שבנס הבחור כבר עמד בפרק 'האיש מקדש' זה עידן ועידנים, ועדיין לא היה נראה כי הלה יערוך בזמן הקרוב 'סיום' על 'פרק' זה, והיו עיני ההורים רואות וכלות ואין לאל ידם להושיע, ביום ל"ג בעומר נסעה אם המשפחה לאת"ק מירון לשפוך שיח לפני אדון כל, שיחיש ויושיע כבר אותם ואת בנם גם יחד בזכות התנא האלוקי רשב"י, על אם הדרך דיברה האם עם האב בפל' (סעלפאן), וכה אמרה, כי לאחרונה נזכרה שטרם הולדת בנם זה הבטיחה אצל הרשב"י שכאשר יעזרם הבורא ויוולד להם בן למזל טוב יקראו את שמו בישראל - שמעון (כסגולה הידועה לזש"ק והובאה בשבחין דרשב"י עמו' ה), ומשום מה בהגיע עת השמחה נשתכח הדבר מליבם, ונקרא שמו בישראל 'זעליג', ומי יודע אם ענין זה הוא המעכב את הזיווג...

מיד נדברו ההורים עם מורם ורבים - אחד מהרבנים החשובים פה בארה"ק, יעיץ להם הרב שבבוא האם לפני המלך בהיכל הקודש במירון תזכיר הבטחה זו, ותאמר שם שהרי הם מוסיפים זה כעת את השם 'שמעון' לבנם,

באר הפרשה - פרשת אחרי קדושים

ומעתה יקרא שמו בישראל 'שמעון זעליג', וכדי שלא לעורר רעש מיותר ב'קריאת שם' (בפרט בבחור במצב כזה), על כן בשבת הבעל"ט יעלה הבחור בעליה לתורה' ושם יקראהו הגבאי - 'יעמוד הבחור שמעון זעליג בן...', ואף יעשה לאחר מכן 'מי שבירך... הוא יברך את הבחור שמעון זעליג... בעבור...'. ובוזא יבוא הענין על מקומו בשלום, וכך עשתה האם, כשאך למותר להוסיף כמה דמעות שפכה כמים בציון הקדוש, שיחוס ה' וירחם עליהם.

בשבת שלאחר ל"ג בעומר התפללו הבחור ואביו בביהמ"ד שהם רגילים בו, ובעת קריאת התורה הכריז הגבאי, 'יעמוד הבחור שמעון זעליג ב"ר...'. מיד אחר התפילה ניגש אחד המתפללים ששמו 'זעליג', ושאל את הגבאי מדוע קראת לבחור 'יעמוד הבחור שמעון זעליג', מעולם ידעתי ששמו 'זעליג' בלבד, אמר לו הגבאי וכי מה אכפת לך, כך אמר לי אביו ששמו כן, אמר לו האברך - הבט נא וראה, בתי בגרה והיא בעידן ה'שידוכים', וזה מכבר אמרתי לעצמי, בחור כמותו הייתי רוצה לקחת לחתן לבתי, אלא שעד עתה חשבתי כי שמו כשמי - זעליג, והרי הננו מקפידים על צוואת רבי יהודה החסיד (כג) שלא להשתדך כששם החותן כשם החתן, אבל אם שמו אינו כשמי אלא אף 'שמעון' שמו, אם כן, אין מתאים לי לקחת לחתן יותר מבחור זה... ותוך כמה ימים (לפני שבת הבאה) נגמר הדבר בכי טוב.

ואין הדברים אמורים דייקא לענין 'שינוי השם' אלא 'שינוי מעשה'... להיות מתלמידי רשב"י ע"י שידבק באורחותיו הק', וכמו שאמר רשב"י (גיטין טו) 'שנו מידותי' - ללמוד ממידותיו הלכה למעשה..., ועל ידי זה ייקרא שמו הק' עליו... סד. אומרים משם הרה"ק רבי מרדכי חיים סלאנים ז"ע, ממנהגו של עולם, כשיש לאדם דין בבית המשפט, יפנה מיד ל'עורך דין' (לוי"ט), אך לא די לו בשכירת עורך הדין עד שיגולל בפניו 'דברים כהויתן' - מה היה ואיך היה, ורק כך יהא ביד העו"ד לסדר טענותיו בפני ה'שופט'. כעין זה נמי אצל רשב"י, שהוא אכן 'עורך דין' גדול ורם ויכול לפטור אותנו מן הדין, אך עלינו מוטל לפרט לפניו את כל בקשותינו, שיפעל עבורנו כל טוב.

כתב הגה"צ רבי יהושע דייטש זצ"ל (בית הלחמי פרשת פקודי) שבימי בחרותו בשנת תרפ"ז שהה בחג הסוכות בעיר מונקאטש, וביומא דהילולא של הרה"ק ה'דרכי תשובה' ז"ע עלה לציונו יחד עם בנו הרה"ק ה'מנחת אלעזר' ז"ע. מנהגו של המנחת אלעזר היה לזמר את הפיוט 'בר יוחאי' על ציון אביו (להורות על ענין והתקשרות אביו עם רשב"י, שחיבר ג' כרכים ביאורים על התיקוני הזוה"ק), וכן עשה בשנה זו ג"כ, 'לאחמ"כ פתח וביאר את הזמר 'בר יוחאי' שבו אנו אומרים 'אשרי העם הם לומדיך', והלשון 'לומדיך' צ"ב, כי מן הראוי היה לומר אשרי לומדי תורתך או חיבורך, ומהו 'לומדיך' שנראה כמו שהם מלמדים לרשב"י איזה לימוד, וביאר המנח"א, שהכוונה למה שהולכים בעת צרה לקברי הצדיקים לבקש מהם שיתפללו לבטל הגזירה, כי פעמים שמסתירים ומעלימים מהצדיקים את הגזירות, שהרי 'הקב"ה גוזר וצדיק מבטלה', ומעלימים מהם את הגזירות כדי שלא יבטלו, ולכן באים בני ישראל על קברי הצדיקים לקיים הם לומדיך - שהם מלמדים את הצדיק את הנעשה והנשמע בזה העולם - כי כל לבב דווי וכל ראש לחלי, להודיע לצדיקים השוכנים במרומים אלו גזירות קשות ניתכות על ראש בני ישראל חדשים לבקרים ל"ע... למען ירעישו בשמי השמים שישים דמעוטינו בנאדו ויצילנו מכל גזירות קשות ויגזור עלינו גזירות טובות ישועות ונחמות (ובזאת החל המנחת אלעזר לפרט בפני אביו באריכות את הצרות העוברות עליו).

סה. הובא בספר 'לולי תורתך' ז"ל (בשינוי), כששכב מרן הגרי"ז מברסק זצ"ל על ערש דווי בשלהי קיץ תשי"ט דיבר בשבח מעלת התפילה במקום ציון רשב"י במירון, שכן שמע מאביו מרן הגרי"ח ז"ע שאמר אין מירון ביי רבי שמעון איז א גרוסער מקום תפילה (במירון אצל רבי שמעון הוא מקום גדול להתפלל שם).

עוד מביא שם, באחד השבועות של חודש הרחמים והסליחות בשנה הנ"ל, לאחר שכל השבוע כולו היה הרב שך זצ"ל עומד רתוק לפני מטתו של מרן הגרי"ז זצ"ל, ושמע בקשה זו בעצמו מפיו, זירז עצמו במהרה לעשות רצון צדיק, וכבר מיד בליל שישי מועד בואו לביתו שב'בני ברק', עלה לישיבה דשם לאחר סדר מוסר ומעריב, ניגש להגאון רבי יוסף ליס זצ"ל וסיפר לו שמרן הגרי"ז גילה את דעתו ורצונו שיעלו מירונה להתפלל ולהעתיר בעדו שם לפני בעל הרחמים שישלח דברו וירפאהו, הלך רבי יוסף והודיע הדברים לפני רבי דוד פרנקל זצ"ל, מיד חברו להם יחדיו ארבעה עשרה גדולי תורה (אחר מהם הגה"ק בעל הקהילות יעקב שהביע את רצונו העז להשתתף בנסיעה זו) ונסעו יחדיו לאת"ק מירון, וה' הצליח דרכם שגמרו ביחד את ספר התהלים, והפצירו בבקשה רבה ותפילה וזעקה שיחוס הקב"ה על שארית הפליטה להשאיר בתוכם 'חי וקיים' את הגרי"ז.

ויהי ביום ראשון בשבת, כשחזר הרב שך לירושלים ועמד בצל קורתו ליד מיטתו, מיד כשראוהו אורו עיניו, ושאלו, נו, הייתם אצל רבי שמעון... וענהו ב'כן', כשהוא מתאר בפניו סדר הנסיעה והמשתתפים בה... וממש קרנו אור פני הגרי"ז ומאד הודה על כך (הוסיף הרב שך לומר, נס היה עמדי שנסענו, כי אם לא, מה הייתי עונה להגאון).

שיו"ל ע"י הערוך לנר באלטונה. והועתק מהעתקת כת"י השל"ה אגרות ומי לנו גדול כהאריז"ל זי"ע שבעצמו עלה לאתרא קדישא - ציון המצוינת במירון, כמו"ש מוהר"ח (מסעו בשנת שפ"ח) ¹⁰.

סו. כהקדמה לכל הסיפורים המובאים כאן, עלינו לומר כי מעשיות כאלו מתרחשים מידי יום ביומו בזכות התנא רשב"י, ודבר יום ביומו שומעים 'אותות ומופתים' שפועלים אחינו בני ישראל בציון הקודש בדברים שהם למעלה מדרך הטבע ממש, יכלה הננייר והם לא יכלו, ואטו כי רוכלא ליחשיב וליזיל. ולא באנו אלא להביא טיפה מטיפה שבים הגדול כפי ששמענו לעורר הלבבות.

שמעתי מבעלי המעשה, בשנת ה'תשע"ה אירע דבר בבית אחד מאנ"ש מק"ק 'תולדות אהרן' בעיה"ק ירושלים תובב"א, שעקרת הבית החלה (בשלהי החורף) להרגיש לחץ נורא בעיניה וראייתה נחלשה מיום ליום, בצר לה פנתה לרופאים מומחים, והללו לא מצאו את מקור מחלתה, בלית ברירה קבעו לערוך לה בדיקת סי טי (c. t.) ונקבע זמנה ביום ל"ג בעומר בבקרו של יום, באותו היום מיהרה לבית הרופא ומיד אחר עריכת הצילומים הספיקה להצטרף לקבוצת חסידי תו"א הנוסעים מירונה - כי התשובות והתוצאות של בדיקת הסי טי לא יגיעו רק לאחר עשרים וארבע שעות מעת לעת, בהגיעה למירון כמעט שלא הצליחה לראות בעיניה את ההדלקה של הרבי אלא בכתה ללא הרף בתחינה אל ה' שיאיר עיניה וירפא אותה בתכלית הבריאות, אחר ההדלקה נכנסה ל'מערה' מקום הציון של התנ"א רשב"י ובמשך דקות ספורות התפללה על מצבה הקשה... ויהי ממחרת, ותשכם האשה בבוקר והנה היא רואה כאחד האדם... גם כל הלחץ זה הדחק חלף כליל מבין עיניה. אלא שחזקה עליה פקודת הרופא שעליה לבוא לשמוע את תוצאות בדיקת הסי טי, ותתייצב האשה לפניו ובטרם פתחה את פיה לומר לו כי הכל חלף ועבר החל הרופא לומר לה כי נתגלה בצילומים שיש 'בצקת' (נפיחות) נוראה בעיניה, וחייבים בדחיפות לנתח בעיניה כי בלא זה מסוכנת היא לאבד את מאור עיניה לפתע בעודה מהלכת ברחוב העיר... אמרה לו האשה, היום בבוקר למחרת נסיעתי למירון פקח ה' את עיני, גם כל הלחץ פרח לו... ומה לעיני ולניתוח... הרופא שלא הבין את אשר לפניו, אמר לה - מכל מקום עלייך לבוא בכל שבוע להיבדק, כי לפי הבדיקה שנערכה לפני ככ"ד שעות נראית הבצקת כמסוכנת מאד, עשתה האשה כמצוותו, עד שכעבור שבעה שבועות שנבדקה בכל שבוע הודה לה הרופא כי אין כל טעם לטרוח ומעתה משוחררת היא לביתה. זאת ועוד, כי מקץ תשעה ירחים נולד לה בנה הבכור (לאחר כמה שנים מהנישואין) למזל"ט. הבט וראה אלו ניסים ונפלאות אירעו לה מרגע לרגע מחוץ לדרך הטבע, כי באותו היום הראו הבדיקות על בצקת נוראה ומסוכנת - כאן לפני רשב"י, וכאן לאחר רשב"י ששבה להיות כאחד האדם בבריאות השלימה.

עוד מעשה אספר ביודעי ומכירי מתושבי קרית מאור חיים בצפת, שבערב פסח תשע"ו אירעה תאונה נוראה, בה נדרס ילד כבן שלוש, כתוצאה מכך נזדעזע מוחו ואיבד את הכרתו והובל לבית החולים, מיד אחד החג שלחוהו רופאי בית החולים למכון שיקום בטענתם שאזלה ידם מעזור לו, והנה, כב' שבועות קודם ל"ג בעומר נסעו הורי הילד מירונה לרשב"י, שם שפכו שיח כי בכונתם היה לערוך בשנה זו 'חאלאקע' לבנם הקטן, ועדיין הם עומדים ומבקשים שיזכו להביאו הנה כשהוא מהלך על רגליו... לא נאריך, אבל זאת אומר כי ביום ל"ג בעומר בא הילד כשהוא עומד ומהלך על רגליו וערכו בו חאלאקע, ויהי לפלא, כנגד כל 'נבואות' הרופאים ל"ע.

בליל שב"ק לך לך תשע"ז סיפר לי אברך חשוב ממשפחת 'תלמידי חכמים', על אביו הרב ש. שבחודש אדר העבר (תשע"ו) גילו הרופאים שה'מחלה' מקננת בקרבו, והוחלט לנתח אותו בנסיון להציל את חייו, כל בני המשפחה נסעו למירון (רק אברכים) ולמדו כל הדרך, ובהגיעם לציון הקודש אמרו יחדיו כל ספר תהלים בדמעות, ופעלו מיד פעלו פעולת טוב, כאשר לאחמ"כ באו לערוך 'צילום' לפני הניתוח מצאוהו נקי לחלוטין.

סיפר לי אחד מידידי הקרוב בלבו לאת"ק מירון, ומרבה לפקוד את המקום, שאחד מעשרות המופתים אשר עיניו ראו ולא זר, בנכדו הקטן שהוריו הביאוהו מארה"ב לפני ה' שנים לקיים מנהג ה'חאלאקע', קטן זה היסב להוריו הרבה עגמ"נ ו'דאגה', מכיוון שלא התפתח כראוי, לא דיבר ולא הלך, וגם לא שלט על עשיית צרכיו, וראה זה פלא, על המטוס בדרכו חזרה ממירון לארה"ב אירעו שני ניסים כאחד... הקטן פתח את פיו וביקש מאמו שתכניסנו לבית הכסא דשם. ויהי לפלא.

סיפר לי רב חשוב מדרי ארה"ב מעשה שהיה עד לו בשנת ה'תשנ"ג, הלה היה לומד עם חברותא בכל יום כמה שעות באשמורת הבוקר. ויהי היום וערבי פסחים היה, התקשרה אליו זוגתו של החברותא, וביקשתו שיבוא במהירות לביתם - ולא אמרה לו במה דברים אמורים, בהגיעו ראה שהחברותא שוכב במיטתו חלוש וחסר אונים, ופתח

באר הפרשה - פרשת אחרי קדושים

לספר לו, שזה עתה חזר מ'הרופא' שגילה אצלו את המחלה ל"ע באופן נורא ביותר, ואף הוסיף הרופא לומר שאין ביד הרופאים לעשות מאומה, אפילו לא בגדר השתדלות, וכל פעולה אך לריק תהיה, ובזה הוא מודיעו שלא נותרו לו יותר משני חדשים לחיות עלי אדמות. החל בעל המעשה לדבר על לבו של החולה דיבורי אמונה וטללי נוחם, לאחמ"כ הוסיף, בכל שנה הנני נוסע לעלות וליראות בל"ג בעומר למירון, בשנה זו הנך מצטרף עמי, ותראה פלאות. החולה הביט בו ממיטתו ואמר לו, וכי הבלים תדבר, כי מי יודע אם עוד אזכה להיות בהאי עלמא ביום ל"ג בעומר, הרי לפי דברי הרופאים...

אחר הפסח קנה הלה טיקעט (כרטיס טיסה) לנסיעה לארץ ישראל לקראת ל"ג בעומר, ומבית סוכן הנסיעות התקשר אל החברותא ואמר לו, הנני קונה טיקעט גם עבורך, שהרי ממילא אין לך מה להפסיד (לפי טענת הרופאים). ואכן יצאו הידידים לחוג את יום ל"ג בעומר במירון.

באותה שנה חל ל"ג בעומר במוצאי מנוחה, בליל שבת קודש פנה אל החולה ואמר לו, עתה אין כל כך דוחק ב'מערה', הבה ניכנס יחדיו ונעתיר בתחינה רבה בציון הקדוש. נכנס החולה והתיישב סמוך ונראה לציון הקדוש, ושפך את נפשו בבכי ותחנונים באמירת כל ספר תהלים מרישא עד גמירא; משסיים פנה ואמר, מרגיש אנכי שאבן גדולה נגולה מעל לבי, והנני משאירה כאן בהיכלא דרשב"י. לאחר ל"ג בעומר משחזרו לארה"ב הציעו הרופאים לנסות 'ניתוח' כלשהו - כי ממילא אין מה להפסיד, ומשפתחו את גופו של החולה נדהמו לראות שאכן, את אשר ראו - נכונה ראו, אך אין זה ה'מחלה' אלא ענין אחר לגמרי, שאינו מסוכן כלל וכלל.

'חכמים' הללו לא האמינו למראה עיניהם, על כן נטלו מעט ממה שמצאו, ושלחו אותה לכמה בתי חולים גדולים ברחבי תבל - בכדי שיבדקו האם המחלה עודנה ח"ו, או לאו. בערב חג השבועות התקשר החולה אל החברותא והתחיל לבכות בבכי רב בעודו מדבר עמו, החברותא החל מרטט בידיו ורגליו, בחששו... אך חברו נענה לעומתו, בוכה אנכי כי זה עתה נתחייבתי ב'מזמור לתודה', דכעת חזרו ה'תשובות' שאין בגופי כל זכר למחלה. ואכן האריך היהודי עוד רבות בשנים, כשבכל אותן השנים עלה מידי שנה בשנה למירון להילולא דרשב"י.

סיפר הרה"ח ר' נתנאל אייזנבאך מזקני ירושלים של מעלה מעשה שהיה בשנת תש"ט והוא עד לה, בימים ההם לא היו היהודים יכולים לנסוע מהר הצופים לשכונת מגוריהם בירושלים כי אם בשיירות שמורות ומיוחדות, ואף זה היה רק אחת לב' שבועות, באחד הימים ירה אחד מהישמעאלים ימ"ש ופגע בבחור אחד - אוד מוצל מאש שעלה לארה"ק אחר ה'מלחמה', והוא היה היחידי שנותר בחיים מתוך כל בני משפחתו שעלו על מוקדה הי"ד, ושמו 'גדליה מאיראוויטש', החץ פגע ברגלו של הבחור, אך לא היתה דרך להביאו אל בית החולים 'שערי צדק', כי לא הייתה להם שיירה כראוי. רק כעבור כמעט שבועיים ימים הוכנס הבחור לבית הרפואה.

הרופאים שבדקוהו קבעו תיכף ומיד שמחמת הזמן הרב שעבר נזדהמה רגלו באופן נורא ומסוכן, ואין ברירה אחרת כי אם לכרות את רגלו, ובכך יצילו לכה"פ את חייו. מעשה זה היה סמוך ונראה לל"ג בעומר, בהתקרב יום ההילולא קדישא אמר הבחור לסובביו, כי ברצונו לעלות 'לרגל' - לציונו הקדוש של רשב"י לכבוד ההילולא קדישא, ושם יפעל את ישועתו, סובביו דחוהו בהלוך ודחה, שהרי נסיעה כזאת רחוקה היא מהמציאות, כי בימים ההם היתה הדרך למירון ארוכה וקשה עד מאד, ובפרט שבחור זה לא היה ביכולתו לשבת כי אם לשכב, והיאך ישאוהו בשכיבה מירושלים ועד מירון וחזור חלילה, אך הבחור לא אבה להסכים לכל התירוצים, בלית ברירה שכרו החברים רכב משא גדול (טראק), הבריחו את הבחור מבית החולים, והשכיבוהו ברכב המשא כשרגלו עטופה בהרבה רטיות למיניהם, ושמו את פניהם אל עבר ציון התנא האלוקי. אחרי תלאות הדרך מצאו עצמם באת"ק מירון, בהגיעם שמה הורידו את הבחור הובילוהו עד לפני הציון הקדוש, והבחור החל תיכף להתפלל מקירות לבו, וכה זעק, 'רבי שמעון, אנא, פעל נא לי ישועה ורפואה, כי נותרתי אחד מעיר ואחד ממשפחה, כל קרובי נרצחו בידי זדים מרצחים. ואיככה אבנה בית בישראל אם יכרתו את רגלי, ולא יעמוד שם ושארית מכל משפחתי ובית אבותי'... כה שכב הבחור ובכה נוראות. אחר גמרו הניחו אותו החברים שוכב על אחד החלונות ויצאו לחצר הציון לרקידה של מצווה. אחר זמן באו כמה מחבריו אל החלון אשר הוא שוכב שם - אך. הילד איננו... עד שמצאוהו רוקד בחצר, ונשתוממו עד מאד 'כיצד הרגל'... סיפר הבחור שהגיע אליו איזה זקן... וגער בו, מה לך שוכב כאן, קום, קום וצא החצר רקוד עם עם חברך, וכן עשה... סיפור זה שמעתי מכלי ראשון מתושבי בני ברק, וכה סיפר, שבנו הקטן נפל למשכב בחולי מסוכן רח"ל, הרופאים החלו לטפל בו בטיפולים שונים וקשים, אך למגינת לבם ראו שהמחלה הנוראה מקוננת בגופו באופן קשה ביותר, וכמעט אין הרפואות משפיעות עליו לטובה, הרופאים נתייאשו והודו שאין בידם לרפאותו ולהושיעו. נשבר לב האב

עם לבות כל בני המשפחה... כעבור כמה ימים פנו ידידי האב אליו ואמרו - עד עכשיו עשו הרופאים מה שבידם לעשות, מעתה נעשה אנו כיהודים מה שיש בכוחנו לעשות, ונתאספו כמנין מידידיו לעלות בצוותא לאת"ק מירון לקרוע שערי שמים בתפילה לרפואתו השלימה של הילד.

טרם נסיעתם פנה אליהם האב ואמר אף אני ברצוני להשתתף במסע הקודש ואף את הילד החלש עד מאד אקח עמי מכוסה בסדינים עבים - שממילא אין מה להפסיד (לגבי סכנת חייו בטלטולי הדרכים) מנסיעה זו. בבואם לפני המלך באת"ק מירון השכיבו את הילד על ספסל אצל הציון, והתחילו לומר פרקי תהלים בציבור מעומק הלב ובהשתפכות הנפש על רפואת הילד החולה והאומלל. באמצע התהלים התפתל הילד מיסוריו ובכה מאין הפוגות, כמובן שלנוכח בכיותיו נקרע לבבם של המתפללים וגברו תפילותיהם יותר ויותר בתחינה ובזעקה לפני הקב"ה בזכות התנא הא' רשב"י, וכך הוסיפו להתפלל עד שגמרו פעמיים את ספר התהלים מרישא ועד גמירא.

וראה זה פלא - פלאי פלאים, לפתע ביקש הילד 'הביאו לי מים לשתות כי צמאתי', והיה לפלא כי מזה זמן רב לא אכל הילד ולא שתה דרך הפה כי אם ע"י תחליפי מזון בוורידיו, ואכן, מיד נתנו לו לשתות והתחיל להתחזק קימעא, משחזרו הביתה הציע האב לבדוק שוב את הילד אצל הרופא, הרופא התפלא מאד מן השינויים הטובה שהתרחשו בגופו ולא הבין איך יתכן כדבר הזה, ומיד המליץ לעשות עוד סידרת טיפולים לרפא את החולי, ולאחר זמן מה יצא החולה מכלל סכנה עד שהתהלך בחוץ על משענתו, ובסוף נתרפא כליל.

מעשה באחד מבני החבורה בעי"ת בית שמש יצ"ו בקיץ שנת תשע"ה בא בנו בקשרי אירוסין והוקבע זמן החתונה לחודש חשון תשע"ו, משקרב מועד הנישואין ולרש אין כל, הוחלט בלית ברירה שהנ"ל יסע בחודש אלול לארה"ב לזכות אחינו בני ישראל במצוות צדקה שתעמוד להם לזכות בימי הדין של תשע"ו. נפשו של האברך עגמה עליו מאד שיצטרך להתגלגל בצידי דרכים בנסיונות ברוחניות ובגשמיות בחודש נשגב זה במקום לשבת כדרכו ב'אלול' על התורה ועל העבודה, ע"כ החיש פעמיו לציון הרשב"י שם התפלל מעומקא דליבא שלא יצטרך כלל לנדוד בדרכים בחודש אלול...

אחר שפרק מועקת לבו וסיים לומר תהלים נכנס ל'קאווע שטיבל' (חדר קפה) שבחצר הציון הקדוש, והנה נפגש שם עם ידיד נעוריו הדר בארה"ב שזה עידן ועידנים לא ראהו ולא שמע ממנו, אחר ברכת 'שלום עליכם - עליכם שלום' נענה ידידו מאליו ללא כל בקשה ורמיזה מצידו, הנה שמעתי כי הינך עומד להשיא את בנך, הרי לך טשעק (צ"ק) על סך עשרת אלפי דאלער... סכום שסייע והציל את האברך, ואף ניצול מגזירת גלות, ולא הוצרך ליסע לארה"ב (האברך מוסיף שממילא לא היה מרוויח יותר מזה בנסיעתו, וכאן הרוויח גם את דמי הכרטיס שנמנעה ממנו הוצאה זאת).

שמעו נא סיפור נורא ששמעתי מבעל המעשה (מדרי ארה"ב), בשנת תשנ"ז חלתה נוות ביתו במחלה קשה ב'כבד', וסבלה ייסורים קשים ומרים במשך כחמש עשרה שנים, עד שהחליטו הרופאים כי חייבים להשתיל בתוכה 'כבד' אחר (היינו שלוקחים כבד מגוי מיד אחר מיתתו, ושותלים אותו בגוף החולה), אלא שבאותו הזמן לא היה תחת ידם 'כבד' שמתאים לה, לסוג ה'דם' שלה וכו' (כידוע שבזה צריך הכל להיות באופן מדויק). ידידו של בעל מעשה מתושבי עיה"ק ירושלים (מחשובי בני חבורתנו בירושלים) היה מחזקו בדברי אמונה ובטחון הסועדים את הלב, ואף היה משתטח על קברי צדיקים בכל עת ועונה ומעורר רחמי שמים מרובים עבור משפחת ידידו.

כה עברו עליה שנים קשות עד שבשנת תשע"ב הוחמר מצבה מאד, בערב שבת שקודם ל"ג בעומר שלח הבעל את ידידו לשבות שבתו באת"ק מירון (יש שכינו בחיבה את השבת הזאת בשם 'שבת אויפרוף', כי יום ל"ג בעומר הוא הילולא, מלשון שמחת נישואין, וא"כ שבת שלפניו כשבת עליה לתורה ייחשב) שיקרע שם שערי רחמים לרפואתה השלימה, וכך עשה, במשך כל השב"ק התחנן הלה ללא הרף במערת רשב"י לרחמי שמים.

וישמע ה' לקול תפילתו, ובאותו זמן שהלה שפך תפילות כמים באת"ק מירון אירעה תאונת דרכים (עקסידענ"ט) בניו יארק, ונהרג אז גוי ש'כבדו' היה ראוי ומתאים לחולה הנ"ל, אך דא עקא שהיו שני גויים אחרים ברחבי ניו יארק שאף הם המתינו (לפניה) זמן רב ל'השתלת כבד'. מהנהלת בית החולים ניסו להשיג את הגוי הראשון ברשימה אך ללא הועיל, ומשלא הצליחו להשיגו פנו אל הגוי השני, הלה מיהר לבוא, וכבר הכינו אותו הרופאים לניתוח (כידוע ניתוח זה הוא הקשה מכל הניתוחים ל"ע). אך משקרב הלה אל החדר המיועד, החל מרתת מאימה וחזר בו, ושב לביתו. הרופא המפורסם ד"ר בראהן שנכח בבית החולים מיהר להתקשר בעצם יום השבת (מטעמי פיקוח נפש) לאחד הרבנים העוסק בסיוע לאחינו בני ישראל בענייני רפואה - אולי יש אחד מאחינו בני ישראל הזקוק ל'כבד' - כי לא הרי הכבד כשאר האברים שיש למהר בו ככל האפשר להשתיל בגוף החדש. הרב חיפש ומצא ברשימותיו כי כבד זה מתאים לחולנית זו, מיהר הרב להתקשר אל בני המשפחה, והנה על פי דרך הטבע לא היו עונים לו על הטלפון

באר הפרשה - פרשת אחרי קדושים

כתב ב'משנת חסידים' (סידור תפילה, י"ל באמשטרדם בשנת תקכ"ה, חודש אייר פ"א ג-ז) לפי שפסקו תלמידי ר"ע מלמות ביום זה, וסמך אז חמישה תלמידים שמהם יצאה תורה, וביניהם הרשב"י... מצווה לשמוח (ביום זה) שמחת רשב"י, ואם דר בא"י ילך לשמוח על קברו, ושם ישמח שמחה גדולה^{סח}, וכ"ש אם הוא פעם הראשונה שמגלה ראש בנו ומניח הפאות, שהוא מצווה^{סט}...

כתב הגאון רבי שמואל העליר זצוק"ל גאב"ד דעיה"ק צפת"ו בספרו 'כבוד מלכים' (בסוף הספר) ואעיד

וויטאל זי"ע ב'שער הכוונות' (שער ו' ענין ל"ג לעומר), ענין מנהג שנהגו ישראל ללכת ביום ל"ג בעומר על קבר הרשב"י ורבי אלעזר אשר קבורים בעיר מירון בנווד, ואוכלים ושמים שם, ואני ראיתי למורי ז"ל שהלך שם פעם אחת ביום ל"ג בעומר הוא וכל אנשי ביתו וישב שם שלשה ימים הראשונים של השבוע ההוא... והה"ר יונתן שאגי"ש העיד לי שבשנה הראשונה קודם שהלכתי אני אצלו ללמוד עם מורי ז"ל, שהלך עם בנו הקטן שם עם כל אנשי ביתו, ושם גילחו את ראשו כמנהג הידוע^{סז}, ועשה שם יום משתה ושמחה.

בעצם יום השבת קודש, כי לא היו עונים רק לטלפון שראו כי הוא מ'בית החולים' המיוחד שבמאנהעטען (מנהטן), ולא מבארא פארק - מקום מגורי אותו הרב שליט"א, אך כעת משהתקשר הרב הרים אחד הפעוטות את הטלפון בטעות גמורה ושמעוהו מודיע על הכבד על כן מיהרו לביה"ח ונצלו חייה.

ביום שני שאחרי שבת זו - בטרם נתקדש ל"ג בעומר בעולם שחל ביום חמישי באותה שנה, כבר עמדה החולה כשהיא מהלכת על רגליה בבריאות השלימה. ויהי לנס.

סז. טעם נחמד למנהג זה שמעתי מכ"ק אדמו"ר מטשערנאביל שליט"א ממעשה שהביאו בגמרא (מעילה יז.) 'פעם אחת גזרה המלכות גזירה, שלא ישמרו את השבת, ושלא ימולו את בניהם, הלך רבי ראובן בן איסטרובלי וסיפר קומי (פירש"י גילח השער שעל מצחו, והניח השער של אחריו כעין בלורית שהעכו"ם עושין, כדי שלא יכירו בו שהוא יהודי), והלך וישב עמהם לבטל בחכמתו את הגזירות, אמר להם (ר' ראובן) מי שיש לו אויב יעני או יעשיר, אמרו לו יעני. אמר להם, אם כן, לא יעשו מלאכה בשבת כדי שיענו, אמרו טוב אמרת, ובטלו הגזירה. חזר ואמר להם מי שיש לו אויב יכחיש או יבריא, אמרו לו יכחיש, אמר להם אם כן ימולו בניהם לשמונה ימים ויכחישו, אמרו לו טוב אמרת ותבטל הגזירה על המילה. אחר זמן הכירה המלכות ש'יהודי' בא ובערמה ביטל את הגזירות, מכיוון שכן החזירו את כל הגזירות לקדמותם, אמרו החכמים, מי ילך ויבטל הגזרות, ילך ר' שמעון בן יוחאי שהוא מלומד בנסיים, יצא לקראתו 'בן תמליון' (שד, ששמו כך, ושאלם) רצונכם אבוא עמכם, בכה ר' שמעון ואמר, מה שפחה של בית אבא (הגר המצרית) נזדמן לה מלאך שלש פעמים, ואני לא פעם אחת, יבא הנס מכל מקום, קדים הוא על בברתיה דקיסר (הקדים השד טרם הגיע רשב"י לשם, ונכנס לבתו של הקיסר), בהגיעו לשם אמר רשב"י - 'בן תמליון צא, בן תמליון צא', מכיוון שקרא לו רשב"י יצא השד והלך לו, אמר להם המלך, בקשו ככל אשר תאוהו נפשכם, הכניסו אותם לגנזי המלכות כדי שיוכלו לקחת מה שהם חפצים, לאות הכרת הטוב שהצילו את בתו של המלך, מצאו שם את 'איגרת גזירה' זו, נטלוה וקרעוה. ומכאן, שמעלה מיוחדת היה לרשב"י שביטל בכוחו את הגזירה כשהוא לבוש בבגדי היהודים ואף שערותיו עמדו לו כיהודי... זכר לדבר, עושים 'חלאקה' לילדי ישראל במירון, שהרי גזיזת השערות מתוך הזהירות ב'לא תקיפו פאת' היא היא סימן היכר שבין בני"י לשאינם בני"י, ויש בזה זכר לנס הגדול שנעשה בכוחו של רשב"י בימים ההם.

וכבר אמר הגה"צ רבי יעקב מאיר שעכטער שליט"א (לקט אמרים ח"ב עמוד דש) וז"ל. כי הרי רשב"י הבטיח כי לא תשכח מפי זרעו (שבת קלח:), ולכן בתחילת חינוך הילדים כשמכניסים אותם לתלמוד תורה אז הוא הזמן הנכון להביאם אל רשב"י, כמי שאומרים הלא הבטחתם שלא תשכח התורה מפי זרעו, הנה הבאנו לכם איפוא את זרענו המיועדים להכניס לחדרי תורה, שזכותכם תגן שלא תשכח התורה מפיכם.

סח. ואף התנא רשב"י בכבודו ובעצמו יוצא לקראת העולים על ציונו ושמח בשמחתם, כידוע דבר המעשה שסיפר הרה"ק משינאווא זי"ע (ששמע בעת ביקורו בארה"ק) שפעם אחת רקד האריז"ל ותלמידיו בחצר הציון הק' ביום ל"ג בעומר ורקד עמהם איזה זמן גבוה משכמו ומעלה, ואחר הריקודים גילה האר"י שהזקן היה רשב"י בכבודו ובעצמו (עיי' טעמי המנהגים כל אריכות הדברים שרקד עם האר"י וה'חרדים' יחדיו).

סט. ובכלל, ידועים דברי הזוהר הקדוש (בא לח.) על הפסוק (שמות לד כג) שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני האדון ה' - מאן פני האדון ה' דא רשב"י, ואף שהדברים עמוקים, מכל מקום חזינן כאן כי ענין העליה לרגל' שכהיום שחרב הבית אין בידינו לקיימו, עדיין שייך לדידן בעליה לציונו של התנא האלוקי רשב"י.

אמנם גם מי שאינו זוכה לעלות וליראות באהרא קדישא מירון, מכל מקום יש בידו לפעול בכל מקום שהוא נמצא, כי גדול וקדוש היום לארזינו לקבל תפילתנו ולשמוע שזועתנו בזכותא דרשב"י, וכמו שאמר רשב"י יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין - אף מי שאינו בנמצא אצלו, עוד אמרו (פסחים נא): 'כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בין בפניו בין שלא בפניו'". והרבה צדיקים קדושי עליון שבארצות הגולה פעלו גדולות ונצורות בהאי יומא"ב,

אני כי בילדותי שמעתי פה מרבני קשישאי רבני הספרדים אשר אבותם ראו וסיפרו להם כי הרה"ק ר' חיים בן עטר (האור החיים) זי"ע היה פעם בהילולא פעיה"ק צפת, ובשעלה למירון והגיע לתחתית ההר שעולים משם אל 'המקדש', ירד מהחמור והיה עולה על ידיו ועל רגליו, וכל הדרך היה גועה כבהמה וצועק - היכן אני השפל נבנס למקום להבת שלהבת, קוב"ה וכל פמליא של מעלה הבא, וכל נשמות הצדיקים שמה. ובעת ההילולא היה שמח שמחה גדולה.

ידוע כי רבים נהגו לקיים מימרא זו כפשוטה, ועולים להשתטח על ציון הקודש 'שלוש פעמים בשנה', ונהרא נהרא ופשטיה.

וכה כתב ה'חרדים' בהקדמת ספרו, אמר המחבר, בהיות חברים מקשיבים אצל ציון רשב"י, עוסקים באמרותיו אמרות טהורות כדרכנו פעמים בשנה מעת לעת ומפקידה לפקידה...

ע. הרה"ק מבעלזא זי"ע היה מבקש מאנשיו שהיו נכנסים לבקש ברכת הדרך בטרם נסיעתם למירון שיזכירוהו שם לטובה, אמנם, פעם נענה ואמר לאברך שלא נסע (וטעמו ונימוקו עמו) 'ר' שמעון'ס קדושה איז אום מיט אום' (קדושת רבי שמעון מגיעה לכל מקום ולכל עבר), וללמדנו כי 'בשעת הדחק', כשאי אפשר ליסע לרבי שמעון אזי עלינו להאמין בקדושתו של רבי שמעון, ויבקש בזכותו גם ממקומות המרוחקים ביותר (בקודש פנימה ח"ב עמ' שסג).

עא. לעת זקנותו של הרה"ק האמרי חיים' מויז'ניץ זי"ע השתוקק מאוד לנסוע למירון קודם ראש השנה, באמרו שעומדים לקראת יום הדין, ומוכרח הוא לקחת את ה'לויער' (עורך דין) המומחה והגדול ביותר שיוציא לצדק דיננו, אמנם הגבאים הפצירו בו מאוד לבל יסע עקב חולשת גופו, עד שאמר שישאלו את בנו הרה"ק הישועת משה' זי"ע שכיהן אז כרב שיכון ויז'ניץ, גם הוא פסק ש'אסור' לרבי לנסוע עד מירון, אז 'קיבל' האמ"ח את ה'פסק', כי אמר שצריך לשמוע בקול ה'מרא דאתרא'... ותחת כן נסע לירושלים להתפלל בכותל המערבי. לאחר מכן עלה לבית נכדו כ"ק אדמו"ר מסלונים שליט"א לנוח מעט, והגיע הרה"ק ה'נתיבות שלום' זי"ע לדרוש בשלומו ולברך ולהתברך לקראת ראש השנה, פתח האמ"ח וסיפר לו שרצה מאוד לנסוע למירון עד שגזר עליו המרא דאתרא שלא יסע, נענה לו ה'נתיבות שלום' בלשון הגמ' (פסחים נא): 'כדאי הוא רבי שמעון בן יוחאי לסמוך עליו בפניו ושלא בפניו', שמח האמ"ח בדבריו ומיד הוסיף כי אצל רבי שמעון תמיד נחשב 'בפניו', כי איתא בזוה"ק (ח"ב לח). 'מאן פני האדון ה' דא רשב"י'...

עב. לאחרונה נתקבל בידינו מכתב, בו מספר בעל העובדא מעשה נפלא בו תבין עד כמה כדאי רשב"י לסמוך עליו אף שלא בפניו (אף ממרחק), וז"ל, בל"ג בעומר תשע"ט לא זכיתי לעלות להילולא דרבי שמעון עקב חולה שהיה לי בתוך ביתי והייתי מאוד שבור מזה, עמדתי בחלון ביתי ושרתי בדמעות בר יוחאי עם כל עמך בית ישראל, בשבת קודש שלאחר מכן שהיה בשלושת הימים (שלאחר יומ"ד) קראתי בגליון באר הפרשה בו היו סיפורים נוראים בגודל ר' שמעון וההילולא והיכולת לפעול ישועות אף מרחוק, לקחתי ספר תהילים התיישבתי בחדר שני בביהמ"ד ואמרתי בבכיות ספר רביעי וחמישי והתפללתי שהכוח ר' שמעון יפעול לי מרחוק, וכיוונתי בליבי שהנה אני עומד על ציונו ומשתטח וודאי פועל ישועה גדולה. למחרת השבת פניתי לאיזה עסקן רפואי ותינית לי לפניו, כי בצרה גדולה אני ודרשתי כבר ברופאים בכל העולם ולא מצאתי מרפא למחלה הקשה, תוך כדי שיחה עימו עלה רעיון בדעתו לפנות לרופא מומחה בתחום אולי משם תגיע הישועה, אף שכבר פניתי לכל גדולי המומחים בעולם ולא מצאו דרך לרפואה. וכך הווה, בתוך שבוע ישבתי אצלו בחדר וברוך השם נמצא הדרך לטפל במחלה, והעניין עלה על דרך המלך. והיה לנו ברור שמיד אחרי ל"ג בעומר והתפילה זכינו לישועה עין בעין.

וכיו"ב ידועים סיפורים ומעשיות לרוב, כי כוחו דרשב"י הוא למעלה מן המקום, וממליץ טוב בעדנו ביכל העולם כולו, העיד בפני הגה"ח רבי מאיר יהודה העלד שליט"א שאחד ממכיריו מתושבי עי"ת מאנרא יצ"ו, החליט לקיים הסגולה הנודעה שרבים כבר נושעו על ידה להבטיח שאם יעזרהו הקב"ה בזכותיה דרשב"י ובקרוב יולד לו בן זכר ייקרא שמו בישראל 'שמעון', ואכן הלה שלא זכה ליסע לארה"ק הבטיח בל"ג בעומר תשע"ט ממעונו שבמנרא את ההבטחה, ובחודש טבת תש"פ כבר זכה להכניס את בנו 'שמעון' בביתו של אברהם אבינו.

על אף שהיו רחוקים ת"ק פרסאות ממקום אש להבת שלהבת"י.
 ובפרט אם ילמדו מאמרי רשב"י ע"ד המפוזרים בש"ס או בזוהר הק', כי בזה נחשב להם השתטחות על הציון ממש (מאור עינים ישמה לב מס' שבת) ע"ה.

אור זרוע לצדיק - העלאת האור לכבוד התנ"א רשב"י נהגו בני ישראל לדורותיהם בכל התפוצות לערוך שמחה רבה וצהלה ביום זה בהדלקת משואות של אור ע"י, ואף היו נוהגים (בכמה מקומות) להשליך בנדים אל תוככי האש ע"י, לשורפם ליקרא דרשב"י ע"ה, ועל ענין זה כבר חיבר הגה"ק רבי שמואל העליר ז"ע רבה של

עג. מעשה נורא התרחש בארה"ב בשנת תשע"ג, בתחילת השנה הושיבו השלטונות כמה וכמה יהודים יראים ושלמים בבית האסורים, מחמת איזה עניין שהוא. אחד מהאסורים היה יהודי שנהג לעלות מפעם לפעם במשך ימות השנה וק"ו בל"ג בעומר לאת"ק מירון, גם עתה משנתפס רצה ליסע מיד לארה"ק למירון לבקש רחמים לביטול הגזירה, אך השלטון כבר עיכב בעדו מלצאת את גבולות ארצם, ושלח את בנו שימהר ליסע לאת"ק מירון, וכן עשה הבן. על כולנה הצטער היהודי צער רב, ולא פסיק פומיה מלהתאונן שמעודו לא החסיר מלעלות להסתופף בצילא דרשב"י, ועתה בשנה זו הרי הוא נתון בכבלי בית האסורים ולא יוכל ליסע למירון (כי הושיבו שם לזמן ארוך). נענה אחד הבנים ואמר לו דרך נחמה, אכן בשנה זו אינך יכול ליסע לרשב"י, אך ברור לי שרשב"י בוא יבוא אליך, והיו דיבוריו נראים כחוכא ואיטלולא.

בהגיע שבת ערב ל"ג בעומר (שחל ביום א') ישב היהודי בכלאו, ומירר בככי מרוב השתוקקותו לשהות בצילו דרשב"י, וכפי שהגדיר זאת ה'יושב' כל קירות בית האסורים היו רטובים באותו שבת מדמעות. ואכן, במוצאי מנוחה פרצה שריפה בבית האסורים, או אז - 'בקעה מצאו' היהודים ה'יושבים' - והחלו לרקוד סביב לשונות האש ושוררו 'בר יוחאי... תורתו מגן לנו... היא מאירת עינינו... הוא ימליץ טוב בעדינו אדוננו בר יוחאי'. למחרת היום הודיעו להם מטעם השלטון כי עקב השריפה הרי הם משוחררים לביתם, וראו הכל שלא זו בלבד שרבי שמעון הגיע אל תוככי בית האסורים, והביא להם אבוקה לרקוד בשמחה, אלא אף גם זאת הוציאם מן השביה.

שמעתי מבעל המעשה הי"ו, שלפני כמה שנים 'נתפס' בידי שוטרי המלכות על שעבר על חוקי המדינה, הללו אסרו אותו תחת מסגר ובריח, ובמשך כמה שבועות המתין לגזר דין שישייתו עליו השופטים, למותר לציין שבני משפחתו פעלו ועשו כל מיני השתדלויות שבעולם כדי לשחררו, אולם כל ה'עסקנים' אמרו שלפי הנראה אין מנוס משיבה בבית האסורים למשך כארבעה שבועות לכל הפחות, והימים 'ימי הספירה' היו, בהגיע ליל ל"ג בעומר נזכר ביומא דהילולא של רשב"י, ופרץ בדמעות שלישי ובכה מאין הפוגות על מצבו הקשה, וידר נדר לאמר, שאם יהיה אלוקים עמו ויצילו מן הבור הזה בזכות אדוננו בר יוחאי יסע למירון כדי להודות לה' על חסדיו המרובים שגמל עמו, ואכן לא עבר זמן רב ולפתע נכנס אחד משומרי בית האסורים וציוה עליו להתלוות אליו, ולתדהמתו שחרוהו על אתר... בעצם היום הזה הופיע האיש בביתו הניח כמה ממטלטליו והודיע לבני הבית כי אצה לו הדרך לעלות מירונה, בני משפחתו ניסו לדבר אל לבו שלא יעשה כן, כי מן הנראה הינו עייף ויגע מכל אשר עליו בשבועות האחרונים, אולם הוא לא שמע אליהם, והודיעם שעליו לקיים נדרו, להודות ולהלל להשי"ת על הציון המצויינת באתרא קדישא מירון, ואכן בשמחה ובששון הגיע לציין הקדוש ושהה שם עד למוצאי ל"ג בעומר, כשהוא מודה להקב"ה בשבח ושירה על כל החסד שעשה עמו. עד. וכך כתב הגה"צ רבי אשר זעליג מרגליות זצ"ל 'מי שהוא מחמת אונס וחולשה וקשה לו לעלות למירון ביום ל"ג בעומר, או הדר בחוצה לארץ, ילמוד בזה הספר מאמרי רשב"י, וישמח במקומו בשמחת הילולא דרשב"י, ויוושע גם כן'.

עה. ועד כמה יכול אדם להתרומם על ידי העסק בתורתו של רשב"י - יתבונן בעצמו שהרי אין איש בדורנו שיעלה על דעתו שבבואו לעולם העליון יושיבוהו בהיכלא דרשב"י, ואילו כאן בזה העולם, הרשות נתונה בידי כל אחד להיכנס להיכל קדשו של רשב"י, על ידי שילמד מאמרותיו ויהגה בדבריו הק'.

עו. בספר 'בקודש פנימה' (ח"ב עמוד שסב) מביא שהרה"ק מהר"א מבצלזא זי"ע ציווה בליל ל"ג בעומר להדליק הרבה נרות לכבוד נשמת רשב"י, על השולחנות ועל כל אדני החלונות (בשונה בשאר ימי הילולא שלא היה הקהל מדליק מלבד בז' אדר).

עז. יש מהצדיקים שנהגו להשליך אל אש היקוד את ה'כיפה' שמעל לראשם, וכך אף נהג כ"ק אדמו"ר זי"ע ואביו הרה"ק רבי משה מרדכי זי"ע. מעשה שהיה בירושלים עיה"ק בימי הרה"ק רבי דוד בידערמאן מלעלוב זי"ע,

באר הפרשה - פרשת אחרי קדושים

לג

צפת את חיבורו 'כבוד מלכים', בה מציין שכן היה מנהגו בקודש של ה'אור החיים' הק' זי"ע ועוד. זבן הובא בספר 'אלף כתב' (אות תרפד) 'עוד הגיד (מ"ה מענדיל ליטמאן מעיה"ק צפת ת"ב) שהאור החיים הק' בכה כל ליל ל"ג בעומר בעת הדלקה דהילולא, ועמד מרחוק באמרו, האיך אנש אל הערפל אשר שם עומדים נשמות האבות הק' אברהם יצחק ויעקב וכל הקדושים עמהם ע"ט.

בחור מבני ירושלים שנטרפה דעתו עליו ל"ע, ואחד משגינותיו היה שללא הרף היה משליך את הכיפה מעל ראשו. נכנס אביו אצל ר' דודל ותינה בפניו את מר מצבו של בנו, ויהי בימים אחדים לאחר חג הפסח, בהגיע זמנו של ר' דודל לצאת בשיירות בדרך הארוכה בואכה מירון, קרא לאביו של הבחור, ואמר לו שיצטרף לשיירתו יחד עם בנו. משך כל הדרך סבל האב מרורות בבושות נוראות מזה הבן, שבכל 'הפסקה' שעשו על אם הדרך היה הבחור בורח ונעלם, והיו צריכים לחפש אחריו, וכהנה וכהנה. עד שבעזשי"ת הגיעו בשעה טובה ומוצלחת למירון. בעת ההדלקה על גג הציון, ניגש ר' דודל אל הבחור והוריד מעל ראשו את כובעו ואת הכיפה, את הכובע השליך למטה, ואילו את הכיפה השליך אל תוככי לשונות האש. והנה, ברגע זה הניח הבחור את ידו על ראשו והתחיל לצעוק 'א קאפל א קאפל' (הבו לי כיפה לכסות ראשי), וישתוממו כל העם, בראותם כי הבחור נהפך לאיש אחר ודעתו חזרה אליו, כי זה עידן ועידינים שלא שמעו מפיו איזה דיבור כאחד מן הישוב, ולא עוד אלא שבו בדבר שקלקל - שזרק תמיד את הכיפה, בו בדבר תיקן - שזעק הבו לי את הכיפה.

ולנו יאמר, שלא דווקא ב'שטים' וחסרי דעה' מדובר כאן, אלא כל אחד ואחד ושגינותיו שלו... אפשר לו לשורפם באשו של רשב"י. ומכאן ואילך יצליח דרכו.

עח. ונביא כאן מעשה נפלא שנשלח ב'מכתב' בשנת תשע"ז. וכה כתוב שם, מעשה שהייתי עד לכך אות ומופת שאירע בזכותא דרשב"י בל"ג בעומר, לפני יותר מחמישים שנה, בשכונת הורנשטיין בירושלים, בעת הדלקת המדורה ע"י חסידות באיאן.

שנה לפני אותו ל"ג בעומר נפצע אחי אנושות בתאונת דרכים בנסיעתו מצרפת לשווייץ, כשהרכב בו נסע וישב ע"י הנהג, התדרדר במורד הר גבוה עד לתהום. בחסדי שמים הזעיקו עוברי הדרכים את אנשי ה'הצלה' שהוכרחו לחתוך את דפנות הרכב ע"מ לחלץ ממנו את הנוסעים שהיה גופם דחוק בתוך הרכב. הללו הובילוהו לבית החולים, שם היה נתון לחסדי גויים 'נוצרים' שונאי ישראל (אין כאן המקום להאריך ב'נסיונות' שעברו עליו כאיש יהודי חרדי בודד ויחיד במצב נורא...) בחסדי ורחמי שמים נחלץ האח לאיטו ממצב סכנה עד שהיה 'מציאות' ואפשרות להעבירו לשווייץ - קרוב לבני משפחתו וצאצאיו. עברה שנה, ולקראת פסח זכה לעלות לארץ הקודש עם ב"ב ומשפחתו לחוג את חג המצות בא"י, ונשאר שם לזמן ארוך. השמחה בין בני המשפחה גאתה וגדלה - לראותו חי וקיים ומדדה על רגליו בעזרת קביים (אחרי שרופאים מומחים גדולים מאד החליטו בחדשים הראשונים אחר התאונה, שכדי שהוא ישאר בין החיים חייבים לכרות את שני רגליו ל"ע).

בליל ל"ג בעומר הביאו את אחי להדלקה הנ"ל, והנה, אחר שזקני החסידים יצקו שמן והעלו את להב האש, מתוך שירה ושמחה וריקודים - לכבוד התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי... לכבוד התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי... והנה, אחי העומד לידי כשהוא נשען על הקביים, ואף אני תומך בו, ולפתע... הוא אומר לי בלשון נחרצת, הנה אנוכי הולך וזורק את הקביים לתוך המדורה... אף אני עניתי לעומתו בקול נחרץ ותקיף - שלא כדרכי - ח"ו, אל תעשה כן. אבל, בטרם סיפק בידו להשיב לי, אזר אחי אומץ, התקרב בכוחות עצמו ללהבות האש, כשאני ממחר אחריו - מתוך אחריות, ועד שקרבתי אליו נשתתקו כלי הזמר בראותם איך שהוא באמונתו התמימה זורק אחד מהקביים אל האש... ובתוך כדי דיבור זורק גם את השני בכח לא לו ללשונות האש אשר אכלום בין כמה רגעים, ונאבדו שני הקביים מן העולם. ומיד החל בכוחות אדירים להשתמש ברגליו ולהלך בהם - אף שלפי דעת הרופאים הם היו רפויים מבלי שיהא יכולת לרפאותם, ועד היום הינו מהלך כאחד האדם...

והאמת נאמר, אף שאם היה נמלך מתחילה לא היו מורים לו לעשות כן, אבל זאת למדנו על תוקף וחוזק האמונה בכוחו דרשב"י שמעמיד את האדם על רגליו. אגב, אותו יהודי הבטיח ליושב במרומים, שכשיתרפאו רגליו ירקוד בהם לשמח חתנים בחתונתם - ועד היום ההבטחה מתקיימת ברגשות הודיה.

עט. הרה"ק האדה"ז מסאדיגורא זי"ע היה מדבר בגדולת ה'הדלקה' על גג הציון (שאביו הרה"ק מרוזין זי"ע קנה את זכות ההדלקה לו ולזרעו אחריו), והיה אומר ששמונים אלף נשמות יש להם תיקון בעת ההדלקה.

באר הפרשה - פרשת אחרי קדושים

אתה הוא מושיענו בזכות אדונינו בר יוחאי, תורתנו מגן וישפיע עלינו דור ישרים מבורך, פרנסה ברווח, והוא יחמול לנו הוא ימליץ טוב בעדנו, אב הרחמן ירחם עלינו עלינו ועל עוללנו בהילולא דבר יוחאי, ולעולמי עולמים.

הרמ"מ ראב"ן מתאר באופן נפלא ב'מסע מירון' את כל סדר ההילולא (שנת תרמ"ח) שהיה נוכח אז במירון, ובסוף דבריו כתב, וז"ל. גם שמן זית כ"א קנה ויצוק לתוכו - לכבוד התנא, אז נגשו המדליקים (את ההדלקה על גג הציון) ברגש שמחה וטוב לב, וידליקו מטפחת משוחה בשמן, וישליכו אל אגן השמן. וכל העומדים - בעינים צופיות עומדים, מקווים לאור. ויהי ברגע הראשונה בצאת שביב אש, כעלות הלהב, וירונו העם ותבקע הארץ לקול הרנה והשמחה, לא ראיתי ואבותי לא סיפרו לי לשמע אוזן הנהייתה כמוהו. ומקובל הוא ביד יושבי ארצנו הקדושה כי נשמת התנא האלוקי רשב"י תתנוסס על הדלקתו. אז לקחתי את גליון רשימת שמות קרובי ואוהבי... התפללתי, בקשתי ותחנתי בעדם כי יגן עליהם זכות התנא הקדוש להאיר נרם בשפע והצלחה בגופם ונפשם.

לעילוי נשמת
הר"ר משה יהודה
ב"ר שלמה ז"ל
מרמורשטיין
נלב"ע כ"ז אייר תשע"ח
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצח ע"י המשפחה

לעילוי נשמת
מרת שושנה ע"ה
ב"ר משה יהודה ז"ל
זילברשטיין
נלב"ע כ"ט כסלו תשס"ד
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצח ע"י המשפחה

פניני פרשת השבוע

נושא השבוע: קריאת שמע

פרשת אחרי קדושים

בס"ד | גיליון מס' 327

כיצד פתק קטן הציל ממוות חמישה נוסעים ברכב מרוסק?

אני השם אלוקיכם (י"ח, ב)

הדרוש ממנו הוא לשוב ולהכריז את קריאת שמע, לקבל על עצמו עול מלכות שמים בכל לב, ואז היצר יסתלק ממנו!

אחים יקרים! נמצינו למדים, שקריאת שמע היא 'קרב הגנה' דו שכבתי. היא מצילה מכל פגע ואיוב גשמי, ובד בבד יש בה סגולה עוצמתית להתמגן מפני היצר הרע. כל מה שכדאי כל כך לעשות - הוא לקרוא קריאת שמע כהלכה, בכוונה, בזמנה, בדקדוק התיבות כראוי - והנה אנו מעוטרים בשכבת הגנה עוצמתית מכל צרה וצוקה, מכל נגע ומחלה, מכל נסיון ויצר הרע!

במרכז פרשת 'אחרי', הראשונה מבין פרשות השבוע, אנו קוראים את המילים המרטיטות 'אני השם אלוקיכם, ורש"י מאיר אותן בזווית ייחודית ומרוממת: הקביעה שה' הוא אלוקינו, יש בה אמירה שאנו מחוייבים לו, אנו עושי רצונו, אנו קיבלנו את מלכותו עלינו, ולכן אנו מחוייבים למצוותיו. זוהי מהותה של קריאת שמע: קריאה ברורה שה' הוא האלוקים, אנו מחוייבים לו ולקיום רצונו, זה המשפט שאנו שואגים מקירות ליבנו פעמיים ביום, מקבלים על עצמנו עול מלכות שמים!

וככל שנעשה זאת כראוי, נקפיד לקיים מצוות קריאת שמע בזמנה וכהלכתה, מתוך ריכוז וכוונה, תוך הבנת המילים והמשמעות, כשכל איברינו מרוכזים בתובנה העמוקה של קבלת עול מלכות שמים - כך נזכה לפתוח ולסיים את יומנו ב'קרב הגנה' ייחודי שישמור עלינו מכל צרה גשמית ומפגע רוחני, ינהל את חיינו בשלווה ונחת, ויפתח לנו את שערי שמים לחיי אושר ושמחה, נטולי כל צרה ודאגה, ומלאי סיפוק ונחת!

האב הצעיר שניצל ממוות!

היה זה בליל 'זאת חנוכה' תשע"ד, שהיה לילה חורפי, גשום וסוער מאוד. חמישה אברכים יצאו מירונה, אחד מהם הוא הר"ח רבי יוסף דב לפקוביץ' שליט"א - שסיפר לנו את הסיפור. הם ביקשו לנצל את עת הרצון להתפלל בציונו הקדוש של רבי שמעון בר יוחאי על אחד מחבריהם, שהיה חולה מאוד ונזקק לישועה גדולה. הם הגיעו לחצר הציון, ואז שמעו קול מוכר, מברך בקול 'שהכל נהיה בדברו'. אחד האברכים עצר על עומדו ופנה לראות מי המברך, וחיש קל נזכר כי הוא מכירו...

היה זה מגיד המישרים הר"ג ר' מאיר מיכאל גרינוולד שליט"א, המזכה את הרבים בדבר חשיבות הברכות וזכות קריאת שמע, שניצב בסמוך וביקר על כוס שתיה. הם פנו אליו והחלו לשוחח אתו, תוך שהם מספרים שהגיעו להתפלל על חברם החולה במחלה קשה ועובר טיפולים קשים ומייסרים, והם מבקשים לעזור רחמי שמים עבורו...

הרב גרינוולד נאנח, אולם חיש מהר ניצת זיק בעיניו. 'אתן לכם מתנה!' - אמר, וציטט מדברי הרמ"ק, רבי משה קורדבירו זיע"א - רבו של האריז"ל, בספרו 'אור החמה', פנינה יקרת ערך, מרוממת ומרטיטה. וכך נאמר שם, ציטוט מבהיל, מילה במילה: 'אף על פי

אנו חיים בתקופה לא קלה, תקופה שנסיונותיה מרובים ושלווה מועטה. היצר הרע אורב לכל יהודי, כל יום, בכל פינה, בכל עת ובכל שעה, והאפשרות שלנו לצלוח את תעתועיו ומכשוליו - דורשת הרבה אנרגיה, רצון פנימי ומלחמה תמידית. גם בחזיתות אחרות המצב לא פשוט, כולנו מכירים אנשים שנקלעו לבעיות בריאות קשות, יש אסונות ל"ע חדשות לבקרים, הפרנסה רעועה ביותר מדי בתים, ובאופן כללי - כולנו חיים במתח מתמיד, מקווים לטוב ומייחלים לרוגע.

מה שיהודים צריכים בתקופה כזו, הוא 'קרב הגנה' רב עוצמה דו שכבתי, שבכוחו לשמור ולהגן עלינו מכל מכשול רוחני כמו פגע גשמי, מכל איוב ואורב בדרך, מכל נסיון או קושי. אנו זקוקים לכח עילאי וחזק, שיכול לשמור ולהגן עלינו במצבים כאלה, שמסוגל למנוע כל צר וצער מלבוא באוהלינו, שבכוחו לשמור על חיינו שלווים ורוגעים דשנים ורעננים.

הבשורה היא שזו לא רק משאלת לב, יש דבר כזה בנמצא, הוא קרוב אלינו מאוד, ובורא עולם - אבינו האוהב, נתן לנו במתנה את הזכות להשתמש בכלי הזה פעמיים ביום, להגן על עצמנו, על משפחתנו, על רכושנו, על כל היקר לנו. מדובר במתנה היקרה לקרוא קריאת שמע פעמיים ביום, לקבל את עול מלכותו יתברך, להכריז שהוא מלכו של עולם - בעבר, בהווה, ובעתיד, וכשנעשה זאת נכון - נזכה להגנה מלאה ומושלמת.

מתקרבים אנו ליום הילולת רבי שמעון בר יוחאי, הבה נתבונן בגילוי מדהים שהגמרא במסכת סוטה דף מ"ב מביאה בשמו. הגמרא מתארת מצב של מלחמה, כשאויבים קמים על העם היהודי לכלותו. ועל כך אומר רבי יוחנן בשם רבי שמעון בר יוחאי, שקריאת שמע פעמיים ביום - היא ההגנה הטובה ביותר מפני אויבים כאלה, היא השומרת ומגינה מפניהם!

ולא רק במלחמה גשמית, אלא גם במלחמה רוחנית: הגמרא אומרת שאם רואה אדם שיצרו מתגבר כנגדו, ולימוד התורה אינו מועיל לו להתגבר עליו, יקרא קריאת שמע! - קריאת שמע היא המתכון לנצח את היצר, היא מעניקה לנו את היכולת להתמגן מפניו!

מדהים! ניצב לו אדם במלחמת היצר, רוצה להתגבר על נסיון שלא לדבר לשון הרע, לשלוט בכעסו, וכל כיצוד בזה. מנסה הוא למשול ברוחו, ואף כשהוא מתיישב ללמוד, עדיין ארס היצר מפעפע בו, זורע בו הרס, הוא קרוב לשבירה - יש לו עצה, 'נשק יום הדין': לקרוא קריאת שמע, קריאת שמע בכוחה להציל מפני היצר!

בספה"ק 'פנים יפות' מסביר את ההגיון מאחורי הסגולה הזו: כשאדם קורא קריאת שמע, הוא מקבל על עצמו עול מלכות שמים, מתחייב שכל איבריו ורצונותיו משועבדים לבורא עולם ולעשות את רצונו. אם אדם מתקשה במילוי משימה זו, כל

ביטוח רוחני...

היה זה בעת בה ביקר בארצות הברית הגה"צ רבי משה אהרן שטרן זצ"ל - משגיח ישיבת קמניץ, והתארח בבית משפחה מכובדת. המארח ביקש לשוחח עמו על צרה המעיקה עליו, וסיפר כי כל בניו ובנותיו מרוויים אותו נחת, גדלים לתפארת. כולם - למעט בת אחת, שבליבה נעץ היצר את חרבו, ארסו המפעפע חולל נזק בנשמתה, והיא הלכה והידרדרה...

רבי משה אהרן שמע, וביקש לשוחח עם הבת, אולם האב אמר כי כל הנסיונות לשוחח עמה עולים בתוהו, ומה עוד שהיא כבר לא בבית, מצאה לה בתים אחרים, בורות נשברים... רבי משה אהרן לא ויתר, וביקש לשוחח עמה בטלפון. כשהיא נענתה לשוחח אתו - אמרה לו מיד: 'אין על מה לדבר, אני לא חוזרת בתשובה, ויהי מה!'

רבי משה אהרן לא נבהל, והשיב מיד: 'לא את זה באתי לבקש. יש לי רק בקשה אחת, קטנה וקצרה. מדי בוקר, בקומך, תטלי ידיים ותקראי קריאת שמע. פעם אחת ביום, זה לוקח כמה דקות בלבד. אחר כך - תעשי ככל העולה על רוחך, לא באתי לנסות לשדל אותך לשוב למוטב. אבל תבטיחי לי נאמנה שאת הבקשה הזו תמלאי!'

הנערה שמעה את הבקשה ה'צנועה', וניאותה להתחייב. דבר יום ביומו פתחה את היום בקריאת שמע, ואט אט - עול מלכות שמים שב והוטל עליה. בצעדים איטיים, מדודים ובטוחים שבה למוטב, וכבר זכתה להקים בית נאמן בישראל על אדני התורה, והוריה רוויים ממנה רוב נחת!

כי קריאת שמע יש לה כח, זו 'קפסולה' מזוקקת של יראת שמים. אם מתחברים למצוה הזו ומקיימים אותה בכל לב - יש לה השפעה דרמטית ומכריעה על המצב הרוחני. אחים יקרים, בתקופה רוויית נסיונות זו, הבה נאמץ בחוזקה את מצוות קריאת שמע, הבה נקפיד על קריאתה כראוי, בכוונה, בזמן, מתוך הבנה והתבוננות. כך נזכה ל'ביטוח רוחני' שיסייע לנו מול כל נסיון, כך נזכה לרומם נפשנו וליבנו לאבינו שבשמים!

לעילוי נשמת

הרה"ח רבי פתחיה טעלישער בן הר"ר יוסף יונה ה"ד רזנברג
מזקני חסידי בעלזא, נעקשה בשנות הזעם - י"ג בסיון תש"ד

לעילוי נשמת

ר' שלמה פרץ ז"ל ב"ר מאיר הלוי גולדשמיט (ארא"ל)
ת.נ.צ.ב.ה.

שהשכינה קופצת בשבועה וגוזרת גזירה רעה על בן אדם, עם כל זאת היא נותנת לו זמן קצוב עד הבוקר, שאם הוא יכוון בקריאת שמע של שחר... מתבטלת הגזירה של השבועה!

לא יאומן! יכולה להיות גזירה, קשה, אסונית, טרגדיה. היא נגזרה, נקבעה, נשבעו עליה בשמים. אולם ממתינים עד הבוקר, לרגע בו האדם יקרא קריאת שמע. אם לא יכוון כהלכה חלילה? - הגזירה תעשה את שלה, רחמנא ליצלן. אם יכוון ברגעי ההזדמנות של קריאת שמע ויקראנה כהלכה - הגזירה תיקרע מעליו, הוא יזכה להינצל ממנה!

ואז, הרב גרינוולד הוסיף וסיפר להם את סיפור לו נהג אמבולנס באחד מארגוני ההצלה. ביום מן הימים ניצב ברמזור, כשאברך צעיר חצה כביש ברמזור ירוק. כעבור רגע, הגיחה מכונית מהרחוב הסמוך, נראה שהנהג איבד עליה שליטה לחלוטין. בקול רעש נורא פגעה המכונית באברך שהויעף לגובה, נחבט בעמוד חשמל, וצנח על הרצפה חסר הכרה.

הוא מיהר לזנק מהאמבולנס, והתחיל במאמצי החייה, כשאחר כך חובר אליו צוות טיפול נמרץ שהגיע למקום. המאמצים להצלתו נמשכו בקדחתנות, אבל לכולם היה ברור שאין הרבה תקווה. פגיעת הראש נראתה חמורה וקשה, נראה היה שמדובר ברגעיו האחרונים, ושמו ניתן כבר לקבוע מוות במקום, לא עליו.

אחד המתנדבים בדק את זהותו של הפצוע, ונחרד לגלות שמדובר באדם כבן שלושים, אב לילדים רכים, שעומדים להישאר יתומים אומללים. ליבם של פעילי ההצלה נקרע לגזרים, אדם בשיא תפארת חייו, בשנים היפות ביותר, אבא צעיר - וכך, ברגע אחד, האומנם כבר לא ישוב הביתה?!

לאחר ניסיונות החייה ממושכים, בחסד ה' חזר לבסוף הדופק. האברך הפצוע הוכנס בזהירות לאמבולנס, שדהר ביללת סירנה חדה. המתנדב שעמד ברמזור, קיבל על עצמו את השליחות הקשה להודיע למשפחה את הבשורה הנוראה, בתקווה שהם יעמדו בה, בתקווה שכאשר יבשר עוד יהיה אביהם בחיים, ואולי הבשורה תתקבל אצלם טיפין טיפין...

הוא מגיע אל בית המשפחה, אשה צעירה פותחת את הדלת, פעוט זוחל על הרצפה מאחוריה. הוא מתחיל לספר על שהייתה תאונה, ועל כך שבעלה היה איכשהו מעורב בה. הוא מנסה להסביר, לאט לאט, שהמצב אינו פשוט, והאשה החלה רועדת כעלה נידף, חוששת מהגרוע מכל. הוא ביקש ממנה להתלוות אליו לבית החולים לבחון את המצב, כשבדרך הוא מנסה להסביר מה ואיך קרה, ולרמוז קצת על מה שצפוי לקרות בבית החולים, לבל תתקבל הבשורה כרעם ביום בהיר ממש...

ואז, הופתע לשמוע את האשה זועקת: 'ריבוננו של עולם, בעלי אומר תמיד, שמי שמקפיד כל ימיו לקרוא קריאת שמע בזמנה וכהלכתה, לא ימות מיתה משונה. אני יכולה להעיד עד כמה בעלי מקפיד על כך, לא עובר עליו יום בלי שהוא קורא קריאת שמע כהלכתה, כראוי, בכוונה, ובזמנה. לא ייתכן שיקרה לו דבר כזה, זה לא יתכן!'

המתנדב ניסה לחזק את ליבה, ובינתיים הם הגיעו לבית החולים. כשהגיעו - כבר היה הפצוע בתוכי חדר הניתוח, בעיצומו של ניתוח חירום בראשו. גולגולתו היתה מרוסקת כמעט לחלוטין, הרופאים נטו להאמין שגם באיברים הפנימיים - מתחולל הרס מוחלט כתוצאה מהתאונה הקשה. 12 שעות ארך הניתוח, ואחריו הוא הורדם לשלושה ימי התאוששות. רק אז העירו אותו הרופאים כדי לבחון את מצבו, ואז זה קרה:

הוא פשוט פקח את עיניו!

עברו כמה שעות, והנה הוא מכיר את בני משפחתו, זוכר מה עבר עליו, מבין היכן הוא נמצא, כלומר - המוח לא נפגע! כל מי שראה אותו אז - מוטל על הכביש אחרי הפגיעה, היה בטוח כי לפניו אדם מת!, והנה הוא חי וקיים, נושם ומדבר, וכעבור כמה שבועות - יצא מבית החולים מהלך על שתי רגליו, בריא ושלם, מחייך ומאושר, מודה על נס הצלתו!

נס כפול חמש!

ככל הסיפור הזה סיפר הרב גרינוולד לאברכים שבהזדמנות של רגע הפכו לשומעי לקחו, והם החליטו על אתר: לצד תפילתם כאן הלילה, בציון הרשב"י, על חברים הנתון במחלה הקשה, הם יוסיפו עוד משהו. הם לקחו פתק קטן, ועליו רשמו: 'אנו הח"מ מקבלים על עצמנו להקפיד לקיים מצות קריאת שמע של שחרית בזמן הראשון, מהיום ב' טבת תשע"ד, ולעת עתה עד ליום ט"ו טבת תשע"ד, לזכות רפואת חברנו... חתמנו שמנו אור ליום ב' טבת, זאת חנוכה תשע"ד, פה, מירון...'

הפתק נכתב ונחתם על ידי בני החבורה, חמשת החברים. איש איש, ברטט של התרגשות ובדמעה סוררת, חתם את שמו למטה, מתחייב לשמור על הקבלה הזו. ומתוך תחושות מרוממות אלו - נכנסו בני החבורה למערת הרשב"י להתפלל. כשסיימו את תפילתם - בשעת לפנות בוקר מוקדמת - נכנסו אל הרכב בדרכם חזרה לעיר מגוריהם במרכז הארץ.

גשם זלעפות הכה בחלונות, ערפל סמיך סגר עליהם מכל הכיוונים, מותיר רק מרווח צר לראייה. הכבישים היו לא רק חלקים מהגשם, אלא שכמעט הפכו לנחלים בעצמם... הנהג נסע באיטיות ובהירות - בהתאם לתנאי הדרך, אלא שזה לא עזר להם כשמולם הגיח רכב שזרם המים השופף הסיט אותו אל מרכז הכביש והוא התנגש בהם קלות. הם חשו את הטלטלה ולרע נבהלו, אך הבהלה התחלפה כמעט מיד באנחת רווחה - כשהבינו שלא מדובר בתאונה קשה...

אלא שאנחת הרווחה הזו - כוחה היה יפה לשניה בודדת. הנהג ניסה לבלום לנוכח הנסיבות, אולם לא הצליח - בגלל שטף המים. הם החלו להיסחף עם המים, כשהנהג הולך ומאבד שליטה. הוא לוחץ על הבלמים כאחוז טירוף, מסיט את ההגה ימינה ושמאלה, מנסה לייצב את הרכב שהיטלטל כמו סירה קטנה במעין אגם שנוצר מהמים השוטפים במורד ההר הגלילי, ואז - הועף הרכב אל הנתב הנגדי, ונחבט בחוזקה בגדר הברזל. הנהג ניסה ליישר את הרכב, ואז - - -

חבטה נוראה עזזעה את הרכב, מלווה ברעש מבעית של מתכת נקרעת. שתי מכוניות שהגיעו מולם התנגשו בהם חזיתית. הם היטלטלו מצד לצד, נחבטו בדפנות וזה בזה, כשהם שרויים באימת מוות מוחשית. הרכב המשיך להתנווד עוד שניות ספורות שנדמו כנצח, ולאחריהן הועף בעוצמה אל גדר אבן שחצצה בין הכביש לתהום שבצידו, כשגלגליו מתנתקים ממנו!

כל יושבי הרכב חשו שאלו הרגעים האחרונים שלהם. כמה וכמה סכנות איימו על חייהם בו זמנית - כל תנועה קלה עלולה להפוך את הרכב, אש עלולה לפרוץ מן המנוע, מכונית יכולה להיח מותך הערפל, ועוד...

אולם למרבה ההפתעה, שום דבר כזה לא קרה. הנהג והיושב לצידו הביטו זה בזה, וכשזיהו כי מצבם מאפשר תזוזה, כיבה הנהג את המנוע, והיושב לצידו הצליח לפתוח את הדלת ולצאת מהרכב, כשהנהג מזדחל אחריו החוצה. כששניהם היו בחוץ - הם פנו מלאי דאגה לבדוק מה קורה עם חברים הלכודים במושבם האחוריים.

כאן נפערו עיניהם בהשתאות ובאור: שלושת חברים יצאו מהרכב בכוחות עצמם. כולם חיים! כל החבורה חצתה בריצה טרופה את הכביש, ועמדה המומה. העיניים רואות, והלב מתקשה להאמין - הגרוטאה בה ישבו זמן קצר לפני כן, מתנוודת בין זרמי המים, הרוסה ומעוכה לחלוטין, עד כי קשה להאמין שמישהו מהנוסעים בה היה יכול לצאת בחיים. אבל הם, כולם, בריאים ושלמים!

הגשם ממשיך לרדת בזעף, הם בוהים זה בזה, כמו מוודאים שאכן כך, שזה לא חלום שחור או רוד מדי. אכן קרתה תאונה, הרכב התרסק, אבל כולם יצאו ממנו חיים ושלמים. הכיפות והמשקפיים התעופפו ונעלמו תוך כדי החבטות והטלטולים שספגו, ולאחר כמה דקות התאוששות - הם פנו לעבר גרוטאת הרכב המעוקן, לחפש אחריהם...

הם מתקרבים אל הרכב, ומוצאים בו את הכבודה האבודה. הכיפות הוחזרו אל הראשים, ומתברר שהמשקפיים אפילו לא נשברו. כשחיפשו את הפריטים האבודים, גילו ביניהם עוד פתק אחד קטן, מקופל, עד אילם אולם עוצמתי לכל מה שהתרחש:

'אנו הח"מ מקבלים על עצמנו להקפיד לקיים מצות קריאת שמע של שחרית בזמן הראשון, מהיום ב' טבת תשע"ד, ולעת עתה עד ליום ט"ו טבת תשע"ד, לזכות רפואת חברנו... חתמנו שמנו אור ליום ב' טבת, זאת חנוכה תשע"ד, פה, מירון...'

ואז, בבת אחת, הם חוזרים וזוכרים בדברי הרב גרינוולד, בסיפור שסיפר, בדברי האשה על בעלה המקפיד על קריאת שמע כראוי וכי זה הביטוח מפני כל אסון. והנה כי כן, הם רק קיבלו על עצמם, טרם הספיקו לקיים!, ועיניהם הרואות!

רכב עוצר לידם, ובו אנשים הממהרים לתפילת ותיקין במירון. הוא עוצר בצד, נוסעיו בטוחים שנקלעו לפיקוח נפש. 'צריכים עזרה? להזמין אמבולנס?' - הם שואלים בדחיפות את חמשת האברכים, בטוחים שגם הם עצרו בצד כדי לסייע לפצועים לכודים. לא עולה בדעתם שמול עיניהם ניצבים הפצועים בעצמם...

אמבולנס מגיע, כוחות ההצלה המומים. הרכב מרוסק, אולם נוסעיו - חיים וקיימים, בריאים ושלמים. השחר עולה, ולנוכח קרני שמש ראשונות המנצנצות בין הרי הגליל - חמשת הניצולים פוצחים בקריאת שמע של שחרית, נרגשת, מרטיטה, מרוממת. הן בעיניהם ראו את ניסי ה' הגלויים בזכות קריאת שמע, זה עתה נוכחו לדעת שיש לה כח סגולי, ייחודי, עילאי ממש!

אחים יקרים, הבה נאמץ את מצוות קריאת שמע אל ליבנו, בכל ליבנו. ברור שכולנו קוראים קריאת שמע, אולם הבה נחזק ונהדק את הקפדתנו לקרוא בזמנה - על פי הלווחות המצויים, לקרוא בריכוז, בהבנה, בדקדוק התיבות, בכוונה עילאית, מתוך הבנת אמת בגודל הרגע והמעמד, במשמעות הקריאה 'שמע ישראל, השם אלוקינו, השם אחד!'

וככל שנכוון במצווה החשובה הזו, ככל שנקפיד לא להחמיץ אף קריאה בזמנה, ככל שנתרגש ונרומם את ליבנו בהבנה מה היא קריאת שמע ועד היכן מגיעה משמעותה - כך נזכה שבואר עולם, מלכנו האחד והיחיד, יפרוש עלינו את סוכת שלומו, יגן עלינו מכל צר ופגע רוחני וגשמי, ויעניק לנו חיים טובים ושלווים, מתוך קבלת עול מלכות שמים בשמחה!

משיעוריו של מגיד השיעור הרה"ג אשר קובלסקי שליט"א

לשמיעת השיעורים בדף היומי ובנושאים נוספים חייגו: 073-2951342 | לקבלת העלון במייל: 6778160@gmail.com | לתרומות והנצחות (גם בכ. אשראי) למען הפצת העלון חייגו: 055-677-8160 | ניתן לתרום גם בעמדות נדרים פלוס

לעילוי נשמת
הר"ר משה יהודה
ב"ר שלמה ז"ל
מרמורשטיין
נלב"ע כ"ז אייר תשע"ח
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצח ע"י המשפחה

לעילוי נשמת
מרת שושנה ע"ה
ב"ר משה יהודה ז"ל
זילברשטיין
נלב"ע כ"ט כסלו תשס"ד
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצח ע"י המשפחה

פניני פרשת השבוע

נושא השבוע: בשורה משמחת

מהי הבשורה המרגשת החדשה מבית 'פניני פרשת השבוע'?

ראו זה חדש!

מחילה אחרי עשרות שנים!

'אלפי סיפורים קראתי על חשיבות המחילה' - מספר לנו יהודי מבוגר מחו"ל, 'ובכל פעם נזכרתי בשכנה שלפני עשרות שנים (!!!) פגעתי בה. ידעתי שאני צריך לאזור עוז ולבקש את סליחתה, אבל לא הצלחתי... כל הסיפורים השפיעו עליי, אבל לא נתנו את ה'מכה בפטיש', לא גרמו לי לעשות את הצעד...

קראתי בספר את מאמרכם בנושא, והחלטתי שלא עוד. כמעט ארבעים שנה אחרי שפגעתי בה - חשתי אומץ וגבורה מספקת כדי להרים את השופרת.

היא ענתה לי בקול חלוש, היא כבר מבוגרת מאוד, לשמחתי היא מחלה לי, ובכך חתמתי פרק משמעותי שהעייב על חיי! - כתב לנו אחד מרוכשי הספר בהודעת דוא"ל...

אכן כן, מטרת הספר היא לחולל שינוי, ליצור מהפך בתחום מסויים - הנידון במאמר השבועי. רבבות קוראיו מעידים כי מדי שבוע הם זוכים לשעה של קורת רוח בעולם הזה, שהיא גם שעת חיזוק רוחני מטלטל ורב עוצמה, שהשפעתו ניכרת לאורך זמן. בכך מגשים הספר ומשלים את ייעוד הגליון, וזוכה לחזק ולזכות את הרבים.

יצויין, כי הספר זכה להתקבל באהדה ובחיבה בכל תפוצות ישראל, והמימד המפתיע הוא כיצד יהודים מכל גווני הקשת, בני כל הגילאים, מתחברים לתוכנו, מתחזקים ממאמרינו, מרותקים לסיפורינו. מחנכים ידועי שם לצד בחורי בר מצוה, עמלי תורה מבוגרים לצד בעלי בתים צעירים, מורים ומורות, מרצים ויועצים - כל אחד מצליח למצוא בספר את שאהבה נפשו, בין בקריאה שבועית ובין בעזרת המפתחות המסודרים - המעניקים תוכן עשיר לכל נושא וערך יהודי.

כעת, כרך ג' הופיע בחנויות הספרים, ולכל אחד ניתנת ההזדמנות להתחדש בספר החדש וליהנות מהאוצר הבלום שבו. בנוסף, הספר מתאים כמתנה יקרת ערך למי שחשוב לכם, ומעניק לכל קוראיו רוכשיו ומקבליו - חוויה רוחנית מרגשת ומעצימה, ובד בבד - מטלטלת ומרתקת. אין ספק, כי ההתחדשות בספר החדש, תהפוך לבשורה מרוממת שתרום את השבתות והמועדים, ותעניק מימד רוחני נעלה ונשגב לכל ימות השנה!

כאמור, ניתן להשיג את הספר בחנויות הספרים המובחרות, או בטל. 055-677-8160.

אנשי בשורה אנו היום. בהתרגשות ובשמחה נרגשים אנו לבשר לקהל הקוראים היקרים, כי בחסד ה' הופיע ויצא לאור הכרך השלישי בסדרת 'פניני פרשת השבוע', המצטרף לכרכים הקודמים שהפכו לרבי מכר, אשר אלפים נהנים מהם מדי שבת וחג. הספר מרכז את הגליונות שהופיעו בשנת תשע"ט, ומגיש את כולם יחדיו בעריכה מחודשת ובעיצוב מרהיב עין.

היתרון הבולט של הגליון - שעובר גם לדפי הספר, הוא במבט הממוקד מדי שבוע בנושא אחד העולה מפרשת השבוע, המעוטר בתבונה מהדהדת ובסיפורים נדירים ומדהימים, המוגשים בשפה עוצרת נשימה ובאופן מרתק במיוחד. לא פחות מכך, הסגולות והעצות, הרעיונות והמאמרים המובאים בכל מאמר, הופכים למשני חשיבה בקרב הקוראים, כפי שמוכיחים תגובותיהם הנלהבות.

בנוסף לעובדה כי מחזיקי הספר נהנים מכל האוצר הבלום הזה בהישג ידם מדי שבת בשבתו, באפשרותם אף להיעזר במפתחות מסודרים של מאות ערכים, סיפורים, מאמרים וסגולות, מפתח נושאים ומפתח אישים, המאפשרים התמצאות מהירה באוצר עשיר של חומר מרתק על ערכי היהדות, המוגש בשפה עשירה, משובבת לב ומותאמת לכל סוגי הקהלים.

למרות שהספר מותאם לכל יהודי שמבקש רעיון, מאמר או סיפור מרתק לשולחן השבת - אף מרצים מעמיקים, מחנכים ומרביצי תורה

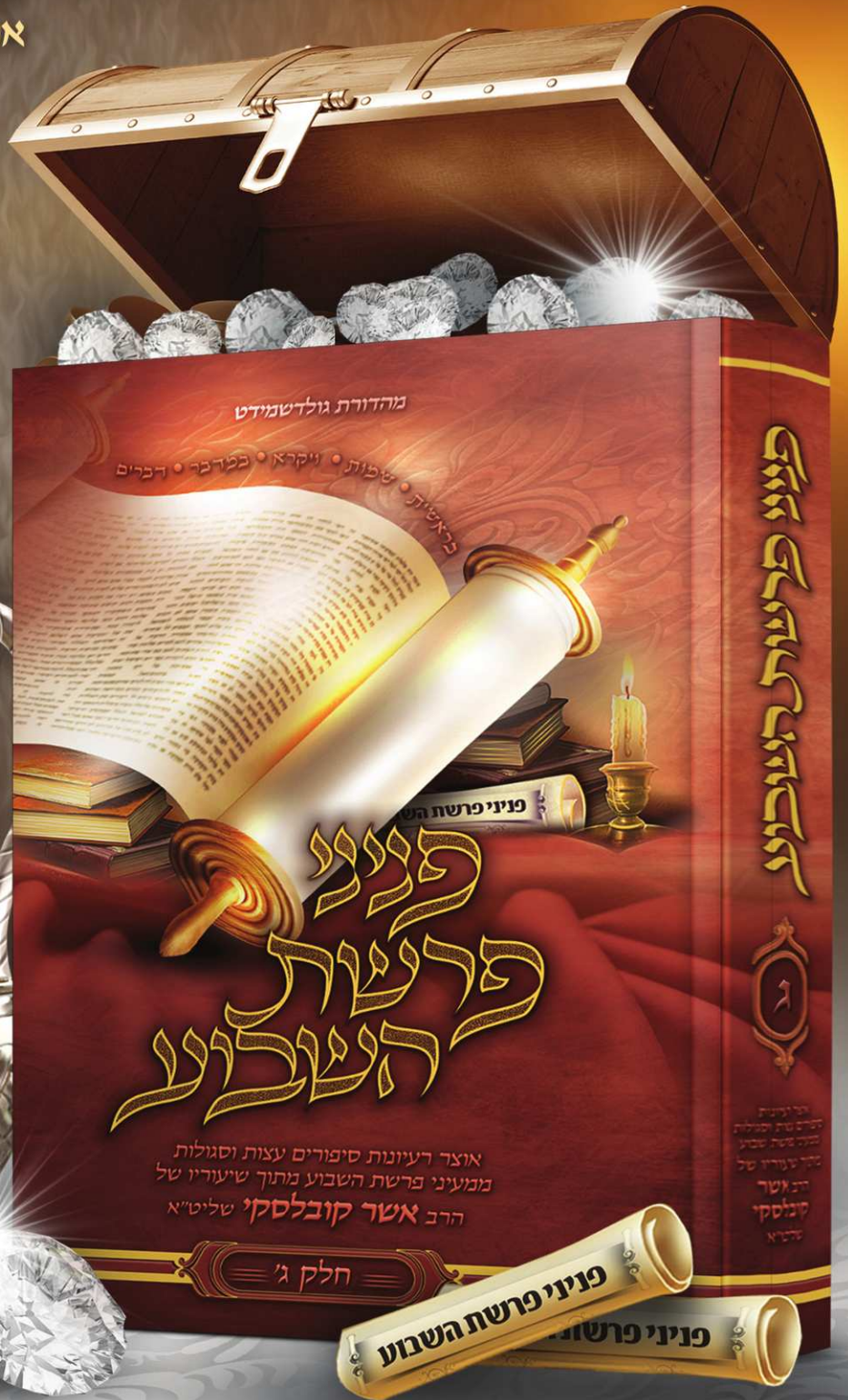
נהנים מאוד מיתרונותיו הנפלאים, בהסברת ערכים נעלים בצורה ממוקדת, עמוקה, עשירה ומרגשת. מאמרי הספר כמו גם הסיפורים מוגשים באופן המאפשר להורה ליטול רעיון או סיפור ולהאיר בו את שולחן השבת, ובד בבד - גם מבקשי העמקה יכולים ליהנות מתבוננות ומסרטים עמוקים ומהדהדים.

אין ספק כי הספר הוא אוצר בלום יקר מפז, שכל קוראיו נהנים מכל עמוד בו, ותוכנו העשיר והמגוון מעשיר את ידיעותיהם, את שולחן השבת, את השיעור השבועי, או כל רגע מרומם - אותו רוצים למלא בתוכן איכותי המדבר אל הלבבות. כבר עתה, שבועיים בלבד אחר הופעת הספר בחנויות, קיבלנו עשרות תגובות נלהבות על הספר החדש, המעניקות לנו את הכח להמשיך הלאה...

כך למשל, מנהל ת"ת חשוב בבני ברק, מספר לנו כי בכל פעם שספר יוצא לאור - ממחר הוא לרכוש אותו עבור כל הצוות החינוכי, 'פשוט כדי שיהיה להם חומר טוב ואיכותי' - כלשונו. בדומה אליו, אב למשפחה ברוכת ילדים התקשר כבר בערב חג הפורים האחרון לברר אם הספר כבר הופיע, כי הוא מרגיש שאין מתנה טובה מזו לתת לצוותות החינוך, 'זו מתנה מכובדת שגם נותנת להם תוכן איכותי בלי לטרוח יותר מדי, הם תמיד מודים לי עליה מאוד!' - כלשונו.

כרך חדש בסדרה המשובחת אשר תשדרג לכם את שולחן השבת

אוצר רעיונות סיפורים ועצות
ממעניי פרשת השבוע
מתוך שיעוריו של
הרב אשר קובלסקי
שליט"א

להשיג בחנויות הספרים המובחרות | או בטל': 055-677-8160

ורכב מאמינים

עלון שבועי מבית בני אמונים

מאוצרות אמונים

פניני אמן ותפלה בפרשה

ודוי באמצעות שליח

"וְסוּמָךְ אֶהְרֶן אֶת שְׁתֵּי יָדָיו עַל רֹאשׁ הַשְּׂעִיר הַחִי וְהִתְנַדָּה עֲלָיו אֶת כָּל עֹנֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת כָּל פְּשָׁעֵיהֶם לְכָל חַטָּאתָם" (ויקרא כ"א)

כתב רבי יוסף מטרנאני - המהר"ט, אף שבכל המצוות אמרנו: "שלוחו של אדם כמותו" (קדושין מב א), במצוות המתקנות באמצעות דבור - אי אפשר למנות שליח לקיפן (ראה גיטין טו ב).

המפרשים תמוהו על דבריו מהפסוק שלפנינו, שבו מפרש שהכהן הגדול היה שליח של בני ישראל להתנדות על עונותיהם. הרי שאף מצוה הנעשית בדבור פודוי יכולה להעשות באמצעות שליח (ראה מנחת חנוך' סוד ח).

באר רבי שלמה קלוג'ר:

אכן, ודויו של הכהן הגדול לא נאמר בעבור בני ישראל ובשליחותם, אלא בעבור עצמו; שליח שמוטלת עליו החובה למחות בחוטאים ולעמוד על המשמר לבל יחטאו עוד (ראה שבועות לט א), נושא הוא עצמו באחריות על עונותיהם של ישראל.

שו"ת מהרי"ט ח"א קכז; חקמת התורה' עמ' קעו

סדר העבודה' רבי אלעזר בן עזריה

"כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו" (ויקרא ט"ז)

נאמר במשנה (ויקרא פה ב): "דרש רבי אלעזר בן עזריה: 'מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו' - עברות שבין אדם למקום, יום הכפורים מכפר, עברות שבין אדם לחברו, אין יום הכפורים מכפר עד שירצה את חברו. אמר רבי עקיבא: 'אשריכם ישראל, לפני מי אתם מטהרין ומי מטהר אתכם - אביכם שבשמים...'"

המהרש"א (שם) באר שרבי אלעזר בן עזריה ורבי עקיבא נחלקו להיכן יש לשלח את התבות: "לפני ה'"; רבי אלעזר בן עזריה משיכן לגאמר לפניו, שיום הכפורים מכפר על ישראל רק: "מכל חטאתיכם [אשר] לפני ה'", והינו עברות שבין אדם למקום; ואילו רבי עקיבא משיכן לגאמר אחריהן: "לפני ה' תטהרו", ועל פן דרש מהפסוק: "לפני מי אתם מטהרין... אביכם שבשמים".

בכך באר הגאב"ד רבי יצחק יעקב ויס את נוסח סדר העבודה' הגאמר במוסף של יום הכפורים: "וכך היה אומר... כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר

עניית אמן מרבה שלום

"ואהבת לרעך כמוך אני ה'" (ויקרא י"ח)

בסוף מסכת נזיר (טו ב) לאחר שהביאה הגמרא את המאמר: "גדול העונה יותר מהמברך", הוסיפה והביאה את המאמר הנודע: "תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם". את הקשר בין שני המאמרים פרש רבי אליהו שיק רבה של לידא:

אלמלא קבעו חכמים כי גדול העונה אמן יותר מהמברך, במקרים שהצבור יוצא די חובתו על די שמיעת הברכה, היתה מתעוררת מחלקת בין הבריות שכן הכל היו חפצים לזכות באמירת הברכה. אך אחר שקבעו כי גדול העונה, נמנעו מחלוקות אלו. נמצא שבתקנתם הרבו חכמים שלום בעולם.

עין אליהו נזיר טו

אתכם מכל חטאתיכם לפני ה'... והכהנים והעם העומדים בעזרה... ואף הוא היה מתפנן לגמר את השם כנגד המברכים ואומר להם: 'תטהרו'". שהנה לכאורה, היא אנו מפרדים בין התבות "לפני ה'" לתבה "תטהרו", הלא בכך מאבד הפסוק משמעותו ואף נראה הדבר כהוצאת שם שמים לבטלה?

אלא שמחבר פייט זה סבר כרבי אלעזר בן עזריה וכבאור המהרש"א שלשיטתו תבת 'תטהרו' היא ענין בפני עצמו, ונמצא שאין זו הפסקה באמצע הענין.

שו"ת מנחת יצחק' ח"ז סי' מא

תפלה - ההצלה המבחרת ביותר

"לא תעמד על דם רעך" (ויקרא י"ט)

"לראות במיתתו ואתה יכול להצילו, כגון טובע בנהר" (רש"י).

כתב החזון איש:

בפשטות הצווי: "לא תעמד על דם רעך" מתייחס להשתדלות הגשמית שחייב האדם לעשות בראותו את חברו בצרה. אולם עלינו לדעת כי השתדלות זו אינה אלא כפריעת חוב המוטלת עלינו, וחלילה לנו מלחשב שבכחנו להצילו בבחינת: "כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה" (דברים ח"ו). משעם זה גדולה השפעתו של המתפלל ומתחנן על חברו הנמצא

בצרה מהשפעתו של המשתדל להצילו בפעל. ואולם, ברור מאלינו שאם רואה אדם את חברו טובע בנהר ובמקום לקפץ אל המים כדי להצילו הוא נעמד להתפלל עליו, הלא פמוהו פרוצח! אך אם הוא יודע שאין לאל ידו להציל את הטובע, במקום להתאמץ בנסיונות סרק שכל תכליתם היא השקטת מצפנו, עליו לעמד ולהעיתר בעדו בתפלה, כי התפלה היא העקר.

בענין זה עורר הגרי"ז מברסק:

מדרך העולם היא שכאשר שומעים על חולה הנתון בסכנה, מיד מתכנסים הכל להעיתר בתפלה נמרצת למענו. ואולם ברגע שמתפשטת השמועה שחלה הטבה במצבו, מיד הכל מתרפים מן התפלה, ובכך מתעלמים מהעבודה שמצד האמת אותו חולה זקוק עדן לרחמי שמים. הרי הדבר דומה לחולה שהחל לטול תרופה שעתידה להציל את חייו, וברגע שהחלה התרופה לפעל נוטלים אותה הימנו. נמצא שהמבשר על הטבת מצבו של החולה נכלל חלילה בגדר רודף!

החזון איש בדורותיו' עמ' ריו; פניני רבנו הגרי"ז' עמ' מב

'תמו חטאים - ולא חוטאים'

"לא תשנא את אחיך בלבבך" (ויקרא י"ז)

אמרו חכמים (פסחים ק"ג ב) שמתר ואף מצוה לשנא אדם רשע הידוע כמי שעבר על אחת ממצוות התורה במזיד. ואולם, כתבו התוספות (שם ד"ה שראה) שכל ההתר לשנא את החוטא הוא רק בגין חטאיו. על כן יש להזהר ששנאה זו לא תתפתח לכדי שנאה אישית, שכלפיה נאמר האסור בפסוק שלפנינו.

על פי זאת ישב האמרי אמת' את לשון המשנה (אבות ד' ט): "שמואל הקטן אומר (משלי כד יז): 'בנפל אויבך אל תשמח ובכשלו אל יגל לבך'" - ולכאורה תמוה: וכי שמואל הקטן אמר זאת, והלא מקרא מפרש הוא במשלי?

ויש לומר, כיון ששמואל הקטן תקן את ברכת 'למלשינים אל תהי תקוה' (ברכות כח ב), לפיכך הקפיד לשנן כל העת את הפסוק: "בנפל אויבך אל תשמח", לאמר: אף שאני מבקש בכל יום שהמינים ורשעי ישראל יאבדו, איני שונאם אלא בגין היותם בעלי עברה, ונזהר אני שלא יפכו לאויבי האישיים.

אמרי אמת' לקוטי דף טו

כך מבטיח הרשב"י בזהר הקדוש (וילך רפה ב):

כדי ישראל לתתא משמרין לאתבא אמן - כשישראל למטה שומרים לשמע הברכה היטב מפי המברך, כדי לענות אחריה אמן כראוי, לבוונא לבייהו כמה דאצטריך - ונוהרים לבנו את לבכם בכנות אמן כמו שצריך, בשכר זאת: כמה פתחין דברכאן פתיחון להו לעילא - כמה פתחים של ברכות פתוחים להם למעלה, כמה טבאן משתבחיין בכלהו עלמיין - כמה טובות נמצאים להם בעולמות, כמה חדו בכלא - כמה שמחה יש בכל מקום... כמה דישראל פתחין להו תרעין דברכאן - כמו שיישראל פתחו שערי הברכות, כך השתא פתחו שערים - כך עתה פתחו להם שערי התפלות, ותתקבל צלותהון - ותתקבל לתפלתם.

זקוקים לישועה? רוצים שיפתחו לפניכם שערי ברכה? מיחלים שתתקבלנה תפלותיכם ברחמים וברצון?

יש לכך עצה בדוקה פשוטה וקלה: תענו אמן בכונה.

אמן, מלה אחת, שלוש אותיות, שבע ברכות וישועות.

"יגדל" (ב) - העקר הראשון - מציאות ה'

המציאות האמתית היחידה

הבית הראשון בפייט זה מקביל לעקר הראשון מ"ג העקרים. עקר זה מחיב להאמין במציאות ה' ובשלמותו, ובכך שהוא ברא את הכל, ושפציאותו היא שנותנת לבריאה כלה את יכלת קיומה בכל עת ובכל שעה (רמב"ם סודי התורה א א פרוש המשינות סנהדרין פתיחת פרק ט).

המטורר בחר להביע עקר זה במלים "נמצא, ואין עת אל מציאותו". מציאות הבורא יתברך היא למעלה מהשגתם של בני אדם קרוצי המר, אולם הכל מבינים שבהנחה הוא נמצא, ולכן הוא מכנה בפיו "נמצא" (פרוש על הרמב"ם סודי התורה טס). בנוסף, הקדוש ברוך הוא הוא המציאות האמתית היחידה על פני היקום, וכל שאר הנבראים תלויים בו ואינם יכולים להתקיים רגע אחד בלעדיו. וכפי שכתב הרמב"ם (סודי התורה א ד): "הוא שהנביא אומר (ירמיהו י ב): 'וה' אלהים אמת, הוא לבדו האמת ואין לאחר אמת כאמתו, והוא שהתורה אומרת (דברים ט ה): 'אין עוד מלבדו', כלומר אין שם מצי אמת מלבדו מותו" (יח' ישראל עמ' עח).

בשונה מכל נמצא שפציאותו החלה בזמן מסוים, ועד לאותו זמן יכולה הייתה הבריאה להתקיים בהיעדרו, למציאות ה' אין עת, כי הבריאה כלה מעשה זיו, ואין שום פתח בה שיכול להתקיים בלעדיו. מלבד זאת, הנבראים כלם - קיימת עת שבה יכולה מציאותם לחלל ולו לזמן מה, ואלו מציאות ה' אינה יכולה לחלל במשום עת שהיא, שכן עצם המשגל 'עת הוא משגל אנושי מוגבל, ואף שפסוק זה אף איננו יכולים לתפס זאת בשכלנו, עלינו לדעת כי הקדוש ברוך הוא מעל לכל משגל של זמן ועת (ע' יוסף פסדור אוצר התפלות).

האמונה בקיום הבריאה ובהנהגתה

מלבד האמונה שפציאות ה' היא המעניקה לבריאה את קיומה בכל רגע, יכולה בעקר זה אף האמונה שהקדוש ברוך הוא משגיח על העולם ומנהיגו בכל עת פרצונו (רמב"ם ט ט). וכפי שמתאר עקר זה בסוף "אני מאמין" שאותו והגים לומר אחר התפלה: "אני מאמין באמונה שלמה, שהבורא יתברך שמו הוא בורא ומנהיג לכל הברואים, והוא לבדו עשה ויעשה ויעשה לכל המעשים".

מקורו של עקר זה הוא במצוה הראשונה שעליה נצטוונו בעשרת הדברות (שמות כ א): "אנכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים" (רמב"ם ט ט). ופרושו כאלו אמר תדעו ותאמינו שיש לעולם אלה" (ספר התורה מצוה כח). מן המפורסמות הן דברי רבי חיים מנלוז'ו, על גל התועלת שמפיק האדם מהתבוננותו במציאות ה' ובשליטתו המחלטת בעולמו, ואלו דבריו (נפש החיים ג יב): "באמת הוא ענין גדול ונסתר ונשגב, להסיר ולבטל מעליו כל דינים ורצונות אחרים, שלא יוכלו לשלט בו ולא יעשו שום רשע כלל, כשהאדם קובע בבלבו לאמר: הלא ה' הוא האלקים האמת, ואין עוד מלבדו יתברך

שום כח בעולם ובכל העולמות כלל, והכל מלא רק אחדותו הפשוט יתברך שמו. ומבטל בבלבו בטול גמור ואינו משגיח כלל על שום כח ורצון בעולם, ומשעבד ומדבק טהר מחשבתו רק לאדון יחיד ברוך הוא, וכן שפיק הוא יתברך בידו שפמיאל יתבטלו מעליו כל הכחות והרצונות שבעולם שלא יוכלו לפעול לו שום דבר כלל".

מלא כל הארץ כבודו

במשמעות לשון 'נמצא' ואין עת אל מציאותו' טמון אף יסוד חשוב בענין התפלה: הקדוש ברוך הוא 'נמצא' לצדנו תדיר ומאזין לתפלתנו בכל עת, כלשון הפתח (דברים ט ז): "כי מי גוי גדול אשר לו אלקים קרבים אליו כה' אלקינו בכל קראנו אליו". ואולם בל נחשב כי מתוך קרבתנו אליו יכולים אנו לתפש את מהותו, שכן "אין עת אל מציאותו" - אין שום זמן ועת שבו האדם הגשמי יכול להשיג את מהותו של הקדוש ברוך הוא (סדור 'דברי שלום' לה' (לדא)).

נועד המעשה בהרה"ק רבי נפתלי מרופשיץ, אשר בהיותו ילד קטן כבר נודע בהרפתותו המיוחדת. באחד הימים נגש אליו אדם שבקש לבחן את חכמתו. פנה אליו האדם ואמר לו: "נפתלי צבי, אתו לך זהוב ברוך הוא". השיב לו הילד בחייו ששובבות ופקחות נמהלו בו: "ואני אתו לך שני זהובים אם תראה לי היכן הוא לא נמצא...". (צדקת החכם עמ' 39).

שבח ויגדלה

המטורר פתח את פייטו במלים: "יגדל אלקים ח' וישתבח". תאר 'גדלה' נמדד ביחס לאלת, ואלו 'שבח' נמדד מצד המשבח בעצמו. על הבורא יתברך נקט המטורר הן לשון 'יגדל' והן לשון 'ישתבח', כדי לרמוז על הרעיון המעבד בעקרי הדת המורכבים בפייט זה, שהבורא יתברך החי לעולם, הוא 'גדול' - ביחס לכלל הנבראים כלם, ו'משבח' - מצד עצמו, היות שכל המעלות כלן כלולות בו. שכן הוא משלם בכל שלמות שתעלה על הדעת (ע' יוסף פסדור אוצר התפלות).

עוד פרשו: בתאר 'יגדל' רמז המטורר ליסוד המבטא את אמונתנו. הגויים מכנים את ה' בתאר 'רם', לפי שאינם מאמינים בהשגחתו על העולם השפל, ובתאר 'רם' שמשמעותו - געלה ונשגב מאתנו. ואלו אנו מאמינים כי לרב ענוותנותו הוא משגיח בהשגחה פרטית על בראיו ומבין אל כל מעשיהם ומחשבותיהם, וכפי שאמרנו מכמים (ליון ז א): "אין אדם נוקף [פועל] אצבעו מלמשה אלא אם כן מכווין עליו מלמעלה". משום כך פתח המטורר ואמר: "יגדל אלקים ח' גדול הוא האלקים החי לעד מן הארץ, שעליה נתונה השגחתו, ועד לשמים, וישתבח". ואזדרבה השגחתו על בראי תבל זהו שבחו (סדור 'דברי שלום').

יגדל האלקים החי לצבח וישתבח, שעל אף שאין לנו שום השגה בו, אנו מאמינים שהוא הנמצא האמתי שכל הברואים תלויים בו, ואין עת וקצבה אל מציאותו.

כלב שנשלח משמים

היה פי התרחקותו הרגיעה את הכלב. הוא פסק מנביחותו, אולם לא מש ממקומו.

נצבו השנים על עומדם ונחכו בדעתם פדת מה לעשות. לא היה להם זמן רב לחשב, והם החליטו לנסות את מזלם בדורון, בתפלה ובמלחמה. תחלה הם נסו לפיי את הכלב בלחישות שונות, אולם הלה הגיב למתנתם בסדרת נביחות בלתי ידידותית בעליל. נסו לומר את הפסוק הנודע למצב זה, אולם ללא הועיל. הכלב נותר על עמדו.

לשלב המלחמה לא הגיעו. הם כבר הבינו כי מדבר בכלב עקשן וזו פנים שלא ממלך להתעסק אתו, ובלית ברירה החליטו לשוב לאחור ולרוץ בדרך המלה. הם קוו שזיפו לקפיצת הדרך שתוביל אותם לאכסנייתם עוד בטרם תשקע השמש.

שמש כבר נטתה לערב, והשנים פתחו בריצה קלה על הכביש הראשי, עד שהגיעו לשער הישוב.

עמדו להפגס מבצע לשער, אלא שאז נקטעה ריצתם למשמע קול כבי מר. הם הביטו לאחור והבחינו להפתעתם באשה זקנה העומדת בצד הדרך וממרת בכלי. כיהתים רחמנים בני רחמנים, הם לא התחשבו בזמןם הדחוק, פנו לעברה והתענינו לפשר מצוקתה.

האשה הרימה את עיניה הטרוטות מבכי, ומשהבחינה בשני הפלאכים שנשלחו אליה כמשמים, פשט חייו של תודה על פניה והיא מחתה את דמעותיה במטפחת שבידה.

לצדה היו מונחות שתי מזודות כבדות, ומבלי שתצטרף לומר מלה הבינו השנים את המוטל עליהם. כל אחד מהם נטל מזודה אחת והחל לטפס במעלה ההר, כשהאזנה נשרכת אחריהם. למרבה הפלא הסיפיו הגיעו לציון הקדוש בשעת הדלקת הנרות. הם סייעו לאקנה לשאת את מזודותיה עד למקום אכסנייה, משם בקשו לרוץ למקום אכסנייהם. אלא שהאזנה התחננה לפנייהם להמתין לרגע, שכן ברצונה להודות להם פראי לחדש שעשו עמה.

הגעיתם אלי כמו מלאכים משמים, אמרה האשה, כממשך זמן רב המתנתי עד בוש למישהו שיסייע לי לשאת את המזודות הכבדות לבית מארחי. כששמעתי את קול הצפצוף המבשר על השבת המתקרבת נפל לבי בקרבי. הייתי בטוחה שאאלץ להשאיר את מזודותי הקמור על אם הדרך ולעלות בגפי בבגד שלוגפי לבית מארחי.

אלא שבטרם התאישה, החלטתי לשאת תפלה למעמך הלב. התפללתי לפני ה' בדמעות שליש: רבו העולמים איני מסגלת לחשב להפקיר את מזודותי על אם הדרך, אגא שלח לי את ישועתך ממרומים וחלצני מהמצב שבו אני שרויה'.

לא חלפה דקה מאז סימתי את תפילתי, והנה הופעתם כמלאכים משמים, ומבלי אמר ודברים נשאתם את מזודותי במעלה הגבעה. עד שהגענו לכאן ופתחתם את פיהם, בטוחה הייתי כי אכן אתם מלאכים של ממש. אולם עתה נוכחתי כי הנכם אנשים מן השורה, מבקושת אני להודות לכם מעמק לב על עזרתכם, וג' ברככם בכל מילי דמיטב".

האזנה סימה את דבריה, והשנים השיבו לתותה בנימוס והירו לדרפם. השעה המאחרת לא אפשרה להם לטפס לאקנה כי אכן מלאך משמים נשלח בכות תפלתה כדי למנוע בעדם מלעבר בשביל שבו נכספו ללכת. כך נאלצו לעבר דרך המקום שבו עמדה וקחית שלוחים טובים לסייע בדיה להגיע למחוז קפצה.

נשמע מפי בעל המעשה

היה זה לפני למעלה מארבעים שנה. באותה שנה שבה התרחש ספורנו חל יומא דהוליא דמשה רבנו ורעיא מהימנא בערב שבת קדש. כבר מימי קדם נודע המנהג לעלות ביום זה למירון, ואף באותה שנה התארגנו הסעות מבני ברק ומירושלים ביום חמשי, כדי לשוב ביום ששי בבקר.

הרה"ח ר' נפתלי ג. זצ"ל, ויבלחט"א ידידו הרה"ח הושע ר. שליט"א, אברכים ירושלמיים ראי שמים וברי אורן שהיו רגילים לנסע בכל שנה ביום קדוש זה למירון, לא יכלו לצאת ביום חמשי. הם גמרו בדעתם שלא להחמיץ את הזכות הגדולה של נסיעה למירון ביום זה חשוב. על פן נדברו לנסע יחדו ביום ששי בבקר, ולאחר מכן לשבת בשבת קדש באתרא קדשא מירון.

בשעת בקר מקדמת של יום ששי יצאו השנים באוטובוס המקצועי היוצא מירושלים לכיוון צפת, ולאחר נסיעה ארוכה ומפרכת ירדו בתחנה הסמוכה לכניסה לישעון מירון.

יועד להאכה לפקד את ציינו של רבי שמעון בר יוחאי הקדוש מעת לעת, כי ברגע שבו דורכות רגליו על פתחו של המושב מירון, כבר גאזה הלב מהתרגשות ומפסופיו. אף מידעניו מיד עם רדתם מהאוטובוס מהרו לטפס אל העליה התלוזה המובילה לעבר ציון הרשב"י, ולאחר כמה דקות כבר התרפקו בערגת קדש על מצבת השיש הקרה שתחתיה טמון צדיק הורוות.

באותם רגעים נעלים, בעומדם במקום המסגל לקבלת התפלות נשכחה מוחם כל דאגה וטרדה. מוחם ולבם היו נתונים אף ורק לשפיכת ציון שיה ותחנונים לפני ה'.

שהו השנים זמן ממשך בסמוך למצבת הקדש, ורק משחשו כי נשמתם שבעה ורותה ז' צרפה מן הקדש, פנו לסדר לעצמם מקום לינה וסעדה לשבת קדש הקרבה ונאה. כסימתא דשמאי הם אתרו במהרה קבוצת חסידים ואנשי מעשה ראים ושלמים שהתארגנו מבעוד מועד לשבת התאחדות באכסניה מקומית. הללו שמחו לארחם בצל קורתם, והשנים נשאו את משלטיהם לחבריהם.

מסימתי את הכנותיהם לשבת, הביטו בשעונם וראו כי נותר עדין זמן רב עד לכניסת השבת. על פן החליטו לנצל שעות אלו לטייל בין משעולי המושב מירון, לשאף מלוא חפנים אור פסגות, ולהתבשר מניחוח הוד הקדומים האופף את אוור הגליל בכלל ואזור מירון בפרט.

טייל השנים בין שבילי השיבו, כשתוף כדי ליתכם הם מושוחים ביניהם בשיחת חליו של תלמידי חכמים, מענינים העומדים ברומו של עולם. אלא שפכל שהתמשכה שיחתם פן ארכה טעתם והתרחקה דרכם. כך, כאשר נזכר אחד מהם להביט בשעון שבידו, נחרד לגלות עד כמה מאחרת השעה. קול צפצוף צורמני הקפיץ עוד יותר את לבם, כשגלו להותם כי רוחצין הם מרחק נזר ממקום האכסניה, וכי אם לא ימצאו דרך קצור יאלצו להגיע לאכסניה לאחר כניסת השבת.

הביטו סביבותיהם, ולפתע נזכר אחד מהם כי ממש בסמוך אליהם קים שביל קצור שיכול להביאם במהרה עד לציון הרשב"י, ומשם לאכסניה הדרך קצרה.

פנו אפוא השנים מן הדרך הראשית שבה הלכו, ועד מהרה מצאו את השביל הנכסף והחלו לצעוד בו במהירות ובאכה ציון הרשב"י.

אלא שפלתם, כמו ממעמקי האדמה, צץ לקוחתם קדי שחור ואימתני. הכלב נצב לבגדים מלאו קומתו ופתח בסדרת נביחות מפחידות שגרמו להם לסקת לאחוריהם בנהלה. נראה

בס"ד בר"ה

חוט של חסד

גיליון לכל בית יהודי | בנשיאות הרב שלום ארוש שליט"א

ר"ת	יציאה	כניסה
20:30	19:52	18:38
20:28	19:54	18:55
20:31	19:55	18:48
20:30	19:53	18:55

ירושלים
תל אביב
חיפה
באר שבע

פרשת אחרי מות קדושים • י"ב אייר תשפ"א • גליון 718

יו"ל ע"י מוסדות "חוט של חסד"

רח' שמואל הנביא 13 • ת.ד. 50226 • טל: 02-5812210
פקס: 02-5812252 • מייל: al5308000@gmail.com

הממצרים באו למשה ותקפו אותו במילים קשות ואמרו לו: "המבלי אין קברים במצרים..." והיטח בו האשמות: "למה לקחת אותנו למות במדבר?" והם למעשה כפרו בטובתו של משה ולא האמינו בישועת ה'. ומשה חשש שמא אותם יהודים לא יזכו לעבור בים סוף לכן עמד משה וצעק והתפלל במסירות נפש על אותם חוטאים כי לא רצה ששום יהודי לא יישאר מאחור חלילה.

כמו שאומר רבי נחמן שמשה רבינו קישר את עצמו אפילו עם הפחות שבפחותים, וגם עם מי שהיה "נסוג מכול וכול", כלומר אפילו היהודי הרחוק ביותר משה היה אתו ביחד ובאהבה.

להתרפק על הצדיקים

לכל אדם יש צורך בסיסי להרגיש אהוב. אדם מתרפק על זכרונות מאימו כל החיים כי כל המהות של האימא היא לתת חום ואהבה לילדים והחום הזה מלווה אותם ובונה אותם כל החיים. ואומר רבי נחמן ש"הצדיק נקרא אָם שמניק לישראל באור תורתו" (ל"מ ד).

הצדיקים אוהבים אותנו מאוד. כאשר יהודי זוכה להרגיש את אהבת הצדיק הוא מתקשר לצדיק, הוא מרגיש אהוב ומחזיר אהבה, וזו מהות ההתקשרות לצדיק בבחינת "נפש קשורה בנפשו" שנאמר על האהבה הגדולה של יעקב לבנימין בן הזקונים שלו.

וככל שהצדיק גדול יותר, כך הוא אוהב את עם ישראל יותר, כך הוא יוכל לסבול יותר את החוטאים והפושעים ולהתפלל עליהם ולהחזירם בתשובה, כמו רבי מאיר בעל הנס שבשבוע הקרוב יחול יום ההילולא שלו, ששמע לעצת אשתו ולא התפלל על החוטאים שציערו אותו שימותו, אלא התפלל שיחזרו בתשובה.

הגעועים פורצים

ולכן אחד הימים המיוחדים ביותר בשנה הוא יום ל"ג בעומר שגם הוא יחול בסוף השבוע הבעל"ט.

מאמר ראש הישיבה

אש של אהבה

מוסר לחיים

עבודה גדולה, האהבה נמדדת דווקא ברגעים הקשים. אבל מי מסוגל לכך? אבא ואימא אוהבים את ילדיהם גם כשהם לא מתנהגים כראוי, אבל לא כל הורה מסוגל להראות אהבה לבנו כאשר הוא לא מתנהג כראוי, וכל שכן בנוגע לאנשים זרים.

הצדיק הירושלמי המפורסם, הרב אריה לוי, היה משגיח בתלמוד התורה "עץ חיים" בירושלים. בתלמוד התורה היו מוגשות ארוחות, למרות שהייתה זו תקופה קשה מאוד של מחסור.

רק הצדיקים הגדולים אוהבים את עם ישראל באמת ובתמים. גם כשהם חוטאים ופושעים. אדרבא, כשעם ישראל חוטאים - יש לצדיקים רחמנות גדולה הרבה יותר. כואב להם שעם ישראל טועים ושרויים בחושך והם מרבים עליהם בתפילה ועושים הכול כדי לקרבים.

באחת הארוחות הגוש פודינג כקיעוח. אחד הילדים ביקש מנה נוספת וקיבל. משיקשקש מנה שלישית ובקשתו סורבה, הוא התעצבן ושפך את כל הסייר. המחנכים העבירו אותו לטיפולו של הרב אריה לוי, שתפקידו כמשיגח היה לתת לילד עונש מלווה בשיחת מוסר נוקבת.

הראשון הוא אברהם אבינו שהתפלל על אנשי סדום! אבל הדוגמה הבולטת ביותר היא משה רבינו שלא הפסיק להתפלל על עם ישראל גם לאחר החטאים החמורים ביותר והיה מוכן שימחה שמו בעבורם.

למרות שרבי אריה היה חם ואבהי, חייכן ושופע אהבה, בכל זאת הילד ידע שהוא כבר עבר את הגבול ולכן הגיע לחדרו של הרב בשעה היעודה מלא בפחד ובחשש מאימת המשגיח.

בעקבותיו צעד שמואל הנביא שגם לאחר שהוא מוכיח את העם בחומרה ואומר להם: "אתם עשיתם את כל הרעה הזאת..." באותה נשימה הוא גם מוסיף ומדגיש: "גם אנכי חלילה לי מחטוא לה' מחזול להתפלל בעדכם והוריתי אתכם בדרך הטובה והישרה..."

כשנכנס לחדר ניגש אליו רבי אריה בחום והגיש בפניו מנת פודינג, תוך כדי שהוא אומר לילד בְּרַךְ: "שמעתי שאתה אוהב פודינג אז הכנתי עבורך מנה נוספת..." הילד התרגש מאוד מהמחווה הנדירה, מהחום והמרגישות, לבו התמלא ברגשות חרטה, והמעשה האצילי והאהבה הגדולה של רבי אריה לוי השפיעו על הילד יותר משעות של שיחות מוסר, עונשים, גערות וצעקות. המעשה הזה נחרט בלבו והשפיע עליו לכל החיים והוא נעשה מחנך דגול ואהוב.

לא מוותר על אף אחד

ובעניין זה שמעתי דבר נפלא בשם הרב אהרן לוי מערכים שהסביר על מה התפלל משה רבינו לפני קריעת ים סוף. הרי' הבטיח לו שישוע את עם ישראל והם לא יראו את המצרים עוד לעולם, והוא בעצמו אומר לבני ישראל שאין צורך להתפלל כי "ה' יילחם לכם ואתם תחרישון", אז מדוע משה עומד וצועק לה' עד שה' אומר לו "מה תצעק אלי?"

המדד לאהבה

מתי אתה יודע שמישהו אוהב אותך? כשהוא אוהב אותך למרות שאתה לא מתנהג כראוי. אם הוא נשאר באהבתו ועוד דואג לך יותר - זה סימן שהוא אוהב אותך באמת. כי לאהוב בן אדם שמתנהג כראוי זו לא

הסביר הרב שמכיון שהיו כאלה שבשעת הלחץ והפחד

המשך בעמ' 3

חוזרים ובגדול

השיעורים העוצמתיים של הרב שלום ארוש שליט"א

ניתן להזמין שיעורים בטל: 052-8985551

קדושים תהיו

בפרשת קדושים אנו קוראים (יט, ב) "דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלהיכם". (יט, ב) רש"י פירש - "דבר אל כל עדת בני ישראל" - מלמד שנאמרה פרשה זו בהקהל מפני שרוב גופי תורה תלויין בה. "קדושים תהיו" - הו פרשים מן העריות ומן העבירה. וראוי להתבונן בפירוש רש"י דהיאך יקרא "קדוש" מי שנזהר מאיסורי התורה, והלא תואר "קדוש" הינו תואר עליון ומכובד, כענין שנאמר (במדבר טז, ז): "היה האיש אשר יבחר ה' הוא הקדוש". לא כל אחד ראוי ויכול לזכות למדרגת הקדושה, ואילו לפי פירושו אין כאן שום הקרבה מיוחדת לזכות לתואר זה אלא רק באם יקיים המחויבות שלו לפרוש מהאיסור, שזה בעצם שייך בכל אחד ואחד, ואם כן מי הוא "הקדוש" באמת אחר שבמילא חייבת להיות מידה זו בכל יהודי כשר הנזהר מהאסור עליו?! ומאיך יש להבין, הרמח"ל במסילת ישרים (פכ"ו) בשער "הקדושה" מבאר תנאים רבים הנצרכים כדי להיכלל במידת הקדושה שהיא בסוף מעלות דרבי פנחס בן יאיר (כמבואר במסכת סוטה פרק ט), וכמעט שהקדושה נמצאת במעלה הגדולה ביותר, והיא המביאה לידי רוח הקודש עיי"ש בדבריו. ובכן אם נאמר שכונת התורה בציווי "קדושים תהיו" לאותם תנאים שכתבה המשנה, היאך יתכן לבקש זאת מכל אחד כפי הנשמע מפשט ציווי התורה "קדושים תהיו", שהוא ציווי לכל אחד ואחד. ואם נאמר שלא לזה נתכוונה תורה בציווי "קדושים תהיו", אז למה כן נתכוונה תורה לדבריו בציווי זה.

ועוד צריך להבין הרי לפי דבר רש"י לא יוצא שום פעולה במצוות עשה של קדושים תהיו, אלא מצווה זו מתקיימת על ידי "שב ואל תעשה", ומפשט דברי התורה נראה שיש כאן מצווה בקום ועשה, "קדושים תהיו" בדווקא? ועוד צריך להבין מה רצתה התורה ללמדנו שפרשה נאמרה בהקהל לכל עדת בני ישראל? ומה נשתתה מצווה זו מכל מצוות התורה שלא נאמרו בהקהל. ועוד צריך להבין מדוע נאמר שבפרשה זו תלויין רוב גופי תורה כמבואר ברש"י והרי מצווה זו היא רק אחת מכל תרי"ג מצוות. ונראה לבאר דרש"י ראה במצוות עריות ציווי מיוחד ושונה מה שאין בכל המצוות. שהרי בענין העריות בלבד מציעו שחייבה תורה מה שלא חייבה בייתר המצוות. בענין העריות האדם מצווה ומחוייב להשמר בכל הבחינות אם במעשה העבירה זה הרי פשוט ומבואר בתורה עריות האסורות, וכמו כן במחשבה ודיבור שהם בכלל האיסור "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם" שדרשו זאת על הרהורי עבירה, ובוודאי כולל הדבר דיבור דלא יתכן דיבור ללא הרהור, והרי לא מציעו בשום איסור שיהא כרוך בכל כך גדרים וסייגים כעריות, ולכן בוודאי במצווה זו יש בה הרבה קום ועשה, ולא רק לפרוש מן העריות, ובוודאי רוב גופי תורה תלויים בה, כי בלי קדושה אין אפשרות ראוייה לקיום כל מצוות התורה בלב טהור ושלם, ופרשה זו נאמרה בהקהל, שלא יאמר אדם דבר זה נשגב מבייתי וגדול עלי ואין לי אפשרות להגיע אליה לכן נאמרה פרשה זו בהקהל, וצריך לזכור בענין הקדושה את המבואר במסילת ישרים (שם) וזה לשונו: ענין הקדושה כפול היא, דהיינו, תחלתו עבודה וסופו גמול, תחלתו

אמר: דנקא רבנא הקדוש בגללי תורתיו, עצותיו, דתרתיו הוא הא אשר יכול היה לגלות ולומר גלגלות "אין שום יאוש בעולמם כלל", כי גילה בדברי תורתיו איך באמת אין שום יאוש בעולמם כלל, והוא הא אשר יכול לומר כן. (שיש"ק ו - שם)

אמר ונשי שלומנו: כל דבאר שייצא מרבנא הקדוש ואמר ברבים הרי נשיה נשיכת לכל אהד ואהד ואין מי שייכול לפטר עצמו מןה, לומר: עצה זו אינה נשיכת לי, כי בודאי נשיכת לכל אדם ואדם בכל עת ובכל מקום. (שם ו - שםא)

אמר: לענין בחינת האמנה: שאם האדם הולך אחר שכלו אפלו נשהולך בדרך עבודת השם יתברך אז זכה דרך לקבל ולגדל כפי נשאר שכלו הא, אולם כשהולך ועובד את ה' מחמת תורת אמונה והתקיימות אצו זכה לקבל בפלים שהיו דעת גדול כזה כפי שהא באמת, שהיא דעת של אין סוף ואין תכלית. ומזה נבין מעט מעלת יראת ה' התקיימים. (שם ו - שנה)

השתדלות וסופו מתנה, והיינו שתחילתו הוא מה שצדק מקדש עצמו וסופו מה שמקדשים אותו. כלומר אדם ישתדל ויתאמץ מבחינתו במה שאפשר בסופו יקבל את הקדושה כמתנה, וזה המצופה מאיתנו שכל אחד יעשה כיכולתו והעיקר על ידי עבודת התפילה שזה חלק העיקרי במצוות קדושים תהיו שמבלי התפילה אי אפשר להגיע לשום דרגה בקדושה, ודבר זה נדרש ומצופה מכל יהודי באשר הוא.

הרה"ג ר' ירון אשכנזי שליט"א ר"כ חושן משפט
בישיבת "חוט של חסד" מנהל רוחני ב"קו ההלכה"
קו ההלכה הספרדי: 3030*

שו"ת של חסד
ע"י בית הוראה "חוט של חסד"

שאלות שנשאלו בקו ההלכה

נהגו להיזהר לכתחילה שלא לגזוז את חוטי הציצית על ידי סכין או מספרים של ברזל, משום שנאמר לגבי אבני המזבח "לא תניף עליהם ברזל" ולכן נזהרים גם בברזל. לכן ראוי להקפיד לחתוך רק במספרים קרמיים, או לחתוך בפיו אבל לא לחתוך בסכין או מספרים של ברזל. כף החיים (פלאגי סימן י' אות י"ב)

אני רוצה לקנות שמן זית שמייצרים בכפר ערבי או דרוזי, האם צריך שתהיה על זה כשרות או שאפשר לקנות גם ללא הכשר?

בזמנינו שישנה תעשייה עניינה וישנם גם הרבה שיטות לרמאות את הלקוח, אין להקל בכך אלא צריך כשרות או שיראה בעיניו את התהליך כגון שיסחט הגוי בפניו את הזתים. מכיון שכיום ישנו חומר שממזג בין שמנים, יתכן ומיזגו בשמן זה בצורה בלתי חוקית שמן מן החי ואין על כך פיקוח ועל כן חייב כשרות.

שכחתי לברך ברכות השחר בבוקר עד מתי אני יכול לברך ברכות השחר?

מי שנאנס ולא בירך ברכות השחר בבוקר יכול לברך את כולו במשך כל היום. ויש אומרים שיכול לברך אותם גם בלילה אחר צאת הכוכבים עד שילך לישון, ואף שיש חולקים המברך יש לו על מה לסמוך. (עי' יחזקאל דעת חלק ד' סימן ד' וילקוט יוסף סימן מ"ו סעיף כ"ה) משנה ברורה סימן נ"ב סעיף קטן י'.

אכלתי בשרי ולאחר כמה שעות לפני שעברו שש שעות בירכתי על מאכל חלבי, מה אעשה, האם אטעם מהמאכל החלבי כדי שלא תהיה ברכתי לבטלה, או שלא אטעם כדי להניצל מאיסור בשר וחלב?

עדיף לטעום מהמאכל ולא תהיה ברכתו לבטלה, משום שאיסור ברכה לבטלה הינו איסור מן התורה ואילו איסור אכילת חלב לאחר בשר איסור מדרבנן. (הליכות עולם חלק ז' עמ' ל').

לאחר שטעמתי מהחלבי האם אני יכול להמשיך ולאכול כעת את המאכל?

לאחר אכילת בשר יש להמתין שש שעות שלימות, ולכן אף אם טעם בטעות מהתבשיל החלבי, עדיין חל עליו האיסור להמשיך לאכול, כי עדיין יש חשש של איסור בשר בחלב, שאם נשאר בשר בין השניים ואוכלם יחד יעבור איסור, לכן רק יטעם ויפסיק.

חוטי הציצית שלי ארוכים מאד, האם אני יכול לגזוז אותם במספרים של ברזל?

אדם שאכל כזית לחם ביותר משיעור של כדי אכילת פרס (כלומר שאכל 27 גרם ביותר מדקות) האם יברך ברכת המזון?

נחלקו בזה הפוסקים האם צריך לברך ברכת המזון או לא, ולהלכה אם ישנה אפשרות ביד לאכול כעת כזית בתוך השיעור הנ"ל יאכל כעת ויברך ברכת המזון. כך דעת מרן הרב אלישיב זצ"ל (אשרי האיש פרק ל"ז סעיף קטן ד'). ואם אין לו עוד כזית באופן שאינו יכול לאכול עוד, לא יברך בפיו אלא ירהר את הברכה בליבו כף החיים (סימן ר"י סעיף קטן ז', ובן איש חי פרשת מסעי אות ו').

מה מברכים על לחם שנעשה מקמח "טף"?

קמח הטף הינו קמח שנעשה מקטנית המצויה באתיופיה, ובני העדה נוהגים לעשות ממנו לחם, ומומחי התזונה משבחים אותו שיש בו ערך תזונתי רב, וקטנית זו הנקראת טף אינה נאכלת אלא בצורה זו בלבד, ומגדלים קטנית זו על מנת לעשות ממנה עיסה ולאפות אותה, ועל כן ברכת לחם זה בורא פרי האדמה. (על פי דברי הילקוט יוסף סימן ר"ד אות ו').

"יכול לפטור העולם אדונו בר יוחאי"

החגור

ק ל ה .

ברובם היו ערביי המקום, עניו שוטטו אחר הדמות שהורתה לו הרבי בחלום. לפתע צדו עניו את אותה הדמות. יחף רגליים חגורה עבה במותניו ורץ ריצה

כי רבי שמעון בר יוחאי הוא אחד מיחידי הדורות ענק עצום בדור של ענקים, שהעיד על עצמו שאם יש בעולם רק שני בני עלייה - אלה הוא ובנו.

ורבי שמעון בר יוחאי הגן על כל דורו שלא נראתה קשת בימיו, ובכוחו היה למנוע צרות ומגיפות. והוא מעיד על עצמו שהוא יכול לפטור את כל העולם מן הדין, ומסביר רש"י: "בזכותי. אני סובל כל עונותיהם ופוטרו מן הדין".

אבל החידוש הגדול הוא שכוחו אז כן כוחו עתה ואפילו עוד יותר ויותר כי צדיקים במיתתם גדולים מבחייהם והם ממשיכים לעלות מעלה מעלה - וככל שהם מתעלים יותר, כך אהבתם לעם ישראל גדלה והולכת והם מוסיפים תפילות והשפעות לעם ישראל.

ולכן גם היום בכוחו של רבי שמעון להגן על כולנו ולפטור אותנו מכל הדינים ומכל הצרות.

ואם בשנה שעברה בגלל מגבלות הקורונה לא זכינו לעלייה המונית לקברו. השנה צריכים להגיע בכפל כפליים בגעגועים גדולים ובאהבה גדולה אנחנו ונשינו וספינו.

"בבנינו ובבנותינו נלך כי חג ה' לנו", וניסע כולנו לצדיק הגדול שכל כך אוהב אותנו ורוצה בהצלחתנו ובישועתנו האמתית כדי לשמוח בשמחתו הגדולה וכדי להתפלל ולפעול ישועות גדולות בכל התחומים ובפרט ישועות הנפש להיעלל מהיצר הרע ולהתקרב לה' באמת שזו הישועה האמתית.

ותנים כוח לרבי שמעון

וחשוב מאוד שנדע לפחות כטיפה מן הים לאן ולמי אנחנו נוסעים ולפני מי אנחנו עומדים לכן ראוי ללמוד את המקורות ולהתבונן בגדולת הצדיק ולדעת באמת שרבי שמעון אוהב אותנו ומתפלל עלינו ומחכה לנו כמו אבא אוהב שרק רוצה שנבוא ונשמח בשמחתו ונבקש כל משאלות לבנו והוא כבר יפעל עבורנו את כל הישועות.

בני ישראל היקרים, אנחנו כבר מרגישים את הגאולה בפתח. ואנחנו מכירים את הנבואות הקשות על הגאולה העתידה.

אבל אנחנו גם יודעים שהצדיקים לא יוותרו על שום יהודי, ושהם רוצים להביא את הגאולה ברחמים: כידוע המעשה מהחזקה מלובלין שאמר באחת מדרשותיו שהוא יכול להביא את הגאולה אבל הוא מעב זאת כדי שיהיה תיקון לכל הנשמות הנידחות; וכן אמר ר' יהודה זאב ליבוביץ' זיע"א שהוא מעב את הגאולה כדי שלא תהיה עוד שואה חלילה ושהגאולה תבוא ברחמים.

נבוא בהמונינו לרבי שמעון, כי ככל שיש יותר יהודים אצל הצדיק כך יש לו יותר כוח לפעול בשמיים, ונבקש ממנו גאולה ברחמים גדולים בלי לוותר על שום יהודי ונבקש ממנו שגם לא יוותר עלינו ועל כל קרובי משפחתנו ונפעל ישועות גדולות בפרטיות ובכלליות בגשמיות וברוחניות לנו ולכל עם ישראל, אמן.

בברכת שבת שלום ומבורך

שלום - אהבה

מרחוק נראה באופק ההר מירון בו טמון התנא האלוקי ר' שמעון בר יוחאי. ליבו של ר' יעקב שמשון פעם בחזקה. "המתן כאן" פנה האלמוני אל ר' יעקב שמשון. שעה תמימה המתין לו לאלמוני מחוץ למערה, הוא לא העז להמרות את פיו ולהרהר אחריו. הרגשת מה החלה משתחלת בליבו של ר' יעקב שמשון. "לא מדובר בו בערבי או בסתם אלמוני, כנראה מדובר באחד מל"ו צדיקים נסתרים". הררה ביו לבין עצמו. בתום השעה יצא האלמוני מפתח המערה, עניו אדומות מבכי ואור קורן מעל פניו. "הוא מת". הודיע חגיגתי לר' יעקב שמשון. "הוא מת וגזרותיו בטלו". הגיע בשורת הישועה. כעת החל מגולל שיחה עם ר' יעקב שמשון וסיפר כי לומד הוא את ספר הזוהר בעיון וכשנתקל בשאלה פונה אל ציון התנא ומבקש תשובה ברורה. גם הפעם לאחר ששאל לרשב"י את שאלתו וקיבל מענה החל מתחנן על נפשם של יהודי טבריה. תוך כדי תפילתו שמע את התנא האלוקי ר' שמעון בר יוחאי מתפלל עימו: "היא רעוא, שהמושל ימות במיתה משונה, ותתבטל הגזירה". וכך היה. נפרד ר' יעקב שמשון מהצדיק נסתר במילות תודה. ומהתנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי, וחזר אל בני עירו השמחים והגרגשים עם הפדות והישועה. בזכות התנא האלוקי ר' שמעון בר יוחאי הישועה היתה כ"כ קרובה, וסמוכה אל העיר טבריה. אך כדי לקבלה היה עלינו לנדוד רחוק. הן ר' שמעון בעצמו העיד כי "יכול הוא לפטור העולם מן הדין", ומה זה שבבילו לפטור בני עיר אחת? על אחת כמה וכמה...

גזרה קשה ונוראה נחתה על יהודי העיר טבריה - מושל העיר שהיה שונא ישראל ותאב בצע חיפוש עילה להעליל על היהודים ולמצוץ מהם את כספם. משלא מצא עילה, החליט לגזור עליהם גזירה ללא כל סיבה. כרוזים ומודעות ענק פורסמו בכל העיר כולה בשם המושל, כי על יהודי העיר טבריה לאסוף לקופתו סכום עתק, תוך זמן קצר. ואם לא, יגורשו כל יהודי העיר טבריה מעירם, ובהשאירם אחריהם את כל אשר להם. גזירת גרוש קשה לצד גזירת איסוף המסון הרב ניצבה כעת לנגד עיניהם של היהודים, ידעו הם כי גזירתו של המושל גזירה היא, ועומד הוא בדיבוריו. אך ידעו, כי גם אם ימכרו את כל רכושם של כל יושבי העיר, לא יצליחו להגיע לסכום אדיר זה. ישבו ראשי העיר לטכס עצה - כיצד להשיג את הסכום הרב, והחליטו כי הברירה היחידה היא לזכות את יהודי התפוצות במצוות "פדיון שבויים". כשליח דרבנן הוחלט לשלוח את רבי יעקב שמשון משפיטיבקה, תלמידו של ר' פנחס מקוריץ זצ"ל שנפטר זמן מועט לפני המעשה. ר' יעקב שמשון שם את פעמיו הישר אל עבר בירות שם מתקיימת קהילה יהודית. לבירות הגיע עם ערב שבת, ומיד התכונן לקבל את פני השבת. יהודי הקהילה קבלוהו בסבר פנים יפות ומאירות, 'אורח מאריך ישראל' זהו דבר יקר. הוא הוזמן אחר כבוד להתארח בבית המרא דאתרא. וזה תוך זמן קצר נוכח לדעת כי האורח מאריך ישראל מיוחד במינו, צדיק ובעל כישרונות. השניים נהנו זה במחיצתו של זה. וכך התגלגלו הדיבורים על סיבת בואו של ר' יעקב שמשון מאריך ישראל. כשאך נזכר בסיבת בואו, למרות ששבת הייתה החל ממרר בבכי על עדת קהילתו. הצטער הרב צער גדול, ויותר מכך הצטער על שלא היה ביכולתו וביכולת קהילתו לעזור בעניין. "בני קהילתי הם עניים אשר בקושי רב מקיימים את מחיתם היומית חודשית וק"ו שלא יאה בידינו לעזור אפילו מחלק סעוד מהסכום הדרוש". ותוך כדי כך געו שניהם בבכיה על רוע הגזירה. נראה היה כי כלתה אליהם הרעה שכן זמן נוסף לעבור דרך קהילות נוספות לא היה לו, ישבו ובכו... תוך כדי בכיה נרדם ר' יעקב שמשון והנה חולם חלום ולפניו ניצב מורו ורבו ר' פנחס מקוריץ זי"ע ומושיט לו ידו: "שלום עליכם, מדוע בוכה אתה ביום שבת קודש?" סיפר לו תלמידו על הצרה ועל אי פתרון לבעיה. "ובכל זאת אין להיעצב ביום שבת קודש, הרבה שלוחים למקום. אתן לך עצה לפתרון הבעיה". האזין ר' יעקב שמשון לדברי רבו בקשב רב והקלה גדולה הרגיש מיד. התעורר ר' יעקב שמשון משנתו ושמחה רבה הציפה את ליבו.

יום ראשון עם שחר השקים קום ר' יעקב שמשון התפלל שחרית בדבקות עילאית. מיד אחר כך יצא אל רחוב העיר בחשאי ויעקב אחרי העוברים ושבים אשר

הסדרה של ש"ק
מאת הרב שלום ארוש
052-2240696

שלום הבית שלי הרב שלום ארוש שליט"א

תפילת חנה

כאמור במאמר הקודם, מתפילתה של חנה למדו חז"ל הרבה מהלכות התפילה, ובוודאי זהו חיזוק גדול לכל הנשים, לראות לאחזו מדרגה זכתה אישה בכח תפילתה - ללמד את כל עם ישראל הלכות תפילה, וללמדם כיצד להתפלל ולטעון טענות לה', ועוד כמה צריכים להתעקש ולא להתייאש - שהרי חנה נפקדה בגיל מאה ושלושים, ועוד זכתה שעד עצם היום הזה חלק גדול מעם ישראל אומרים את תפילתה: "ותאמר עלץ ליבי וכו'" בכל בוקר בתפילת השחרית, ושפתותיה דובבות בקבר.

ועיקר העיקרים - יצא ממנה בן השקול כמשה ואהרן ביחד, והוא שפט את כל עם ישראל ומלך עליהם, והוא היה בעצמו בעל תפילה שמעיד עליו הכתוב בכמה מקומות שעמד בתפילה לילות שלמים, ובכך הכניע את כל אויבי עם ישראל, והוא לימד את עם ישראל ללכת בדרך זו של תפילה ותשובה, וכל זה רק בכוח תפילותיה של אמו. להלן כמה דוגמאות מן הטענות של חנה, שעל ידן ניצחה את ה' יתברך וזכתה שתתקבל תפלתה: "ותאמר ה' צבאות..." - ריבונו של עולם! מכל צבאי צבאות שבראת בעולמך

קשה בעיניך שתתן לי בן אחד? "וחנה היא מדברת על לבה" - על עסקי לבה. אמרה: ריבונו של עולם! כל מה שבראת באשה לא בראת דבר אחד לבטלה. עיניים לראות, חוטם להריח, פה לדבר, ידיים לעשות בהן מלאכה, רגליים להלך בהן, דדים להניק בהם... דדים הללו שנתת על לבי למה? לא להניק בהם? תן לי בן ואניק בהם... חנה גם היתה דבוקה כל כך בדרך של התפילה, עד שלא רצתה לקבל שום דבר בלי תפילה, אפילו הדבר הטוב ביותר. את זה ראינו, כאשר שמואל גדל קצת, ועשה טעות שהתחייב עליה מיתה, ואז באה חנה וצווחה לפני עלי שהכיר אותה: "אני האשה הנצבת עימכה בזה להתפלל אל ה'", אני האשה שניצבתי עמך כאן והתפללתי כל כך הרבה עד שזכיתי לבן הזה - אל תעניש אותי. אמר לה עלי: היחיי לי להענישו ואתן לך בן אחר גדול ממני.

אמרה לו: "אל הנער הזה התפללתי ויתן ה' לי את שאלתי אשר שאלתי ממנו", על הילד הזה אני התפללתי... אני רוצה דווקא את הילד הזה שקיבלתי על ידי תפילתי אף שאתה יכול לתת לי בן טוב וגדול ממני, אך מאחר והוא לא יבוא על ידי תפילה איני רוצה בו, אלא אני רוצה בבן הזה שהתייגעתי והתאמצתי

בתפילה בשביל לקבלו! מובא (שש"ק א) מעשה מגודל כוחה של תפילת הנשים: פעם נחלה מאד בנו של רבי שמעון, שהיה השמש של רבינו נחמן מברסלב, ובצרתו נכנס לרבינו שייבקש רחמים על החולה, אולם רבינו הקדוש לא ענה לו כלום. הבין רבי שמעון שמצבו של בנו הוא בכי רע, וכשבא לביתו אמר לזוגתו: "אם את רוצה בן חי וקים, אל תישני הלילה!". נעמדה אשתו ליד עריסת בנה החולה ובכתה כל הלילה לרפואתו. למחרת, כשנכנס רבי שמעון לפני רבינו לשמשו, פנה אליו רבינו ואמר: "לא ידעתי שתפילת הנשים חשובה כל כך אצל ה' יתברך! היא פעלה בתפילתה גם רפואה לבן וגם אריכות ימים ושנים..." ראו והביטו מהו הכוח שנתן בידן של הנשים, שהרי אפילו רבינו הקדוש לא יכול היה לעזור לאותו חולה, ובוודאי הוא ראה במקום שראה שכבר נגזרה גזרה שאי אפשר לבטלה, ולמרות זאת, אמו של החולה - בתפילתה הזכה היוצאת מעומק הלב - ביטלה את הגזרה ואף הוסיפה לבנה שעות חיים רבות וארוכות...

לכן, כל אשה שתלך בדרך של האימהות הקדושות, ושל כל הנשים הצדקניות שהיו בכל הדורות - להרבות בתפילה, ולהתעקש בתפילה, ולנצח את ה' יתברך בכל מיני אמתלאות וטענות והפצרות - תזכה בוודאי גם היא לדברים גדולים ואף לבנים כשמואל הנביא שניהגו וידריכו את עם ישראל בדרך הנכונה.

הרה"ק רבי נפתלי צבי מרופשיץ זיע"א י"א אייר

לאורם נלך הילולא דצדיקיא

היתה זו מדריגתו העצומה של ר' נפתלי מרופשיץ, לא לדבר שום דבר ריק, אף עם אשתו ובני ביתו. שאף כאשר היה נזקק לדבר עמהם במילי דעלמא, דיבר בנוסח כזה שיבינו הם את מה שהם צריכים, ואילו הוא כשלעצמו ייחד בזה יחודים עליונים.

כשחלה פעם לעת זקנתו פסק מלדבר, והיה כאלם ממש. בני הבית נבהלו, ולא ידעו מה היה לו. הדבר גם הקשה עליהם מאד. חלפה תקופה ניכרת, ועדיין בשתיקתו הוא עומד, נכנס אליו בנו ר' אברהם חיים זצ"ל ואמר לו: "אבי לפי ראות עיני יכול אתה לדבר, אלא שאיך רוצה לדבר מכל מקום אמור לי עתה לפחות מהי סיבת הדבר". פתח פיו הקדוש ואמר: "בני, מינס עמדי על דעתי לא דיברתי דבר וחצי דבר בלי יחוד, אולם עכשיו נחלש מוחי מחמת זקנה, ואין בי כח לנהוג כך, אמרתי אפוא בלבי, אבלום פי מלדבר כל עיקר".

פטירתו

טרם פטירתו קרא אליו את הצדיק ר' שלום מבעלז והעביר לו דברים נסתרים שקיבל מאת האוהב ישראל מאפטא. וכך היה סימן בידם כי יום פטירתו קרב ובא. ואכן לאחר תקופה חלה ר' נפתלי ומחלי זה לא קם. וביום י"א אייר שנת תקפ"ז, נצחו אראלים את מצוקים ונשבה ארון הקודש ונצחו אראלים את מצוקים. ונסתלק ר' נפתלי לעולם שכולו טוב. ומנוחתו כבוד בפולין עיר לאנצ'וט הסמוכה לריישא. זכות הצדיק הקדוש תהא מגן וציונה עליו ועל כל ישראל אמן!

הרה"ק רבי נפתלי נולד לאביו הגאון ר' מנחם מענדל רובין זיע"א, בחג השבועות תק"כ, ביום פטירת הבעש"ט הקדוש, ונתקיים בו הפסוק "זרח השמש ובא השמש" - עד שלא שקעה שמשו של זה (הבעש"ט) זרחה שמשו של זה" (ר' נפתלי).

בני המשפחה, שעוד בשנות נעוריו הראשונות שמו ליבם לכשרונותיו המזהירים של ר' נפתלי, עודדוהו להתמסר ללימוד התורה, והוא למד אצל דודו גאון הגאונים, ר' משולם אגרא שכלו היה מבעית בתורה. למד עמו ר' נפתלי הצעיר זמן זמנים טובא, מילא כריסו בש"ס ופוסקים, ועם התבגרו היה אף הוא לתלמיד חכם מופלג, הגבוה משכמו ומעלה מכל בני גילו.

רבי נפתלי הרגיש בלבו בחיסרון בדבקות בהש"ת, ומשום כך נמשך לבו לדרך החסידות ועל אף שאביו היה נמנה עם המתנגדים לחסידות אזור, נפתלי הצעיר אומץ, ושם פעמיו לליזנסק, מקום שם קויה להתקבל כתלמיד אצל רבי אלימלך. ואכן לאחר מאמץ גדול קבלו הרבי ר' אלימלך מליזנסק להיות כתלמיד.

מעמו עבר אל החוזה מלובלין, שקירבו אל לבו ואהבו כבן. ביחוד מתפעל היה מחמכתו העצומה שראה היתה קודמת לה.

היה הוא, ר' נפתלי, מאותם סוג צדיקים של רוב חכמתם העליונה אין לנו בהם השגה כלל. כך, שאם באנו לספר אודות עבודתו בקודש, יהי אלה פרטים אחדים, שרק בקושי הרי הן עובדות התאמות להשגתו. לילה לילה היה מתעורר בחצות ועורך תיקון חצות בבכי ויללה. מסתגר היה בחדרו, ובפישוט ידיים ורגליים שופך לבו כמים נוכח פני ה'.

קו האמונה
02-6444250

שניים עשר אלף זוגים תלמידים
היו לו לרבי עקיבא...
וכולן מתו בפרק אחד
שלא נהגו כבוד זה בזה

תפילת
לכתב
לאהוב

אני אוהב כל יהודי

לרכישת מוצרי "אני אוהב כל יהודי":
050-9931931
*נא להתקשר בין השעות: 9:00-15:00

שו"ת אקטואלי

השאלות שלכם, התשובות של הרב

שידור חי

על ידי הרב שלום ארוש שליט"א
בכל יום שלישי, בשעה 20:00

שאלות ותשובות

ניתן לשלוח שאלות במייל
me5812210@gmail.com
או כמסרון לנייד:
052-6672221

איך אומרים תודה באמת?

ומה עושים כשיש ניגוד בין דעתי לדעת הורי?

אותך, כואב לך ואתה סובל, "ואי! כמה שאתה סובל!
אתה צודק שאתה ביאוש! תמשיך להיות ביאוש... זה
מה שאתה רוצה לשמוע? שאני אצדיק אותך?"

אמרת לי שיש כאלו אנשים בעלי ייסורים בדור שלנו
שהיו מוכנים לתת כל כסף בעולם שיהיו להם את
הייסורים שלו, והם היו 24 שעות ביום רק רוקדים שאלו
הייסורים שיש להם.

אתה מבין שיש אנשים שסובלים ייסורים שהם פי מאה
מהייסורים שאתה סובל? והם מקבלים את זה באהבה
וחיים ושמחים, ואתה לא רוצה לקבל את הייסורים שלך
באהבה וסתם מפסיד את החיים.

אבל אתה יודע שיש אנשים, לא על אף אחד מישראל
שחולים במחלות קשות מאוד ויש להם ייסורים קשים
מאוד, ואפילו אני, מידי פעם הקב"ה משגיח שיש לי
כאבים קשים מאוד, ושתבח שמו לעד, בסדר, אנחנו
אומרים תודה, לא מבינים, לא תמיד מבינים למה זה
טוב, אנחנו רק מאמינים שמי עושה לי את הכל? אבא
שאוהב אותי, ואבא לא עושה רע לילדים שלו, לכן ודאי
שזה לטובתי, ותודה! אנחנו ב"ה שמחים וחיים ועושים
טוב. ומה קורה איתך? אתה לא מוכן לקבל את הייסורים
שה' יתברך עושה איתך ולכן אתה משותק, מיואש, עצוב,
ולא עושה כלום. יש אנשים שעוברים כאלו ייסורים לא
באיבר אחד, ה' יציל אותנו, בכמה וכמה איברים.

נכון, אתה לא מבין, אבל אתה צריך להאמין שמי
עושה את הכל? הקב"ה, שהוא אוהב אותך, והכל טוב!.

וברוך ה' שזיכה אותנו לשכנע אותו שיקבל את הייסורים
באהבה ושילמד את החוק של התודה וכו'. ואני בטוח
שאם הוא יתחזק באמונה וישמח, קודם כל הוא יתחיל
לחיות, וגם בוודאי שאם אדם יקבל את הייסורים באהבה
בוודאי גם יעזבו אותו הייסורים. אבל כשאדם בועט
בייסורים, הייסורים רק מתגברים ומתכפלים.

וגם בניסיון שאתם עוברים עם הבת, מצד אחד כמו
שפתחנו זה אכן ניסיון מאוד קשה לראות את הבת שלכם
במצב כזה, יש מי שיגיד שלא? זה קשה! אבל אם בורא
עולם החליט שזה מה שהאדם צריך לעבור - גמרנו!
דבר ראשון - הקב"ה אוהב אותך! אוהב אותך ועושה
את הכי טוב בשבילך. למרות שאנחנו לא מבינים אבל
מאמינים! ואתם צריכים לקבל את הייסורים באהבה!
כי זו האמת! למרות שהאמת קשה להבנה.

לכן קודם כל כבר צריך להתחיל לשמוח ולחיות, ורק
בצורה כזו אפשר לפעול ישועה בעזרת השם.

כי עד שאדם לא מקבל את הייסורים באהבה הוא
לא יכול לפעול ישועה.

לכן המלצתי אליכם ללמוד עוד פעם את החוברת
'חוק התודה', שמה כתבתי את השכלים איך לקבל את
הייסורים באהבה. ובעזרת השם תזכו לעבוד עם החוברת
הזו בצורה נכונה, להגיד תודה מכל הלב ולראות ישועה
שלמה בקרוב ממש אמן כן יהי רצון.

**שאלה: אני בחור מארצות הברית שמעוניין
לעשות עליה, ההורים שלי מתנגדים לזה
מאוד. הם רוצים שאשר בחו"ל, אלמד כאן
ואתחתן. מה עליי לעשות?**

תשובה: חז"ל למדו אותנו, שבמקרה שאבא שלך
אמר לך להדליק אש בשבת, אזי אע"פ שהתורה צוותה
אותך לכבד הורים, במקרה כזה אסור לך לשמוע בקולו.
ולמה? כי הקב"ה ציווה אותך לא להדליק אש בשבת.
הקב"ה הוא הרב, וכולנו תלמידים, גם ההורים שלך.
ודברי הרב ודברי התלמיד, דברי מי שומעים? דברי הרב.
ומכיוון שמצוות ישיבת ארץ ישראל מוטל גם על הורייך
לכן אינך מחוייב לשמוע להם בדבר זה (עייין בשו"ת
מהר"ם מרונעבורג סימן ס, ובשו"ת מבי"ט ח"א סי' קלג,
בשו"ת בית יהודה יו"ד סי' נד, והפאת השולחן ב) לכן
אינך צריך לשמוע בקולם כשהם אומרים לעבור על
רצונו של הקב"ה. אתה בחור צעיר, אתה יכול לעלות
לארץ, להתחיל להשתלב פה, אולי באיזו ישיבה או
באיזה מקום עבודה, ולהתחיל לחיות חיים יפים!

תגיד להורים שלך: "הורים יקרים אני אוהב אתכם
אהבת עולם, אני ממש אוהב אתכם, אבל אני רק רוצה
לבקר בארץ, איזה חודש חודשיים, רק לנסות ללמוד
משהו", בחכמה תגיד להם. ואז ברגע שתעלה לארץ
ותשתלב פה, בכל יום תשתדל להתקשר אליהם, לא
בכל שבוע אלא ממש מידי יום. תגיד להם: "שלום הורים
יקרים, אני אוהב אתכם ומתפלל עליכם. היום הייתי
בכותל המערבי... אצל רבי שמעון בר יוחאי... היום הייתי
אצל רבי מאיר בעל הנס...", כל פעם תספר להם על
מקום אחר שהיית בו, "...והתפללתי עליכם. ברוך השם,
אני ממש מרגיש שהחיים שלי מאושרים! ושתבח שמו!".

תעשה הכל בחכמה. אל תגיד להם שאתה מתכוון
לעלות לארץ לצמיתות, רק תגיד להם שאתה רוצה
לבוא לבקר בארץ, קצת להתחזק בארץ ישראל. גם
תעשה תפילות שתצליח פה בארץ ותתעלה.

**שאלה: הבת שלנו חלתה במחלת נפש קשה
ה".! אנו עושים את החוק של התודה אבל
לא מצליחים לעשות אותו באופן אמיתי
ועמוק. כבוד הרב, איך זוכים באמת להודות
מכל הלב גם על הקושי?**

תשובה: מצד אחד הניסיון שאתם עוברים הוא קשה
עד למאוד, אדם שלא חווה את הניסיון הזה לא יוכל
להבין את הייסורים של אבא או אמא שרואים את
הילדה שלהם חולה בנפש, ה' ישמור ויציל.

מצד שני אנחנו צריכים לדעת, שאפילו כשקשה לנו,
ה' עושה איתנו רק, ואך ורק טוב.

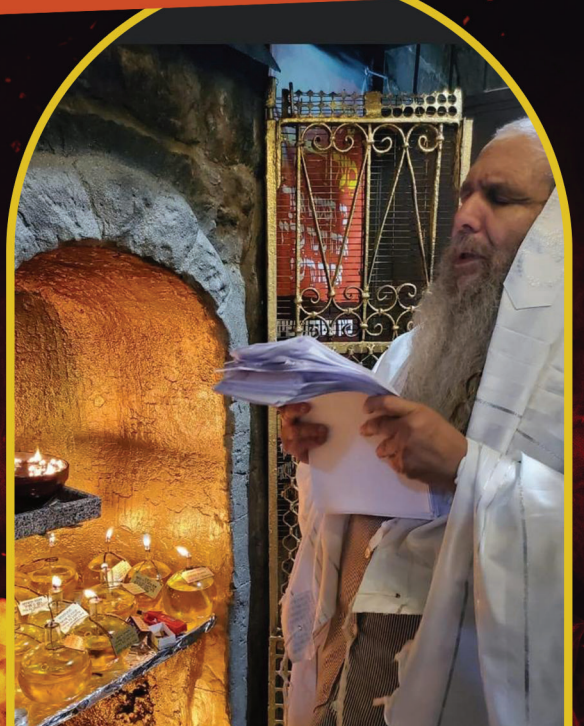
ידברתי עם איזה יהודי, שסיפר לי שיש לו כאבים באיזה
איבר בגוף. והוא כמעט יוצא מדעתו מזה! הוא לא יכול
לעשות כלום, הוא עצוב ומיואש. אמרתי לו: "אני מבין

כדאי הוא רבי שמעון

עוד לפני שעת הדחק

מסוגל לכל ישועה

הרב שלום ארוש שליט"א
ידליק נר בציון הרשב"י
בל"ג בעומר
לישועה שלך
02-5308000

חיזוקין
לומדים הלכה

הלכות בן אדם לחברו

צריך להכיר
בטובה שאדם
עשה לנו,
גם אם
לא היינו זקוקים
לטובה הזו.
(הנהגות אהבת ישראל)

לקבלת מסרים מחזקים 052-6672221

חוק האמונה החוק המנצח!
סדרת הספרים המובחרים של הרב שלום ארוש

חדש!

הלימוד
היומי
לחיים
מבורכים

052-2240696

איזו מילה בת 3 אותיות מופיעה בפרשתנו ארבע פעמים בפסוק אחד?

תשובה פרשת צו: במכת כינים המצרים סטרו לעצמם (בעל הטורים), ובסמיכות למכת בכורות כתוב "ויצא מעם פרעה בחרי אפי" (יא. ח) אומר ריש לקיש (זבחים קב.) סטרו ויצא. כלומר משה רבינו היכה את פרעה על לחיו ויצא!

זוכה: משפחת חזן, ירושלים.

al5308000@gmail.com | 02-5812252

מזל החודש שור - רפואה -

אייר

הרופאים והרופאות הם רק שליחים של הקדוש ברוך הוא.

(א.ב. של החיים)

לקבלת מסרים מחזקים - 052-6672221

הצהבת הנעלמת

אימי גם כבר התחילה לדאוג וגם רצתה לחזור לבית.

ואז עלה בי הרעיון- אני אגיד תודה כמו שאני יודעת ושלמדנו שהרבה נושעו ממנה, ואכן התחלתי לומר תודה, והסברתי לאחים הקטנים שלי כמה חשוב לומר תודה אפילו שאמא לא בבית.

ובאמת כולנו כל המשפחה התחזקנו בתודה, אמרנו תודה על כל הטוב וגם על הקושי שאמא לא מגיעה, שהקטנה עם צהבת והרגשתי שהתודה מאוד עוזרת להתמודד כי הבנתי שהכל לטובה, וזה בטוח טוב גם אם לא נראה.

ואז הבלתי יאומן קרה

כבר יום למחרת הצהבת ירדה ממש ויום לאחר מכן- אמא שלי חזרה הביתה עם אחותי התינוקת המתוקה. שניהם בריאות ושלמות ברוך השם.

אמרתי תודה, התינוקת נרפאה ואמא הביתה חזרה.

שמי אורה ואני בת 15, רציתי לספר לכם על הנס העצום שקרה לנו בזכות התודה:

אימי ילדה בת במזל טוב לפני מספר שבועות, עכשיו אנחנו משפחה של תשעה ילדים ברוך השם. התרגשנו מאוד וחיכינו מתי אימי תוכל לחזור הבייתה- כרגיל אחרי שלושה ימים.

אבל למחרת הולדת התינוקת מצאו לה צהבת, זה לא היה במספר גבוה, אבל היא הייתה זקוקה למעקב, הרופאים עקבו אחרי אחותי לראות אם הצהבת יורדת.

אבל הצהבת רק עלתה מיום ליום והגיע כבר למספר גבוה.

ידענו שאמא שלי לא תוכל לחזור הביתה כשהתינוקת עם צהבת, התאכזבתי מאוד...

ואכן- הרופאים המליצו להישאר בבית החולים למעקב, כדי לראות שהכל בסדר.

פתרונות יש לשלוח למייל
al5308000@gmail.com
או לפקס: 02-5812252
יש לציין שם מלא, כתובת מלאה וטלפון

מדור ילדים שעשועון מגוון

רז מרמז

פתרו את הרמזים וכיתבו את התשובות בקווים לפי כמות האותיות אם פתרתם נכונה יצא לכם מילים הקשורות לפרשה הנוכחית

התוצאה:

בדיחות הדעת

שלושה גנים רצו להתגב לאוניה בלי לשלם. לקחו שלושה שקים גדולים והתחבאו בתוכם. הגיע השומר של האוניה רואה 3 שקים מלאים. השומר בעט בראשון שומע מההה מההה, כנראה שיש פה כבש, אמר לעצמו...

בעט בשק השני שומע קוקוריקו, כנראה שיש פה תרנגולות, אמר לעצמו... בעט בשק השלישי, פעם פעמיים שלוש וכלום אין תגובה. נתן בעיטה חזקה במיוחד. לפתע הגב נשמע צועק מתוך השק: אורז, אורז, אורז.

העלון מוקדש לחזרה בתשובה שלמה אהוד ניסים בן קלודין יקוט
להקדשת העלון: 02-5308000

שבועות בגילאי 4-8 יעדיפו מכיוון שזה גיל שבו בעת רוצות לחקות כל דבר שאמא שלהן עושה. ננסה "לנצל" את זה ולגרות אותן לחקות אותנו גם בניקיון, "אבא, תראה איזה נקי הבית, אתה יודע מי שטף אותו היום?!". פרגון טוב, יעזור לנו לשמור על עבודת "העוזרת" לטווח ארוך.

סידור ארונות ומגירות - נותנים לילדים להחליט לפי מה לסדר? צבעים, גדלים, סוגים וכדומה. עדיף להתחיל מסידור מגירות שקשורות לילדים - כך הם מרגישים שהם מסדרים משהו שחשוב להם. כביסה - ניתן למיין את הכביסה יחד ותוך כדי ללמד את הילד שצבע מסוים עלול להכתים את האחר ולכן מפרידים צבעים בכביסה. אופציה נוספת למשחק - הילד מעביר להורה בגד מסוים ובכל פעם הוא אומר למי מבני הבית שייך הבגד. ריפוי בעיסוק - מומחים טוענים כי פעולת תליית הכביסה עם אטבי הכביסה דורשת מוטוריקה עדינה - "הפרדת האגודל ואצבע" פעולה זו תעזור בע"ה בעתיד בכתיבה נכונה (אחיזת עפרון). אפשר גם לנסות ולפתוח את אטב הכביסה כל פעם עם אצבע אחרת משולבת עם האגודל (קמיצה ואגודל או זרת ואגודל וכן הלאה), כך יתחזקו בע"ה כל שרירי האצבעות. הורים יקרים! בכדי ליישם ולהצליח ברעיונות הנ"ל דרושה כמובן הרבה סבלנות ואכפתיות והכי חשוב - תפילה לה' יתברך שתשרה השכינה במעשה ידינו, אמן.

הרב אבוחצירא - יועץ, מאבחן ומטפל
לייעוץ טלפוני ללא תשלום
בימים ג' - ד' משעה 8-10 בערב
נייד: 054-8434435

חינוך באהבה הרב יצחק אבוחצירא

אפשר להציע לו תמריץ ואפילו להגיד לו שתמורת הזמן והמאמץ שהוא משקיע מעצמו בניקיון, ההורה ישקיע בו באותה מידה ואף יותר. לדוגמא: ייקח אותו איתו לקניות, סידורים וכדו'

פעילות עם חברים

כשילד, בד"כ בגילאי 7-8 ומעלה, מגיע עם חבר הביתה ומתלונן שמשעמם להם, ננסה לשאול אותם אם הם רוצים שיתנו להם משימה.

אפשר לעשות את זה בצורת "משחק זמן" - לתת להם משימות ולמדוד כמה זמן לוקחת כל משימה או בכלל צורה מעניינת אחרת.

כל משימה מתחילה ב"חימום" - שהם פעולות שלא קשורות לניקיון או סדר, ומשם מתקדמים עם מטלות שקשורות לחדר האישי שלהם ואז למרחב הציבורי של הבית.

רעיונות לחווית סדר וניקיון:

מגירות נעליים - אלה תמיד מתלכלכות וזה מעניין למיין ולנקות, מה גם שתמיד ישנם כמה זוגות נעליים שחסרות להם בן זוג וזה פרויקט מעניין לחפש להן שידוך. ישנן גם נעליים ישנות שניתן למסור לגמ"ח או לזרוק.

מזווה/ארונות - מקום שהילדים מאוד אוהבים לסדר כי זה קשור באוכל, וניתן לסדרו יחדיו ולתת לילד לחשוב ולהחליט היכן להניח כל דבר, הסדר גם קשור למיין והכללה, לדוגמא: מיין תבלינים לחדר, מוצרי אפייה לחדר, קופסאות שימורים לחדר וכדו'. שטיפת כלים - את הילדים הקטנים, בגילאי שנתיים בערך, כדאי להושיב על הרצפה עם גיגית מים ומעט סבון כלים, ולתת להם לשטוף את הבקבוקים שלהם, או צלחות הפלסטיק שלהם לבד (ניתן לבצע גם בחצר או במרפסת) נאפשר להם להירטב ולהתלכלך לא נצחק כשהמים ישפכו ולא נפריע להם במהלך הניקיון, זה לא יקרה כל יום ועלינו לאפשר את הלכלוך מידי פעם, כי רק כך הם יאהבו לעזור ולנקות. הכנת עוגה - ילדים בדרך כלל אוהבים לעזור לאמא בזמן הכנת עוגות. הם מערבים, מלקקים את הקרם, מגישים את החומרים וכו'. ניתן לשלב את ניקיון הכלים בזמן הכנת העוגה, כשאת הכלים רוחצים בזמן שהעוגה נאפית בתנור. ניקיון הרצפה - לרוב, מדובר בפעילות

סמכות הורית ומשמעת בגיל הרך פרק י'

השבוע, נמשיך בע"ה עם אחד הפתרונות החינוכיים "לריפוי" מחלת הילדים בגיל הרך. הסברנו בעבר, שחלק ניכר ממחלת ה"עקשנות בגיל הרך" אפשר לרפא באמצעות לימוד ותרגול עצמאות. הרעיון הוא: שההתנהגות העיקשת של הילד, נובעת מתוך רצונו לגלות את עצמאותו, אז הפתרון הוא לעזור לו לגלות עצמאות בדרך יצירתית ובטוחה, ע"י מטלות ועבודות הבית.

מטלות הבית כחלק מהסדר-יום

אצל הילדים הגדולים, נכניס את מטלות הבית לסדר היום. ניתן לילד לבחור מה המטלה אותה הוא אוהב לבצע (פינוי הכלים מהשולחן, עריכת השולחן, החלפת מצעים, הכנסת כבסים למכונת הכביסה, תלייתם וכו') ונקבע ביחד שהוא יבצע אותה אחת לשבוע.

ככל שהילדים מתבגרים, חלות עליהם יותר "משימות בסיס", אותן יש לבצע בתדירות גבוהה יותר.

חשוב לזכור, המשימות הביתיות עלולות לגרום לקנאה "חיובית" בין אחים. הגדול יקנא בקטן משום שמשימתו קלה יותר, ולכן יבקש להתחלף אתו בפעם הבאה, תהיו מגישים ותזרמו. אצל ילדים קטנים, בגיל שנתיים, משפיעה בעיקר פעולת הניקיון, ולכן צריך להראות לילד את הפעולה מספר פעמים, ואח"כ, קרוב לוודאי שהוא ירצה לחקות את המבוגר.

עבודת צוות

אין כזה מושג שיש ילדים בבית שפטורים ממשימות. יש לחלק בין כולם את העבודות.

לדוגמא: הילד שופך מים ומקוצץ וההורה גורף. הילד מביא את הכביסה מהמכונה ואח גדול תולה. הילד מפנה את הכלים והאחות שוטפת. הכול בהתחשב בגיל הילד, על פי חלוקה מראש או לפי התנדבות (אם יהיו שבחים ופרסים למתנדבים, בסוף יהיו מספיק כאלו).

אם שמנו לב במהלך העבודה, שילד יש קושי לבצע את המשימה - כדאי לעודד אותו, להראות לו ששמנו לב שאע"פ שקשה לו הוא מתאמץ.

אלה חיות

חוגי בית

ממבחר תלמידי הרב שלום ארוש

אזכרות, חנוכת בית
הרצאות וערבי התחזקות
נושא על פי בחירתכם - שלום בית, אמונה
סדנאות, העצמה אישית, ליקוטי מוהרן וכו

058-4180994

תפתח את הדלת

אנינו נעלה את כל הארי...

{ אז נדברו }

פרשת אחרי- קדושים תשפ"א | לסדר: "והתקדשתם והייתם קדושים..." | עלון מס: 509

להצטרפות לרשימת

התפוצה במייל,

להערות והארות:

a8447168@gmail.com

חודש וחצי תמימים במשך הקיץ אסור מוזיקה, אסור חתונות.. למה??

אנחנו בעיצומם של ימי האבלות על פטירתם של כ"ד אלף תלמידי ר"ע שמטרת האבלות כידוע להתחזק בבין אדם לחבירו!! לנהוג כבוד זה בזה... חוץ מזה בדיוק בשבוע הזה בדף היומי אנחנו פוגשים את הגמ' שכל אחד חייב לשנן אותה בעל פה, הגמ' אומרת שאמנם בית ראשון חרב על ג' עבירות החמורות... אבל בית שני שהיו עוסקים בתורה ובגמילות חסדים, מפני מה חרב?? מפני שהיה בו שנאת חנם, ללמדך ששקולה שנאת חנם כנגד ג' עבירות... אתה קולט מה כתוב במסמך הזה?? רוצה שאני אסביר לך בעברית מדוברת??

זה אומר: שאם יום אחד אנחנו רוצים לתפוס את העניינים ברצינות ולכנס מטבחון ולשאל: תכל'ס... מה הבעיה שלנו... מה הקיר שמפריד בינינו לבין הגאולה השלימה... אז אין כמעט מה לדון בנושא... אין מה להתווכח... זה לא בגלל החילולי שבת ברמת גן ולא בגלל הדיבור בבית הכנסת בשעת התפילה, לא בגלל הפיאות הלא צנועות... לא בגלל מדינת הציונים... ולא בגלל חשמל של שבת... לא בגלל היתר מכירה... לא בגלל ביטול תורה ואפילו לא בגלל האייפונים... לא בגלל אלו שיוצאים לעבוד ולא בגלל החרדקי"ם... אני בכוונה נוקט בכל מיני רשימות שהם כן בעיות אמיתיות שקיימות בדורנו!!! אז זהו!!! שעם כל הכבוד לנו שאנחנו לוקחים ללב את כל הרשימה הארוכה הזו... אבל חז"ל מהנהנים בראשם ואומרים: כן... אנחנו מכירים את הבעיות... גם אנחנו יודעים שע"ז, גילוי עריות ושפיכות דמים זה עבירות מאוד חמורות... ובכל זאת לא!!! לא על זה חרב בית מקדשנו... לא!!! לא על זה!!! אלא על מה?? על שנאת חנם!!! אני רוצה לעצור כאן ולוודא: זה מוסכם עליך או לא?? הצגת הדברים וקריאת המפה כפי שהצגתי אותה מקובל עליך או שיש לך השגות?? (אני רוצה שתבין: יש הרבה שמתבלבלים מהמון המון מאמרי חז"ל לא חרבה ירושלים אלא על שחיללו שבת... על שביטלו תינוקות של בית רבן... על שלא ברכו על שהשוו קטן וגדול... על שהעמידו דבריהם על דין תורה וכו' וכו'... ובשורה התחתונה אנחנו יוצאים מבלבלים תכל'ס על מה נחרב ביהמ"ק?? אז זהו!! שחשוב לציין שכל זה מדובר על בית ראשון!! כל הדעות השונות למה חרבה ירושלים זה רק על בית ראשון--)) בבית ראשון אתה עוד יכול להסתבך ולשאל למה חרבה ירושלים... האם בגלל זה או בגלל זה... אבל בבית שני?? אין!! אין מה להתבלבל!! אין שתי דעות בחז"ל!!! אין מה להסתבך... ואין לאן לחמוק... כולם תמימי דעים... כולם בדעה אחת ויחידה שבית שני חרב על חטא אחד ויחיד: על שנאת חנם!!! בשביל זה יש לנו את שלושת השבועות בסוף הקיץ... שאנחנו נוהגים בהם מנהגי אבלות...

אבל חכה... לא מספיק שלוש שבועות בסוף הקיץ.. אלא גם בתחילת הקיץ... יש לנו גם שלוש שבועות של אבלות... וגם כאן אין שתי שיטות למה תלמידי ר"ע מתו... יש לנו רבה אחד ויחיד!!! שאמר משפט אחד ויחיד!!! אמר ולא יסף... לא נתן אופציה לבחירה... לא איפשר לבחור כמה קוי חשיבה... אמר משפט אחד ויחיד חד וחלק: רבותי: לא מתו אלא על שלא נהגו כבוד זה בזה!!! זאת אומרת: בא נסכם את זה: כבר קרוב לאלפיים שנה... כל קיץ מחדש יש לנו יותר משה שבועות שאין חתונות!! אין מוזיקה!! נוהגים מנהגי אבלות... (ואנחנו מרגישים את זה... זה חסר לנו)

ועל מה?? על מדוכה אחת ויחידה: על שנאת חנם!! על שלא נהגו כבוד זה בזה... יש לנו חודש וחצי תמימים בכל קיץ לזכור ולהיזכר בחטא האחד ויחיד הזה שעליו מתאבלים והוא היחיד שמפריד בינינו לבין הגאולה... ואחרי כל זה... אני שואל אותך: אם אני עכשיו אתפוס אותך ככה בפתאומיות ברחוב... ואצמיד אותך לקיר ואשאל אותך: תגיד לי: מה ההבעיה שלנו?? מה הכי חשוב לתקן בדורנו?? מישהו אחד יענה לי שנאת חנם??

אני מבטיח לך שכמעט אף אחד לא!!! אף אחד לא זוכר שהההנושא שלנו זה שנאת חנם!!! לא נראה שזה סוג של נס?? זה... זה פשוט תופעה... תופעה פלאית...

מה חז"ל כבר לא עשו לנו... ריתקו אותנו... שיתקו אותנו ששה שבועות תמימים במשך הקיץ... ניתקו לנו את המוזיקה... נעלו לנו את האולמות... וכתבו לנו באותיות גדולות: רבותי: שנאת חנם!!! תנהגו כבוד זה בזה ותפסיקו עם השנאת חנם!!! נקודה!!! ותכל'ס בשטח... אנחנו עוסקים בכל הרשימה הארוכה שמניתי מקודם... רק אל תדבר איתי על שנאת חנם!!! איך זה יכול להיות?? איך יכול להיות שאת ההההההכל אנחנו זוכרים חוץ מזה??

ולצורך העניין... בשביל הרשמיות אני אציג את השאלה גם בשפה קצת יותר תורנית: הגמ' שם ביומא אומרת: ראשונים שנתגלה עוונם נתגלה קיצם- כלומר: בית ראשון שנתגלה עוונם שזה ג' עבירות, אז גם נתגלה קיצם שלאחר שבעים שנה יחזרו מהגלות... אבל בית שני שלא נתגלה עוונם... לא נתגלה קיצם... ולכן אנחנו לא יודעים מתי קץ הישועה... ואני עומד ושואל: למה לא נתגלה עוונם?? **נתגלה ועוד איך!!!** חז"ל אומרים כמה שורות לפני כן בגמ' שבית שני חרב בעוון שנאת חנם!! נו... אז כן נתגלה?? זו בהחלט שאלה טובה... אבל תכל'ס... למעשה... השאלה הזו לא שאלה לי... כי הנה... עובדה!!! עובדה שלמרות שחז"ל גילו לנו... אף אחד מאיתנו לא זוכר את זה... נו... אז תכל'ס... בשורה תחתונה באמת לא נתגלה עוונם... ההראיה שאם אני אשאל אותך איפה אנחנו תוקעים אתה לא תזכור שזה שנאת חנם... אין ברירה!!! חייבים להציף את זה ולשים את זה בראש סדר היום של עבודת ה' שלנו!! ואם גילוינו אז נדברו יהיה המשוגע היחיד שידבר על זה וכולם יסתכלו עליו כמו קוקומוקו... אז הוא יהיה היחיד חוץ מחז"ל ור"ע... אין ברירה!! רבותי: כל המאבקים הנ"ל מאויישים... כל המלחמות קודש כבר מטופלות... תכל'ס... קוב"ה כעת ממתין שנתחיל לנהוג כבוד זה בזה... מי שחושב שאני טועה בקריאת המפה שיקום!!! מי שיש לו מאמרי חז"ל אחרים למה חרב בית שני... ויש לו מאמרי חז"ל יותר מעודכנים למה תלמידי ר"ע מתו שיקום!!! שיגיד!! **ההמשך בעניין זה במאמר בעמוד 3-4 בגיליון זה...**

להשתתפות בהוצאות

הגליון:

בבנק:

חשבון 705284

בנק פאג"י

סניף 187

באשראי:

"נדרים פלוס"

- "קהילות"

בטלפון:

(מענה ממוחשב)

0799-654321

בדואר:

פולק- רח' גאולה 15,

חיפה

תודה מראש!!!

פרשיית מידות ומשקלות...

בפרשת השבוע מובא הלאו של רמאות במידות ומשקלות... ורש"י מביא על עוון זה ביטויים חמורים ביותר וז": "שאם שיקר במדה הרי הוא כמקלקל את הדין וקרוי עול, שנאו, ומשוקץ, חרם ותועבה. וגורם להמשה דברים האמורים בדין מטמא את הארץ, ומחלל את השם, ומסלק את השכינה, ומפיל את ישראל חרוב, ומגלה אותם מארצו, ממשמעות חז"ל משמע שיש הבדל בין סתם גזילה לבין גזילה שנעשית באמצעות מידות ומשקלות... שזה הרבה הרבה יותר חמור!!!
והעניין בזה הוא פשוט מאוד:

יש סתם גניבה!!! ויש גניבה שיש בה מעילה באימו!!! וההבדל ביניהם הוא שמים ארץ... לדוגמא: אם שכרתי שיפוצניק, הסיבה שקראתי לו לבית שלו... זה לא בגלל שהוא נאמן... אלא בגלל שאני צריך כעת שיפוצניק!!! ובשביל שיפוצניק צריך שיפוצניק! רק מה? אם כבר קוראים לשיפוצניק, הייתי שמח שהשיפוצניק **בין הייתר** יהיה גם אדם ישר, **לעומת זאת:** כשאנחנו ניגשים לבדוק את המחיר ובשביל זה אנו זקוקים למדות ומשקלות!!!! כאן בשביל מה אנחנו בודקים במידה ובמשקל? רק בשביל לדעת את האמת!!! **כל** התפקיד של המידה והמשקל זה לומר לנו **בדיק** כמה לשלם!!! אין למידות ומשקלות שום תפקיד אחר!!! פתחתי מחשבון רק בשביל לומר לי כמה **בדיק** צריך לשלם...

וממילא: מי שמשקר במידות ומשקלות הרי זה שקר גס!!! **זה שקר של עוולה!!!** שקר הרבה יותר חמור!!!

אגב: זו הסיבה שכ"כ חמור להישבע לשקר... כי כל המהות של שבועה זה אימות!!!! לאמת את הדברים ומי שמשחק באימות של הדברים זה הכי גרוע...

השעון צריך להמשיך להיות שעון!!! אם קרה שאיחרת נו... אז איחרת... נסלח לך... אבל להזיז את השעון ולהגיד לנו שהגעת בזמן? זה כבר עוולה!!! הבנת?

צריך לדעת את זה!!! גם אם אתה בן אדם לא כ"כ ישר... אבל אל תהיה בוגד!!! מי שנותן בך אימון... תחזיר לו אימון... אל תהיה עוול משוקץ שנאו וכו' וכו'... יש הבדל עצום בין להיות בן אדם לא ישר... לבין אדם שבוגד באימון... **אתה שומע בחור יקר?? הדברים האלו נוגעים גם אלינו.** הנושא של אימון לא שייך דווקא לדיני ממונות... לא דווקא למידות ומשקלות רשמיות... אימון זה משהו שקיים בכל דבר... יש לך מערכת יחסים עם המשגיח או עם אחד מרבני הצוות... הוא נותן בך אימון... אל תבגוד באימון הזה!!! אם פעם אחת תבגוד באימון... אל תתפלא שאח"כ לא יסמכו עליך...

מאוד קשה לשקם אימון שנפגע... אין סתירת לחי יותר גדולה מבגידה באימון... תזכור את זה...

אם אתה רוצה תחפש תירוצים מתחת הרצפה... תגיד שאתה רוצה להשתנות... תגיד שזה לא ככה תמיד... נו... או שזה נכון או שזה לא נכון...

אבל להודיע בצורה רשמית שאתה הולך לעשות משהו ולעשות איזה תרגיל מתחת השלחן ולא לעשות מה שאמרת בפירוש שאתה תעשה (אתה מבין על מה אני מדבר... הדוגמאות שמורות אצלך) זו כבר בגידה באימון... וזה דבר שלא יסולח!!! להיזהר במידות ומשקלות... חז"ל כמעט קבעו את הפרשה הזו במקום פרשת ציצית כדי שנגיד אותה כל יום... אז להגיד אנחנו לא אומרים... אבל לזכור אותה כן צריך לזכור!!!

צא מן התיבה... הסר את המסכה...!!!

כעת זה סופי!!! כולנו אסירי תודה לבורא כל העולמים!! כולנו חייבים להודות ולהלל ולשבח על הנס הגדול שה' עשה איתנו שהמציא רפואה לעם היושב בארץ ישראל וברוך ה' המגיפה הקשה הזו מאחורינו... בהתחלה לא ידענו... החרשנו... קיינו... וברוך ה'... לא יאומן אבל אנחנו אחרי זה... אנחנו כבר מסתובבים ברחוב בלי מסכות... חזרנו לשגרה...

ולא נעים לומר: אבל מאוד מהר התרגלנו!!! התרגלנו ליום שאחרי הקורונה... התרגלנו שכבר אין מה לדאוג... התרגלנו להקלות... התרגלנו לשגרה הישנה ואנחנו כבר פחות מרוגשים ממנה... **אבל בכל זאת יש משהו שמזכיר לנו כל הזמן את העבר הלא רחוק!!!** סו"ס ברחבי העולם המגיפה היא בשיא התפרצותה... והנסיכים המפונקים של אבא שבשמים שסמוכים על שלחנו כאן בא"י... רק אנחנו חוזרים לשגרה מוחלטת... כמעט באפס נדבקים... **וי אנחנו כבר זעופי פנים... כבר מתלוננים... חם לנו.** יש לנו כבר את הרשימות המוכרות והישנות של החוסר שביעות רצון שלנו... הכל בסדר... חזרנו לעצמנו...

כן... יענקי היה מאוד חולה... היה חשש לדלקת קרום המוח... וזה היה מאוד מפחיד ומסוכן... אבל ב"ה הוא יצא מזה ולאט לאט הוא מתאושש... הוא כבר יצא מהמיטה והתחיל לשחק במשחקים... והיום!!! הוא אפילו כבר התחיל להתלונן...

אווה... כשאבא ואמא רואים שיענקי מתחיל להתלונן... זה כבר ממש מוצא חן בעיניהם!!! זה כבר באמת בשורה טובה... זה כבר מראה שיענקי באמת חוזר לעצמו! לגמרי לעצמו...

אבא ואמא שמחים שיענקי חזר לעצמו גם... גם אם הוא חזר לכל המשיגעון שלו. אבל יענקלה המתוק... אתה שתהיה בריא... תבין שלהתלונן עכשיו זה... זה לא כ"כ קשור... אתה צריך להודות לה' שהוציא אותך מאפילה לאורה... שהוציא אותך מהמתחים היומיומיים... מהמסיכה הזו שבימים חמים שכאלו היא היתה מטריפה את דעתנו אם אתה זוכר... ההלו יענקלה... קצת פרופורציות!!! רוב תושבי כדור הארץ עדיין יושבי חושך וצלמוות וסגורים ומסוגרים בסגרים שונים והם מייחלים לשגרה המעצבנת שלך... אז אנא יענקלה... תקח נשימה!!! תדע להעריך את מה שיש... כי זה לא מובן מאליו...

כן... האמת היא שהיינו צריכים לצאת בעצרת מיליון של הודאה!!! בתפילה לא יכולנו לעשות את זה... כשצעקנו לה' היינו צריכים להתרחק אחד מהשני אבל כעת... כעת צריך כן להכריז בדרמטיות על יום של הודאה לה'!!! כמו נח שיצא מהתיבה והקריב קרבנות... לא רק שהוא הקריב!!! אלא עוד לפני שהוא נכנס לתיבה... הוא כבר נערך לקראת ההודאה שלאחמ"כ... הוא כבר הכניס מהעוף הטהור שבעה שבעה לצורך ההודאה שאח"כ... אבל עדיין!!! יתכן שלהכריז על הודאה לה' בציבור זה עדיין מוקדם... סו"ס העולם עדיין שרוי בצער... עדיין מעשי ידיו של הקב"ה טובעים במגיפה הקשה... אז נכון שאנחנו כאן בארץ ישראל הגענו למצב ש"ותנח התיבה על הרי אררט..." ארץ ישראל היא כעת האררט שהמגיפה נחה ונבלמה בו... אבל נח עדיין לא מקבל היתר לצאת!!! כי סו"ס עדיין מים על פני כל הארץ... הקריאה צא מן התיבה ותקריב קרבן הודאה... זה מגיע רק לאחר שחרבה הארץ... זה בייחס להודאה של ציבור... אבל הודאת היחיד??? ברור שכל אחד ואחד מאיתנו צריך להודות ולהלל ולראות את חסדי ה' איך שמילט אותנו מהמגיפה הזו!!!

ולא לשכוח את החיוך המיוחד משמים שהקב"ה הוציא אותנו... את בניו... יושבי ארץ ישראל... הוציא אותנו מהמגיפה הזו לפני כולם!!! הרבה שלוחים למקום... וזה שהשליח מהשמים היה אישיות פוליטית וזה היתה כוונתו ולשם הוא לקח את זה... כל טיפוש מבין שזה לא סתירה שבסופו של דבר ברוך אתה ה' שהההכל נהיה בדברו!!!

ואם ככה: אז אנא ה' כי אני עבדך!!! אני עבדך בן אמתך-- פתחת למוסרי!!!

יש לי שאלה מעניינת: מה ה' רוצה לרמוז לנו בתקופה הזו?? **הבנת את השאלה??** כשהיה קורונה... לכולנו היה ברור שה' רוצה מאיתנו משהו... טוב... חשבתי על זה... התבוננתי מה ה' רוצה לרמוז לי... הסקתי מסקנות... הבנתי מה ה' רוצה ממני...

נו... ועכשיו?? עכשיו עברה הקורונה... אין יותר קורונה... נו... אז מה זה אומר... שכעת ה' כבר לא רוצה ממני כלום??? מה... **ה' רוצה משהו רק כשקורה משהו...??**

ברור שלא!!! אנחנו עבדי ה' גם בקורונה... וגם לא בקורונה... **נו... אז מה ה' באמת רוצה מאיתנו כעת??** בשלמא בקורונה... הבנתי שה' רוצה משהו והסקתי מסקנות... אבל עכשיו... שחוזרים לשגרה... מה כבר יכול להיות שה' מאותת לנו בחזרה לשגרה???

אז לא תאמין מה ה' רוצה... ה' רוצה לרמוז ולאותת לנו... ש... **שנחזור לשגרה!!!!** כן... תתפלא לשמוע!!! הקב"ה גם רוצה שגרה... שנחזור לשגרה של עבודת ה'... לשגרה של כל אחד והתפקיד שלו והשליחות שלו בעולם... וזה!! זה מה שה' רוצה כעת...

תבין: החילונים לובשים כיפה רק בלוויות... אתה יודע למה?? היה פה בן אדם שחי את החיים שלו... חי חיים טובים... נהנה מהחיים... הכל היה בסדר... פתאום הגיע בורא עולם ולקח אותו!!! אוי ואבוי... החילוני נבהל וצועק לאשתו: תביאי מהר מהר כיפה... אם מישהו פה מת סימן שבורא עולם בשטח... **ההלו... שתהיה לי בריא.** בורא עולם לא רק לוקח אנשים!!! הוא גם מחיה

ומהווה אנשים!!! אם אתה רואה מישהו חי... רוץ תקח כיפה... כי כשמישהו ממשך לחיות סימן שבורא עולם בשטח... אם יש שגרה מבורכת והכל ב"ה בסדר... רוץ מהר מהר להרבות תורה ומצוות... זה סימן שבורא עולם נמצא פה כל הזמן והוא רוצה אותי פה בשגרה... אדרבה העבודת ה' של השגרה היא הרבה יותר תובענית... זה לקום כל בוקר ולהודות לה' על הכל בלי תזכורות על דרך השלילה... להעריך את הבריאות שלנו בלי לקבל תשובת קורונה שלילית... להעריך את ההורים גם מקרוב... לא רק מרחוק... לזכור לבא לבקר אותם גם כשלא אוסרים עלינו... (זה כבר למבינים בלבד...) להעריך זה שאני יכול לצאת לרחוב בלי צורך לצאת מבידוד... להעריך את המאור פנים של בן אדם בלי צורך לחכות שהפקח יעבור ונוכל להוריד את המסיכה... והייתי מוסיף גם: להפסיק להוציא לשון לחבר... גם כשאין מסיכה!! כשהיה מסיכה לא הוצאתי לשון לאף אחד... כי ידעתי שלא רואים... אז מה זה שווה... אבל עכשיו רואים... עכשיו אפשר לחזור לפרצופים המבטלים והמזלזלים והציניים... אבל לא!! ה' רוצה כעת שקיפות אבל של מאור פנים... של הוי מקבל כל אדם בסבר פנים יפות... העבודה שבשגרה-- מעבודות קשות שבמקדש...

וגם את **הימנה** של בלע (שלפני יובב) לכן מה עושים?? לא עושים כלום! חוזרים את השמאלה של יובב... ונזהרים לא ללכת לימינה של בלע...

נו... ותכל'ס... מה יצא?? תנחש איפה אנחנו נמצאים???

אנחנו נמצאים באותה נקודת התחלה!!! לא זזנו מילימטר!!!

אתה קולט?? היו פה שלושה מלכים... לשלשתם היו יכולות אדירות!! לכל אחד היה הרבה מה להועיל לאנושות... לבלע היה ספירת חסד, ליובב גבורה... ולחושם תפארת... ותכל'ס מה יצא בסוף?? **נשארנו על אותה בלטה!! לא זזנו מילימטר!!!!** בטח... זה חשבון מתמטי פשוט... אם כל אחד עסוק בלחזור ברעווערס אחרי ההתקדמות שהשני עשה... אז בשורה תחתונה נשארנו באותו מקום... וכן הלאה וכן הלאה... כל הז' מלכין קדמאין... כל אחד קיבל ספירה מז' ספירות!!! הקב"ה נתן לו עוצמה בידים... ותכל'ס... לא יצא מזה כלום... למה?? כי כל אחד מוכן לעבוד רק לבד!! כל אחד מוכן להכיר רק בעוצמה הפרטית שלו ודוהר רק איתה... ומה יוצא מזה בשורה התחתונה?? שנשארו באותו מקום!!!

(האם זה מוכר לך מאיזשהו מקום?? משהו מצלצל... כן... זה מוכר מאוד מהפוליטיקה של ארצות הברית... (האמת היא שגם כאן... רק ה' בסוף מצילנו מידם) כל נשיא בארה"ב מגיע עם המון המון ביקורת על הנשיא הקודם והוא עסוק בלבטל את כל המהלכים שהנשיא הקודם עשה... זה מתכון בדוק להישאר תקוע באותו מקום ולא לזוז מילימטר!!!)

ואז!!!! אחרי אותם ז' מלכים קדמאין... אחרי שה' נתן להם צאנ'ס ולא יצא מהם כלום... כעת הקב"ה העביר את המושכות לז' רועים... וכאן אברהם אבינו נכנס לתמונה... אברהם אבינו מקבל את מידת החסד ומפעיל אותה עם כל העוצמה... חסד... נתינה... אהבת ה'... הכנסת אורחים... אברהם מחבק את כל היקום באכילה ושתייה ומקרר לבבות לאביהם שבשמים... ואז!!!! לפתע מופיע יצחק!!! ויצחק זה הרי גבורה!! זו הספירה שהכי מנוגדת לחסד של אברהם!!!

נו... האם יצחק לוקח פטיש גדול ומבטל את כל החסד של אברהם??

חס ושלום!!! ההיפך הגמור!! יצחק לא מתמקם **תחת** אברהם!!! יצחק נעמד **מול** אברהם!!! יצחק מפעיל את הגבורה כקונטרה ומאזן את החסד של אברהם אבינו... יצחק מכיר בחשיבות החסד... ובשביל זה הוא כאן כדי להפעיל גבורה במקביל ולמסד את החסד וליצור לו גבולות ברורים... וגם אברהם?? האם אברהם רואה את יצחק כאויב?? מה פתאום!! אברהם הוליד את יצחק!! אברהם כמו ידיו מזמין את יצחק! הוא צריך שיצחק יאזן אותו!!! ואז יעקב אבינו נכנס לתמונה והוא כבר תפארת... יעקב נעמד אמנם למטה... אבל לא **מתחת** אברהם ויצחק!!! אלא בתווך שביניהם... (הוא ממוקם באמצע הקערה של ליל הסדר... במרום למי שזוכר) בדיוק בקו התפר ומשלב אותם בצורה מפוארת... וככה השבעה רועים, כל אחד תופס את העמדה המסוימת שלו!!! כל אחד תופס את אחד מהשש קצוות ועם הפנים

ובכן: השבעה מלכים של אדום מייציגים את שבע ספירות הקדושות... חסד גבורה תפארת וכו'... כלומר: לפני שהקב"ה מסר את ההשפעה של הספירות לשבעה רועים של עם ישראל... לפני כן!! הקב"ה נתן צאנ'ס לאדום... (מה שכתוב: "ה' משעיר בא... **ורק אח"כ**" תורה ציווה לנו משה") הקב"ה מסר דבר ראשון את הנהגת השפע של הספירות לז' מלכים של אדום...

נו... ומה קרה?? מה הם עשו עם העוצמה הזו שניתנה להם???

הסכת ושמע מה קרה: הגיע המלך הראשון: בלע בן בעור ושם עירו דנהבה... המלך הזה קיבל נניח את ספירת חסד!!! כל כולו חסד... כולו נתינה והרעפה... ויתור... הכל בכיף... תעשו מה שאתם רוצים... תהנו... בלע העביר חוקים אציליים של הטבות מיוחדות לאזרחים... ממש ממלכת חסד... כמובן... אתה מבין לבד שכשהכל חסד אז אין שוטרים... אין הגבלות... אין קורונה... אפשר לנסוע על 160... בלי רמזורים... בלי מסכות... בלי אכיפה... בלי סגרים... בלי דינים... בלי גבורות... חגיגה!!!

ואז!!!! **וימת בלע וימלוך תחתיו** יובב בן זרח מבצרה... ליובב היו טענות קשות על הניהול הכושל של בלע... ה' ישמור... כמה מתים יש פה ביום אחד בגלל שהכחשת את הקורונה... כמה תאונות דרכים... אין אכיפה... מה זה הבזבזנות וההפקרות הזו... יש גרעון אדיר באוצר... והוא צודק!! באמת היו מחדלים!!! זהו!! יובב החליט שלוקחים את ההגה ושוברים שמאלה אבל עעעד הסוף... שיא הגבורה... אין התחשבויות בתושב... הוא הפעיל משטר אכזרי... דיקטטורה... תוקפנות... אפס סובלנות... מיסים... בקיצור: אם בלע היה חסד!!! אז זהו וימת בלע!! מת החסד!!! וימלוך **ת ת ת י ו** יובב!! מה פירוש **תחתיו???** מה שהיה איננו!!! יובב לא השאיר זכר מהמהלכים של בלע... הוא לא בא אחריו אלא **תחתיו!!!** אם בלע הלך עד הסוף לכיוון ימינה!!! עכשיו יובב הולך עד הסוף לכיוון שמאלה!!! ואז כמובן נהיה פה משטר רוזני ואפל מהסוג של רוסיה הסובייטית... **ואז!!! יום בהיר... וימת יובב וימלוך ת ת י ו חושם מארץ התימני**... ברגע שיושב מת, מיד בא חושם ונכנס בסערה לתפקיד... ואל תשאל... לחושם יש טענות עוד יותר קשות נגד יובב... הוא כבר שנים עומד ומפגין בצמתים נגד יובב "נכשלת!!! הכל שחור!!! הדבר הראשון שחושם עושה בכניסתו לתפקיד זה לבטל את כככככל החוקים וכככל המהלכים שיושב הוביל... (והוא גם לא שוכח לבטל את החוקים שעשה בלע... זה שהיה לפני יובב...) וכן הלאה וכן הלאה... כל אחד מהמלכים... הוא רק מתיישב על הכסא... הדבר הראשון שמטריד אותו זה למחוק ולבטל ולקעקע את כל מה שהקודמים לו עשו...

למה?? כי אני הרי מבין אחרת... ואם אני חושב אחרת!! אז השני טעה לגמרי... אז בום בום... מוחקים הכל... מבטלים את כל מה שהיה... אז בא נסכם: קח דף ועט ותרושום: אם בלע דהר **ימינה** עד הסוף!!! אח"כ הגיע יובב ושבר הגה ו**חתך שמאלה** עד הסוף!!! וכעת מגיע חושם... והוא כעת חייב לבטל את שניהם!! גם את **השמאלה** של יובב!!

אז בא נסכם: קח דף ועט ותרושום: אם בלע דהר **ימינה** עד הסוף!!! אח"כ הגיע יובב ושבר הגה ו**חתך שמאלה** עד הסוף!!! וכעת מגיע חושם... והוא כעת חייב לבטל את שניהם!! גם את **השמאלה** של יובב!!

לנהוג כבוד זה בזה... זה לא משהו

חובבני...

ביננו... יש לנו קושי גדול לכבד זה את זה... יש לנו קושי להתבצר מצד אחד בדרך מסוימת בעבודת ה' ובכל זאת להבין שיש מקום לדרך השניה... זה קשה!!! מה שנכון נכון... אתה יודע למי זה קל?? לאנשים חלשים ונבובים... אלה שאין להם עקרונות והשקפה ברורה... להם... מה אכפת להם... איש באמונה יחיה... נהרא נהרא ופשטיה... למה לא... אבל אנחנו שחרדים ויש לנו השקפות עקרוניות זה מאוד קשה לנו...

כמדומני שהקושי העיקרי הוא: שכמה ששנאת חנים זה עבירה חמורה... עדיין ההשקפה שלנו משדרת הרבה יותר תקיפות ועמידה נחרצת מאשר החיוב לאהוב ולכבד כל אחד... סו"ס לכבד ולאהוב כל יהודי יש בזה איזה נימה חסודה כזה... נימה של טוב לב כזה... בא... תהיה נחמד... כשזו התחושה... אז מה הפלא שברגע של ניסיון, הרי כל מנהג הכי שולי בעבודת ה' לא רואה בכלל את שנאת חנים כשיקול... כי שנאת חנים זה משהו כזה מחייך ועמידה על העקרונות זה משהו קשות...

הבנת מה אמרתי?? אני חושב שהבנת...

אז לכן הפעם באופן חד פעמי... ברשותך קורא יקר... אני רוצה להיכנס לנושא הזה ברובד יותר מעמיק... כדי לחדד ולהבין יחד שהנושא של "לנהוג כבוד זה בזה" זה משהו שיושב על רובד הרבה הרבה יותר עמוק... הרבה הרבה מעבר ל"להיות טובים יותר ונחמדים יותר..."

כמדומני שאם נבין את זה... זה יכול לעזור לנו בלנהוג כבוד זה בזה...

ובכן: יש פרשה מסתורית בתורה שאף פעם לא הבנתי אותה... אי שם בסוף פרשת וישלח... **"ואלה המלכים אשר מלכו באדום לפני מלך בני ישראל!!"** מה כתוב פה...?? מה התורה רוצה לומר לי?? מה זה החושם הזה מארץ התימני הזה? ומה אכפת לי שהדד בן בדד היכה את מדין ושם עירו עוית וכו'...?? מה פשרה של פרשה זו??

עד שמישהו גילה לי שלא פחות ולא יותר!!! הפרשה הזו היא אחד מהיסודות הכי שורשיים ועמוקים בתורת הנסתר... המושג **"ז' מלכין קדמאין"** מוזכר אינספור בפנימיות התורה... (וזה גופא אחד מהיסודות שרשב"י ייסד וגילה באדרא זוטא ביום פטירתו... שעל זה מתבססים הרבה יסודות בפנימיות...) עכשיו: מה זה בדיוק?? אל תשאל אותי... לא יודע... אני רק יודע שיש על זה אריכות גדולה בכתבי האר"י ובגר"א ובכתבי הרמח"ל וזה דברים העומדים ברומנו של עולם... (היו צדיקים שהיו קוראים את זה במנגינה של שירה) רק מה כן?? יש נקודה אחת שכן נראה לי שהצלחתי להבין לפי ערכי...

אל תבהל... זה לא קבלה... זה יותר פוליטיקה מאשר קבלה...

נוסח דנהבה... יש רק את ההשקפה של דנהבה...
 אה... מה עם בצרה? מה עם ארץ התימני?? מה עם
 שאול מרחובות הנהר?? אין!! אין שום דבר!! רק
 דנהבה!!!! ואל תדאג... השכן שלו זה יובב מבצרה...
 אצלו מעמד הר סיני היה רק בבצרה... רק מי
 שהולך לפי מנהגי רבותינו לבית בצרה רק רגליו
 עמדו על הר סיני... וכן הלאה וכן הלאה... המכנה
 המשותף בין כל אלו שזה נוסח עשוי-אדום-
 עמלק... וכל אחד מאיתנו נולד עם העשוי הקטן
 הזה בתוך הלב... וצריך לשרש אותו ולהעביר את
 אט את המושכות מ'ז' מלכין קדמאין לידיהם של
 השבעה רועים... כן... לא צריך להיבהל... כולנו
 נולדנו עם התכונה הבלעדית הזו!!! עם ה"לבדו"
 הזה... סו"ס זה הסדר... קודם ה'ז' מלכין מקבלים
 את המושכות... ולכן כל אחד מאיתנו נולד עם
 הדחף הטבעי והצר הזה שאני הצודק ורק אני
 אמלוק ואף אחד אחר לא... אבל ההלו... יום אחד
 צריך לגדול ולהבין צריך לדעת שזו קליפת עמלק!!!
 זו הנוסחה שעשוי-אדום-עמלק, רק הם נשאר
 בה... הגיע הזמן שנבין שהתכונה הזו היא לא סתם
 מידות רעות גרידא... זה יושב על תכונות עמלקיות
 קדומות ופנימיות שעוד קדמו לפני מלך לבני
 ישראל... הגיע הזמן שנבין שהשנאת חינם שלנו זה
 לא רק חוסר נחמדות וחסרון בבין אדם לחבירו...
 זה הרבה הרבה מעבר לזה... זה יושב על על
 הסוגיות הכי עמוקות בדברים שעומדים ברומו של
 עולם... זה קשור למושג היהודי המקודש שנקרא
 שש קצוות... (הסמל היהודי שעד לפני עשרות בשנים היה
 רקום על כל ארון קודש ועל כל נרתיק תפילין. עד שמדינת
 ישראל לקחה את הסמל הזה בשביה לדגל הטמא שלה)
 הנאצי ביקש מסבא שלי לענווד את השש קצוות על
 הזרוע שלנו!!! סבא שלי ושלך ענדו את הטלאי
 הצהוב הזה בגאווה והכריזו: כן!!! אנחנו יהודים!!!
 רק אנחנו מסוגלים לענווד שש קצוות... אתה לא...
 ההרואיה שלא... שהנה... אתה מוכרח להרוג אותנו
 בשביל למלון... אתה מוכרח להמית אותנו בשביל
 למלון תחתנו... אתה עמלקי!!! ואנחנו?? אנחנו
 לא!! במה אנחנו לא עשוי... לא עמלק...?? בזה שיש
 לנו את הכלים להכיל שש קצוות!!! להבין את זה...
 לקלוט שמי שחושב שרק אבא וסבא שלו היו
 במעמד הר סיני זה מזכיר לנו דמויות מאוד מאוד
 לא סימפטיות... דמויות של עולם התווה
 והשבירה...

בקיצור: כמדומני שאם נבין שהנושא של לנהוג
 כבוד זה בזה זה יושב על דברים קצת יותר
 עמוקים... זה יכול לתת לנו מימד אחר והסתכלות
 קצת יותר רצינית ויסודית על הסוגיה המאוד לא
 חובבנית של שנאת חינם ולנהוג כבוד זה בזה שעל
 זה ורק על זה אנחנו מפרישים למעלה מחודש
 וחצי מחדשי הקיץ להתאבל ולהתבונן ולהבין שזה
 רציני!!!

עשרים וארבע אלף תלמידים שמתו לר"ע זה לא
 חובבני... זה רציני...

זה לא אהבת חינם... זה לא אחדות בעם... זה
 ספירות קדושות!! והגיע הזמן שנפנים שואהבת
 לרען כמון זה כלל גדדדדדול בתורה...

לעולם התווה... הוא שייך לאותם ז' מלכים קדמאין...
 הוא שייך לקליפת עשוי-אדום-עמלק... ולא לחינם
 הגאון אומר שמי שעושה מחלוקת הוא שייך לקליפת
 עמלק... כי זה בדיוק התפיסה של ז' מלכין קדמאין...
 וימת וימלך תחתיו!!! שכל אחד מתבצר בעמדתי
 ומכיר רק בה ולא במשהו אחר... צריך לדעת שלתכונה
 הכ"כ מוכרת הזו (לדאבוננו) יש שם ביהדות!!! ואגב:
 זו הסיבה שאם תשים לב... כל מי שיש לו קצת זיקה
 לפנימיות התורה... הוא פתאום כבר לא ממנהר
 להתנגד ולמחוק את כל הניגודים שקיימים אליו
 ביהדות... כי... כי הוא כנראה פגש יותר מפעם אחת
 את ה'ז' מלכין קדמאין... והוא הבין שיש לתכונה הזו
 שם... קוראים לזה עולם התווה והשבירה של ז' מלכין
 קדמאין... ולא נותר לנו אלא לבחור בשבעה רועים הקדושים
 דמגיחין אנפין באנפין ולא מתפרשין דא מן דא לעלמין

כי גם עשיו וגם יעקב!! שניהם קיבלו את כל התכונות
 ביחד... (שניהם היחידים שקיבלו את כל התכונות... כי הם שייכים
 לזרע של אברהם ויצחק)

וכעת יש שתי אופציות איך להתנהל עם כל התכונות
 גם יחד... יש אפשרות להתמקם אכן באחד
 מהקצוות... עם אנפין באנפין!!! לדעת כל הזמן שיש
 עוד חמש קצוות חוץ ממני... ולהיות מתואם איתם...
 לדעת שיש להם מקום... ומי שלא יודע את זה... אז
 הוא מוכר לשלטונות!!! יש לו הגדרה ביהדות!! הוא
 שייך לז' מלכין קדמאין...

אני רוצה שתבין: הסיבה שדווקא אצלנו... אצל העם
 היהודי יש כ"כ הרבה מחלוקות ומריבות ואי הבנה...
 זה לא סתם!!! זה בגלל שהיות ואנחנו עם הנבחר... אז
 אנחנו כח מאסף לכל התכונות וכל העוצמות וכל
 מערכת ההשפעה של העולם... וממילא האי שקט
 הנפשי שלנו הוא משהו מובנה!!! יש פה דוושה
 ואמברקס וימינה ושמאלה וקדימה ואחורה... והכל
 מגיע ומתקזז לשטיבל אחד... רק מה? כאן מגיע
 השאלה המעשית: איך מתמודדים נכון?? וכאן יש שני
 מסלולים!!! פה מגיעים שני האייניקלאך... יש פה שני
 צאצאים לאברהם ויצחק... **יש עשיו ויש יעקב!!!**

שניהם... גם עשיו-אדום... וגם יעקב-ישראל... שניהם
 קיבלו את המפתחות של הרכב... של כל ההנהגה...
 (ישראל ואדום שונים מכל אומה... לכל אומה יש תכונה משלה...
 ואם היא לוקחת את התכונה שלה למקום טוב... אין סיבה שהיא
 תקבע אבל עם ישראל ואדום הם אוסף של כל הכוחות...)
 ובבקשה... כעת תקחו את המרכבה הקדושה ואתם
 מחליטים לאן אתם מובילים אותה... עשיו קיבל
 ראשון את המפתח... נכנס לתוך הרכב... בדק את כל
 האפשרויות... אך לו כמה שניות לקבל החלטה על
 מה הוא לוחץ היום... והפעם!! הפעם הוא החליט
 לתפוס את הדוושה וללחוץ עליה עד הסוף... עד
 שיגמר הדלק... אין אמברקס... אין ימינה ושמאלה...
 יש רק גז!!! כן... זה המהלך של עשיו... עשיו בוחר
 תכונה אחת ודוהר איתה עד הסוף!!! איזה תכונה??
 לא יודע... זה כבר לגופו של עניין... אם הוא חסיד ויש
 לו אורות אז הוא מסובב את ההגה רק ימינה... אין
 שמאלה!!! ואם הוא ליטאי אז רק שמאלה... אין
 ימינה... אם הפעם עשיו התוון זה בלע בן בעור ושם
 עירו זה דנהבה... אז זהו!! אני מכיר רק דרך אחד
 ויחידה בעבודת ה' שנקראת דנהבה! יש רק סידור

לשני... ואחד מאזן את השני... וביחד נוצר מיזוג
 עצום של המלכת ה' באמצעות המושג היהודי
 הקדוש שנקרא: **ששה קצוות**... ודוד המלך מנצח
 על הכל ומוציא את כל הכוחות האלו לפועל והנה
 לנו מגן דוד!!! רק לשבר את האוזן: הכוכב הזה
 של "מגן דוד"... צריך לדעת שזה הסמל היהודי
 המקורי!!! ועד לפני כמה דורות הסממן הזה היה
 מתנוסס על כל ארון קודש ועל כל נרתיק של
 תפילין (עד שמדינת ישראל שדדה אותו ולקחה את הערך
 הקדוש הזה בשבי לדגל הטמא שלה ועכשיו לך תספר לילד
 יהודי שמגן דוד זה ערך קדוש ולא שייך לדגל של המדינה...)
 מה זו הצורה הזו?? למה הצורה הזו מסמלת את
 העם היהודי?? **פשוט מאוד: שש קצוות זה שש
 ספירות!!!** זה שש תכונות והשפעות מנוגדות!!!
 שצריך את המיזוג המדויק שלהם בעבודת ה'
 ובהשפעת השפע של העולם... ורק אצל העם
 היהודי קיימת אפשרות שיהיו שבעה רועים
 מנוגדים לגמרי!!! שלכל אחד תופס עמדה אחרת
 לגמרי וכל אחד נמצא בקצה אחר... **ובכל זאת הם
 מתואמים!!!** **"והם משגיחין אנפין באנפין"** עם
 הפנים אחד לשני!!! אברהם עמוד החסד עומד
 מצד ימין, יצחק גבורה מצד שמאל, יעקב אבינו
 מתחת שניהם באמצע... ואז משה ואהרן שוב
 מתחת יעקב מימין ושמאל, ויוסף מתחתם...

השש תכונות האלו היו גם במלכי אדום... רק מה
 ההבדל?? אצל מלכי אדום זה לא היה אחד מול
 השני!! אלא אחד **מתחת** השני!! אין קשר!!

סיפור טרי מחג סוכות האחרון: לי יש משהו
 מיוחד עם אברהם אבינו... יש לי משיכה מיוחדת
 לספירת חסד... בחג הסוכות רציתי להזמין אותו
 לסוכה שלי... אבל שיבא לבד... במטו מיון אברהם
 אושפיזי עילאי... רק אברהם!!! אבל אברהם סירב
 בתוקף, הוא לא הסכים לבא לבד!!! אני לא מוכן
 להיפרד מהששה רועים הנוספים... אני מגיע רק
 יחד איתם ביחד... דיתבי עמי ועמך כל אושפיזי
 עילאי יצחק יעקב וכו'... אם אתה לא מוכן להכניס
 גם את גבורה תפארת וכו' אני לא מגיע...

**אז זהו!!! שבז' מלכין קדמאין זה בדיוק!!! אבל
 הפך!!** אתה רוצה לבקש משהו מבלע בן בעור...
 הוא דבר ראשון מברר ומוודא שרק אלי פנית ורק
 אותי אתה צריך... ואני מוכן לבא רק לבד!!! מכיר
 את זה?? הנה לך ההבדל בין שבעה רועים הקד'
 לז' מלכין קדמאין...

וכעת בא נחזור אלינו הבייתה!!! אנחנו צריכים
 להבין ולקלוט שישנם שתי סוגי גישות!!! או
 ההתנהלות של ז' מלכין קדמאין דאדום... או את
 הגישה של שבעה רועים אושפיזין עילאין
 קדישין... **ואין אופציה שלישית!!!**

כל אחד מאיתנו צריך לבחור ו... ובוחר אחד משתי
 האופציות...

מי שצורת הגישה שלו בעבודת ה' שהוא תופס
 עמדה אחת ודוהר איתה עד הסוף ומוחק את כל
 הנקרה בדרכו ולא מוכן להכיר בחמש קצוות
 נוספות שעומדות כנגדו... מי שכך ההתנהלות
 שלו... אז שידע לו **שיש לזה שם!!! יש לזה הגדרה!!**
 הגישה הזו לא נולדה אצלו... הוא פשוט שייך

עצה טובה לגלי החום המתישים...

הקיץ והחום הגיעו בשיא העוצמה... וכולנו בורחים למזגנים... אני רוצה להגיד לך משהו שישמע לך מצחיק... אבל אני רוצה לשתף אותך באמצעי מיוג חדש נגיש וידידותי שגיליתי אותו בהפתעה גמורה בקיץ האחרון!!! תנחש איך קוראים לו?!

מאוורר!!! כן... מאוורר עם כנפיים... בלע"ז וינטעלאטור...

תצחק תצחק... אבל עד הקיץ האחרון לא היכרתי בו... לא נתתי בו אימון... (מסתמא גם אתה...) תמיד כשהייתי מגיע לבית מדרש בקיץ הייתי נגש לבדיקת עומק מתישה מול מצב ואיכות המזגנים... יש פה מזגנים או אין? כמה מהם עובדים? ואז אתה יודע מה שקורה...

מזגנים זה הרי משהו מערכתני!!! אין כזה דבר מיוג נקודתי... בשביל שהמזגן יתן את האפקט אתה צריך להחיל חלויית מיוג על ה"רשות" כולה... וזה כבר סיפור שלם... זה גם עולה כסף... 3 שקל לחצי שעה... ואני הרי מחפש מקום שקט לשבת ואני לא כ"כ מוצא...

כי איפה שכבר יש מקום שקט אז אין לך מזגנים חופשי... בקיצור: חיים קשים!!! כל הקיץ אני מסתובב רדוף... כן מזגנים... לא מזגנים... ואז סו"ס יש לך מזגן טוב... אז השלוש כח סוס דגר עלי במשך שלוש שעות... למחרת קמתי כולי מצונן... גב תפוס... בקיצור: עד שהגיע זקן אחד חביב ונתן לי מפתח של בית כנסת קטן וישן ואמר לי אתה יכול לשבת שם בשקט... אמרתי לו: והמזגנים? הוא ענה לי: מה פתאום... חבל... יש מאווררים...

נאנחת... הוי... לך תסביר למבוגרים האלו שהיום זה מזגנים... אבל הוא התעקש!! בדיוק מתחת הראש שלך יש מאוורר... תפעיל אותו ותגיד לי אחרי כמה ימים אם אתה לא מסתדר...

ולא יאומנו! התיישבתי מול המאוורר בחום של שלושים מעלות עם שבעים אחוזי לחות... וזה פשוט עבד!!! הייתי בהלם... מאוורר... ולא תעשייתי... מאוורר של זקנים כזה...

אבן נגולה מעל ליבי... נשמתי לרווחה... זהו! הסוף למרדף אחרי מזגנים... הסוף להתקררויות מהמזגנים... הסוף לשביתת רעב אם המזגנים לא עובדים... זהו רבותי! יש מאווררים!!!

הסיבה שחשוב לי לומר את זה כאן... כי פשוט חסכתי המון ביטול תורה... אתה יודע כמה זמן הסתובבתי בירושלים בשעה שלוש בצהריים עד שמצאתי בימ"ד ממוזג... ואתה יודע כמה זמן ארך לי עד שמישהו 20 לי שקל לשקלים כדי לדחוף במכוונה... זהו!! נגמר! מאווררים רבותי... קניתי מאוורר קטן בחמישים שקל... הוא מסתובב לי על הראש... ואני מכריז: זה תמורתני זה חליפתי זה כפרתי... וזה הכסף שעד עכשיו בזאתי על הטי טי של המזגנים ילך לצדקה... כל יום שבע שקל!!! לא פחות!!!

אבל אני מוכרח להיות כנה ולהודות ששורות אלו דווקא נכתבות במקום ממוזג!!! ברור שיותר נוח לשבת עם מזגנים בדיוק כמו שיותר נחמד לשתות כוס קפה עם חלב ולא בלי... אבל היות ולפעמים זה פשוט משתק ומגביל אותנו... אז יש עניין גדול להסיר את המחסום הזה!! אני למדתי יום אחד

לשנות קפה בלי חלב... (הקפואין נשאר אותו קפואין) ומאז התחלתי לאכול ארוחת צהריים בשרית... ועל אותו משקל מאז שהתוודעתי למאוורר הלימוד שלו בימים חמים לא תלוי על כרעי המזגן... כמדומני שההתלמדות הזו יוכלה להועיל לתחילת הקיץ...

אבל אני מוכרח להיות כנה ולהודות ששורות אלו דווקא נכתבות במקום ממוזג!!! ברור שיותר נוח לשבת עם מזגנים בדיוק כמו שיותר נחמד לשתות כוס קפה עם חלב ולא בלי... אבל היות ולפעמים זה פשוט משתק ומגביל אותנו... אז יש עניין גדול להסיר את המחסום הזה!! אני למדתי יום אחד

לשנות קפה בלי חלב... (הקפואין נשאר אותו קפואין) ומאז התחלתי לאכול ארוחת צהריים בשרית... ועל אותו משקל מאז שהתוודעתי למאוורר הלימוד שלו בימים חמים לא תלוי על כרעי המזגן... כמדומני שההתלמדות הזו יוכלה להועיל לתחילת הקיץ...

אבל אני מוכרח להיות כנה ולהודות ששורות אלו דווקא נכתבות במקום ממוזג!!! ברור שיותר נוח לשבת עם מזגנים בדיוק כמו שיותר נחמד לשתות כוס קפה עם חלב ולא בלי... אבל היות ולפעמים זה פשוט משתק ומגביל אותנו... אז יש עניין גדול להסיר את המחסום הזה!! אני למדתי יום אחד

המשגיח תפס אותם על חם... איסור כרת גמור בתוככי הישיבה!!

הישיבה געשה ורעשה... המשגיח תפס שני בחורים על חם... שעשו עבירה חמורה מאוד שאי אפשר לעבור עליה בשתיקה וכעת יש ישיבת צוות סביב הנושא!!! היה זה בבין הסדרים... המשגיח מריח ריח של בשר צלוי... המשגיח ירד לפנימיה והתחיל לעשות סיוור... אולי יש בחור שלקח את הכנפיים שהיה היום בארוחת צהרים ועשה מזה מנגל... אולי בחור החליט לחמם איזה פיצה במגהץ... הוא עבר בכל החדרים ולא!! לא מצא מקור לריח... אבל המשגיח עדיין לא היה רגוע... הוא עלה לגג של הישיבה... ולתדהמתו!!!! הוא ראו את המשגיח... ו... וקלטו שהם נתפסו על חם!!! הם החירו כסיד... והמשגיח שאל אותם בשקט: אתם רוצים לפתע לי שהקרבנות קדשים בחוץ?? הם השפילו את עיניהם... לא העיזו להסתכל בפניו של המשגיח... אני מזועזע מכם!!! יענקי ומוישי... אתם בחורים בני עליה... אתם הבחורים הכי טובים בישיבה... יראי שמים מרבים... איך יכול להיות שבחורים יראי שמים כמוכם יעברו במזיד על כרת גמור??

הם שתקו... יענקי הסתכל על מוישי ומוישי הסתכל על יענקי... ואז יענקי פרץ בבכי סוער: המשגיח מכיר אותנו... אנחנו בחורים טובים!! לא החסרנו שחרית אחד בישיבה!! כל לילה אנחנו קמים בחצות לאשתדל באורייתא... גם בקיץ שעבר שרוב הבחורים נכשלו באביזרייהו דעבודה זרה (בגלל אותו מסית שהדיח את אחד הבחורים משיעור א' שגרר אחריו חצי ישיבה באותו לילה עגום...) אנחנו לא היינו שם... עמדנו לא פעם ולא פעמיים בניסיונות קשים שיתוף וכדו' ועמדנו בהם בגבורה... אבל זה!!! הניסיון הזה גדול עלינו... סו"ס הישיבה שלנו ממוקמת באילון בצעננים אי שם בגבול נחלת יששכר נפתלי... וזה רחוק מבית המקדש מרחק מאוד גדול... ואנחנו מתעוררים מידי לילה בהשתוקקות ברשפי אש שלהביה-להתבטא לפני ה'... זה בוער בנו כמו אש... נכספה וגם כלתה נפשנו לחצרות ה'... ותכל"ס... זה רחוק!!! רחוק!!! וזה שורך אותנו מבפנים...

יענקי הוסיף ואמר: אנחנו לפעמים יושבים פה בישיבה ומתרפקים בתשוקה עזה להקריב קרבן לה'... ואנחנו מרגישים כמו חית בר שנמצאת במדבר בצמאון צחיחים והיא עוד רגע נופחת את נפשה בצמאון... צמאה לך נפשי כמה לך בשרי בארץ ציה ועיף בלי מים... (דוד המלך עוד היה חי בתקופה שהבמות היו מותרות... גם כשהוא גמר בלבו והכריז שהוא לא מקריב אלא רק בחצרות בית ה' בתוככי ירושלים!!! אבל עדיין... עדיין היה פת בסלו... אם הוא היה רוצה הוא היה יכול... אבל אנחנו כבר נולדנו לתוך איסור הבמות... לנו אסור להקריב מחוץ לירושלים!!!) וזה קשה... זה בוער כמו אש... ואנחנו כמעט לא מצליחים להתגבר...

המשגיח הקשיב... הבין... הניח את ידיו על כתפיהם ואמר: אני מבין אתכם... אבל מה נעשה שזה אסור!!! אתם מבינים שהקושי הגדול לא מתיר לכם לעבור על איסור חמור שכזה!!! נכון שזו פירצה מוכרת בעם ישראל ו"עוד העם מזבחים ומקטרים בבמות" אבל תכל"ס... זה דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת ועד כמה שאני מבין... במקרה הנוכחי שלכם זה אפילו לא שוגג... אלא כמעט מזיד... או אולי אונס... אבל שוגג לא!!!

המשגיח היה נחרץ: משהו פה צריך לקרות!!! כזה סיפור לא יוכל לחזור על עצמו!!! שוחט ומעלה בחוץ זה איסור חמור מאוד...!! כן... מה יש לכם להציע... אתם חייבים לחזור בתשובה... אחרת אתם משחקים עם הגיל חמישים שלכם... זה לא צחוק... זה כרת ועריירי!!! אני רוצה לשמוע תכנית מסודרת של עזיבת החטא... מה עושים שפעם הבאה זה לא יקרה... **מוישי חשב וחשב ואז הוא אמר:** האמת היא שאח שלי... גם כמוני... יושב ולומד בהתמדה ודבוק בה'... אבל הוא לדוגמא לומד בישיבה של ר' אליעזר הגדול בלוד... אז הוא!!! כניסיון מסוג שכזה קורה לו... כשהוא והחברותא שלו נתקפים בבולמוס של השתוקקות... אז זה הרבה פחות נורא... הם מקסימום... במקרה הכי גרוע- תופסים את הרגלים בפזיזות ובלו לחשוב פעמיים הם צועדים לילה שלם לכיוון ירושלים... אחרי הכל זה יחסית קרוב!!! זה על הגבול של "דרך רחוקה" ושם בירושלים הם מאלתרים לעצמם כל מיני עבודות שירות וניקיון (בדיוק כמו ישיבתו שחנתיב סגיריות) הם עובדים איזה שעתים שלוש... ואז יש להם בידיים מאה חמישים שקל והם הולכים ומקריבים קרבן... אבל אצלנו?? זה הרבה הרבה יותר רחוק... סמיאל "הצום" הוא הרבה יותר ארוך... עצם התחושה שירושלים כ"כ רחוקה... בו בזמן שאני כ"כ צמא ומשתוקק... ומתי!!! מתי אבא ואראה פני אלוקים... זה כ"כ מייאשש... שאז הניסיון לפעמים גדול מידי והוא מכריע אותנו... **סיים מוישי ואמר:** אז אולי בחורים כמוני ש"כ משתוקקים להקריב לה'... אולי אין מקומו בנחלה כ"כ רחוקה מביהמ"ק...

המשגיח שמע... אתה צודק... יש בזה משהו... תן לי לחשוב על זה... עוד באותו יום המשגיח כינס את הצוות הרוחני של הישיבה... יש פה שאלה חמורה מאוד!!! יש פה בחורים שעברו על איסור כרת ויתכן שהישיבה שלנו לא מתאימה להם... לאו דווקא בגללם... אלא בגלל המיקום הרחוק של הישיבה מ"פני אלוקים"... הרבנים בישיבה התקשו לקבל את הטענה... מה... להפסיד כאלו בחורים מרוממים?? מה... נחרוץ את גורל הישיבה שכל בחור בן עליה שמשתוקק לחצרות לה'... אז אין מקומו בינינו?? **לא!!! קשה לנו לקבל את הגזירה הזו!!!** המנהל של הישיבה... גם הוא הביע הסתייגות חריפה מההצעה... והוא ביקש: תנו לי לחשוב על זה... למחרת המנהל חזר והודיע חד משמעית: היות ויש כאן טענה מוצדקת!!! הישיבה שלנו באמת מידי רחוקה מבית המקדש... וזה גורם לפעמים למצוקות אמיתיות דווקא בקרב הבני עליה... לכן דברתי עם ז' טובי העיר וסיכמתי איתם על השתתפות חלקית... של נסיעות אקספרס חינם לבית המקדש!!! מהיום כל בחור בן עליה שמתלונן על מצוקת ביטוי בקרבנות... יכול לפנות למשגיח... והישיבה תממן לו תחבורה מהירה!! לא חמורים... ולא גמלים... אלא סוסים!!! רכיבה על סוסים זו תחבורה יותר מהירה וכמובן יותר יקרה... אבל אין מה לעשות... סו"ס זה מקצר את הדרך בחצי... וקיצור הדרך כאן זה מאוד משנה את התחושה!! זה כבר נתן תחושה יותר קרובה אל הלב... וזה בהחלט מקטין את הניסיון... לא נותר על כאלו בחורים בני עליה שימשיכו לקדש את עירנו... לא נותר על יום אחד נוסף שהם עוסקים בתורה שהוא כמובן יותר טוב מאלף עולות שאחרים מקריבים בירושלים... עכ"פ כמובן שההשתתפות בהוצאות מטעם העיר כרוכה בשירות של לקיחת מעשר שני או כרם רבעי ומשלוחים מהסוג הזה שתושבי העיר נצרכים לו מידי יום ביומו... זה בסדר... בחורים יסכימו בשמחה לעלות לירושלים ולאכול מעשר שני...

...עכשיו!!! גילוי נאות מדין והייתם נקיים... אני מוכרח להוסיף שיענקי ומוישי... נכון שהם שחטו והעלו בחוץ... אבל תסמוך עליהם שהם מספיק תלמידי חכמים לדאוג שזה לא יהיה איסור כרת!!! בשביל זה תמיד כשהם עשו את זה (עד שהם נתפסו) הם הקפידו שזה לא יהיה ראוי לאוהל מועד... (יש מיעוט בשחוט חוץ "ואל פתח אוהל מועד לא הביאו" כל שראוי לפתח אוהל מועד, למעט קרבן שהוא בלאו הכי פסול ולא ראוי לאוהל מועד, שעליו לא חייבים מדין שחוט חוץ...) לכן הם תמיד הקריבו או תורים שלא הגיע זמנם או בני יונה שעבר זמנם... ודווקא היום... היום הם הקריבו אמנם תורים בזמנם אבל מוישי למד לעשות מליקה בחוץ והיא נבילה ופסול... עכ"פ התכנית יצאה לדרך... ועצם התחושה שירושלים קרובה יותר מתמיד... נותנת תחושה של פת בסלו...

אילו תערו על אפיקי מים כן נפשי תערוג אליך אלוקים... אלה אזכרה ואשפכה עלי נפשי...

אתם חברותא שני סדרים?? לא הייתי ממליץ...

הפרשה שלנו פותחת ב"אחרי מות שני בני אהרן" והזוהר הקדוש אומר: שבים כיפור... כשקוראים את הפסוק הזה יש ענין להתעורר בבכיה ובצער על הסתלקותם של אותם צדיקים... והאמת היא שניסיתי כמה שנים... כשהבעל קורא הגיע ל"אחרי מות שני בני אהרן" ניסיתי להתעורר בבכיה ולהצטער על סילוק הצדיקים... ולא כ"כ הצלחתי...

ואתה מסתמא מבין אותי... כי... כי חסר לי רקע הכי מינימלי... הרי אפילו גדול בישראל שנפטר לפני שנה... מקובלנו שגזירה על המת שישתכח מן הלב... אז אותם קדושי עליון שנפטרו לפני כ"כ הרבה שנים... איזה סיבה יש לנו להתעורר פתאום לבכות בצער על הסתלקותם...??

אבל אם בכל זאת הזוהר הק' אומר את זה... מוכרחים לומר שהאסון הזה **לא קרה!!!** אלא **קורה!!!** זה לא משהו **שקרה** לפני 3000 שנה לנדב ואביהו... **אלא זה משהו שקורה כעת ועכשיו!!!** וממילא זה משהו שאמור לעורר אותנו בבכיה כעת ועכשיו... **השאלה מה זה???**

והתשובה כתובה בפירוש בתורה בארבע מילים:

בקרבתם לפני ה'- וימותו!!!!

אצל נדב ואביהו התגלה שאפשר לטעות ולמות גם מרוב **קירבה** לה'!!!

עד היום ידענו ש"כי הנה **רחק** יאבדו..." מי **שמתרחק** מה', הוא מת... הוא זה שנענש... הוא זה שעושה טעויות ומשלם מחיר... אבל במעשה של נדב ואביהו התגלה שישנה אפשרות **שקרבתם** לפני ה'--וימותו!!! התברר שגם טעויות טהורות וקדושות של התקרבות יותר מידי גדולה גם זה יכול להסתיים באסון... ועל זה!!! על זה צריך לבכות... כשאתה רואה בחור ישיבה שעזב מקור מים חיים ובוחר לעזוב את התורה וקנה סמארטפון... כשרואים כזה בחור אמנם כואב הלב... אבל עדיין!! ס"ו ז' בחירה שלו... הוא יודע שהוא עושה פה טעות שהוא עתיד לשלם עליה מחיר... אז מבחינה מסוימת יש לנו יותר כנס מאשר רחמים...

אבל!! כשאתה רואה בן עליה... שבסב"כ מה הוא רצה?? הוא רצה לעבוד את ה' **עוד יותר...** הוא השתוקק ללמוד **עוד יותר...** ולמצות את דמו על עמל התורה **עוד יותר...** וכשהוא פתאום קורס ומתסרק לגמרי ומשהו אצל מת... כאן הכאב מאוד מאוד גדול... זה לא בחור שעשה טעות של התרחקות!!! זו כבר טעות של התקרבות... זה בקרבתם לפני ה'--וימותו!!! על זה אספדה ואיללה ליבי כחולה...

והזוהר הקדוש אומר לנו לבכות על זה!!! לבכות על אותם אלו שהטעות שלהם הגיעה ממקום של התקרבות!!! עליהם ראוי לבכות... ולא רק צריך לבכות... **אלא בעיקר צריך לזכור!!!** לזכור שיש טעויות לא רק בהתרחקות!!! אלא גם בהתקרבות!!! כשאני הייתי בחור... בתקופה שהייתי בן עליה ידעתי דבר אחד: יש יצר הרע שרוצה לא!!! לא ללמוד... לא להתפלל... לעשות פחות מצוות... פחות להתאמץ... וממילא כל פעם שמתעוררת שאלה: האם להתאמץ יותר או פחות?? אז המפה היא מאוד ברורה: היצר הטוב רוצה יותר!! והיצר הרע רוצה פחות!!! אם למדתי כבר שלוש שעות וכעת יש לי רצון להתאזור... אז היה ברור לי שהיצר הטוב הוא זה שרוצה להמשיך ללמוד והיצר הרע, הוא זה שרוצה לעצור... וכן הלאה וכן הלאה... **זו היתה טעות!!! אוי אוי אוי טעות!!! ובדיק זו הנקודה!!!** בדיק על הטעות הזו אנחנו בוכים... בקרבתם לפני ה'--וימותו!!! לא תמיד קרבתם לפני ה' זה הכיוון הנכון!!! לא תמיד השני צדידים הם כ"כ ברורים... כי לפעמים דווקא הקרבתם לפני ה' יותר מידי... מסתיים ב--וימותו!!!

המסר הזה כבר נכתב בגיליון הזה לא פעם ולא פעמיים... וגם הפעם זו לא תהיה הפעם האחרונה... זה מסר שחובה לשנן אותו למרות שהוא עדין והולך על חבל דק... צריך לדעת **שהגמ' אמורה להיות הידיד הכי קרוב שלי!!!** אני בחור בן 18 ובה' אני ידיד הכי קרוב של הגמ'... אנחנו כל הזמן בקשר רציף... הדרך עלך והדרך עלך... גם בבין הזמנים שמרתי עם הגמ' על קשר הדוק... לא עזבתי את הגמ' אף פעם... לקחתי אותה איתי לכל הטיולים... בכל הנסיעות הגמ' היתה ביד שלי... בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכרך ובקומך... אני נרדם עם הגמ' ואני קם איתה...

כן... בחור בן עליה קדוש: הגמ' באמת ידידה נאמנת שלך!!!

אבל!!!! מסיים אישי מר מאוד בתחום של ידידים וחברים... אני יכול להגיד לך: **שלהישאר כל ידיד נאמן לאורך ימים זה לא דבר פשוט!!!** היו לי חברים מאוד מאוד טובים... היינו צמד חמד... ישנו באותו חדר... למדנו שני סדרים חברותא... ויום אחד נפרדו דרכנו ו... ולגמרי!!! ואתה יודע כמה כאלו סיפורים אני מכיר?? אתה יודע כמה?? עזוב... אני כמעט ולא מכיר ידידות מהסוג הזה שהסתיימה אחרת... אני מכיר בודדים ממש שנשארו חברים בלב ונפש... לכה"פ שמונים אחוז מהמקרים של בחורים שבגיל הזה היו חברים מאוד מאוד טובים... הסוף היה שאחרי שנתיים... מקסימום שלוש... משהו שם התחיל להיסדק בחברות שלהם... ולא ארך הרבה זמן שהם הנתנתקו אחד מהשני... אתה יודע מה... אני אהיה קצת אכזרי!! יש לך כזה חבר טוב?? זה תקרא לו ובעצם... תגיד לו שיהיה אתה העליון הזה!! אתה תחזיק בצד אחד והוא יחזיק בצד השני, ושניים תקראו את השורה הבאה: **צר לי להודיע לכם חברים יקרים: לפי צורת החברות שלכם כעת... תוך שנתיים אתם לא חברים!!!** כן... אני יודע שעוד שניה אתם קורעים את העלון לגזרים... אבל שלא תגידו שלא אמרתם!!! תזכרו בעוד שנתיים שהיה "זקן" אחד שהתנבא מראש שזה מה שיקרה... **ולמה?? למה זה ככה??** (אני כמובן מדבר עם מי שכבר אווז אחרי השנתיים האלו...) פשוט מאוד: כי לפי כללי ההיגיון יש גבול מסוים כמה חברים יכולים לחיות אחד עם השני!! והיות וחברותא שני סדרים... פלוס חברי חדר... זה יותר מגבול הטעם הטוב... אז כאן יש חשבון מתמטי פשוט... שבשלב מסוים די... מגיעה תחושת רוויה... די נמאס לנו אחד במחיצת השני... דא עקא בשלב הזה זה כבר מאוחר ואנחנו כבר לא מעיזים להגיד את זה... ואז אנחנו ממשיכים בכח להישאר צמודים בחברותא ולהישאר חברי חדר... **ואז!!! ואז מה קורה?** לא קורה כלום!!! פשוט מתחילים לצבור שעות ארוכות משמיות ומעצבנות וחסרות כל טעם אחד מול השני... עד ש... שבשלב מסוים מגיע (סנו) די... עעעעעעעעעעעע... לא רוצה לראות אותך... (כמובן ללא אומר וללא דברים בלי נשמע קולם...) ותוך שנתיים זה כבר איכשהו מתפוצץ החוצה...

אמנם גלשתי מהנושא... אבל היות וזה לכשעצמו סוגיה חשובה אז רק אסיים את הנישה הזו: חברותא יקרה... חברי חדר יקרים... לא סתם התאכזרתי אליכם... אנא: תרשו לי לשמש לכם כפה: לטובתכם האישית... **לא כדאי להיות יותר מידי חברים!!!** אם אתם כבר חברותא אז אל תהיו חברי חדר... ואם אתם חברותא סדר אחד אל תהיו שני סדרים... ואם אתם לא מעיזים להגיד את זה אחד

לשני... אז הנה... בשביל זה יש הטיפש התורן שנקרא "אז נדברו" שהוא אומר בקול מה שהושבים בשקט... ולמען הידידות הביאה שלכם... תשמרו קצת מרחק!!! על זה אמר החכם בחכמתו: כשם ש-"דבש מצאת אכל דיין, פן תשבוענו והקאתו"- כך- "הוקר רגלך מבית רעך פן ישבועך ושנאך (משלי כ"ה ט"ז) **עד כאן בנושא החברתי... עד כאן עצה טובה קמ"ל...**

אבל כעת נחזור לענייננו... היות וככה זה בכל דבר בעולם!!! אז גם מול העבודת ה' שלנו זה ככה... עבודת ה' שלנו אמורה ללוות אותנו עוד רבות בשנים... אנחנו אמורים לשמור איתה על ייחסים תקינים ובריאים... אותם חברותא... מקסימום... אם הם לא ישמעו בקולי (וכנראה שלא) אז לא נורא... עוד שנתיים הם יגידו שלום ולא להתראות אחד לשני ולא עשינו עסק... לא חייבים!!! אבל את הגמ' אני חייב!!! אני לא רוצה להגיד שלום ולא להתראות... אסור שזה יקרה לי!!! זה לא צחוק... זה לשחק באש... אסור לי לסכן את הידידות שלי עם הדף הגמ' שאני מתכנן להמשיך לחיות בצילה עד זקנה ושיבה!!! **אז זהו!!!** שבדיק כמו אותם שני חברים שלא יודעים לשים את הגבולות... והם מסכנים את עתיד הידידות שלהם...

אז זה מה שקורה למי שלא יודע לשים את גבול הטעם הטוב בעבודת ה'!! ואת הנקודה הזו בחורים בני עליה לא קולטים...

בחור בן עליה יושב כבר ארבע שעות מול הגמ'... הוא בחור שאוהב ללמוד... הראיה שהוא למד ארבע שעות רצוף... אבל נניח שאחרי ארבע שעות זהו!!! נגמר לך הבטריה... (ולכל אחד יש את הבטריה שלו... היות ואני הפראקטיבי מאובחן אז אצלי הבטריה נגמרת אחי שתיים... אבל אני יודע שיש כאלו שאצלם זה ארבע שעות ויש כאלו שיותר... אבל מה שבטוח: שלכולם בסופו של דבר יש בטריה; והבטריה הזו בשלב מסוים נגמרת!!!) ברגע שנגמר לך הבטריה... אז אין לך כבר כח ללמוד... זהו!!! מיצית!!! אה... זהו?? אין לך חשק??

אז מה ואין לך חשק... ס"ס צריך ללמוד תורה גם בלי חשק... לכן תתאמץ עוד קצת... תלמד עכשיו עוד רבע שעה נטו למענו יתברך!!!

לא קרה כלום... מותר קצת להתאמץ... עבר רבע שעה... עכשיו תתאמץ עוד שתי דקות... לאוקמי שכיתא מעפרא... לא יקרה כלום... למדת עוד שתי דקות... די... כבר אין לך כח... כבר אין לך טיפת חשק... נכון???

נו... מה לעשות עכשיו... האם להמשיך ללמוד או להפסיק??

פה מתחיל הסיפור!!!

מיודעניו ההלטי לעמוד ב"ניסיון" ולהמשיך ללמוד... אבל אין לו כח!!! אין טיפת חשק!!! אבל הוא ממשיך וממשיך וממשיך... ואין לו כח... ואין לו עצבים... אבל הוא ממשיך לעמוד "בניסיון"... אתה יודע מה קורה באותם רגעים?? לא!!! לא קורה כלום... הדבר היחיד שקורה... שלאט לאט מתחילים לצאת קרניים... אבל הם יוצאות לכיוון של הגמ'... אתה מתחיל להסתכל על הגמ' באאאאאא קצה... ב-די כזה... ב-נמאס כזה... שאתה יודע איך קוראים לזה?? קוראים לזה שנאה!!! זה לא ימי השנאה... זה שנאה לגמ'... (בימי השנאה אני שונא את עצמי... אבל כאן אני שונא את הגמ') וכשבחור צובר יותר מידי הרבה שעות של שנאה מול הגמ'... הרי פה נטמן!!! פה נטמנו אלפי מתמידים שכולם הועידו אותם לגדולות יום אחד הם נעלמו בתוכם הנשיה... לאיפה הם נעלמו?? איפה נעלמו אצלם מתיקות התורה של פעם?? כן... הם לא ידעו לשים את הגבול הנכון... הם צברו יותר מידי הרבה שעות של שנאה ומחוץ לגבול הטעם הטוב מול הגמ'... וכאן!!! במו ידיהם הם השניאו את התורה על עצמם... ולא נותר לנו אלא לבכות עליהם בפרשת השבוע במילים: "בקרבתם לפני ה' וימותו!!! כן... זה גדולי עולם שנאבדו לנו מרוב קירבה... מרוב שהם תבעו מעצמם להתקרב יותר מגבול הטעם הטוב...

אני רוצה שתבין: הדוגמא מאותם שני חברים שאני מזהיר אותם שיום אחד הם יפרדו... זה לא דוגמא מוצלחת!!! כי לאותם שני חברים אף פעם לא יהיה בריא להיות בקשר יותר מידי... אבל בתורה זה אחרת!!! בתורה אנחנו כן שואפים להתקדם כל הזמן... בהתחלה אני ידיד קרוב של הגמ'... והידידות הזו כל הזמן הולכת ומעמיקה... ואם אני אצמד נכון צעד אחר צעד יום אחד אני אגיע ל"אחזתי ולא ארפנו עד שהבאותי אל בית אמי"... יום אחד עבודת ה' נהיית חלק מהוויית!!! יום אחד אני כן אגיע למדרגה הזו שכל כולי תורה!!! ואז!! כבר לא יהיה גבול הטעם הטוב... לא יהיה לזה גבול... מים רבים לכבות את האהבה אבל כעת!!! בשלב הזה... היות ואני לא אוזח שם... אז אם אני מנסה לעשות קיצורי דרך... ואני תובע מעצמי דבקות לתורה יותר מאיפה שאני אוזח... אז פה נטמן כאמור!!! פה הסיף המר והנמחר של המון המון גדולי ישראל שהפסדו אותם!!! ומצווה לפרסם... כי גדולי ישראל האלו מתגלגלים לנו בין הרגלים בשיבות... יש ב"ה בחורים בני עליה שהעמל התורה שלהם והדבקות שלהם בעבודת ה' לא מבזה ולא יורדת ממדרגת של עובדי ה' הכי גדולים ואם הם רק ימשיכו ככה הם יגיעו למדרגות הכי גבוהות... ולצערנו זה לא קורה!!! הרבה מאיתם נעצרים פתאום בצידי הדרך ונעלמים במרוצת השנים... וסם!!! בנקודה הזו הם נעצרים... בגבול הטעם הטוב שהם לא ידעו לשמור על קשר בריא ותקין מול הדף גמ'... מול עבודת ה'... מותר לדעת וזה לא ניבול פה להודות: שאם אתה לא יודע לעצור בזמן ולהכיר את כוחותיך... אתה משניא על עצמך את הגמ'... זה אתה!!! ואף אחד אחר לא...

הנושא הזה כמובן לא ממוצה ואני מקווה שבשבוע הבא נמשיך... כי ס"ס יבא בחור ויטען: הידיד! ארון אז נדברו טען שצריך ללמוד רק כשיש חשק ורק כשלא יוצאים קרניים... אז אצלי תוך רבע שעה כבר הקרניים מתחילים לבצבץ... ובכלל: הרי כל העניין של תורה זה עמל... ותורה שלמדתי באף... והממית עצמו באהלה של תורה וכו'... נו... אבל לפי הדברים שלי אסור יותר מידי להמית... כי אני מסתכסך עם הגמ'?? ומצד שני הרי אין אדם לומד אלא מה שלבו חפץ ומה שלבו חפץ... ואיך כל זה הולך ביחד?? אם ירצה ה' נפתח שוב את הנושא בשבוע הבא... אבל עד אז... לא לשכוח לבכות בפסוק "אחרי מות שני בני אהרן" על בני עליה רבים וטובים על קרבתם לפני ה' וימותו... א"ה בשבוע הבא...

גיליון מס' 426 פרשת אחרי קדושים
תשפ"א שנה תשיעית

לעילוי נשמת
החבר
ר' בנימין ב"ר שמואל ז"ל
תנצב"ה

דברי שי"ה

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ה קניבסקי שליט"א

חביבה מצות המילה

בעקבות המאמר שפורסם בגיליון פסח תשפ"א, סקירה על עשרות השנים בהם טרח רבינו שליט"א לשמש כסנדק במאות אלפי בריתות, קיבלנו תגובות רבות ונלהבות, חלק מתפרסמים בגיליון זה.

מרן שליט"א בברית בסביבות שנת תשנ"ב

(יש"כ להמוהל הרב שוחט שליט"א)

אחד התמונות שקיבלנו, היא נדירה מלפני כשלושים שנה, בה נראה רבינו בברית מילה, לצידו המוהל המפורסם הרב שלמה שוחט שליט"א, שזכה להיות בצוותא חדא עם רבינו בבריתות רבות.

בדרך אגב, הפעם הראשונה בה ביקר מרן שליט"א בעיר קרית ספר, באותם ימים, היה לכבוד שמחת הברית שהמוהל בה היה הרב שוחט.

מעניין לציין, כי לפני מספר שנים זכה המוהל הנ"ל להוציא ספר מקיף על כל עניני ברית מילה בשם "ברית שלמה", ראשון מסוגו, הכותב באופן ברור את אופני המילה בכל המקרים, ובהלכה ובאגדה, והתעטר שם בהסכמה חשובה ממרן שליט"א.

ובסוף הספר צירף עשרות שו"ת מרבינו מרן שליט"א, באחד מהם מציין לו רבינו כי הכסא של אליהו שמשוימים בשעת הברית, יש ענין שיעמוד בימין דווקא, וכמו שאומרים עמוד על ימיני לסומכני.

הערות הקוראים

מכתב מראש כולל שליט"א בבני ברק

כב' עורך הגיליון ר"י גולדשטוף שליט"א אחדשה"ט

ראיתי בגיליון האחרון מכתב מהגאון ר' יצחק טפר ששאל למרן שליט"א (בפסקא ה') מה לכוין בברית והביא מהחיד"א ג' ענינים. אני ג"כ שאלתי זאת למרן שליט"א ומודפס בספר דברך נצב, סוף פר' וירא, ואמר לי את שני החלקים הראשונים, והדבר האחרון א"ל ר' גדלי' הוניגסברג שליט"א שזה מרן שליט"א מוסיף מדילי'.

וכן מובא בספר הנ"ל ששאלתי איך מבקשים בברית: בשכר זאת וגו' צוה להציל וגו' וענה היות וזה הובטח בתנ"ך בזכרי' ט', גם את בדם בריתך שלחתי אסיריך וגו', אפשר כזה שכר לבקש.

בברכה בכל מעש"י להרבות תורה ויר"ש מוקירכם פ. ב.

בערש"ק פר' תז"מ הלך לעולמו הגאון הגדול רבי דב קרייזוורט זצ"ל

להלן מעשה כפי שספרה בתו של רבינו הרבנית ר. צביון
(בספרה בית אמי)

יחד עם אבא ואמא וילדיהם הקטנים התגורר גם הילד דב קרייזוורט, שהיה כבן אחת עשרה. אביו הגאון רבי חיים זצ"ל, התמנה באותה עת לרבה של אנטוורפן, והוא רצה שבנו ילמד בארץ הקודש ויתגורר אצל משפחה טובה, ולפיכך שהה בביתו. לימים סיפר רבי דב, כי אמא דאגה לכל מחסורו כאילו היה בנה היחיד, ואבא היה לומד עמו בקביעות.

סיפר רבי דב: הסטייפלר היה מגיע רבות לבקר אצל בנו. הוא למד אז בכלל 'חזון איש', ובדרך היה 'קופץ' לדקות ספורות להיווכח שהכל כשורה. פעם חליתי ושכבתי במיטה. סירבתי לקחת אפצה (תרופה ששימשה בזמנו כאקמול), והחום לא ירד. לפתע נכנס הסטייפלר. הוא התיישב על מיטתי, לחש תפילה כלשהיא, והחום ירד!

להצטרפות לרשימת מקבלי הגיליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: divreysiach+subscribe@googlegroups.com
ניתן לתרום ולהקדיש ע"ג הגיליון לע"ג, לרפואה ולהצלחה וכד', נשמח לקבל עובדות, הנהגות, ושו"ת מרבינו.

קרבנה שנת השבע (ו)

לימוד בכלול הלכות שמיטה

בכולל אברכים "חזון איש" בבני ברק, שנוסד עוד בחייו ועל ידי מרן בעל החזון איש זצוק"ל, יש יוזמה מעניינת, בכל שנה שישית הסמוכה לשביעית, לומדים ועמלים בסדרי הכולל את הלכות שביעית בעיון. בימינו, בחסדי השי"ת כבר מצויים מאות כוללים ברחבי הארץ, והרבה מהם כבר העתיקו את הרעיון ומתחילים את לימודי השביעית כבר בשנה השישית, אך בימים ההם, היה זה חידוש, ומסתבר כי זכות ראשונים שמורה לכולל "חזון איש" הנ"ל.

סדר זה, החל עוד בחייו של מרן החזון איש, כשבשנת תשי"א לקראת שנת תשי"ב שנת השמיטה, החזון איש עודד סדר לימוד בנושא זה, כשהוא מסביר שאת ההלכות לומדים עוד לפני שמיטה, כדי שבשנת השמיטה כבר ידעו איך להתנהג...

כבדרך אגב, יש להוסיף כי הגאון רבי שמריהו גרינמן, שניהל תקופה מסוימת את הכולל, עמד בראשות ועדת שמיטה בימים ההם יחד עם הגר"ב מנדלזון זצ"ל רבה של 'קוממיות'.

אל מערכת 'דברי שי"ח' הגיעו צרור מסמכים נדיר, היישר מארכיון 'משרד הדתות', (באמצעות ידידנו הנעלה הר"ש הלוי שיחיה), שעדיין לא פורסם, ממנו עולה התכתבות ענפה בין רבי בנימין מנדלזון ורבי שמריהו גרינמן, לבין שר האוצר וראשי הממשל דאז.

אחד המכתבים הנדירים עליו חתומים ר"ב מנדלזון ור"ש גרינמן

ירחון תורה

מעניין להוסיף, כי לקראת שנת השמיטה תשי"ט וכן שמיטה לאחריה שנת תשכ"ה, יזמו כמה מחשובי הכולל ביניהם הגאון רבי משה דייטש זצ"ל להדפיס קונטרס "קדושת שביעית" והוא חידושי תורה מגדולי תורה והישיבות, המוקדש כולו לנושא השמיטה.

הנהלת הכולל "חזון איש" עודדה את האברכים לכתוב מאמרי תורה כשמזמן לזמן מדפיסים אותם בקובץ "שימוש חכמים", ובתקופת שמיטה, הוא הוקדש כולו להלכות שביעית. בכתיבת הספר השתתפו גם מרן הסטיפלר הגר"י קניבסקי, ולהבל"ח בנו רבינו מרן שליט"א. הקובץ הראשון יצא בשנת תש"ז בחיי מרן החזון איש זצ"ל.

אחד מאלו שעמדו ופעלו להמריץ ולהשיג מאמרי תורה מגדולי התורה בעניני שביעית, היה הגאון ראש וראשון לכל דבר שבקדושה, ר' דוד פרנקל זצ"ל.

בנוסף, בשנת תש"ה קודם שנת השמיטה תשי"ו הדפיס הכולל ספר מיוחד הכולל את ירושלמי על שביעית עם ביאור הגר"א ופירוש חז"א, מהדורה שהיתה מיועדת עבור האברכים בכולל ולומדי התורה בכל אתר ואתר.

הפקר כפשוטו

ואם בענייני כולל חזון איש עסקינו, סיפר מרן הגאון רבי שרגא שטינמן שליט"א:

כילד צעיר, אני זוכר שרחבת כולל 'חזון איש' בבני ברק, היה מגיע בשנת השמיטה בכל שבוע ביום חמישי משאית עם תפוזים, ואמרו שאפשר לקחת, שזה הפקר ממש.

התברר, שבעל הפרדס היה יהודי יקר וירא שמים בשם הרב איברמס (אביו של הגאון המופלא רבי אברהם זצוק"ל), היה לו פרדס פירות ברעננה והיתה לו מזה פרנסה, ובשנת השביעית הוא לא חיפש שום קולות או תירוצים, אלא הפקיר את הכל ממש, ולא רק שהפקיר אלא דאג להביא את זה לבני ברק כדי שהבני תורה יהנו מזה!

הגאון רבי דוד פרנקל זצ"ל. נראה בשמאל: רשכבה"ג הגרא"ל שטינמן זצ"ל

תמונה נדירה של הגר"ש שטינמן שליט"א בצעירותו

פרסום ראשון

מכתב שכתב הגאון הגדול רבי מאיר גרינמן שליט"א למרן שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א בשנת תש"מ

אחדשה"ט שמעתי משמי' דמר דמוריד הטל בלי לחזור לרב להושיע סגי לתיקון בארץ ישראל [בימות החמה, כשאמר מוריד הגשם], ואף לו יהיבנא לי' שיש כאן איזו סברא מ"מ כגון דא צריך ראי' מאחר שסו"ס לא חזר אלא הוסיף טל, ובחזו"א אר"ח סי' י"ח ס"ק י"ב י"ג מ' לכא' דגם רב להושיע לא מהני וחפשתי בשונה הלכות ולא מצאתי ולי' למה לא הובא. ויעו'י' בב"י סי' קי"ד שדקדק בטור דס"ל כהרא"ש ושכ"נ דעת הרמב"ם [וכ"פ הרמ"א] בטל וגשם חוזר ורהיטת הדברים (ע' בטור שם שהזכיר מנהג ספרד ואשכנז) דאף בספרד שנהוג לומר בקיץ מוריד הטל מ"מ אם אמר שניהם חוזר ולא חילקו מה הקדים ומשמע דל"ש משום דלא מיקרי חזרה.

ועי' בפמ"ג שלא רצו לסמוך על חזרה לרב להושיע ויל"ע מהו לענין דיעבד והרי צריך לחזור לאמירת השם ואם באמת סגי חזרת כל שהוא מה היו צריכים לזה, ועכ"פ הבו דלא להוסיף עלה [ובזה כבר נסמך על המש"ב בשם י"ח שא"צ לחזור וצ"ע מהחזו"א הנ"ל]. עוד יש כאן סניף דעת הגר"א כהרמב"ם דצריך לחזור לראש. - עי' ר"ן ריש תענית ד"ה ירושלמי, תוכ"ד או אפי' לאחר כדי דיבור שכ' הח"א בנ"א דמהני מטעם שחוזר בו והביאו.

והשיב מרן הגר"ח שליט"א במכתב בכ"י

א. בביה"ל סי' קי"ט מבואר דאם חיסר בהברכה דבר שאינו מעיקרה אין מעכב, ולפ"ז בברכה שני' שעיקרה תחיית המתים פשוט שאם לא התחיל אתה גבור רק מכלכל חיים יצא שהרי מזכיר אח"כ מחי' מתים ברחמים רבים כו' מי כמוך בעל גבורות כו' [ולפ"ד הגר"א שם ג"ז אין מעכב רק החתימה] וזו טענת הנ"א שהביא הביה"ל בסי' קי"ז ואף דבסוף דבריו מסתפק דג' ראשונות ואחרונות גרע המ"ב בסי' קי"ד סקל"ד לא פסק כן והוא מד' המג"א [והנ"א עצמו מציין לזה], וא"כ אחר דמסקנת מרן בסק"ג דאין כאן משום הפסק רק שמפסיד המ טבע הדבר ברור בדיעבד יצא דלא יהא אלא שחיסר לגמרי ראש הברכה דיצא בדיעבד ולמסקנת מרן אין נ"מ בכל דבריו רק לענין לכתחילה [ולכן הושמט בשונה הלכות].

ב. הדבר ברור שאם בכונה יאמר שניהם בימות הגשמים הפסיד הברכה ואין נ"מ איזה הקדים אבל אם אומר זה בתורת חזרה ותיקון מהני ולק"מ מדברי הב"י.

ג. איני רואה שום חילוק בין חוזר לותן ברכה לחוזר למוריד הטל שכיון שאין רגילין לאומרו בי מות הגשמים שפיר ניכר החזרה ותו "א"צ כמ"ש הטור [ומש"כ דתיבת ותן ברכה בוא מהברכה, עי' זבחים ד' ב'].

ליצירת קשר: ig0533145900@gmail.com

רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק

077-2092005 053-3145900

ניתן לתרום גם במכשירי "קהילות" ו"נדרים פלוס" בבתי הכנסת,

יש ללחוץ על לחצן 'קופות נוספות' ובחיפוש 'דברי שי"ח', או בטלפון:

נדרים פלוס 03-7630585 שלוחה-1586

קהילות 073-2757000 שלוחה-4310